

HERØY KOMMUNE
HERØY KOMMUNE

MØTEINNKALLING

Utval: Formannskapet
Møtestad: Formannskapssalen Herøy rådhus
Dato: 25.04.2017
Tid: 13:30

Melding om forfall til tlf. 70081300.

Forfall til møter i kommunale organer skal vere gyldig i hht. Lov om kommuner og fylkeskommuner § 40, nr. 1.

Varamedlemer som får tilsendt sakliste, skal ikkje møte utan nærare innkalling.

Fosnavåg, 19.04.17

Arnulf Goksøyr
ordfører

SAKLISTE:

Saksnr	Innhold
PS 61/17	Godkjenning av innkalling og sakliste
PS 62/17	Protokoll frå førre møte
PS 63/17	Delegerte saker
PS 64/17	Referatsaker
PS 65/17	Høyring om lokal forskrift om rett til sjukeheims plass eller tilsvarande bustad med heildøgns tenester
PS 66/17	Forebyggjande arbeid for barn og unge - 2016-2020 - Tverrfagleg plan
PS 67/17	Gnr 12 bnr 10 og bnr 13 - Kjøp av eigedom
PS 68/17	Eggesbøvegen 1 - riving
PS 69/17	Byutviklingsprosjektet. Solparken, avgrensing av området og innhald/funksjonar.
PS 70/17	Slutthandsaming - Detaljreguleringsplan for Tarberg Hytteområde
PS 71/17	Tiltakspakke 2017 - fordeling av tilskot

Referatsaker

RS 40/17	Barnevern
RS 41/17	Status pr. 31.3.2017 for søknad om tilskot til fiskerikaier Mjølstadneset
RS 42/17	Pressemelding fra Finansdepartementet: Regjeringen foreslår tiltak mot hvitvasking og kontroll med land-for-land-rapportering
RS 43/17	Høring – forslag om overgang fra Vg1 studiespesialisering til yrkesfaglige programområder på Vg2
RS 44/17	Oppmoding om festleg markering av folkestyret/demokratiet i Herøy
RS 45/17	Folkevalgtidagene - KS Folkevalgtprogram 2015-2019
RS 46/17	Årsrapport 2016 - den offentlege tannhelsetenesta
RS 47/17	Pressemelding fra Finansdepartementet: God forvaltning av Statens pensjonsfond
RS 48/17	Avgjerd om talet på geografiske driftseiningar
RS 49/17	Pressemelding fra Finansdepartementet: Viktige veivalg for Statens pensjonsfond utland

Delegerte saker frå avdelingane

DS 7/17	Søknad om kjøp av bustadtomt gnr. 80 bnr. 23 - Tømrer Prosjekt AS
DS 8/17	Tildeling av prikkar for manglande innrapportering- Spar Eggesbønes
DS 9/17	Søknad om serveringsløyve for gatekjøkkenvogn.
DS 10/17	Tildeling av prikkar for manglande innrapportering av omsetning for 2016 - Prego Restaurante AS
DS 11/17	Tildeling av prikkar for manglande omsetningsoppgåve - Meny Fosnavåg
DS 12/17	Godkjenning av ny styrar salsløyve - Kiwi Eggesbønes
DS 13/17	Tildeling av prikkar for manglande omsetningsoppgåve 2016 - Fosnavåg brygge
DS 14/17	Tildeling av prikkar for manglande innrapportering av omsetting 2016 - Hotell Neptun

PS 61/17 Godkjenning av innkalling og sakliste

PS 62/17 Protokoll frå førre møte

PS 63/17 Delegerte saker

PS 64/17 Referatsaker

HERØY KOMMUNE
HERØY KOMMUNE

Helse og omsorg

SAKSFRAMLEGG

Sakshandsamar:	RRK	Arkivsaknr:	2017/481
		Arkiv:	

Utvalsaksnr	Utval	Møtedato
65/17	Formannskapet	25.04.2017

HØYRING OM LOKAL FORSKRIFT OM RETT TIL SJUKEHEIMSPASS ELLER TILSVARANDE BUSTAD MED HEILDØGNSTENESTER

Tilråding:

Herøy formannskap viser til plikt for kommunen til innan 30.06.2017 å utarbeide forskrift om tildeling av langtidsopphald i sjukeheim eller tilsvarende bustad særskilt lagt til rette for heildøgntjenester, inkludert kriterier for tildeling og bestemmingar om venteliste.

Herøy formannskap vedtek at ein i høyringa skal nytte framlegg til forskrift som er utarbeidd av arbeidsgruppe nedsatt av Samhandlingsgruppa i Sunnmøre Regionråd.

Framlegg til forskrift skal kunngjerast offentleg men skal i høyringsrunden og sendast til Helse- og omsorgskomiteen, Eldrerådet og Råd for menneske med nedsett funksjonsevne for uttale.

Høyringsfristen vert satt til den 12.06.2017.

Særutskrift:
Helse og omsorg

Vedlegg:

	Framlegg til forskrift om kriterie for tildeling av langtidsopphald i sjukeheim eller tilsvarande bustad særskilt lagt til rette for heildøgnstenester.
24.06.2016	Helse og omsorgsdep. – Lovendring om rett til opphold i sykehjem eller tilsvarende bolig særskilt tilrettelagt for heldøgns tjenester
01.07.2016	Lovendringar – pas § 2-1e og hol § 3-2a
15.04.2016	Helse og omsorgsdep. – Prop.99L (2015-2016)
18.11.2016	Samhandlingsgruppa i Sunnmøre Regionråd – Møtereferat sak 31/2016
	Ålesund kommune – Mandat for arbeidsgruppe

Uprenta vedlegg :

02/2016	Helsedir. – IS-2442 - Veileder for saksbehandling
10/2015	Helsedir. – IS-2391 - Forsøk statlig finansiering av omsorgstjenester, Kriterier for tildeling av omsorgstenester

Samandrag av saka:

Herøy kommune pliktar innan 30.06.17 å utarbeide lokal forskrift for tildeling av langtidsopphald i sjukeheim eller tilsvarande bustad med heildøgnstenester, og bruk av venteliste i påvente av slikt tilbod. Før vedtak skal framlegg ut på høyring.

Framlegget som ligg føre er utarbeida av arbeidsgruppe nedsett av samhandlingsgruppa i Sunnmøre Regionråd.

Saksopplysningar:

Sommaren 2016 vedtok Stortinget lovendringar i Pasient- og brukarrettslova og Helse- og omsorgstenestelova om rett til opphald i sjukeheim eller tilsvarande budstad særskilt lagt til rette for heildøgnstenester. Grunnlaget for lovendringa finn ein i Prop. 99 L (2015-2016).

Delar av lovendringane tok til å gjelde 01.07.2016 for det som inneheld ei stadfesting av gjeldande lov om retten til sjukeheims plass. Vedtak om kriterier for tildeling av slike kommunale tilbod og rett til å stå på venteliste er nytt og skal ha rettsverknad frå 01.07.2017. Kommunane må innan denne dato gjere vedtak i lokal forskrift om kriterier for retten til langtidsopphald i sjukeheim eller tilsvarande bustad eller å kome på venteliste til slikt tilbod.

Regjeringa planlegg å innføre nasjonale kriterier for tildeling av langtidsopphald i sjukeheim eller tilsvarande bustad tilrettelagt for heildøgnstenester, etter at ein har hausta erfaring med kommunale kriterie for tildeling av slikt tilbod, og når ein har evaluert forsøk med statleg finansiering av omsorgstenestene.

Tidsplan og arbeidet med framlegg til lokal forskrift

Utarbeiding av kommunal forskrift med kriterier for tildeling av langtids plass i sjukeheim m.v. er ei pliktig oppfølging for kommunane som fyl av endringane i Helse- og omsorgstenestelova som tok til å gjelde 01.07.2016. Kommunestyret har frist til 30.06.2017 med å gjere vedtak med eigne kriterier og det er framlegg til desse som no skal ut på høyring.

Nedanfor er tabell som syner tidsplan.

Tiltak	Organ	Frist
Utarbeiding av felles framlegg til forskrift for kommunane på Sunnmøre	Arbeidsgruppe nedsett av Samarbeidsutvalet for SR	15.02.2017
Vedtak om å sende framlegg til forskrift ut på høyring	Formannskapet	25.04.2017
Utsending til høyringsinstansar	Rådmannen	27.04.2017
Handsaming i Råd og utval	Eldrerådet	08.05.2017
Handsaming i Råd og utval	Helse- og omsorgskomiteen	28.04.2017
Handsaming i Råd og utval	Råd for menneske med nedsett funksjonsevne	05.05.2017
Frist for merknad til høyringsframlegget	Høyringsinnstansane	12.06.2017
Handsaming av tilråding til ny forskrift	Formannskapet	20.06.2017
Vedtak ny forskrift	Kommunestyret	22.06.2017

Framdrift er lagt etter gjeldande møteplan.

Andre vil få høve til å uttale seg etter at framlegget til forskrift vert offentleg kunngjort.

Rådmannen i Herøy har hausten 2016 delegert til helse og omsorgsadministrasjonen å starte arbeidet med framlegg til forskrift. Saka vart drøfta i Sjustjerna Helse og omsorg, som sette ned arbeidsgruppe som kunne lage til felles framlegg for alle sju kommunane på søre Sunnmøre.

I møte i Samhandlingsgruppa i Sunnmøre Regionråd 18.11.2016 sak 31/2016, var tilsvarande sak drøfta med tanke på samordning for å unngå at alle kommunane skulle bruke store ressursar på dette arbeidet kvar for seg. Ved å peike ut nøkkelpersonell frå nokre kommunar kunne ein få til eit effektivt og kvalitativt godt arbeid som alle kommunane kunne gjere seg nytte av i si saksutgreiing. Ålesund kommune fekk i oppdrag å lage mandat til arbeidsgruppa og stille jurist til rådvelde for arbeidsgruppa.

Arbeidet i sjustjerna vart difor avslutta til fordel for arbeidsgruppa under Sunnmøre Regionråd. Denne arbeidsgruppa har vore samansett av: Lindi Hjelkrem (Sula), Bjørn Magne Nordal (Giske), Birte Vegsund (Ålesund) og Oddvar Marøy (Ørsta). Jurist Line Tomassen medverka på slutten med viktige korrigeringar og rydding i oppsettet til endeleg framlegg.

Arbeidsgruppa har hatt 4 møter i tillegg til flittig korrespondanse på e-post mellom møta. Framlegg vart levert sekretariatet i Sunnmøre regionråd for vidare utsending til kommunane.

Grunnlag for framlegg til lokal forskrift.

Plikt til å utarbeide lokal forskrift med kriterie for tildeling av langtidsopphald i sjukeheim eller heildøgnsbemanna bustad og føring av ventelister, er heimla i helse- og omsorgstenestelova § 3-2 a.

Retten til opphald i sjukeheim eller tilsvarande bustad særskilt lagt til rette for heildøgnsstenester, er heimla i pasient- og brukarrettslova § 2-1 e.

I arbeidsgruppa sitt mandat er det peika på sentrale dokument for arbeidet. Prop 99 L gir ei grundig utgreiing om bakgrunn for lovendringa og ulike konsekvensar endringane vil gi.

I tillegg har helsedirektoratet sin publikasjon «Forsøk med statleg finansiering av omsorgstenester – Kriterier for tildeling av omsorgstenester», vorte brukt for dei delane som gjeld tildeling av langtidsplass i sjukeheim.

Ved utarbeiding av forskrifter plikter ein å sikre medverknad frå dei partar som bestemmingane rettar seg mot. Høyringsframlegget har vore utarbeidd av fagadministrative leiarar og sakshandsamarar frå ulike kommunar på Sunnmøre. Kommunane som er representert i arbeidsgruppa kjem frå kommunar som har valt å løyse sine utfordringar med heildøgnsstilbod på svært ulike måtar. Dette vurderer ein som ein styrke for det arbeidet som er gjort. For å ikkje unngå mistydingar og syte for eit ryddig regelverk, har arbeidsgruppa så langt som råd, unnlatt å ta med bestemmingar om tilhøve som allereie er regulert i anna lov eller forskrift. Det har vore eit mål at forslaget skal innehalde dei områda lovendringa krev bestemmingar om og eller å vere kortfatta og ha eit enkelt språk.

Nokre sentrale tilhøve som lovendringane og lokal forskrift skal regulere :

Retten til tenester i forskrifta gjeld kun for langtidsopphald .Tildeling gjeld for opphald i sjukeheim eller tilsvarande bustad særskilt lagt til rette for heildøgnsstenester.

Med omgrepet «tilsvarande bustad særskilt lagt til rette for heildøgnsstenester» legg ein til grunn bustadar som har fast tilknytt helse- og omsorgsfagleg personell på døgnbasis der det er lagt til rette for å kunne gi tenester som svarer til det pasientar kan få i sjukeheim.

Det er nytt at kommunen frå 01.07.2017 skal bruke kommunale kriterier for dei faglege vurderingane som forvaltninga i kommunen skal nytte, når ein skal gjere vedtak om langtidsopphald i sjukeheim eller tilsvarande bustad med heildøgnssteneste. Det vert og nytt at ein pliktar å føre venteliste over dei pasientane som fyller kriteria for langtidsopphald i sjukeheim eller heildøgnsbemanna bustad, men som må vente på å få slikt tilbod. Kommunen har eit godt hjelpemiddel til slik oversikt i fagprogrammet Gericar.

Endringane i lov og forskrift skal både sikre ein tydelegare rett for pasient eller brukar, samstundes som forvaltninga i kommunen innanfor sitt faglege skjøn, pliktar å ta omsyn til dei kriteria kommunen vedtek for tildeling av slike langtidsplassar.

Ein rett til langtidsplass i sjukeheim eller tilsvarande bustad, ligg føre når det etter ei helse- og omsorgsfagleg vurdering er det einaste tilbodet som kan sikre naudsynte og forsvarlege helse- og omsorgstenester. Dersom pasient eller brukar med forsvarleg hjelp kan bu heime i påvente av langtidsopphald i sjukeheim eller tilsvarande bustad, har ho/han rett til vedtak om dette. Kommunen skal føre venteliste over dei som får slikt vedtak.

Ei vurdering av kva tid ein tilstand er slik at sjukeheim er det einaste forsvarlege hjelpetiltaket, kan opplevast forskjellig. Pasient eller brukar, eller nære pårørande, vil ofte ha ei anna oppfatning enn fagpersonellet som skal gjere sine helse- og omsorgsfaglege vurderingar. I enkelte saker er ulike instansar i helsevesenet også usamde i sine vurderingar.

Kriteriane som er nytta i framlegg til forskrift, har lagt vekt på dei kritiske spørsmåla som er vesentleg å få avklara når ein skal vurdere retten til langtidsopphald. Det er og teke med kva vurderingar som vert viktige for å kunne realisere målsettingane om å legge til rette for at pasientar eller brukarar, skal kunne bu lengst mogleg i eigen heim. Som del av dette pliktar helse og omsorgstenesta å legge til rette for og prøve ut dei hjelpetiltak og hjelpemiddel som er tilgjengelege.

Samspel med nære pårørande, kognitiv svikt og demens, er situasjonar som i mange saker set kommunen på prøve og som er krevande for dei involverte. Ofte er det knytt mange såre følelsar til dei endringane som utspelar seg i desse livssituasjonane.

Ved utprøving av ulike tiltak pliktar kommunen også å ha eit vakent auge på tryggleiken til pasienten og vurdere konsekvensane eit avslag eller utsetting av opphald i sjukeheim kan gi.

Klageinstans og klagefrist

Tilbod om sjukeheimplass og helse- og omsorgstenester i eigen heim, er tenester som er heimla i både Pasient og brukarrettslova og Helse- og omsorgstenestelova. Klageinstansen for desse tenestene er Fylkesmannen og klagefristen er 4 veker.

Tildeling av kommunal bustad er ikkje ei lovpålagt teneste. Klageinstans på vedtak om kommunal bustad, er klageutvalet i den einskilde kommune. Reglane om klage er då regulert i Forvaltningslova og klagefristen er 3 veker.

I framlegget til forskrift her, vurderer arbeidsgruppa at ein ikkje bør skilje mellom den delen av eit vedtak som gjeld helse- og omsorgstenester i heimen og vedtak som gjeld tildeling av sjølve bustaden, då dette må sjåast i samanheng fordi det er del av eit samla tenestetilbod.

Arbeidsgruppa har ikkje fått avklara om ein må ha ei slik deling, men meiner ei deling er lite hensiktsmessig og kan skape unødig forvirring.

Arbeidsgruppa tilrår difor at Fylkesmannen er klageinstans for alle delar som forskrifta handlar om, og at tildeling av bustad her er å sjå på som ein integrert del av eit omsorgstilbod, jmf Pasient- og brukarrettslova §§ 2-1e (Rett til opphold i sykehjem eller tilsvarende bustad særskilt tilrettelagt for heldøgnsstenester) og 7-2 (Klage).

Vurdering og konklusjon:

Kommunane plikter innan 01.07.2016 å vedta forskrift med kriterer for tildeling av langtidsopphald i sjukeheim og bustad særskilt lagt til rette for heildøgnsstenester og føring av ventelister til slike tenester. Før vedtak skal framlegg til forskrift ut på offentleg høyring.

Rådmannen tilrår at framlegg til forskrift som er utarbeidd av arbeidsgruppa nedsett av Samhandlingsgruppa i Sunnmøre Regionråd, vert lagt til grunn i høyringa. I tillegg til offentleg kunngjering skal framlegg til forskrift sendast brukarutvala i kommunen og andre aktuelle brukarorganisasjonar.

Merknader til høyringsframlegget sendast Herøy kommune innan 12.06.17
Saka vert å legge fram for formannskap og kommunestyre for endeleg godkjenning innan 30.06.2017.

Konsekvensar for folkehelse:

Konsekvensar for beredskap:

Konsekvensar for drift: Endringane i lovverket skal sikre tydlegare rett for pasient eller brukar, samstundes som forvaltninga i kommunen pliktar å ta omsyn til dei kriteria som kommunen vedtek for tildeling av slike plassar.

Fosnavåg, 28.03.2017

Olaus-Jon Kopperstad
Rådmann

Renathe Rossi-Kaldhol
Kommunalsjef Helse og omsorg

Sakshandsamar: Renathe Rossi-Kaldhol

FORSKRIFT OM TILDELING AV LANGTIDSOPPHALD I SJUKEHEIM ELLER TILSVARANDE BUSTAD SÆRSKILT TILRETTELAGT FOR HEILDØGNSTENESTER M.M.

Heimel: Fastsett av (kommunenamn) kommune i kommunestyre (dato, månad, år), med heimel i lov 24. juni 2011 nr. 30 om kommunale helse- og omsorgstjenester m.m. § 3-2 a andre ledd.

§ 1 Føremål

Forskrifta skal vise kva kriterie (kommunenamn) kommune legg til grunn for vedtak om tildeling av langtidsopphald i sjukeheim eller tilsvarande bustad særskilt tilrettelagt for heildøgnsstenester, og kva som skal ligge til grunn for å sette søkjar på venteliste for tildeling av slikt tilbod.

Forskrifta skal sikre medverknad og at pasient/brukar er informert om tildelingsprosessen og til åpenheit kring denne.

§ 2 Verkeområde

(Kommunenamn) kommune disponerer til ei kvar tid eit visst tal definerte langtidsplassar i sjukeheim og tilsvarande bustader særskilt tilrettelagt for heildøgnsstenester.

Rett til langtidsopphald i sjukeheim eller tilsvarande bustader særskilt tilrettelagt for heildøgnsstenester eller rett til å stå på venteliste til eit slikt tilbod, er regulert i pasient- og brukerrettslova § 2-1 e.

§ 3 Definisjonar

- «**Sjukeheim**» er helseinstitusjon slik dette er definert i Helse- og omsorgstjenestelova § 3-2 første ledd
- Med «**langtidsopphald**» meinast opphald i sjukeheim på ubestemt tid.
- «**Tilsvarande bustad særskilt tilrettelagt for heildøgnsstenester**», er bustad som har knytt til seg helse- og omsorgspersonell som fast er tilgjengeleg for pasienten/brukaren heile døgnet.
- «**Venteliste**» er ei oversikt over pasientar/brukarar som etter ei helse- og omsorgsfagleg vurdering vil vere best tent med langtidsopphald i sjukeheim eller tilsvarande bustad særskilt tilrettelagt for heildøgnsstenester, og det samstundes er vurdert at vedkomande med forsvarleg hjelp kan bu heime i påvente av langtidsopphald.

§ 4 Rett til langtidsopphald i sjukeheim eller tilsvarande bustad særskilt tilrettelagt for heildøgnsstenester

- a) Pasient/brukar har rett til opphald i sjukeheim eller tilsvarande bustad særskilt tilrettelagt for heildøgnsstenester, dersom dette etter ei helse- og omsorgsfagleg vurdering er det einaste tilbodet som kan sikre pasienten/brukaren naudsynte og forsvarlege helse- og omsorgstenester.
- b) Dersom pasient/brukar ut frå ei helse- og omsorgsfagleg vurdering vil vere best tent med eit langtidsopphald i sjukeheim eller tilsvarande bustad tilrettelagt for heildøgnsstenester, men som med forsvarleg hjelp og tilpassing kan bu i eigen heim, får avslag på søknaden og settast

på venteliste for slikt tilbud. I ventetida skal kommunen gjere vedtak om og gje forsvarlege helse- og omsorgstenester.

Når fleire pasientar/brukarar står på venteliste samstundes, skal kommunen til ei kvar tid vurdere kven som har det største behovet for å få tildelt langtidsplass eller tilsvarande bustad særskilt tilrettelagt for heildøgntenester. Ved førespurnad har pasient/brukar rett til å få informasjon om kommunen si vurdering av kor lenge det er sannsynleg at ein må stå på venteliste før tildeling av aktuelt bu- og omsorgstilbod.

§ 5 Kriterie for tildeling av langtidsopphald i sjukeheim eller tilsvarande bustad særskilt lagt til rette for heildøgntenester

Langtidsopphald i sjukeheim eller tenester i ein tilsvarande bustad særskilt tilrettelagt for heildøgntenester, skal vurderast ut frå ei helse- og omsorgsfagleg heilskapsvurdering.

I det faglege skjønnet skal kommunen m.a vurdere hjelpebehov, meistringsnivå og tryggleik.

I vurderingane for tildeling av tenesta skal desse tilhøva leggjast vekt på:

- kva type helse- og omsorgsteneste det er behov for og kor omfattande og varig behovet vil vere
- om pasienten eller brukaren har høve eller evne til å tilkalle hjelp ved behov
- om ein med hjelpemiddel eller ulike tilretteleggingar kan gjere tilpassingar som fremjar eigenmeistring i eigen heim.
- om alternativ til langtidsopphald i sjukeheim eller tilsvarande bustad særskilt lagt til rette for heildøgntenester er prøvd ut og vurdert å ikkje vere tenleg eller forsvarleg.
- om pasienten/brukaren er samtykkekompetent og har kognitive evner som ikkje medfører alvorleg risiko for liv og helse
- kva konsekvensar eit avslag på heildøgntilbod i sjukeheim eller bustad kan gje.
- ved vurdering av hjelpebehov skal LEON-prinsippet (lavaste effektive omsorgsnivå) og omsorgstrappa aktivt verte nytta for å tilby rett omsorgsnivå.

§ 6 Sakshandsaming

Vedtak etter forskrifta her, skal handsamast etter § 2-7 i pasient og brukarrettslova, samt forvaltningslova sine reglar om enkeltvedtak med klagerett. Vedtak kan anten

- a) gi avslag på plass
- b) tildele plass
- c) gi avslag på plass og sette på venteliste

For vedtak etter pkt c), skal det i vedtaket gjerast klart kva tilbod pasient/brukar vil få i ventetida som vert vurdert å stette lova sine krav til forsvarlege tenester.

§ 7 Klage

Det er klagerett på vedtak etter denne forskrifta. Klageinstans er Fylkesmannen. Klage sendast til den instans som har fatta vedtaket seinast innan 4 veker etter at ein er gjort kjend med vedtaket, jmf. Pasient og brukarrettslova Kap. 7 Klage.

Dersom klaga berre gjeld den delen av vedtaket som omhandlar tildeling av bustad og ikkje tenestetilbodet i denne, er kommunen klageinstans. Klagefristen etter forvaltningslova er då 3 veker.

§ 8 Iverksetting og revidering av forskrifta

Forskrifta tek til å gjelde den 1. juli 2017.

DET KONGELIGE
HELSE- OG OMSORGSDEPARTEMENT

Landets kommuner

Deres ref

Vår ref

Dato

16/4260-

24.06.2016

Lovendring om rett til opphold i sykehjem eller tilsvarende bolig særskilt tilrettelagt for heldøgns tjenester - kriterier og ventelister

Den 13. juni 2016 vedtok Stortinget lovendringer i pasient- og brukerrettighetsloven og helse- og omsorgstjenesteloven om rett til opphold i sykehjem eller tilsvarende bolig særskilt tilrettelagt for heldøgns tjenester – kriterier og ventelister. Grunnlaget for lovvedtaket er Prop. 99 L (2015-2016) og Innst. 372 L (201-2016).

Lovendringene

For å tydeliggjøre retten til sykehjems plass eller opphold i tilsvarende bolig særskilt tilrettelagt for heldøgns tjenester, er rettigheten presisert i pasient- og brukerrettighetsloven § 2-1 e første ledd. Det fremgår klart av loven at pasient eller bruker har rett til slikt opphold dersom dette etter en helse- og omsorgsfaglig vurdering er det eneste kommunale tilbudet som kan sikre pasienten og brukeren nødvendige og forsvarlige helse- og omsorgstjenester. Kommunens korresponderende plikt til å tilby slike tjenester er presisert i helse- og omsorgstjenesteloven § 3-2 a første ledd. I disse tilfellene må pasienten eller brukeren tildeles plass og kan ikke settes på venteliste.

Ny § 3-2 a andre ledd i helse- og omsorgstjenesteloven innebærer en plikt for den enkelte kommunene å utarbeide kommunal forskrift med kriterier for tildeling av langtidsopphold i sykehjem eller tilsvarende bolig tilrettelagt for heldøgns tjenester. Forskriften skal omfatte pasienter og brukere som vil være best tjent med langtidsopphold, men hvor kommunen vurderer at vedkommende med forsvarlige tjenester fra kommunen kan bo hjemme i påvente av langtidsopphold. Ved fastsettelse av forskrift må kommunene følge forvaltningsloven kapittel VII, jf. helse- og omsorgstjenesteloven § 2-2.

I pasient- og brukerrettighetsloven ny § 2-1 a andre ledd er det bestemt at pasient og bruker

Postadresse
Postboks 8011 Dep
0030 Oslo
postmottak@hod.dep.no

Besøksadresse
Teatergt. 9
www.hod.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org no.
983 887 406

Helserettsavdelingen

Saksbehandler
Hanne Rønstad Jensen
22248589

som oppfyller kommunens kriterier, men som med forsvarlig hjelp kan bo hjemme i påvente av langtidsopphold, skal ha rett til vedtak. Vedtaket innebærer at vedkommende er kvalifisert for langtidsplass og skal føres på venteliste. Ny § 3-2 a fjerde ledd i helse- og omsorgstjenesteloven pålegger kommunene å føre ventelister over pasienter eller brukere som venter på langtidsopphold.

Regjeringen vil innføre nasjonale kriterier for tildeling av langtidsopphold i sykehjem eller tilsvarende bolig etter at det er høstet erfaringer med de kommunale kriteriene og evaluering av forsøket med statlig finansiering av omsorgstjenestene. Det er gitt forskriftshjemmel for å gi slike nasjonale kriterier i helse- og omsorgstjenesteloven § 3-2 a tredje ledd.

Ikraftsetting

Lovvedtaket innebærer at Kongen kan sette i verk de enkelte bestemmelsene til forskjellig tid. Retten til opphold i sykehjem eller tilsvarende bolig særskilt tilrettelagt for heldøgns tjenester i ny § 2-1 e første ledd i pasient- og brukerrettighetsloven, er en presisering av gjeldende rett. Det samme er kommunenes korresponderende plikt til å tilby slike tjenester i ny § 3-2 a første ledd i helse- og omsorgstjenesteloven. Disse bestemmelsene settes i kraft fra 1. juli 2016, jf. sanksjoner og ikrafttredelser i Statsråd 17. juni 2016.

Når det gjelder lovendringene knyttet til kommunale kriterier og ventelister må kommunene gis tid til å utarbeide, gjennomføre høring og vedta kommunale forskrifter med kriterier for tildeling av langtidsplass i kommunen og på andre måter innrette seg etter lovkravene før pasientenes og brukernes rettigheter ikraftsettes. Kommunens plikt og hjemmel til å gi forskrifter etter ny § 3-2 a andre ledd i helse- og omsorgstjenesteloven settes derfor i kraft fra 1. juli 2016, jf. sanksjoner og ikrafttredelser i Statsråd 17. juni 2016.

Målet er å få hele ordningen i kraft i løpet av 2017. Helse- og omsorgsdepartementet tar sikte på å få satt i kraft de resterende lovendringene knyttet til kommunale kriterier og ventelister fra 1. juli 2017, herunder bestemmelsene om pasient og brukers rett til vedtak dersom vedkommende oppfyller kommunens kriterier og settes på venteliste. **Dette innebærer at de kommunale forskriftene må være vedtatt slik at de senest kan tre i kraft 1. juli 2017.**

Forskriftshjemmelen og forskrift med nasjonale kriterier for tildeling av langtidsopphold i sykehjem eller tilsvarende bolig særskilt tilrettelagt for heldøgns tjenester vil først iverksettes på et senere tidspunkt.

Med vennlig hilsen

Elisabeth Salvesen (e.f.)
avdelingsdirektør

Hanne Ramstad Jensen
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer.

Kopi: Landets fylkesmenn
Statens helsetilsyn
Helsedirektoratet
KS
Kommunal- og moderniseringsdepartementet

IKKE I KRAFT

IKKE I KRAFT

IKKE I KRAFT

Lov om endringer i pasient- og brukerrettighetsloven og helse- og omsorgstjenesteloven (rett til opphold i sykehjem eller tilsvarende bolig særskilt tilrettelagt for heldøgns tjenester - kriterier og ventelister)

Dato	LOV-2016-06-17-45
Departement	Helse- og omsorgsdepartementet
Sist endret	
Publisert	I 2016 hefte 8
Ikrafttredelse	Kongen bestemmer
Endrer	LOV-1999-07-02-63, LOV-2011-06-24-30
Kunngjort	17.06.2016
Korttittel	Endringslov til pasient- og brukerrettighetsloven og helse- og omsorgstjenesteloven

Kapitteloversikt:

I

II

III

I

I lov 2. juli 1999 nr. 63 om pasient- og brukerrettigheter gjøres følgende endringer:

Ny § 2-1 e skal lyde:

Pasient eller bruker som med forsvarlig hjelp kan bo hjemme i påvente av langtidsopphold i sykehjem eller tilsvarende bolig særskilt tilrettelagt for heldøgns tjenester, men som oppfyller kriteriene for tildeling av langtidsopphold etter helse- og omsorgstjenesteloven § 3-2 a andre ledd, har rett til vedtak om dette.

§ 2-7 andre ledd nytt andre punktum skal lyde:

Tilsvarende gjelder for vedtak etter helse- og omsorgstjenesteloven § 3-2 a.

II

I lov 24. juni 2011 nr. 30 om kommunale helse- og omsorgstjenester m.m. skal ny § 3-2 a lyde:

Kongen gir forskrift med kriterier for tildeling av langtidsopphold i sykehjem eller tilsvarende bolig særskilt tilrettelagt for heldøgns tjenester. Forskriften skal også omfatte pasienter og brukere som vil være best tjent med langtidsopphold, men hvor kommunen vurderer at vedkommende med forsvarlig hjelp kan bo hjemme i påvente av langtidsopphold.

Kommunen skal treffe vedtak om kriteriene etter andre ledd er oppfylt. Kommunen skal føre ventelister over pasienter og brukere som venter på langtidsopphold etter andre ledd.

III

Loven gjelder fra den tid Kongen bestemmer.¹ Kongen kan sette i kraft de enkelte bestemmelsene til forskjellig tid.

¹ Romertall I § 2-1e første ledd, II § 3-2a første og andre ledd og III trer i kraft 1 juli 2016 iflg. res. 17 juni 2016 nr. 729.

DET KONGELIGE
HELSE- OG OMSORGSDEPARTEMENT

Prop. 99 L

(2015–2016)

Proposisjon til Stortinget (forslag til lovvedtak)

Endringer i pasient- og
brukerrettighetsloven og helse-
og omsorgstjenesteloven (rett til opphold
i sykehjem eller tilsvarende bolig særskilt
tilrettelagt for heldøgns tjenester
– kriterier og ventelister)

Innhold

1	Proposisjonens hovedinnhold	5	6	Kommunens plikt til å sørge for opphold i sykehjem eller tilsvarende bolig presiseres i lov	21
2	Bakgrunnen for forslaget	6			
2.1	Pasientens og brukerens helse- og omsorgstjeneste	6			
2.2	Kommunale heldøgns helse- og omsorgstjenester mv.	6	7	Lovfesting av kriterier for tildeling av langtidsopphold, rett til vedtak og føring av ventelister	21
2.2.1	Pasienter og brukere i de kommunale helse- og omsorgstjenestene	6	7.1	Innledning	21
2.2.2	Botilbudet i de kommunale helse- og omsorgstjenestene	7	7.1.1	Større forutsigbarhet og trygghet for pasienter og brukere som med forsvarlig hjelp kan vente på langtidsopphold	21
2.2.3	Finansiering og egenandel for botilbud	8	7.1.2	Kriterier og objektive vilkår	22
2.2.4	Kommunenes utgifter til helse- og omsorgstjenestene	8	7.2	Nasjonale kriterier for tildeling av langtidsopphold i sykehjem eller tilsvarende bolig	23
2.2.5	Praksis ved tildeling av institusjonsplass og omsorgsbolig	8	7.2.1	Forsøk med statlig finansiering av omsorgstjenestene	23
2.2.6	Brukernes oppfatninger	10	7.2.2	Høringsnotatet	23
2.3	Høringen	10	7.2.3	Høringsinstansenes syn	24
			7.2.4	Departementets vurdering og forslag	24
3	Gjeldende rett	12	7.3	Kommunale kriterier for tildeling av langtidsopphold i sykehjem eller tilsvarende bolig	25
3.1	Innledning	12	7.3.1	Innledning	25
3.2	Kommunens ansvar og plikter – heldøgns tjenester	12	7.3.2	Høringsnotatet	25
3.3	Rett til heldøgns helse- og omsorgstjenester, herunder sykehjemsplass	13	7.3.3	Høringsinstansenes syn	25
3.4	Krav til saksbehandlingen	14	7.3.4	Departementets vurdering og forslag	26
3.5	Klage og tilsyn	15	7.4	Rett til vedtak	28
3.6	Regulering av tjenester i sykehjem og egen bolig	16	7.4.1	Høringsnotatet	28
3.7	Generelt om rettighetsfesting i helse- og omsorgslovgivningen	16	7.4.2	Høringsinstansenes syn	28
			7.4.3	Departementets vurdering og forslag	29
4	Generelt om høringsforslaget og høringen	18	7.5	Ventelister	30
4.1	Kort om forslagene i høringsnotatet	18	7.5.1	Høringsnotatet	30
4.2	Generelt om høringen	18	7.5.2	Høringsinstansenes syn	30
			7.5.3	Departementets vurdering og forslag	31
5	Retten til opphold i sykehjem eller tilsvarende bolig presiseres i lov	18	8	Klage	32
5.1	Gjeldende rett	18	9	Ikrafttredelse	32
5.2	Høringsnotatet	19	10	Økonomiske og administrative konsekvenser	33
5.3	Høringsinstansenes syn	19			
5.4	Departementets vurdering og forslag	20			

11	Merknader til de enkelte bestemmelsene	33	Forslag til lov om endringer i pasient- og brukerrettighetsloven og helse- og omsorgstjenesteloven (rett til opphold i sykehjem eller tilsvarende bolig særskilt tilrettelagt for heldøgns tjenester – kriterier og ventelister)	36
11.1	Til pasient- og brukerrettighetsloven	33		
11.2	Til helse- og omsorgstjenesteloven	34		
11.3	Til ikrafttredelsesbestemmelsen	34		

DET KONGELIGE
HELSE- OG OMSORGSDEPARTEMENT

Prop. 99 L

(2015–2016)

Proposisjon til Stortinget (forslag til lovvedtak)

Endringer i pasient- og brukerrettighetsloven og helse- og omsorgstjenesteloven (rett til opphold i sykehjem eller tilsvarende bolig særskilt tilrettelagt for heldøgns tjenester – kriterier og ventelister)

*Tilråding fra Helse- og omsorgsdepartementet 15. april 2016,
godkjent i statsråd samme dag.
(Regjeringen Solberg)*

1 Proposisjonens hovedinnhold

Regjeringen foreslår i denne proposisjonen lovendringer som skal bedre rettsstillingen til pasienter og brukere når det gjelder retten til opphold i sykehjem og tilsvarende bolig særskilt tilrettelagt for heldøgns tjenester.

For å tydeliggjøre retten til sykehjems plass eller opphold i tilsvarende bolig særskilt tilrettelagt for heldøgns tjenester, foreslår Helse- og omsorgsdepartementet at rettigheten presiseres i pasient- og brukerrettighetsloven § 2-1 e første ledd. Det vil etter forslaget fremgå klart av loven at pasient eller bruker har rett til slikt opphold dersom dette etter en helse- og omsorgsfaglig vurdering er det eneste kommunale tilbudet som kan sikre pasienten og brukeren nødvendige og forsvarlige helse- og omsorgstjenester.

Kommunens korresponderende plikt til å tilby slike tjenester presiseres i helse- og omsorgstjenesteloven § 3-2 a første ledd.

Regjeringen vil innføre nasjonale kriterier for tildeling av langtidsopphold i sykehjem eller tilsvarende bolig. Helse- og omsorgsdepartementet foreslår derfor en lovhjemmel for å gi slike nasjonale kriterier. Hensikten med slike kriterier er å

bidra til bedre forutsigbarhet og mer åpenhet rundt tildelingsprosessen. Denne delen av høringsforslaget vil først iverksettes når erfaringene fra de kommunale kriteriene og evalueringen av bruk av nasjonale kriterier i forsøksordningen med statlig finansiering av omsorgstjenesten foreligger. I denne sammenheng vil også de økonomiske konsekvensene av innføring av nasjonale kriterier bli utredet.

Inntil nasjonale kriterier er på plass, foreslår Helse- og omsorgsdepartementet at den enkelte kommune på bakgrunn av kommunens helhetlige tilbud må gi forskrift med kriterier for tildeling av langtidsopphold i sykehjem eller tilsvarende bolig i kommunen. Pasient eller bruker som med forsvarlig hjelp kan vente på en langtids plass, men som fyller kommunens kriterier, skal ha rett til vedtak om dette. Kommunene skal etter forslaget føre ventelister over pasienter og brukere som venter på langtids plass i kommunen.

Kommunens forskrift skal også regulere hvordan kommunen skal følge opp personer som står på venteliste.

Kommunene har ansvaret for å sørge for kommunale helse- og omsorgstjenester. De må etter forslaget være tydelige overfor egne innbyggere

på hvilke tjenester som kan forventes i egen kommune. Pasientens og brukerens rett til vedtak i dette systemet skal gi trygghet for at vedkommentenes behov er sett og at et kommunalt tilbud om sykehjemsplass eller tilsvarende bolig er der når behovet oppstår.

Det er stor variasjon i hvordan kommunene organiserer sitt helse- og omsorgstjenestetilbud, både når det gjelder innholdet i tjenestene og hvor tjenestene ytes. Det er etter hvert vanskelig å se forskjell på sykehjem og enkelte omsorgsboliger. For å ta høyde for kommunenes ulike tjeneste- og boligtilbud omfatter forslaget både plass i sykehjem og opphold i tilsvarende bolig særskilt tilrettelagt for heldøgns tjenester. Med «tilsvarende bolig særskilt tilrettelagt for heldøgns tjenester» menes i lovforslaget boliger som er tilpasset for å kunne yte tjenester som dekker beboerens helse- og omsorgsbehov døgnet rundt. Bistand fra egnet personell og tilsyn med pasienten eller brukeren må tilsvare det som ville blitt gitt dersom vedkommende hadde vært innlagt på sykehjem. Opphold i sykehjem er oftest et tjenestetilbud beregnet på eldre pasienter. Regelforslaget vil derfor i hovedsak være innrettet mot eldre pasienter og brukere.

2 Bakgrunnen for forslaget

2.1 Pasientens og brukerens helse- og omsorgstjeneste

Regjeringen vil skape pasientens og brukerens helse- og omsorgstjeneste. Pasientens og brukerens behov skal settes i sentrum for utvikling og endring av helse- og omsorgstjenesten. De kommunale helse- og omsorgstjenestene skal være utformet slik at de møter pasientenes og brukernes behov og ønsker, og bidrar til god helse og mestring. For å møte de fremtidige utfordringene, er det behov for endringer i helse- og omsorgstjenesten.

I regjeringsplattformen fremgår det at Regjeringen vil utrede lovfestet rett til heldøgns pleie og omsorg. Regjeringen foreslår i denne proposisjonen lovendringer som skal bedre rettsstillingen til pasienter og brukere når det gjelder retten til opphold i sykehjem eller tilsvarende bolig særskilt tilrettelagt for heldøgns tjenester.

Regjeringen har igangsatt et forsøk med statlig finansiering av omsorgstjenesten. Som en del av forsøket har Helsedirektoratet utviklet nasjonale tildelingskriterier. Forsøket skal etter planen være gjennomført i løpet av første halvdel av 2019 og skal følgeevalueres.

Regjeringen vil innføre nasjonale kriterier for tildeling av langtidsopphold i sykehjem eller tilsvarende bolig. Slike kriterier vil etter regjeringens mening bidra til bedre forutsigbarhet og mer åpenhet rundt tildelingsprosessen. Erfaringene fra forsøksordningen med statlig finansiering av omsorgstjenesten vil være et viktig grunnlag for å utarbeide nasjonale kriterier som skal gjelde for alle kommunene.

Regjeringens samlede lovforslag vil:

- vesentlig styrke rettighetene til omsorgstrender i praksis
- forplikte kommunene sterkere enn i dag til å innfri de pliktene de har
- tydeliggjøre at alle med omsorgsbehov skal få en vurdering om rett omsorgsnivå som ikke er knyttet til kommunens kapasitet der og da
- gjennom åpenhet om både kriterier for tildeling og ventelister, legge et sterkere press på kommunene.

2.2 Kommunale heldøgns helse- og omsorgstjenester mv.

2.2.1 Pasienter og brukere i de kommunale helse- og omsorgstjenestene

De kommunale helse- og omsorgstjenestene dekker i dag hele livsløpet, og har brukere og pasienter i alle aldersgrupper med svært ulike behov og et mangfold av diagnoser, funksjonsnedsettelse og utfordringer. Det er stor variasjon i hvordan kommunene har organisert sine helse- og omsorgstjenester. Alle kommunene har tilbud både i institusjon og i hjemmet. Likevel er det store variasjoner mellom kommunene ettersom noen kommuner har valgt å fokusere på sykehjem og institusjonstjenester, mens andre kommuner satser mer på hjemmetjenester, dagaktivitetstilbud og omsorgsboliger.

Tall fra Statistisk sentralbyrå (SSB) viser at det i alt var om lag 272 000 personer som mottok kommunale institusjons- og hjemmetjenester ved utgangen av 2014. Av disse mottakerne hadde om lag 43 000 personer opphold i institusjon, og om lag 180 000 personer mottok hjemmesykepleie og/eller praktisk bistand i eget hjem (herunder beboere i omsorgsboliger). Vel 48 500 personer mottok andre typer tjenester til hjemmeboende (som avlastning, omsorgslønn, støttekontakt mv.). Tallene viser videre at vel to av ti tjenestemottakere bor i en institusjon, eller i en bolig med fast tilknyttet personell hele døgnet. En av ti bor i en annen bolig som kommunen stiller til disposisjon, og noen av disse boligene har fast personell deler

av døgnet. De aller fleste tjenestemottakerne, syv av ti, bor imidlertid i en vanlig bolig. Halvparten av disse bor alene.

Med gjennomstrømming menes den årlige utskiftingen av tjenestemottakere som ikke fanges opp av den ordinære tverrsnittstatistikken ved årets slutt. Foreløpige tall viser at hele 341 000 unike personer mottok kommunale institusjons- og hjemmetjenester i løpet av 2014.

De største endringene i de kommunale helse- og omsorgstjenestene de siste tiårene har først og fremst skjedd i hjemmetjenestene, og det er hjemmesykepleien som vokser. Dette er uttrykk for to markante utviklingstrekk i sektoren, der retningen på tjenesteutøvelsen går fra institusjonsbaserte tjenester til hjemmebaserte tjenester og fra praktisk bistand til helsetjenester.

I de siste tiårene er tallet på tjenestemottakere under 67 år nesten tredoblet, og utgjør snart 40 pst. av de som mottar disse tjenestene. Samtidig er tallet på tjenestemottakere mellom 67–79 år redusert, mens tallet på tjenestemottakere 80 år og over har holdt seg på om lag samme nivå til tross for sterk vekst i de eldste eldres andel av befolkningen.

2.2.2 Botilbudet i de kommunale helse- og omsorgstjenestene

Kommunene yter botilbud i institusjon, herunder sykehjem, eller eventuelt i ulike former for omsorgsboliger til personer med behov for et tilrettelagt botilbud. Antallet institusjonsplasser har som helhet blitt noe redusert de siste to tiårene. Det er først og fremst de gamle aldershjemmene som er tatt ut av drift. Siden 1998 er om lag halvparten av institusjonsplassene fornyet eller skiftet ut, og standarden på institusjonsplassene har derfor økt. Blant annet er nå de fleste institusjonsplassene i enerom.

Foreløpige tall viser at antall beboere i boliger med heldøgns bemanning har økt fra nesten 21 000 i 2010 til i overkant av 22 800 ved utgangen av 2015. Dette kommer i tillegg til de som mottar heldøgns tjenester i institusjon. Samtidig er det en del mennesker som får et omfattende tjenestetilbud i eget opprinnelig hjem. Det er vedkommendes tjenestebehov som skal avgjøre omfanget av tjenester, og ikke vedkommendes bosted.

Institusjons- og hjemmetjenestetradisjonen er i ferd med å forenes, og det er etter hvert blitt vanskelig å se forskjell på nye sykehjem med små avdelinger, og tun med omsorgsboliger og lokaler for hjemmetjenestene. I realiteten er ofte det eneste skillet mellom boformene finansierings- og brukerbetalingsordningene, som er ulike alt etter-

som brukeren mottar tjenester i sitt eget hjem (herunder tjenester i omsorgsbolig) eller tjenester i institusjon.

Sykehjem

De fleste tjenestemottakerne som mottar institusjonstjenester befinner seg på et sykehjem. Dette gjelder både langtidsopphold og korttidsopphold. Tallet på mottakere av langtidsopphold i institusjon har vært stabilt på rundt 34 000 målt ved årets slutt de siste årene. Flertallet blant mottakerne med langtidsopphold i institusjon har omfattende bistandsbehov. Blant tjenestemottakere med langtidsopphold i institusjon er bare 1 pst. yngre enn 50 år, og nesten 80 pst. er 80 år eller eldre. Langtidsopphold i institusjon er derfor langt på vei en tjeneste for de eldste eldre.

Omsorgsboliger/bolig særskilt tilrettelagt for heldøgns tjenester

Omsorgsboliger er et vidt begrep og omfatter mange typer boliger. Begrepet er en fellesbetegnelse på boliger gjerne oppført helt eller delvis med offentlige midler, og som er tilrettelagt for mennesker med særskilt hjelpe- og/eller tjenestebehov. Begrepet omsorgsbolig er et relativt nytt begrep, og benyttes eksklusivt for botilbud utenfor institusjon. Omsorgsboliger kan eies eller disponeres av kommunene, eller de kan organiseres som for eksempel borettslag eller sameie med brukerne selv som eiere.

Kommunene er ikke forpliktet til å tilby omsorgsboliger til mennesker med behov for helse- og omsorgstjenester, og det finnes ingen legaldefinisjon av omsorgsbolig. En omsorgsbolig kjennetegnes gjerne av at det er en tilrettelagt bolig som kommunen disponerer til sine tjenestemottakere, og som disse tjenestemottakerne betaler husleie for. Leieforholdet reguleres av husleieloven. Videre innebærer dette at en beboer i en omsorgsbolig, som alle andre som bor hjemme, må betale for de tjenester vedkommende mottar, herunder også de helse- og omsorgstjenester som kommunen kan kreve egenandel for. Se også punkt 3.6.

En omsorgsbolig er dermed ikke en bestemt tjeneste. Beboeren leier eller kjøper en omsorgsbolig, men det treffes egne vedtak om hvilke helse- og omsorgstjenester beboeren skal motta på samme måte som ved ordinære hjemmetjenester. Vedtakene kan handle om praktisk bistand, antall besøk fra sykepleier eller annet helsepersonell, matombringning eller lignende.

Kommunenes heldøgns tjeneste- og botilbud er forskjellig organisert. Det kan gis tilbud tilsvarende det som gis i sykehjem i omsorgsboliger. Av hensyn til kommunene omfatter derfor lovforslaget både plass i sykehjem og opphold i tilsvarende type omsorgsbolig som kan sammenlignes med sykehjem og det tilbudet en mottar der. Forslaget omfatter således omsorgsboliger som er særskilt tilrettelagt for heldøgns tjenester. Med dette menes i lovforslaget boliger som er tilpasset for å kunne yte tjenester som dekker beboerens helse- og omsorgsbehov døgnet rundt. Bistand fra egnet personell og tilsyn med pasienten eller brukeren må tilsvare det som ville blitt gitt dersom vedkommende hadde vært innlagt på sykehjem.

2.2.3 Finansiering og egenandel for botilbud

I dagens regler for finansiering og egenbetaling av helse- og omsorgstjenester går det et skille mellom de som bor i en kommunal helse- og omsorgsinstitusjon og de som bor i egen bolig. Med egen bolig menes i denne sammenhengen både de som bor i privat eid eller leid bolig, og de som bor i omsorgsbolig. Kommunene har hovedansvaret for finansiering av tjenestetilbudet uansett hvor tjenesten ytes, men kommunene har samtidig anledning til å kreve egenandel for de fleste av tjenestene. Adgangen til å kreve egenandel er nærmere regulert i forskrift om egenandel for kommunale helse- og omsorgstjenester, se punkt 3.6.

Tall fra SSB for 2014 viser at egenandelen for opphold i kommunale institusjoner utgjorde om lag 15 pst. av kommunenes kostnader til slike institusjoner. For hjemmetjenester utgjorde brukerbetalingen i overkant av 1 pst.

2.2.4 Kommunenes utgifter til helse- og omsorgstjenestene

Kommunenes utgifter til helse- og omsorgstjenestene er for det meste finansiert gjennom frie inntekter (rammefinansiering) og øremerkede tilskudd, og dels gjennom egenandeler.

Samlede brutto driftsutgifter for de kommunale helse- og omsorgstjenestene beløp seg i 2014 til nesten 122 mrd. kroner. Samlet representerer disse tjenestene om lag en tredel av kommunenes totale driftsutgifter.

Gjennomsnittlige driftsutgifter for en institusjonsplass på landsbasis i 2014 beløp seg til 1 050 000 kroner, mens driftsutgifter per bruker i hjemmetjenestene var i gjennomsnitt 241 600 kroner. Det er imidlertid store variasjoner i kommu-

nenes kostnader for både en institusjonsplass og for driftsutgifter per bruker i hjemmetjenestene.

Tall for ressursfordelingen i kommunene mellom hjemmetjenester og institusjonstjenester viser at kommunene i vesentlig større grad i dag enn tidligere benytter mer ressurser på hjemmetjenester fremfor institusjonstjenester.

2.2.5 Praksis ved tildeling av institusjonsplass og omsorgsbolig

Norge har i dag 428 kommuner som varierer både geografisk, demografisk, i fysisk størrelse og i sentralitet. Det er derfor stor variasjon i hvordan kommunene har organisert sine helse- og omsorgstjenester.

Mange kommuner har etablert egne bestillerkontor eller funksjoner som ivaretar saksbehandlingen av søknader og tildeling av tjenester. Søknad eller en henvendelse om et hjelpebehov kan komme både fra brukeren, pårørende eller fra sykehus, fastlege eller omsorgstjenesten i kommunen m.fl. Bestillerkontoret har ansvaret for å innhente nødvendig informasjon både fra brukeren selv og fra andre. Når behovet endrer seg, må tjenestetilbudet vurderes på nytt.

Utskrivningsklare pasienter fra sykehus og betalingsordning for disse, har medført at mange kommuner har endret på arbeidsflyten og rutiner for utredning og tildeling av tjenester. Det er ofte vanskelig å kunne vurdere hva brukerne vil ha behov for av tjenester når de ligger i sykehus, og man ser at mange kommuner tilbyr korttids plass i sykehjem for å kunne gjøre en grundigere utredning og vurdering av brukerne.

2.2.5.1 Kriterier

Mange kommuner har utviklet egne kriterier som legges til grunn ved vurdering av behov for tildeling av tjenester. Kommunens kriterier kan ikke innsnevre pasientens og brukerens rettigheter etter lovverket.

Kriteriene sier noe om hva som skal vurderes for å få tildelt ulike typer tjenester, alt fra trygghetsalarm, omsorgsbolig og til forsterket sykehjemsplass. Ved søknad om rehabiliteringsopphold kan det for eksempel stilles krav til at søker er motivert, tar ansvar for egentrening og har et faglig begrunnet behov for rehabilitering. Et annet eksempel er Oslo kommunes tildeling av trygghetsalarm, der alder er et kriterium: Er du over 75 år kan du få tildelt trygghetsalarm etter søknad. Søkere under 75 år blir vurdert i hvert enkelt tilfelle, og det må følge legegopplysninger med søknaden.

Mange kommuner har også utarbeidet kriterier for å kunne innvilge plass i sykehjem. Som eksempel kan nevnes Stavanger kommune, som har utarbeidet følgende kriterier for å kunne innvilge plass i somatisk avdeling:

Behovet for medisinsk behandling og/eller sykepleie må være av så omfattende karakter at det er behov for heldøgns pleie og omsorg i institusjon. Ektepar skal tilbys plass i samme sykehjem. Andre aktuelle hjelpetiltak skal være vurdert før langtidsplass i sykehjem innvilges, som for eksempel:

- tilpasning av bolig, evt. skal alternativt botilbud være vurdert iht. søkerens fysiske, psykiske og sosiale situasjon
- tilrettelegging av hjelp i hjemmet, for eksempel hjemmesykepleie og/eller hjemmehjelp
- korttids- /vekselopphold i sykehjem
- familiesituasjon og nettverk skal være kartlagt
- sosiale støttetiltak, for eksempel dagsenter
- trygghetsskapende tiltak, for eksempel trygghetsalarm.

Kriterier kan settes sammen ut fra ulike parametre, der man eventuelt kan legge enkelte av dem til grunn på ulike nivå i tjenestetildelingen. I den kommunale omsorgstjenesten brukes ofte begreper som «tiltakskjede» og «omsorgstrappen». Dette er benevnelse som viser til at det finnes mange typer helse- og omsorgstjenester, og at disse må ses i sammenheng ved tildeling av tjenester. For eksempel vil begrepet «omsorgstrappen» vise til en sammenheng der økende hjelpebehov møtes med økende og mer omfattende tjenestetilbud av ulik art. Begrepet illustrerer en forståelse av at ulike helse- og omsorgstjenester (eller deltjenester), utgjør de forskjellige trinnene i trappen.

Kriteriene kan eksempelvis ta utgangspunkt i:

- vurdering av behov, basert på skåringsverktøy
- gitte forutsetninger, for eksempel alder
- saksbehandlingsprosedyrer, der ulike nivå i omsorgstrappen skal prøves ut først
- brukerens ønske.

Det finnes per dags dato flere ulike verktøy som kan brukes i kartlegging av behov for helse- og omsorgstjenester. Oslo kommune har utviklet inntakskriterier for institusjonsopphold som presiserer at tjenestene skal tilbys i henhold til LEON-prinsippet (laveste effektive omsorgsnivå) og tilpasses «omsorgstrappen». Hensikten med å utarbeide et sett felles inntakskriterier for bydelene, er å legge til rette for mest mulig rettferdig og likeartet praksis for tildeling av ulike typer institu-

sjonsopphold i Oslo kommune. Inntakskriteriene er ment å sikre at ulike institusjonstilbud blir rettferdig og riktig fordelt, uavhengig av hvilken bydel vedkommende mottaker tilhører. Det er også viktig at bydelenes bestillerkontor gis rom for å foreta faglig skjønn. Kriteriene må samtidig være fleksible nok til ikke å utelukke pasienter med særlige behov for å kunne motta de tjenester de har krav på.

I 2016 starter forsøket med statlig finansiering av omsorgstjenestene. Forsøket vil vare i 3 år. Forsøket består av to modeller, og i det som kalles forsøkets modell A skal statlige tildelingskriterier og en statlig finansieringsmodell benyttes. Det er utarbeidet rutiner og kriterier for arbeidsprosessen ved tildelingskontorene, som skal bidra til å sikre en god og lik tilnærming ved tildeling av tjenester. I tillegg er det utviklet tildelingskriterier for enkelttjenester. Hensikten med kriterier for tildeling av tjenester er først og fremst å sikre søkerne en helhetlig, tverrfaglig og likeverdig vurdering av behovet for de ulike omsorgstjenestene som tilbys. Modell B i forsøket innebærer øremerkede midler til sektoren.

Forsøket skal følgeevalueres, og evaluator vil blant annet se på effekten av å benytte nasjonale tildelingskriterier i forsøkskommunene, se nærmere omtale i punkt 7.2.1.

2.2.5.2 Ventelister

Kommunene følger i dag utviklingen i enkeltbrukers behov gjennom ulike kontaktpunkter med brukere og pårørende, samt ulike saksbehandlings- og dokumentasjonsverktøy. Kommunen skal ha oversikt over den enkelte brukers behov, og det er mange måter dette kan gjøres på. Det er usikkerhet om hvor mange som venter på en sykehjemsplass. I rapporten «Kommunal variasjon i omsorgstjenester» (Rapport 2015/44) legger SSB frem statistikk for ventetider beregnet på grunnlag av antall dager mellom vedtaksdato og startdato for tjenesten (iverksettingstid) basert på IPLOS-statistikk. For alle typer tjenester sett under ett ble ca 83 pst. av vedtakene iverksatt innen 15 dager. Andelen med lang ventetid på langtidsopphold i institusjon varierer fra 6 pst. i noen av de små kommunegruppene til 24 pst. i Bergen, Trondheim og Stavanger. SSB peker i rapporten på at det må arbeides med forbedring av kvaliteten til datovariablene.

Etter sikker fortolkning av dagens regelverk kan personer som kun kan få oppfylt sitt behov for nødvendige helse- og omsorgstjenester i sykehjem eller tilsvarende bolig, ikke settes på vente-

liste. Dette presiseres også i forslag til § 2-1 e første ledd i pasient- og brukerrettighetsloven.

2.2.6 Brukernes oppfatninger

I 2014 avsluttet fylkesmennene vurderingen av 1326 klagesaker etter pasient- og brukerrettighetsloven § 2-1 a. I 540 av sakene fikk klageren helt eller delvis medhold. Av disse sakene ble det avsluttet 140 klagesaker om plass i sykehjem og 45 klagesaker om plass i annen institusjon. Klageren fikk helt eller delvis medhold i til sammen 62 av disse klagene.

Innbyggerundersøkelsen 2013, Difi rapport 2013:7, består av en innbyggerdel og en brukerdelen. Innbyggerdelen besvares av innbyggere både med og uten brukererfaring, mens brukerdelen kun besvares av dem med brukererfaring. Direktoratet for forvaltning og IKT (Difi) har sammenlignet svarene fra disse to delene, og sett at brukerne av helse- og omsorgstjenestene jevnt over er mer fornøyde enn det innbyggerne generelt er. Det gjelder for hele 16 av de 23 tjenestene. Utslagene er til dels store, særlig for omsorgstjenestene hvor brukerne er klart mer fornøyd enn det inntrykket til innbyggerne tilsier.

De kommunale helse- og omsorgstjenestene har langt mer fornøyde brukere enn innbyggernes oppfatninger skulle tilsi (jf. innbyggerdelen av innbyggerundersøkelsen 2013). I møte med brukerne får tjenestene jevnt over høye skårer. Spesielt fastlegene får svært gode tilbakemeldinger, men også omsorgstjenestene får på flere områder gode skussmål.

Undersøkelsen innbefatter også flere spørsmål som går på kvaliteten på en rekke helse- og omsorgstjenester. Jevnt over skårer alle tjenestene bedre i 2013 enn i 2010. Endringene er ikke så store, men viktige. Det er bare for hjemmehjelp skåren er uforandret. Tilgangen på sykehjemsplasser er det spørsmålet i 2013 som får lavest skår av de omsorgsrelaterte spørsmålene med en skår tilsvarende nøytral eller dårlig. Den lave skåren viser at innbyggerne ikke er fornøyde. Alle andre tjenester får en skår som indikerer at innbyggerne er delvis fornøyde. I siste innbyggerundersøkelse fra 2015 er imidlertid brukerne delvis fornøyde også med ventetiden for å få plass på sykehjem.

2.3 Høringen

Høringsnotat om rett til opphold i sykehjem eller tilsvarende bolig særskilt tilrettelagt for heldøgns

tjenester ble sendt på høring 7. september 2015 med høringsfrist 7. desember samme år.

Høringsnotatet ble sendt til følgende instanser:

Departementene

Arbeids- og velferdsdirektoratet
 Arbeidstilsynet
 Barne-, ungdoms-, og familiedirektoratet
 Barneombudet
 Datatilsynet
 Helsedirektoratet
 Kontaktutvalget mellom innvandrerbefolkningen og myndighetene (KIM)
 Landets fylkesmenn
 Landets helseforetak
 Landets høyskoler (m/helsefaglig utdanning)
 Landets pasient- og brukerombud
 Landets regionale helseforetak
 Landets universiteter
 Likestillings- og diskrimineringsombudet
 Norges forskningsråd
 Norsk Institutt for by- og regionsforskning (NIBR)
 Norsk institutt for forskning om oppvekst, velferd og aldring (NOVA)
 Sametinget
 Statistisk sentralbyrå (SSB)
 Statens arbeidsmiljøinstitutt (STAMI)
 Statens helsetilsyn
 Statens råd for likestilling av funksjonshemmede
 Statens seniorråd
 Stortingets ombudsmann for forvaltningen
 Universitets- og høyskolerådet

Landets kommuner

Geriatrisk ressurscenter i Oslo
 Helse- og sosialombudet i Oslo
 Innovasjon Norge
 Institutt for samfunnsforskning
 Landets utviklingssentre for sykehjem og hjemmetjenester
 Likestillingssenteret
 Nasjonal kompetansetjeneste for aldring og helse
 Nasjonal kompetansetjeneste for døvblinde
 Nasjonal kompetansetjeneste for sjeldne diagnoser
 Nasjonalt kompetansesenter for kultur, helse og omsorg
 Norsk senter for menneskerettigheter
 Senter for omsorgsforskning Midt-Norge
 Senter for omsorgsforskning Nord-Norge
 Senter for omsorgsforskning Sør

Endringer i pasient- og brukerrettighetsloven og helse- og omsorgstjenesteloven (rett til opphold i sykehjem eller tilsvarende bolig særskilt tilrettelagt for heldøgns tjenester – kriterier og ventelister)

Senter for omsorgsforskning Vest
Senter for omsorgsforskning Øst

Følgende høringsinstanser har kommentarer til høringen:

Abelia
Akademikerne
Arbeidsgiverforeningen Spekter
Dedicare
Den Norske Advokatforening
Den norske Dommerforening
Den norske Helsingforskomite
Den norske legeforening
Fafo
Fagforbundet
Fellesorganisasjonen (FO)
Foreningen Norges døvblinde
Funksjonshemmedes Fellesorganisasjon (FFO)
Hovedorganisasjonen Virke
Hjernerådet
Human Rights Service (HRS)
Innvandrerne Landsorganisasjon (INLO)
Kirkens bymisjon
KS
Landslaget for offentlige pensjonister (LOP)
Landsorganisasjonen i Norge (LO)
Medborgernes Menneskerettighets Kommissjon
Mental Helse Norge
Nasjonalforeningen for folkehelsen
Norges Handikapforbund
Norges Juristforbund
Norges Røde Kors
Norsk Ergoterapeutforbund
Norsk Forbund for Utviklingshemmede (NFU)
Norsk Fysioterapeutforbund
Norsk Helse- og velferdsforum
Norsk Pasientforening
Norsk Psykiatrisk Forening
Norsk Psykologforening
Norsk Sykepleierforbund
Norsk Tjenestemannslag (NTL)
Norske Kvinners Sanitetsforening
Næringslivets Hovedorganisasjon
Organisasjonen Mot Offentlig Diskriminering (OMOD)
PARAT
PARAT-Helse
Pensjonistforbundet
Personskadeforbundet LTN
Ressurssenteret for omstilling i kommunene (RO)
Rådet for psykisk helse
Seniorsaken i Norge
Senter for seniorpolitikk
Stiftelsen Menneskerettighetshuset
Yrkesorganisasjonenes Sentralforbund (YS)

Diakonhjemmets sykehus
Fylkesmannen i Aust-Agder
Fylkesmannen i Hedmark
Fylkesmannen i Hordaland
Fylkesmannen i Møre og Romsdal
Fylkesmannen i Oppland
Fylkesmannen i Sør-Trøndelag
Fylkesmannen i Telemark
Fylkesmannen i Vestfold
Fylkesmannen i Østfold
Helsedirektoratet
Helse Nord-Trøndelag HF
Høgskolen i Bergen, institutt for sykepleiefag
Landets pasient- og brukerombud
Oslo universitetssykehus HF
Pasient- og brukerombudet i Oslo
Statistisk sentralbyrå (SSB)
Statens helsetilsyn

Andøy kommune
Asker kommune
Bergen kommune
Bærum kommune
Drammen kommune
Eidsvoll kommune
Fet kommune
Fjell kommune
Fredrikstad kommune
Gjerdrum kommune
Gjesdal kommune
Grimstad kommune
Halden kommune
Horten kommune
Hurdal kommune
Hå kommune
Kristiansand kommune
Lindås kommune
Lørenskog kommune
Mandal kommune
Melhus kommune
Midtre Gauldal kommune
Molde kommune
Naustdal kommune
Nes kommune Akershus
Nesodden kommune
Nøtterøy kommune
Oppgård kommune
Osen kommune
Oslo kommune
Oslo kommune, Det sentrale eldreråd
Østerøy kommune

Endringer i pasient- og brukerrettighetsloven og helse- og omsorgstjenesteloven (rett til opphold i sykehjem eller tilsvarende bolig særskilt tilrettelagt for heldøgns tjenester – kriterier og ventelister)

Overhalla kommune
Re kommune
Rælingen kommune
Sandefjord kommune
Sarpsborg kommune
Sogndal kommune
Sortland kommune
Stavanger kommune
Stord kommune
Søgne kommune
Sørum kommune
Time kommune
Tromsø kommune
Trondheim kommune
Tynset kommune
Tønsberg kommune
Vaksdal kommune
Vennesla kommune
Vestnes kommune
Vestregionen – kommunehelsesamarbeidet
Ørskog kommune
Ålesund kommune

Helseregion Sør-Gudbrandsdal
Sjustjerna helse og omsorg

Nasjonalt kompetansesenter for sjeldne
diagnoser
Sentrene for omsorgsforskning
Utviklingssenter for sykehjem i Hedmark (USH)
USHT Buskerud

Arbeidsgiverforeningen Spekter
Den Norske Advokatforening
Den norske legeforening
Forsvarets seniorforbund
KS
Landslaget for offentlige pensjonister (LOP)
Nasjonalforeningen for folkehelsen
Norsk Ergoterapeutforbund
Norsk Helse- og velferdsforum
Omsorgsjuss AS
Pensjonistforbundet
Pensjonistforbundet Møre og Romsdal
Personskadeforbundet LTN
Seniorenes fellesorganisasjon
Seniorsaken ressursgruppe Helse og omsorg
Seniorsaken ressursgruppe Jus og økonomi

Følgende høringsinstanser har uttalt at de ikke har merknader eller innvendinger til høringsforslaget eller at de ikke ønsker å avgi høringsuttalelse:

Arbeids- og sosialdepartementet
Arbeids- og velferdsdirektoratet

Justis og beredskapsdepartementet
Klima- og miljødepartementet
Landbruks- og matdepartementet
Landsorganisasjonen (LO)
Nesodden kommune
Norges forskningsråd
Samferdselsdepartementet
Statens arbeidsmiljøinstitutt
Universitets- og høyskolerådet
Utenriksdepartementet
Vestnes kommune

I tillegg til disse høringsuttalelsene har departementet også mottatt høringsuttalelse fra en privatperson.

3 Gjeldende rett

3.1 Innledning

Det er en overordnet målsetting for helse- og omsorgstjenestene at befolkningen skal sikres lik tilgang til gode og likeverdige helse- og omsorgstjenester, uavhengig av diagnose eller behov, alder, kjønn, personlig økonomi og bosted. Å gi et helhetlig og tverrfaglig tilbud tilpasset den enkelte bruker står sentralt i tjenesteytingen. Andre verdier som er grunnleggende for tjenestene er trygghet, respekt, individuelle hensyn og valgfrihet, medvirkning, selvbestemmelse og faglig god kvalitet.

Disse og andre grunnleggende verdier ligger nedfelt i regelverket for helse- og omsorgstjenesten i dag. Regelverket skal også bidra til rettsikkerhet for pasienter og brukere, det vil si at den enkelte lett skal kunne sette seg inn i hva kommunens helse- og omsorgstilbud skal omfatte, hvilke rettigheter den enkelte har og en klagegang som sikrer at den enkeltes rettigheter blir ivaretatt.

Det er videre et prinsipielt utgangspunkt at kommunene selv organiserer sine tjenester ut fra lokale forhold og behov. Det er særlig nærhet til brukerne, effektiv tjenesteproduksjon og hensynet til demokratisk styring av tjenestene, som begrunner lokal handlefrihet.

3.2 Kommunens ansvar og plikter – heldøgns tjenester

Helse- og omsorgstjenesteloven angir rammene for det kommunale ansvaret for helse- og omsorgstjenester. Det sentrale er at kommunene skal tilby nødvendige helse- og omsorgstjenester

som ikke er spesialisthelsetjeneste, og at kommunene innenfor disse rammene skal tilby et forsvarlig, helhetlig og koordinert tilbud.

Kommunens overordnede ansvar for helse- og omsorgstjenester følger av helse- og omsorgstjenesteloven § 3-1, der det fremgår at kommunen skal sørge for at personer som oppholder seg i kommunen, tilbys nødvendige helse- og omsorgstjenester. Tjenestene kan ytes av kommunen selv eller ved at kommunen inngår avtale med private, jf. loven § 3-1. Hva som ligger i kravet «nødvendige» tjenester må sees i sammenheng med kravet til forsvarlige tjenester, hvilket betyr at tjenesten må holde tilfredsstillende kvalitet, ytes i tide og i tilstrekkelig omfang. Forsvarlighetskravet er grunnleggende i helselovgivningen og favner vidt. Det omfatter både helsefaglige vurderinger, herunder medisinske, og omsorgsfaglige vurderinger. Plikten for kommunen til å sørge for forsvarlige helse- og omsorgstjenester fremgår av helse- og omsorgstjenesteloven § 4-1 og for helsepersonell følger kravet av helsepersonelloven § 4. Når det gjelder omfanget og nivået på tjenesten, må denne dimensjoneres ut fra en konkret vurdering av den hjelpetrengendes behov ut fra en helse- og omsorgsfaglig vurdering. Dette betyr at kommunen må foreta en individuell vurdering av den enkeltes behov, og på den bakgrunn tilpasse et forsvarlig tjenestetilbud. Helse- og omsorgstjenesteloven § 3-2 bidrar til en ytterligere utdyping av kravet til «nødvendige helse- og omsorgstjenester» ved å angi de tjenestene kommunen som et minimum plikter å sørge for. Av bestemmelsens første ledd nr. 6 fremgår det at kommunen skal tilby helsetjenester i hjemmet, personlig assistanse, plass i institusjon, herunder sykehjemsplass og avlastning.

Selv om det ikke går klart frem av loven, omfatter kommunens plikt til å tilby nødvendige helse- og omsorgstjenester også heldøgns tjenester dersom dette er nødvendig. Dersom plass på sykehjem er det eneste tilbudet som kan sikre pasienten nødvendige og forsvarlige helse- og omsorgstjenester, har kommunen plikt til å tilby sykehjemsplass.

Heldøgns helse- og omsorgstjenester er ikke definert i dagens regelverk. I praksis er det lagt til grunn at kommunene yter heldøgns tjenester både i institusjon og i pasientens eller brukerens eget hjem. Plass i institusjon, herunder sykehjem, regnes alltid som et heldøgns tilbud, selv om det i liten grad er nærmere presisert hva tjenestetilbudet skal omfatte. Se punkt 3.6 om regulering av tjenester i sykehjem og egne boliger.

For å sørge for helse- og omsorgstjenester på en forsvarlig måte må kommunene sette i verk systematiske tiltak som sikrer at virksomhetens aktiviteter planlegges, gjennomføres, evalueres og korrigeres i samsvar med krav fastsatt i relevante lover og forskrifter, jf. helse- og omsorgstjenesteloven § 3-1 tredje ledd. For å kunne ivareta planleggingsansvar må kommunen for eksempel til enhver tid kjenne til hvor mange som venter på plass i sykehjem eller opphold i omsorgsbolig. Kommunens plikt til internkontroll er utdypet i forskrift om internkontroll i helse- og omsorgstjenesten.

3.3 Rett til heldøgns helse- og omsorgstjenester, herunder sykehjemsplass

Etter pasient- og brukerrettighetsloven har pasient og bruker rett til nødvendige helse- og omsorgstjenester fra kommunen de oppholder seg i, jf. loven § 2-1 a.

I forarbeidene til endringer av loven, Prop. 91 L (2010–2011) punkt 29.5.2, er det presisert at pasient- og brukerrettighetsloven § 2-1 a andre ledd skal tolkes slik at pasient og bruker har krav på «nødvendig hjelp med en forsvarlig standard, basert på en individuell helsefaglig og/eller sosialfaglig vurdering av behov.» Det er også uttalt at det er vanskelig å angi presist hva som er nødvendig hjelp på et overordnet nivå, og at omfang og nivå på hjelpen må bestemmes etter en konkret vurdering. Videre er det presisert:

«I vurderingen må behovet til den enkelte veies opp mot fellesskapets behov, og det kan legges vekt på kommunens økonomiske ressurser. Det er imidlertid en minstandard som kommunene ikke kan gå under med henvisning til dårlig økonomi. (...)

Selv om en person har et rettskrav på nødvendige helse- og omsorgstjenester betyr ikke det at vedkommende i utgangspunktet har krav på en bestemt type tjeneste fra kommunen. Med andre ord er det ikke slik at selv om en person har krav på helse- og omsorgstjenester fra kommunen, så har personen også dermed et rettskrav på en bestemt tjeneste, for eksempel en institusjonsplass. Dette er en videreføring av gjeldende rett (...), men blir nå tydeliggjort ved at kommunens plikter og pasientens og brukernes rettigheter blir regulert i ulike lover. Dersom en pasient eller bruker har krav på nødvendige helse- og omsorgstjenester, er det kommunen som må vurdere og i utgangspunktet beslutte hva slags hjelp

som skal tilbys ut fra de tilbudene og ressursene kommunen har. Slik sett kan en kommune fatte vedtak om tilbud om helsetjenester i hjemmet, fremfor tildeling av plass i institusjon under forutsetning av at det innebærer et forsvarlig tilbud.

Kommunen står imidlertid ikke helt fritt. Formålsbestemmelsene i lovene er utgangspunktet, og det skal tas hensyn til tjenestemottakernes ønsker og synspunkter. Dette gjelder særlig ved utforming av tjenester etter forslaget i helse- og omsorgstjenesteloven § 3-2 nr. 6, hvor det skal legges stor vekt på hva brukeren mener. (...) I tillegg er det sentralt at formen for tjenesteyting må være forsvarlig. Hva som er å anse som forsvarlig vil være en helsefaglig og /eller sosialfaglig vurdering i det konkrete tilfellet. Det vil si at dersom for eksempel en plass i institusjon er eneste alternativ for at hjelpen er å anse som forsvarlig i det konkrete tilfellet, vil vedkommende pasient eller bruker ha et rettskrav på opphold i institusjon.»

Selv om det ikke går klart frem av loven, omfatter altså rettigheten også rett til heldøgns tjenester dersom dette er nødvendig. Dersom plass på sykehjem er det eneste tilbudet som kan sikre pasienten nødvendige og forsvarlige helse- og omsorgstjenester, har pasienten rett til sykehjemsplass. I disse tilfellene må pasienten tildeles plass og kan ikke settes på venteliste.

Når det gjelder omfanget og nivået på tjenesten, må dette dimensjoneres og utformes ut fra en konkret helse- og omsorgsfaglig vurdering av den hjelpetrengendes behov. Dette betyr at kommunen må foreta en individuell vurdering av den enkeltes behov, og på den bakgrunn tilpasse et forsvarlig tjenestetilbud. I utformingen av tjenestetilbudet skal det etter loven legges stor vekt på hva brukeren mener.

I helhetsvurderingen vil blant annet følgende elementer normalt inngå:

- brukerens eller pasientens funksjonsnivå og hjelpebehov
- medisinske vurderinger og diagnoser
- prognoser mht. hjelpebehov, diagnoser o.a.
- vurdering av rehabiliteringspotensialet
- tjenestetilbudet kommunen for øvrig kan tilby, herunder bl.a. hjemmetjenester, teknologi og annen tilretteleggingsmulighet i eget hjem
- pasientens eller brukerens ønsker
- hvor pasienten eller brukeren bor og muligheten for å tilpasse boligen
- pasientens eller brukerens hjemmesituasjon.

Vurderingen forutsetter en tverrfaglig utredning og vil bygge på opplysninger fra pasient eller bruker og pårørende, hjemmehjelp og hjemmesykepleie, fastlege, og andre deler av helse- og omsorgstjenester. Hjemmebesøk (vurderingsbesøk), gjerne med pårørende til stede, vil ofte også inngå prosessen. Behandlende leges vurderinger/erklæring/epikrise etc. skal sammen med andre relevante opplysninger vektlegges i den helse- og omsorgsfaglige vurderingen som kommunen foretar og være en del av beslutningsgrunnlaget. I enkelte situasjoner kan hjemmetjenesten, som foretar en kontinuerlig vurdering av pasienten, vurdere at denne trenger sykehjemsplass. Kommunen foretar da en innleggelse uten at fastlegen er involvert.

Elementene i helhetsvurderingen ovenfor vil være sentrale også når den enkelte kommune skal fastsette kommunale kriterier. Vektingen av elementene vil avgjøre om pasienten omfattes av basisrettigheten, jf. dagens rettighet som er foreslått presisert, og dermed ha rett til opphold i sykehjem eller tilsvarende bolig, eller om det vil være hensiktsmessig og forsvarlig å sette vedkommende på venteliste samtidig som det gis tilbud om for eksempel helsetjenester i hjemmet.

Kommunen kan i noen tilfeller vurdere at sykehjemsplass vil være det ideelle tjenestetilbudet for en pasient, selv om forsvarlige tjenester kan ytes i pasientens hjem. Da det kan være knapphet på sykehjemsplasser velger enkelte kommuner å føre opp disse pasientene på venteliste til sykehjemsplass, se punkt 2.2.5. I disse tilfellene har pasienten krav på nødvendige og forsvarlige helse- og omsorgstjenester i ventetiden.

Ved søknad om helse- og omsorgstjenester, herunder sykehjemsplass i kommunen har pasient og bruker rettigheter under saksbehandlingen, som for eksempel rett på informasjon og medvirkning, se om dette i punkt 3.4.

3.4 Krav til saksbehandlingen

Forvaltningsloven regulerer saksbehandlingen i forvaltningssaker og inneholder viktige rettssikkerhetsgarantier for den enkelte i møte med den offentlige forvaltning. I helse- og omsorgstjenesteloven § 2-2 fremgår det at forvaltningsloven gjelder for kommunens virksomhet, men at særlige bestemmelser kan følge av helse- og omsorgstjenesteloven og pasient- og brukerrettighetsloven. Unntakene fra forvaltningsloven er begrunnet i at helse- og omsorgslovgivningen har særlige regler som sikrer at pasientenes og brukernes

interesser blir ivaretatt når det gjelder blant annet informasjon, medvirkning og rett til å klage.

Ulovfestede forvaltningsrettslige prinsipper vil også gjelde for saksbehandlingen og innholdet i avgjørelse om helse- og omsorgstjenester. Prinsippene skal blant annet hindre vilkårlige og sterkt urimelige avgjørelser samt usaklig forskjellsbehandling.

Tildeling av helsetjenester i hjemmet, personlig assistanse, avlastning og sykehjemsplass som forventes å vare lenger enn to uker skal treffes ved *enkeltvedtak*, jf. pasient- og brukerrettighetsloven § 2-7 andre ledd. Krav til enkeltvedtak følger av forvaltningsloven kapittel V. Der fremgår det at enkeltvedtak som hovedregel skal være skriftlige, og at de skal begrunnes jf. henholdsvis §§ 23 og 24. Dersom den som har søkt om tjenester fullt ut har fått innvilget det vedkommende har søkt om er det ikke nødvendig å begrunne vedtaket, jf. loven § 24 andre ledd.

Når en søknad eller et hjelpebehov meldes på annen måte til kommunen har kommunen *opplysnings-, veilednings- og informasjonsplikt*. Dette følger av forvaltningsloven § 11 og § 17. I tillegg gir pasient- og brukerrettighetsloven § 3-2 regler om pasientens eller brukerens rett til informasjon. Brukeren skal bl.a. ha den informasjon som er nødvendig for å få tilstrekkelig innsikt i tjenestetilbudet og for å kunne ivareta sine rettigheter.

God og grundig kartlegging av behovet for hjelp er en forutsetning for at tjenestetilbudet på best mulig måte skal kunne dekke det faktiske behovet. Den enkeltes evne og mulighet til selv å ivareta sin helse eller sosial aktivitet skal danne utgangspunkt for kartlegging av hjelpebehovet. Forvaltningsloven § 17 gir regler om forvaltningsorganets *utredningsplikt*. Etter bestemmelsen skal kommunen påse at saken er så godt opplyst som mulig før vedtak treffes. Helse- og omsorgstjenester som kommunen tilbyr etter helse- og omsorgstjenesteloven skal være forsvarlige, jf. loven § 4-1. Kommunens utredning av brukerens hjelpebehov og innhenting av opplysninger fra andre må etter dette være tilstrekkelig til å kunne gi tjenester som tilfredsstiller *forsvarlighetskravet*. Kommunene er pålagt å bruke IPLOS som en del av saksbehandlingen. I PLOS er et lovbestemt helseregister som danner grunnlag for nasjonal statistikk for helse- og omsorgssektoren. Det er et verktøy for dokumentasjon, rapportering og statistikk for kommunene og for statlige myndigheter. I IPLOS registreres brukerens behov for bistand, assistanse og helsehjelp. Ved søknad om heldøgns tjenester i sykehjem eller omsorgsbolig vil kommunen i de fleste tilfelle kreve en uttalelse

fra søkers fastlege med funksjonsbeskrivelse og vurdering av hjelpebehov samt nødvendig medisinsk dokumentasjon.

Ved behov for helsetjenester i hjemmet, personlig assistanse, avlastningstiltak og plass i sykehjem gir pasient- og brukerrettighetsloven pasienten og brukeren en *rett til å medvirke* ved utformingen av tjenestetilbudet. Det fremgår av helse- og omsorgstjenesteloven § 3-1 andre ledd at slikt tjenestetilbud så langt som mulig skal utformes i samarbeid med pasient og bruker. Videre skal det legges stor vekt på hva pasienten og brukeren mener ved utforming av tjenestetilbudet. Kommunen må sikre slik brukermedvirkning i saksbehandlingen og hele prosessen frem til et tjenestetilbud er på plass. Pasient- og bruker har også rett til å medvirke ved gjennomføringen av tjenestetilbudet, jf. pasient- og brukerrettighetsloven § 3-1 første ledd.

Tildeling av omsorgsbolig eller annen kommunal disponert bolig vil være tildeling av et velferdsgode det er knapphet på i de fleste kommuner og er i forvaltningsrettslig forstand et enkeltvedtak. Tildeling av slik bolig skal derfor følge reglene i forvaltningsloven, herunder også reglene for enkeltvedtak. Tildeling av helse- og omsorgstjenester treffes som oftest i eget vedtak.

Saksbehandlingstid. Etter forvaltningsloven § 11 a skal forvaltningsorganet forberede og avgjøre søknad om helse- og omsorgstjenester uten ugrunnet opphold. Dersom det må ventes at det vil ta uforholdsmessig lang tid før en søknaden kan besvares, skal kommunen i løpet av en måned gi et foreløpig svar. I svaret skal det gjøres rede for grunnen til at henvendelsen ikke kan behandles tidligere, og så vidt mulig angis når svar kan ventes.

Pasient og bruker som har søkt om sykehjemsplass har rett til nødvendig helse- og omsorgstjenester under saksbehandlingstiden og i ventetiden dersom det treffes vedtak om sykehjemsplass og pasienten eller brukeren må vente på ledig plass.

3.5 Klage og tilsyn

Vedtak om helse- og omsorgstjenester, herunder avslag på søknad, etter helse- og omsorgstjenesteloven kan påklages til Fylkesmannen etter reglene i pasient- og brukerrettighetsloven kapittel 7, se § 7-1. Det følger av lovens § 7-2 at pasienten eller brukeren kan be fylkesmannen om en vurdering dersom vedkommende mener bestemmelser om plikter fastsatt i eller i medhold av helsepersonelloven eller helse- og omsorgstjenesteloven er brutt til ulempe for seg.

Enkeltvedtak om kommunal bolig kan påklages til kommunen. Tilvisning av den konkrete boligen kan som hovedregel ikke påklages.

3.6 Regulering av tjenester i sykehjem og egen bolig

Det er stor variasjon i hvordan kommunene organiserer sitt helse- og omsorgstjenestetilbud både når det gjelder innhold i tjenestene og hvor tjenestene ytes, se kapittel 2.2. Tjenestene kan ytes i institusjon, herunder sykehjem, eller i eget hjem. Rettslig regnes helse- og omsorgstjenester tildelt i omsorgsboliger og andre kommunalt tildelte boliger som tjenester tildelt i eget hjem. Skillet i og utenfor institusjon har rettslig betydning i flere sammenhenger.

Sykehjem

Følgende tjenestetilbud regnes som kommunal helse- og omsorgsinstitusjon etter helse- og omsorgstjenesteloven: barneboliger, kommunale rusinstitusjoner, aldershjem, sykehjem og døgnplasser for øyeblikkelig hjelp, jf. forskrift 16. desember 2011 nr. 1254 om kommunal helse- og omsorgsinstitusjon.

Sykehjem er en lovpålagt oppgave for kommunene etter helse- og omsorgstjenesteloven § 3-2 første ledd nr. 6 bokstav c, og nærmere regulert gjennom sykehjemsforskriften (forskrift 14. november 1988 nr. 932). I forskriften stilles det som krav at sykehjemmet har en administrativ leder, en lege som skal ha ansvaret for den medisinske behandling, en sykepleier som skal ha ansvaret for sykepleien, og det antall personell for øvrig som er nødvendig for å sikre beboer nødvendig omsorg og bistand. Det er ikke lagt til grunn noen kvalitetsnorm eller bemanningsnorm for drift av sykehjem. Institusjonen må imidlertid bemannes og driftes på en slik måte at kravet til forsvarlighet oppfylles, jf. helse- og omsorgstjenesteloven § 4-1 og helsepersonellovens § 4.

Det skal treffes vedtak om plass i institusjon som forventes å vare lenger enn to uker, se pasient- og brukerrettighetsloven § 2-7, jf. helse- og omsorgstjenesteloven § 3-2 første ledd nr. 6 bokstav c. Tjenestene følger forutsetningsvis av vedtaket.

Forskrift om egenandel for kommunale helse- og omsorgstjenester har særskilte regler for tjenester i institusjon, jf. forskriftens kapittel 1. I institusjon betaler beboeren for et samlet bolig- og tjenestetilbud uten hensyn til omfanget av de tjenester som mottas. Forskrift om egenandel for kommu-

nale helse- og omsorgstjenester skiller mellom langtids- og korttidsopphold på institusjon. For korttidsopphold kan kommunene kreve betaling per døgn eller for det enkelte dag- eller nattopphold. For langtidsopphold kan kommunen for inntekter inntil folketrygdens grunnbeløp, fratrukket et sentralt fastsatt fribeløp også definert i forskriften, kreve 75 pst. i egenbetaling. Av inntekter utover grunnbeløpet kan kommunen kreve inntil 85 pst. Det legges i tillegg noen begrensninger på egenandelens størrelse for å skjerme beboerens økonomi.

Tjenester i hjemmet, herunder omsorgsbolig og andre kommunalt tildelte boliger

Det er ikke gitt rettslig definisjon av omsorgsboliger eller andre kommunalt tildelte boliger. Slike boliger regnes rettslig som beboerens eget hjem. Leieforholdet reguleres av husleieloven og leieavtale. Helse- og omsorgstjenester tildeles på samme måte som til tjenestemottakere som bor i sitt eget private hjem.

Helse- og omsorgstjenester i hjemmet som er forventet å vare lenger enn to uker skal treffes ved enkeltvedtak, jf. pasient- og brukerrettighetsloven § 2-7 andre ledd.

Forskrift om egenandel for kommunale helse- og omsorgstjenester har særskilte regler for tjenester utenfor institusjon, jf. forskriftens kapittel 2. Brukere som bor i egen bolig betaler for hjemmetjenester. Hjemmesykepleie og personrettet praktisk bistand er fritatt for egenandel. Det samme er støttekontakt og avlastningstiltak. Som personrettet praktisk bistand regnes personlig stell og egenomsorg, som nødvendig hjelp til å stå opp, toalettbesøk, personlig hygiene, hjelp til å kle av og på seg, hjelp til å spise, nødvendig tilsyn og tilsvarende grunnleggende behov.

3.7 Generelt om rettighetsfesting i helse- og omsorgslovgivningen

I helse- og omsorgslovgivningen skilles det mellom regler som pålegger kommunene eller helseforetakene ansvar og plikter, og regler som gir den enkelte pasient og bruker rettigheter. Begge settene med regler har som formål å sikre nødvendige og forsvarlige helse- og omsorgstjenester til befolkningen. I pasient- og brukerrettighetsloven, hvor en stor del av pasient- og brukerrettighetene er samlet, finnes både prosessuelle og materielle regler.

Når det gjelder den enkelte pasient eller brukers rettigheter, kan det generelt trekkes et skille

mellom materielle og prosessuelle rettigheter. Det som kjennetegner en prosessuell pasient- og brukerrettighet er at den har som hovedformål å styrke pasienter og brukeres rettssikkerhet. Prosessuelle regler er regler om saksbehandling i relativt vid forstand. Det er regler om hvordan avgjørelser skal treffes, hvem som har kompetanse til å treffe avgjørelser osv. I pasient- og brukerrettighetsloven er en stor del av lovbestemmelsene prosessuelle regler, for eksempel retten til informasjon, retten til medvirkning og retten til å samtykke til helsehjelp.

Materielle pasient- og brukerrettigheter kjennetegnes ved at de gir rett til ulike former for helse- og omsorgstjenester. I pasient- og brukerrettighetsloven er det i utgangspunktet kapittel 2 som inneholder de materielle rettighetene. Det kan for eksempel vises til pasient- og brukerrettighetslovens § 2-1 a andre ledd som gir pasient og bruker rett til nødvendige helse- og omsorgstjenester fra kommunen. Dersom en person oppfyller vilkårene som gir en rettighet, kan han eller hun ta rettslige skritt for å få denne oppfylt. Dette i motsetning til pliktbestemmelser som retter seg mot det offentlige, men som ikke direkte motsvares av en individuell rettighet for den enkelte.

Rettighetsfesting skal bidra til å styrke pasienters og brukeres rettssikkerhet, og sikre den enkeltes mulighet til å få gjennomført sine rettigheter. I juridisk sammenheng er det vanlig å knytte en rettighet til en form for sanksjon eller håndhevelse. Det gir en pasient eller bruker som opplever at han eller hun ikke får oppfylt sin rettighet, mulighet til å ta rettslige skritt for å få den oppfylt, for eksempel ved å klage til Fylkesmannen. Det følger av pasient- og brukerrettighetslovens § 7-2 at pasient eller bruker eller dennes representant som mener at bestemmelsene i kapitlene 2, 3 og 4, samt § 5-1, § 6-2 og § 6-3 er brutt, kan klage til Fylkesmannen. Dersom saken ikke fører frem etter klage til Fylkesmannen, kan vedkommende pasient eller bruker ta saken inn for domstolen. Det er gjennom klage- og domstolsbehandling at pasienten eller brukeren kan anvende rettighetene som et grunnlag for å oppnå det helse- og omsorgstilbudet som vedkommende mener å ha krav på (hvis kommunen ikke frivillig innfrir). Rettighetsfesting bidrar på denne måten til større trygghet og forutsigbarhet for den enkelte, og reduserer risikoen for vilkårlig forskjellsbehandling.

Hvordan rettigheten er utformet vil ha innvirkning på hvor «sterk» eller «svak» rettigheten vil være sett ut i fra et pasient- og brukerperspektiv. En rettighet som gir en pasient eller bruker et

rettskrav dersom et objektivt og lett målbart vilkår er oppfylt, vil være naturlig å anse som en sterk rettighet. En rettighet som er utformet mer generelt og hvor det kreves for eksempel en medisinsk kompetanse for å avgjøre om vilkårene i rettighetene er oppfylt, vil fra et pasientperspektiv være å anse som en svakere rettighet.

Departementet viser til at enkelte høringsinstanser har påpekt at deler av forslaget til rettighetsbestemmelser er å anse som en svak rettighet. I helse- og omsorgsretten er det mange skjønnsvurderinger og hensyn som skal ivaretas. Det er derfor ikke uvanlig å gi rettigheter som kan fremstå som noe svakere. Rettigheten må imidlertid ses i sammenheng med det faglige skjønn og forsvarlighetskravet som er tungt forankret i lovgivningen. Et eksempel på dette er rett til helsehjelp i daværende § 2-1 i pasientrettighetsloven da den kom i 1999, hvor det bl.a. fremgikk at pasienten har rett til nødvendig helsehjelp fra spesialisthelsetjenesten. Opprinnelig var rettigheten uten frist og ble derfor av enkelte oppfattet som en svak rettighet. I herværende forslag om tildeling av sykehjemsplass eller opphold i tilsvarende bolig, vil rettigheten bli underbygget av kommunale kriterier. Disse vil være førende for oppfyllelsen av rettigheten.

Spørsmålet om innføring av rettigheter må også vurderes ut fra et bredere perspektiv hvor blant annet hensynet til likeverdige tjenester, ressurser og prioritering tas inn. Rettigheter som er utformet med klare og lett målbare vilkår kan ha utfordrende sider ved seg. Den kommunale helse- og omsorgstjenesten har et helhetlig ansvar for å yte tjenester til hele befolkningen. Rettigheter for en gruppe av pasienter og brukere kan medføre en vridningseffekt som kan føre til færre valgmuligheter og et dårligere tjenestetilbud til andre grupper brukere og pasienter. Det er til enhver tid en utvikling i den kommunale helse- og omsorgstjenesten som følge av blant annet nye brukergrupper og faglig og teknologisk utvikling. Det tilsier at rettighetsbestemmelser bør utformes slik at vilkårene er generelle nok til å ta høyde for den utviklingen som skjer, selv om bestemmelsen fra et pasient- og brukerperspektiv kan fremstå noe svakere.

Det er med andre ord mange avveininger og vurderinger som må gjøres når det er tale om å innføre nye pasient- og brukerrettigheter. Det er ikke nødvendigvis slik at pasient- og brukerrettigheter som i utgangspunktet sett fra en gruppe pasienters og brukeres perspektiv oppfattes som sterke, bidrar til et godt, forsvarlig og likeverdig tjenestetilbud for kommunens pasienter og bru-

kre samlet sett. En rettighet til et bestemt kommunalt tjenestetilbud bidrar heller ikke nødvendigvis til en best og mest effektiv bruk av kommunens ressurser.

4 Generelt om høringsforslaget og høringen

4.1 Kort om forslagene i høringsnotatet

Regjeringen mener det er behov for å bedre rettstillingen for personer som har behov for opphold i sykehjem eller tilsvarende boliger særskilt tilrettelagt for heldøgns tjenester. I høringsnotatet ble det derfor foreslått at retten til slike tjenester presiseres i pasient- og brukerrettighetsloven.

Regjeringen vil innføre nasjonale kriterier for tildeling av langtidsopphold i sykehjem eller tilsvarende bolig. Formålet med forslaget er å bidra til bedre forutsigbarhet og mer åpenhet rundt tildelingsprosessen. Inntil slike kriterier foreligger ble det foreslått i høringsnotatet å lovfeste krav for kommunene til å fastsette kommunale kriterier for å bli vurdert for langtidsopphold i sykehjem og tilsvarende bolig. Det ble fremgått at kriteriene skal fastsettes ut fra lokale behov og tjenestetilbud og det ble foreslått at den som oppfyller kriteriene skal ha rett til vedtak om dette.

Kommunene skal ha oversikt over hvilke personer som venter på langtidsplass i kommunen. Det varierer imidlertid i hvilken grad kommunene har systematisert dette og i hvilken grad det er gjort kjent for brukerne. I høringsnotatet ble det derfor foreslått at dette blir regulert på en mer ensartet måte ved at kommunene pålegges å føre ventelister over personer som venter på langtidsplass.

4.2 Generelt om høringen

Nær samtlige høringsinstanser stiller seg bak høringsforslagets intensjon. Blant pasient- og brukerorganisasjonene er det et flertall som er positive til forslagene i høringsnotatet. I sine uttalelser legger organisasjonene blant annet vekt på at endringene vil bidra til at brukernes behov og ønsker i større grad enn i dag kan møtes. Høringsinstansene fremhever videre at kommunale kriterier for tildeling av langtidsplass vil kunne bidra til å tydeliggjøre hvilke tjenester innbyggerne kan forvente seg i egen kommune. Åpenhet om kriteriene vil ifølge enkelte høringsinstanser legge større press på kommunene og samtidig styrke innbyggernes grunnlag for å

fremme klage. Det legges videre vekt på at kommunale ventelister kan gi den enkelte bruker trygghet. Videre at ventelister kan være et hensiktsmessig virkemiddel for å ivareta kommunens plikt til å ha oversikt over behovet for langtidsplasser, for å følge opp den enkelte bruker og som grunnlag for planlegging. Et flertall av høringsinstansene mener imidlertid at det samlede forslag, eller deler av dette, ikke medfører en styrket rett til heldøgns plass eller vil forsterke kommunenes ansvar. Høringsinstansenes begrunnelser er flere, men i hovedsak legges det vekt på at forslaget ikke vil medføre noen endringer av vesentlig karakter i forhold til dagens praksis. Flere mener at dagens lovgivning allerede gir de rettigheter som er nødvendig for å gi den enkelte nødvendige helse- og omsorgstjenester, herunder sykehjemsplass. Flere peker også på at deler av lovforslaget vil føre til unødig økt byråkratisering. Enkelte mener at de foreslåtte endringer vil villedde pasienter eller brukere til å tro at de får en styrket rett til sykehjemsplass eller tilsvarende bolig.

Helse- og omsorgsdepartementet har lagt avgjørende vekt på hensynet til pasientenes og brukernes rettssikkerhet i lovproposisjonen. Etter departementets vurdering vil både en klargjøring av den enkeltes rett til sykehjemsplass mv. i pasient- og brukerrettighetsloven og en plikt for kommunene til å ha kriterier for langtidsopphold, bidra til en mer forutsigbar rettstilling for den enkelte og mer åpenhet rundt tildelingsprosessen. Rett til vedtak og mulighet for å klage vil i tillegg sikre riktige avgjørelser.

5 Retten til opphold i sykehjem eller tilsvarende bolig presiseres i lov

5.1 Gjeldende rett

Som det er gjort rede for under kapittel 3.3, har pasient og bruker rett til nødvendige helse- og omsorgstjenester fra kommunen de oppholder seg i etter pasient- og brukerrettighetsloven § 2-1 a. Selv om det ikke går klart frem av lovteksten, er det sikker fortolkning at retten til nødvendige helse- og omsorgstjenester fra kommunen kan omfatte rett til heldøgns tjenester. Dersom heldøgns tilbud med opphold i sykehjem eller bolig særskilt tilrettelagt for slikt tilbud er det eneste tilbudet som kan sikre pasienten eller brukeren nødvendige og forsvarlige helse- og omsorgstjenester, har vedkommende rett til dette tilbudet.

5.2 Høringsnotatet

Enkelte brukere og pårørende opplever ikke at det foreligger en rett etter dagens regelverk som beskrevet i forrige punkt. For å tydeliggjøre retten til sykehjemsplass eller opphold i tilsvarende bolig, foreslo departementet i høringsnotatet en ny bestemmelse i pasient- og brukerrettighetsloven. I forslaget til lovtekst ble det presisert at pasient eller bruker har rett til opphold i sykehjem eller tilsvarende bolig særskilt tilrettelagt for heldøgns tjenester dersom dette etter en helse- og omsorgsfaglig vurdering er det eneste tilbudet som kan sikre pasienten eller brukeren nødvendige og forsvarlige helse- og omsorgstjenester.

I høringsnotatet ble det understreket at behandlende leges vurderinger/erklæring/epikrise etc. skal vektlegges i den helse- og omsorgsfaglige vurderingen som kommunen foretar og være en del av beslutningsgrunnlaget.

5.3 Høringsinstansenes syn

Av de høringsinstanser som uttaler seg om spørsmålet er det et flertall som mener at lovforslaget er overflødig fordi rettigheten allerede er forankret i dagens regelverk.

Hurdal kommune uttaler:

«Retten til sykehjemsplass eksisterer i dag, og forslaget vil ikke innebære noen endring. Å gi inntrykk av at man har skapt en ny rettighet uten at en ny rettighet er skapt vil være å forlede befolkningen, og kan bidra til økt konflikt-nivå i en sårbar tid for pasienter og brukere.»

Andre høringsinstanser mener at en presisering av eksisterende rettighet i lov kan være positivt for potensielle brukere av tjenesten. *Stord kommune* skriver i sin uttalelse:

«Rett til sjukeheimplass er allerede forankra i gjeldande lovverk. Slik sett blir det liten endring i praksis for kommunane. Stord kommune ser likevel det positive i at innbyggjarane ved den føreslegne presiseringa vil få forsvarleg helsehjelp heima og vite at han/ho har rett på sjukeheimplass dersom det vert uforsvarleg å bu heima.»

Flere av høringsinstansene mener at forslaget går på tvers av andre politiske føringer bl.a. ved at forslaget oppfattes som en satsing på langtidsplasser og tjenester på høyeste nivå i kommunenes til-

takskjede. Det fremheves at dette kan få utilsiktede negative konsekvenser for utviklingen av helse- og omsorgstjenestene.

KS skriver:

«KS vil også på generelt grunnlag advare mot en økt bruk av rettighetsfesting på det mest ressursintensive området i den kommunale pleie- og omsorgstjenesten. Hensynet til det totale pleie- og omsorgsbehovet, veid opp mot tilgjengelige offentlige ressurser både i dag og i framtiden, tilsier at tildeling av nødvendig helse- og omsorgsbistand må skje etter LEON-prinsippet (laveste effektive omsorgsnivå). Kommunene har satset på hjemmebaserte tjenester, ambulante team, bygget ulike tilrettelagte boformer, økt andel korttidsplasser og mange har langtidsplanlegging som ivaretar riktig dimensjonering av tjenestene for å møte den enkeltes behov i dag og i fremtiden. Bedre tilrettelegging av egen bolig, bruk av velferdsteknologi, dagtilbud, utbygging av trygghetsboliger og sterkere satsing på hjemmetjenester og rehabilitering, er viktige tiltak for å kunne utsette behovet for heldøgns omsorgsplasser. En «vesentlig styrking av rettigheter» i den øvre delen av omsorgsskalaen, slik høringsnotatet beskriver forslagene, bygger ikke opp under denne ønskede og nødvendige utviklingen av pleie- og omsorgstjenestene.»

Andre høringsinstanser mener at det er behov for å styrke retten til disse tjenestene rettslig. *De fem regionale Sentrene for omsorgsforskning* stiller seg positivt til regjeringens høringsnotat og uttaler:

«At det er behov for å bedre rettsstillingen til personer med behov for opphold i sykehjem eller tilsvarende er en oppfatning som vi deler. At retten til denne type tjeneste blir presisert i pasient- og brukerrettighetsloven er et vesentlig skritt for å oppnå dette.»

En stor andel av instansene mener at forslaget innebærer en klar forskjellsbehandling av eldre og yngre tjenestemottakere. *Osterøy kommune* påpeker at yngre menneske med stort tjenestebehov er minst like avhengig av forutsigbarhet og trygghet for tjeneste-/botilbud som eldre.

Høringsforslaget var utformet på en måte som har gjort at flere høringsinstanser har tolket forslaget slik at det i kommunens vurdering av om det skal tildeles sykehjemsplass eller tilsvarende bolig skal legges avgjørende vekt på behandlende

leges vurdering/erklæring/epikrise etc. *Legeforeningen* uttaler blant annet:

«Vurderingen av om en pasient har krav på sykehjems plass bør ikke gjøres av den behandlende lege alene. Fastlegen bør trekkes inn i denne prosessen fordi fastlegen ofte vil ha god kjennskap til pasienten. Det bør også gjøres en tverrfaglig utredning, gjerne fra noen som kjenner godt til kommunens tjenestetilbud. Det er svært mange andre faktorer enn de rent medisinske som avgjør om en person har krav på sykehjems plass.»

Legeforeningen understreker at man også bør rette fokus mot tiltak som kan forhindre eller utsette behovet for sykehjems plass (geriatrik utredning). *Ergoterapiforeningen* mener en vurdering av rehabiliteringspotensiale, velferdsteknologi og annen tilretteleggingsmuligheter i eget hjem bør tydeliggjøres som et alternativ til plass i sykehjem eller omsorgsbolig.

Mange av høringsinstansene etterlyser en klarere definisjon av «tilsvarende bolig særskilt tilrettelagt for heldøgns tjenester». Enkelte av disse, særlig fylkesmennene, hevder at departementet sidestiller de to boformene i større grad enn det er grunnlag for i dag.

5.4 Departementets vurdering og forslag

Helse- og omsorgsdepartementet ser at å presisere en gjeldende rett til opphold i sykehjem eller tilsvarende bolig i lovverket kan fremstå som overflødig. Departementet mener imidlertid at en tydeliggjøring at rettigheten i lovtekst sammen med plikt for kommunene til å ha kriterier for langtidsopphold er viktig for at pasienter, brukere og pårørende i større grad skal kunne forutsi sin rettsstilling og føle seg trygge på at kommunen har en plikt til å tilby et slikt tjenestetilbud når behovet oppstår.

Som enkelte av høringsinstansene påpeker kan det være utfordrende for helheten i de kommunale tjenestene å foreslå lovfesting av én tjenesteform (sykehjem og tilsvarende bolig). Forslaget oppfattes av høringsinstansene som et signal om at kommunene skal satse på heldøgns omsorgsplasser til eldre pasienter eller brukere, samtidig som forslaget understreker den friheten og det ansvaret kommunen har til å utvikle og tilpasse tjenestetilbudet til lokale forhold. Et godt utbygd og tilrettelagt hjemmetjenestetilbud vil medføre et mindre behov for heldøgns omsorgsplasser og at færre personer vil omfattes av rettigheten.

Utbygging av heldøgns omsorgsplasser er en klar prioritering for regjeringen. Det er samtidig viktig å understreke at omsorgstjenestene fortsatt skal ta i bruk de ressursene brukerne selv har og som finnes i deres omgivelser. Som enkelte høringsinstanser har påpekt ligger det store muligheter i å legge større vekt på mestring og hverdagsrehabilitering og i å ta i bruk ny velferdsteknologi.

De foreslåtte lovendringene er i hovedsak rettet mot den eldre delen av helse- og omsorgstjenestens brukergrupper. En styrking av rettsstillingen for denne brukergruppen kan begrunnes med at den kommunale ressursinnsatsen generelt sett er lavere for eldre brukere sett i forhold til yngre brukergrupper.

Dersom opphold i sykehjem eller tilsvarende bolig særskilt tilrettelagt for heldøgns tjenester er det eneste kommunale tilbudet som etter en helse- og omsorgsfaglig vurdering kan sikre pasienten og brukeren nødvendige og forsvarlige helse- og omsorgstjenester, har pasienten rett til et slikt tilbud. I disse tilfellene må pasienten eller brukeren tildeles plass og kan ikke settes på venteliste.

Vurderingen forutsetter en tverrfaglig utredning og vil bygge på opplysninger fra pasient eller bruker og pårørende, hjemmehjelp og hjemme-sykepleie, fastlege, og andre deler av helse- og omsorgstjenesten. Hjemmebesøk (vurderingsbesøk), gjerne med pårørende, vil ofte også inngå prosessen. Behandlende leges vurderinger/erklæring/epikrise etc. skal sammen med andre relevante opplysninger vektlegges i den helse- og omsorgsfaglige vurderingen som kommunen foretar og være en del av beslutningsgrunnlaget. I enkelte situasjoner kan hjemmetjenesten, som foretar en kontinuerlig vurdering av pasienten, vurdere at denne trenger sykehjems plass. Kommunen foretar da en innleggelse uten at fastlegen er involvert.

Rettigheten gjelder både korttidsopphold og langtidsstilbud.

Det nærmere innhold i rettigheten vil ha nær sammenheng med innretningen av den enkelte kommunes tjenestetilbud. Alle pasienter og brukere har rett på nødvendige og forsvarlige helse- og omsorgstjenester, men kommunene vil kunne tilby dette på forskjellige måter. Noen kommuner har forholdsmessig mange sykehjems plasser og tilsvarende mindre hjemmebaserte tjenester. I andre kommuner kan denne fordelingen være motsatt. Det varierer også i hvilken grad kommunene har satset på utbygging av heldøgns tilbud i sykehjem eller i særskilte tilrettelagte boliger, se

om dagens helse- og omsorgstjenester i kommunene i punkt 2.2.

Høringsuttalelsene viser at det er behov for å utdype hva som ligger i begrepet *tilsvarende bolig*. Med «tilsvarende bolig særskilt tilrettelagt for heldøgns tjenester» menes i lovforslaget boliger som er tilpasset for å kunne yte tjenester som dekker beboerens behandlings-, omsorgs- og assistansebehov døgnet rundt. Beboeren må ved hjelp av tilkallingsmuligheter, som for eksempel velferdsteknologiske innretninger, trygghetsalarm, snoralarm eller lignende kunne få kontakt og bistand fra egnet personell, med tilsvarende responstid som vedkommende ville fått på sykehjem. Tilsyn med pasienten eller brukeren må tilsvare det tilsynet som ville blitt gitt dersom vedkommende hadde vært innlagt på institusjon.

Departementet antar at avgrensningen ikke vil skape store problemer for kommunene i praksis, da kommunene vet hvilke tjenestetilbud som kan tilbys ved de enkelte boligene.

Departementets forslag til endringer i pasient- og brukerrettighetsloven § 2-1 e første ledd er en presisering og tydeliggjøring av gjeldende rett. Gjeldende rett er nærmere beskrevet i punkt 3.3.

6 Kommunens plikt til å sørge for opphold i sykehjem eller tilsvarende bolig presiseres i lov

Retten til nødvendige helse- og omsorgstjenester etter pasient- og brukerrettighetsloven korresponderer med kommunens ansvar etter helse- og omsorgstjenesteloven § 3-1 til å sørge for slike tjenester til personer som oppholder seg i kommunen. Ansvaret omfatter også en plikt for kommunen til å sørge for heldøgns tjenester dersom dette er nødvendig, herunder plass i sykehjem eller opphold i tilsvarende bolig særskilt tilrettelagt for heldøgns tjenester dersom dette er eneste forsvarlige tilbud for en pasient eller bruker.

Etter Helse- og omsorgsdepartementets vurdering bør dette komme tydeligere frem også i lovreguleringen av kommunens plikter. Departementet foreslo derfor i høringsnotatet at det presiseres i ny § 3-2 a i helse- og omsorgstjenesteloven at kommunen skal tilby opphold i sykehjem eller tilsvarende bolig særskilt tilrettelagt for heldøgns tjenester dersom dette etter en helse- og omsorgsfaglig vurdering er det eneste tilbudet som kan sikre pasienten eller brukeren nødvendige og forsvarlige helse- og omsorgstjenester.

Høringsinstansene som hadde merknader, knyttet disse til forslaget til rettighetsfesting og

ikke til forslaget til den korresponderende pliktbestemmelsen rettet mot kommunen.

Etter forslaget skal kommunen foreta en samlet konkret helse- og omsorgsfaglig vurdering av pasientens eller brukerens behov sett i sammenheng med kommunens tjenestetilbud. Dersom kommunen på bakgrunn av denne vurderingen kommer til at sykehjemplass eller opphold i tilsvarende bolig særskilt tilrettelagt for heldøgns tjenester er det eneste forsvarlige tilbudet for en pasient eller bruker, må vedkommende tildeles plass og kan ikke settes på venteliste. Behandlende leges vurderinger/erklæring/epikrise etc. skal sammen med andre relevante opplysninger vektlegges i den helse- og omsorgsfaglige vurderingen som kommunen foretar og være en del av beslutningsgrunnlaget. Se om den helhetlige og konkrete vurderingen kommunen skal foreta under punkt 3.3.

Departementets forslag til endringer i pasient- og brukerrettighetsloven § 2-1 e første ledd og helse- og omsorgstjenesteloven § 3-2 a første ledd er en presisering og tydeliggjøring av gjeldende rett. Gjeldende rett er nærmere beskrevet i punkt 3.2.

7 Lovfesting av kriterier for tildeling av langtidsopphold, rett til vedtak og føring av ventelister

7.1 Innledning

7.1.1 Større forutsigbarhet og trygghet for pasienter og brukere som med forsvarlig hjelp kan vente på langtidsopphold

I dette punktet gis det en oversikt over modellen som er forslått lovfestet. De enkelte elementene i modellen; kriterier for tildeling av langtidsopphold, rett til vedtak og føring av ventelister, er beskrevet nærmere i påfølgende kapitler.

Regjeringen ønsker å legge til rette for bedre forutsigbarhet og mer åpenhet rundt tildelingsprosessen. Nasjonale kriterier for tildeling av langtidsopphold i sykehjem og tilsvarende bolig vil være et viktig virkemiddel for å bidra til dette. Regjeringen vil foreslå nasjonale kriterier når det er høstet erfaringer med de kommunale kriteriene og bruk av nasjonale kriterier i forsøksordningen for statlig finansiering av omsorgstjenestene, se punkt 7.2.

Inntil nasjonale kriterier er på plass foreslår Helse- og omsorgsdepartementet at kommunene pålegges å gi forskrifter med kriterier for langtidsopphold i egen kommune, se punkt 7.3.

Kriteriene kan ikke utformes på en slik måte at kommunen innsnevrer den enkelte pasients eller brukers rett til opphold i sykehjem eller tilsvarende bolig. Kommunens kriterier bør omfatte pasienter og brukere hvor utviklingen av helsetilstanden og hjelpebehovet tilsier at vedkommende vil være best tjent med en langtidsopphold i sykehjem eller tilsvarende bolig, men som med forsvarlig hjelp kan bo hjemme eller tildeles korttidsplass på sykehjem i påvente av langtidsopphold. Kommunene har ansvaret for å sørge for at det tildeles nødvendige kommunale helse- og omsorgstjenester i den perioden pasienten venter på langtidsopphold. De må etter forslaget være tydelige overfor egne innbyggere på hvilke tjenester som kan forventes i egen kommune.

Også pasienter og brukere som ikke har en umiddelbar rett på opphold i sykehjem eller tilsvarende bolig, fordi dette ikke vil være det eneste forsvarlige tilbudet, vil etter dette kunne oppfylle kommunale kriterier for tildeling av langtidsopphold. For denne gruppen varierer praksisen i kommunene i dag når det gjelder hvilken type vedtak de får. Dette kan skape usikkerhet og konflikt. Denne gruppen har behov for bedre trygghet og forutsigbarhet med hensyn til hvilket tjenestetilbud de kan forvente å motta fra kommunen fremover. Helse- og omsorgsdepartementet foreslår at regelverket endres slik at også pasienter og brukere som kvalifiserer for langtidsopphold i kommunen får rett til vedtak om dette, se punkt 7.4. Forslaget vil bidra til mer åpenhet rundt tildelingsprosessen.

For å sikre en ensartet oversikt over personer som har fått vedtak om at de kvalifiserer for langtidsplass i kommunene, men som med forsvarlig hjelp kan bo hjemme i påvente av plass, foreslår departementet at kommunene pålegges å føre ventelister, se punkt 7.5.

Forslaget lovfester en modell der den enkelte kommune på bakgrunn av kommunens helhetlige tilbud må fastsette kriterier for tildeling av langtidsopphold i sykehjem eller tilsvarende bolig i kommunen. Når kommunen mottar en søknad, eller på annen måte blir oppmerksom på behovet for helse- og omsorgstjenester, må den vurdere om pasienten eller brukeren har rett til opphold i sykehjem eller tilsvarende bolig og må tildeles slik plass umiddelbart. Dersom søkeren ikke har rett på plass direkte, må kommunen vurdere om vedkommende oppfyller kommunens kriterier for langtidsopphold og kan settes på venteliste. Dersom det er tilfellet, må kommunen treffe vedtak om dette og føre vedkommende på kommunens venteliste.

Departementets forslag vil gi pasienter, brukere og pårørende større trygghet for at behovet for langtidsopphold i sykehjem og tilsvarende bolig er sett og vil bli ivarettatt av kommunen. Det vil også bidra til mer åpenhet rundt tildelingsprosessen.

7.1.2 Kriterier og objektive vilkår

Kriterier for tildeling av langtidsopphold i sykehjem eller tilsvarende bolig kan utformes på ulike måter. Et hovedskille går mellom å fastsette objektive vilkår og skjønnsmessige kriterier. Et lovbestemt objektivt vilkår innebærer at en omfattes av rettigheten når det lovbestemte vilkåret er oppfylt. Slikt objektivt vilkår kan for eksempel være alder på 80 år. Ved skjønnsmessige kriterier må det foretas en konkret vurdering i det enkelte tilfellet og hvor vekten av kriteriene kan variere ut fra for eksempel pasientens eller brukerens hjelpebehov, diagnose, boligforhold etc.

Etter departementets vurdering er det ikke hensiktsmessig å supplere den materielle retten til opphold i sykehjem eller tilsvarende bolig med enkelte objektive vilkår. Pasienter og brukere som tilfredsstiller nærmere angitte vilkår vil etter en slik modell i så fall ha rett til å få plass i institusjon eller opphold i tilsvarende bolig uavhengig av et faglig skjønn. Objektive kriterier kan for eksempel være knyttet til alder (eks. over 67 eller 80 år) eller diagnosen demens. Fordelen med en slik modell er at det gir mer forutsigbarhet for brukere som oppfyller de objektive kriteriene og som dermed faller inn under rettigheten. Samfunnsøkonomisk vil det være utfordrende ettersom kommunen da må sørge for heldøgnsstilbud i sykehjem og tilsvarende boliger i et omfang som tilsvarer at alle som oppfyller inngangskriteriet kan få rettigheten oppfylt. En slik løsning vil kunne medføre en vridningseffekt på kommunenes heldøgns tjenestetilbud i form av økt satsing på heldøgns tjenestetilbud i institusjon og kommunale botilbud på bekostning av tilbud tilpasset brukere med stort hjelpebehov som ønsker tjenester i eget hjem. Skal en unngå en slik vridningseffekt og sikre brukere valgfrihet med hensyn til hvor heldøgns tjenester skal ytes, herunder kunne bo hjemme så lenge som mulig, må kommunen dimensjonere for begge former for tjenester. Det vil si at kommunen må bygge opp en overkapasitet for å ta høyde for dette. Dette er ikke ønskelig ut fra et samfunnsøkonomisk perspektiv. Helse- og omsorgsdepartementet foreslår derfor ikke at retten til sykehjemsplass suppleres gjennom (mer) objektive vilkår.

7.2 Nasjonale kriterier for tildeling av langtidsopphold i sykehjem eller tilsvarende bolig

7.2.1 Forsøk med statlig finansiering av omsorgstjenestene

For 2016 bevilget Stortinget midler til gjennomføring av et forsøk med statlig finansiering av omsorgstjenestene. Hensikten med forsøket er å prøve ut om statlige tildelingskriterier og statlig satte budsjettammer gir økt likebehandling på tvers av kommunegrenser og riktigere behovsdekning.

Kommunene er tatt inn i forsøket på bakgrunn av søknad. Forsøket består av to ulike modeller og varer i 3 år fra 1. mai 2016. I forsøkets modell A tildeles tjenester etter statlige tildelingskriterier og statlig satt budsjettamme. I forsøkets modell B øremerkes midler til sektoren. Kommunens egne tildelingskriterier benyttes i disse kommunene.

Med de begrensninger som følger av pasienters og brukeres rett til nødvendige og forsvarlige tjenester, og det generelle kravet til brukermedvirkning og likebehandling, står kommunen i dag etter loven fritt til selv å bestemme hva den skal tilby og hvordan den skal organisere tjenestetilbudet ut fra lokale forhold og behov. Formålet med nasjonale kriterier vil være å bidra til bedre forutsigbarhet og mer åpenhet rundt tildelingsprosessen.

Overordnet målsetting for forsøket er å prøve ut om en modell med statlige kriterier og finansiering gir økt likebehandling på tvers av kommunegrenser og riktigere behovsdekning for innbyggerne/brukere av tjenestene.

Helsedirektoratet har gjennom en bred involvering utviklet nasjonale tildelingskriterier som skal benyttes i forsøksperioden, se rapport IS-2391. I dette arbeidet er også sentrale nasjonale føringer fra flere stortingsmeldinger lagt til grunn. Noen sentrale føringer som er vektlagt er brukermedvirkning, fokus på forebygging, tidlig innsats og mestring, samt helhetlige og koordinerte tjenester og samhandling.

Tjenestene skal altså utformes på en slik måte at det blir tatt hensyn til det enkelte individs behov. Det er et formål at tjenestene så langt som mulig baseres på tidlig intervensjon. Denne forebyggende tankegangen skal være med på å sikre innbyggernes selvstendige liv, god ressursutnyttelse, og er i tråd med nasjonale føringer.

Et viktig prinsipp for all tildeling av tjenester i forsøket vil være LEON-prinsippet og at mindre ressurskrevende tjenester skal være vurdert og om mulig også forsøkt før kostnadskrevende tjene-

nester innvilges. For eksempel skal hjemme-tjenester i stort omfang ha vært forsøkt eller vurdert før langtids institusjonsplass innvilges.

LEON betyr Laveste Effektive OmsorgsNivå. Ved å ha ulike nivåer av tjenestetilbud, vil tilbudet kunne tildeles ut fra det hjelpebehov den enkelte bruker har. Tilbudene differensieres ved at tjenestetilbudet strekker seg fra lite hjelpebehov (lavterskel-tilbud) til stort hjelpebehov (høy terskel). LEON-prinsippet går ut på at tjenestetilbudet gis på et lavest mulig omsorgsnivå med fokus på brukers egne ressurser. Målet er at innbyggerne skal opprettholde størst mulig grad av egenmestring og livskvalitet, og at eventuell reduksjon i funksjonsnivå skal forebygges og motvirkes ved først å sette inn tiltak som fremmer egenmestring.

Kriteriene består av to elementer; arbeidsprosesskriterier og tildelingskriterier for enkelt-tjenester.

Tjenestekriteriene tar utgangspunkt i kommunens plikt til å sørge for nødvendige, forsvarlige og verdige tjenester til alle som oppholder seg i kommunen. Tjenestekriteriene i forsøket er delt inn i to hovedkategorier: kriterier for tjenester til hjemmeboende og kriterier for institusjonstjenester.

Tjenestetildelingen vil også i forsøket i stor grad basere seg på profesjonell og faglig skjønn-utøvelse og tjenestekriteriene er tenkt som en veiledning og hjelp i denne vurderingen. De skal bidra til at saksbehandler i samarbeid med tjenestemottaker skal kunne vurdere og tydeliggjøre hvilke tjenesteområder som vil være aktuelle og hvilke tiltak som vil være best egnet.

Forsøk med statlig finansiering av omsorgstjenestene skal følgeevalueres. Evaluator vil følge forsøket nøye gjennom dokumentstudier, intervjuer, spørreundersøkelser, gjennomgang av saker og statistisk analyse. Følgeevaluering vil både studere utviklingen i kommuner i forsøkets modell A og modell B og i utvalgte kontrollkommuner. Basert på dette vil evaluator blant annet se på effekten av å benytte de statlige tildelingskriteriene som er utviklet for forsøket. Resultatene av denne evalueringen vil være viktig når nasjonale tildelingskriterier for institusjonstjenester skal innføres på landsbasis.

7.2.2 Høringsnotatet

Regjeringen mener det er behov for nasjonale kriterier for tildeling av langtidsopphold i sykehjem eller tilsvarende bolig. Slike kriterier vil kunne bidra til bedre forutsigbarhet og mer åpenhet rundt tildelingsprosessen. Erfaringene fra

forsøksordningen vil uavhengig av erfaringene med statlig finansiering være et viktig grunnlag for å utarbeide nasjonale kriterier som skal gjelde for alle kommunene. I høringsnotatet ble det foreslått at Kongen i forskrift gir bestemmelser om kriterier for tildeling av langtidsopphold i sykehjem eller tilsvarende bolig særskilt tilrettelagt for heldøgns tjenester. Innretningen av de nasjonale kriteriene skal også vurderes på bakgrunn av erfaringer med de kommunale kriteriene.

7.2.3 Høringsinstansenes syn

Høringsinstansene er delte i synet på om det er ønskelig med nasjonale kriterier for tildeling av langtidsopphold i sykehjem eller tilsvarende bolig. Flere av høringsinstansene legger vekt på behovet for å kunne organisere tjenestene ut fra lokale forhold, men har ulike oppfatninger av om dette er mulig innenfor rammen av nasjonale kriterier. Enkelte mener det bør utarbeides nasjonale retningslinjer i stedet for kriterier.

Halden kommune uttaler at det er positivt med nasjonale kriterier for tildeling av langtidsplass i institusjon. Dette vil skape mer helhetlig og lik praksis uavhengig av størrelse på kommune og økonomi.

Pensjonistforbundet støtter forslaget og mener det må vedtas nasjonale kriterier for hvem som har rett på sykehjemsplass, basert på grunnleggende medisinske, omsorgsmessige og psykososiale forhold.

Grimstad kommune uttaler:

«Nasjonale kriterier vil kunne være til hjelp for å sikre mer likeartet praksis kommunene imellom. Det er imidlertid grunn til å tro at det kan være vanskelig å utforme slike kriterier på en slik måte at de blir tilfredsstillende og relevante i alle kommuner, uten å gi stort rom for lokalt faglig skjønn og lokale tilpasninger.

Kommunene har frihet til selv å utforme sine tjenester så lenge de kan ivareta innbyggernes behov, og det har medført store forskjeller i hvordan tjenestetilbudet ser ut. For eksempel er det meget stor variasjon i antall sykehjemsplasser i forhold til befolkningsstørrelse, uten at det nødvendigvis betyr at det er tilsvarende stor forskjell på kvaliteten på tjenestene og kommunens evne til å ivareta innbyggernes behov. Det er ikke uten videre slik at en kommune med mange sykehjemsplasser ivaretar innbyggernes behov på en bedre måte enn en som har få. Kommuner med få sykehjemsplasser vil ofte ha et bredere og mer sammen-

satt tjenestetilbud som kan ivareta innbyggerne utenfor sykehjemmet.

Grimstad kommune vil likevel kunne gi støtte til forslaget, under den forutsetning at kommunene gis en vesentlig plass i arbeidet med å utforme slike kriterier.

IPLOS-registeret var, ved innføringen i 2006, ment å gi en objektiv beskrivelse av bistandsbehovet i kommunene. Dette har vist seg vanskelig å få til i praksis, men systemet har blitt utviklet videre. Et IPLOS-system med betydelig forbedret kvalitet, med flere bistandsvariabler, og med flere inndelinger i skår for hver variabel, kunne eventuelt være et grunnlag for et nasjonalt kriteriesystem.

Grimstad kommune vil derfor anbefale dette som grunnlag for et nasjonalt kriteriesystem.»

KS og Bergen kommune uttaler på sin side at forslaget innebærer en risiko for at kriteriene ikke er treffsikre vurdert opp mot lokal tjenesteinnretning og andre lokale forhold. At kriteriene skal fastsettes av departementet, er i seg selv et inngrep i kommunenes selvstyre.

Legeforeningen bemerker i sin uttalelse at utarbeidelsen av nasjonale retningslinjer er en krevende oppgave. Videre uttaler legeforeningen at:

«Man må ta høyde for at lokale forhold vil kunne spille en rolle. Utfordringen er å sette opp kriterier som på den ene siden skal være tydelige slik at man sikrer en enhetlig praksis og slik at kriteriene blir nyttige arbeidsverktøy, og på den andre siden er skjønnsmessige nok til at de vil passe for alle tilfeller og gi rom for de nødvendige individuelle vurderingene. Disse elementene mener vi bør være med i den helhetlige vurderingen av rett til sykehjemsplass; funksjonsnivå, hjelpebehov, medisinske vurderinger/diagnoser, prognoser for pasienten, pasientens ønsker, alternativt tilbud i kommunen, bosituasjonen (både fysisk og med tanke på nettverk/pårørende) og mulighet for tilpasning i hjemmet.»

7.2.4 Departementets vurdering og forslag

Regjeringen mener det er behov for nasjonale kriterier for tildeling av langtidsopphold i sykehjem eller tilsvarende bolig. Nasjonale kriterier skal bidra til bedre forutsigbarhet og mer åpenhet rundt tildelingsprosessen. For å legge til rette for slike forskrifter, foreslår Helse- og omsorgsdepartementet en forskriftshjemmel for nasjonale kriterier i forslaget til § 3-2 a tredje ledd.

Innretningen av de nasjonale kriterier vurderes på bakgrunn av erfaringer med de kommunale kriteriene og evalueringen av forsøket med statlig finansiering av omsorgstjenestene.

Helse- og omsorgsdepartementet har merket seg høringsinstansenes synspunkter og merknader til spørsmålet og vil vurdere disse i arbeid med nasjonale kriterier.

Forskriften vil først tre i kraft på et senere tidspunkt. I mellomtiden foreslår departementet at kommunene pålegges å gi forskrifter med kriterier for tildeling av langtidsplass i sykehjem og tilsvarende bolig, se punkt 7.3.

7.3 Kommunale kriterier for tildeling av langtidsopphold i sykehjem eller tilsvarende bolig

7.3.1 Innledning

På sikt vil departementet fastsette nasjonale kriterier for tildeling av sykehjemsplass eller opphold i tilsvarende bolig særskilt tilrettelagt for heldøgns tjenester, se punkt 7.2.4. I lovforslaget foreslås det derfor nå å innta hjemmel til å fastsette slike nasjonale kriterier ved forskrift. Erfaringene fra forsøk med statlig finansiering av omsorgstjenesten vil være et viktig grunnlag for å utarbeide nasjonale tildelingskriterier. Forsøket avsluttes i 2019 og følgeevalueres. Resultatene fra følgeevalueringen ligger noen år frem i tid. Regjeringen mener det er behov for å klargjøre for pasienter, brukere og pårørende hvilke kriterier som gjelder for tildeling av langtidsopphold i sykehjem og tilsvarende bolig så raskt som mulig og ikke vente til nasjonale kriterier er på plass.

7.3.2 Høringsnotatet

Selv om pasienten kan klare seg hjemme med forsvarlige tjenester i en periode, er det viktig for bruker og pårørende å oppleve trygghet for at den enkeltes behov fremover er registrert og vurdert, og at dette vil bli fulgt opp videre av den kommunale helse- og omsorgstjenesten. For å gi den enkelte innbygger forutsigbarhet i hva vedkommende kan forvente av tjenester, bør det utarbeides kriterier for tildeling av langtidsplass i sykehjem og opphold i tilsvarende bolig. For å sikre den nevnte forutsigbarhet må disse kriteriene gjøres tilgjengelige for brukerne.

I høringsnotatet foreslo helse- og omsorgsdepartementet derfor en ny bestemmelse i helse- og omsorgstjenesteloven der kommunen påleg-

ges å gi forskrift med kriterier for tildeling av langtidsopphold i sykehjem eller tilsvarende bolig særskilt tilrettelagt for heldøgns tjenester. Videre ble det foreslått at forskriften også skal regulere hvordan kommunen skal følge opp pasienter eller brukere som ville vært best tjent med langtidsopphold, men hvor kommunen etter en helhetlig vurdering finner det forsvarlig at vedkommende kan bo hjemme i påvente av slikt opphold.

7.3.3 Høringsinstansenes syn

Et flertall av kommunene som uttaler seg om spørsmålet er positive til kravet om at kommunene skal utarbeide kriterier for tildeling av langtidsopphold. Blant de øvrige høringsinstansene er synet delt. Flere, blant annet *Nøtterøy kommune* påpeker at kommunen allerede tildeler langtidsplasser etter lokalt kriteriesett. Forslaget vil derfor ikke innebære vesentlig endring, men være i tråd med nåværende praksis. *Nøtterøy kommune* skriver at åpenhet rundt kriteriene for tildeling er positivt sett fra et brukerperspektiv.

Grimstad kommune uttaler:

«Lokale kriterier vil, i noe varierende grad, allerede eksistere i form av serviceerklæringer, prosedyrer, plandokumenter og liknende. Det er mulig at et krav om forskriftsfesting av kriterier i hver kommune vil styrke, i det minste sikre på en bedre måte, at innbyggerne gis en likeartet vurdering ved søknad om langtidsplass. Slike lokale kriterier vil da måtte vedtas politisk, hvilket uansett kan være et gode.

Men et slikt krav til lokal forskriftsfesting vil etter vår antakelse heller befeste dagens praksis i kommunene, og dermed også heller befeste ulikhetene kommunene imellom, enn å redusere ulikhet i tjenestetilbudet.»

Enkelte av høringsinstansene peker på utfordringene med å utforme kriterier. *Halden kommune* skriver:

«Utfordringen i forhold til kriterier vil bli å lage kriterier som er stramme nok til at de ikke inkluderer de som kan klare seg hjemme med økt bistand fra andre tjenester som hjemme- sykepleie, men inkluderende nok til at alle forhold, både fysisk og psykisk helse, familieforhold, boforhold og nettverk vektlegges. Hjemmeboende demente personer, «gråsonepasienter», vil medføre den største utfordringen/kostnaden ved å rettighetsfeste retten til

langtidsplass og ved at demenssykdomsutviklingen i befolkningen øker.»

Enkelte høringsinstanser peker på at det er ressurskrevende og lite hensiktsmessig å pålegge kommunene noe som kun skal være i midlertidig bruk. *Ålesund kommune* uttaler:

«Det virker tungvint å pålegge samtlige av landets kommuner å starte et arbeid med utvikling av lokale kriterier og deretter en prosess for å få disse vedtatt med rettskraft som forskrift, i påvente av nasjonale kriterier. Mange kommuner har allerede tjenestebeskrivelser og serviceerklæringer som slår fast hva tjenesten sykehjem eller bolig med heldøgns omsorg inneholder. Helsedirektoratet har dessuten nå offentliggjort hvilke kriterier som skal benyttes i det 3-årige forsøket med statlig finansiering av omsorgstjenestene. Ålesund kommune mener primært at dette punktet om lokale forskrifter bør gå ut. Subsidiært mener vi at formuleringen bør erstattes med en svakere formulering om at det skal finnes lokale tjenestebeskrivelser og kriterier for tildeling, slik at kommunene i påvente av nasjonale kriterier synliggjør noe av det grunnlaget som finnes for skjønnsutøvelse»

Høringsinstansene som uttaler seg om spørsmålet er delt i synet på om kommunens kriterier bør fastsettes i form av forskrift. *Helsedirektoratet* mener at det ikke er riktig rettsanvendelse å definere kommunens kriterier som forskrift, da disse ikke vil gi noen rettigheter til noen personer. De som er imot begrunner dette imidlertid i hovedsak med at kravet vil medføre en unødvendig byråkratisering.

KS uttaler:

«KS er positiv til at krav om slike lokale kriterier innføres i helse- og omsorgstjenesteloven. Imidlertid er KS kritisk til at kommunene skal bindes til å innføre dette gjennom egne lokale forskrifter. Dette vil kunne innebære en unødvendig byråkratisering, og er heller ikke nødvendig for at brukere skal få informasjon om de kriterier som kommunen vektlegger. Det bør således være frihet til å vurdere lokalt om kriteriene fastsettes gjennom forskrift, tjenestebeskrivelse eller annen aktuell utforming, med politisk forankring.»

Trondheim kommune ser annerledes på dette og støtter forslaget om at kommunens kriterier for

langtidsopphold skal fastsettes som egen forskrift:

«Trondheim kommune har utviklet egne kriterier for tildeling av langtidsopphold i sykehjem eller i tilsvarende bolig og støtter forslaget om å innføre tilsvarende nasjonale kriterier. Trondheim kommune har utformet administrative kriterier for tildeling av langtidsopphold.

En utforming av dette som en egen forskrift, vil kreve at man må følge forvaltningslovens særlige saksbehandlingsregler i kapittel VII. Kapitlet inneholder krav om forsvarlig saksforberedelse, høring og kunngjøring. Kommunen må for det første påse at saken er så godt opplyst som mulig. Offentlige og private institusjoner og organisasjoner for de erverv, fag eller interessegrupper som forskriftene skal gjelde eller gjelder for eller hvis interesser særlig berøres, skal gis anledning til å uttale seg før forskriften blir utferdiget, endret eller opphevet. Så langt det trengs for å få saken allsidig opplyst, skal uttalelse også søkes innhentet fra andre. Dette vil være en omfattende prosess, men vil i tillegg sørge for at prosessen blir mer demokratisk. Ut over det er også noen formkrav og krav til kunngjøring av forskrifter, som må følges.

Når kriterier gis i forskriftsform, er dette bindende regler på samme måte som en lovtekst, og i praksis er det viktig ikke å overse disse. Lokale forskrifter er bindende regler som gjelder innenfor kommunegrensen. Ønsker man å fravike bestemmelsene i forskriften, må forskriften eller vedkommende hjemmelslov gi adgang til dette. Regelverket er hierarkisk oppbygget med Grunnloven øverst, formelle lover deretter, så forskrifter og eventuelt annet regelverk. Dersom regler opprettes i forskriftsform vil det være vanskeligere å fravike disse sammenlignet med andre kommunale kriterier som ikke er opprettet som forskrift.

Trondheim kommune støtter forslaget om å fastsette dette som egen forskrift.»

7.3.4 Departementets vurdering og forslag

For å gi den enkelte innbygger større forutsigbarhet i hva vedkommende kan forvente av tjenester i egen kommune, foreslår departementet at kommunene pålegges å gi forskrift med kriterier for tildeling av langtidsopphold i sykehjem eller tilsvarende bolig særskilt tilrettelagt for heldøgns tjenester.

Forslaget bygger på dagens ansvarsdeling der kommunene har det helhetlige ansvaret for helse- og omsorgstjenester etter helse- og omsorgstjenesteloven. Ved at kriteriene for tildeling av sykehjemsplass og opphold i tilsvarende bolig utarbeides av kommunene, kan den enkelte kommune ta hensyn til lokale forhold og behov, samt det tjenestetilbudet kommunen har tilgjengelig. Kriteriene vil derfor variere noe mellom kommunene avhengig av hvordan kommunen har innrettet sine tjenester.

Departementet har forståelse for at enkelte høringsinstanser mener det er tungvint å pålegge kommunene å utarbeide forskrifter i påvente av nasjonale kriterier. Som det fremgår under punkt 7.3.1 mener regjeringen det er behov for å klargjøre for pasienter, brukere og pårørende hvilke kriterier som gjelder for tildeling av langtidsopphold i sykehjem og tilsvarende bolig så raskt som mulig og ikke vente til nasjonale kriterier er på plass.

Som mange av høringsinstansene påpeker, har de fleste av kommunene allerede i dag utarbeidet tildelingskriterier i en eller annen form. Å stille krav om at tildelingskriteriene skal gis i forskrifts form vil medføre noe ekstra administrativt arbeid for kommunene, men det vil samtidig sikre at brukerorganisasjoner og andre berørte blir hørt i prosessen, jf. forvaltningsloven § 37.

Nærmere om plikten til å fastsette kommunale kriterier gjennom forskrift

Etter departementets forslag skal kommunen på bakgrunn av kommunenes helhetlige tilbud utarbeide kriterier for tildeling av langtidsopphold i sykehjem og tilsvarende bolig i egen kommune. Kriteriene bør derfor omfatte personer som etter kommunens vurdering er best tjent med et slikt tilbud, men som med forsvarlig hjelp kan bo hjemme i påvente av plass.

Det samlede tjenestetilbudet i kommunen vil være av betydning for hvordan den enkelte kommune utformer sine kriterier. Dette vil kunne medføre ulike kriterier i kommunene. Kommuner som har lagt forholdene til rette for at pasientene skal kunne bo hjemme så lenge som mulig, og hvor hjemmetjenesten har kort responstid og god faglig kvalitet, vil kunne ha høyere terskel for sykehjemsinnleggelse enn andre kommuner. Flere kommuner satser på heldøgnsstilbud i særskilte tilrettelagte boliger som supplement eller alternativer til heldøgnsstilbud i sykehjem.

Kriteriene kan ikke utformes på en slik måte at kommunen innsnevrer den enkelte pasients eller

brukers rett til sykehjemsplass eller opphold i tilsvarende bolig etter gjeldende rett. Gjeldende rett foreslått presisert i ny § 2-1e i pasient- og brukerrettighetsloven, se kapittel 5.

Kriteriene for langtidsopphold kan settes sammen ut fra ulike variabler. Eksempler på kriterier er gitt i punkt 2.2.5. Se også punkt 3.3 hvor det gis eksempler på ulike elementer som normalt vil inngå i den helhetsvurdering som må foretas som følge av forsvarlighetskravet. Som nevnt ovenfor kan kommunene velge å basere sine kriterier på de nasjonale kriteriene som er utarbeidet av Helsedirektoratet som en del av regjeringens forsøk med statlig finansiering av omsorgstjenestene.

Etter forslaget omfatter kriteriene både langtidsopphold i sykehjem og i *tilsvarende bolig* særskilt tilrettelagt for heldøgns tjenester. Med tilsvarende bolig menes her boliger som er tilpasset for å kunne yte tjenester som dekker beboerens helse- og omsorgsbehov døgnet rundt. Bistand fra egnet personell og tilsyn med pasienten eller brukeren må tilsvare det som ville blitt gitt dersom vedkommende hadde vært innlagt på sykehjem, se punkt 5.1.4.

Plikten til å utarbeide kommunale kriterier avgrenses til *langtidsopphold*, da korttidsplass på sykehjem i mange tilfeller har andre formål og begrunnelser enn langtidsopphold. Dette gjelder også for avlastnings- og rehabiliteringsopphold. Med langtidsopphold menes opphold uten slutt-dato, dvs. tidsubegrenset opphold. Dette vil omfatte tilfeller der pasientens eller brukerens helsetilstand og behov for helse- og omsorgstjenester gjør at det ikke er sannsynlig at vedkommende vil flytte hjem eller få tilbud om lavere grad av helse- og omsorgstjenestetilbud.

Departementet antar kommunens kriterier for korttidsplass langt på vei vil være de samme fra kommune til kommune, men at det er vekten av kriteriene som avgjør om pasient eller bruker tildeles langtids- eller korttidsopphold. Kommunene står fritt med hensyn til om kriteriene som skal fastsettes også skal omfatte korttidsplasser.

Etter lovforslaget skal kriteriene omfatte langtidsopphold i sykehjem og tilsvarende bolig særskilt tilrettelagt for heldøgns tjenester. Langtidsplass i sykehjem er oftest et tjenestetilbud beregnet på eldre pasienter. Regelforslaget vil derfor i hovedsak være innrettet mot eldre pasienter og brukere.

Kriteriene i forskriften skal også regulere hvordan kommunen skal følge opp pasienter og brukere som er best tjent med langtidsopphold i sykehjem eller tilsvarende bolig, men som settes på venteliste i påvente av plass. Kommunen kan

for eksempel vurdere om det skal bli en del av kommunens rutiner at personer som venter på plass skal revurderes med et fast tidsintervall (under forutsetning om at dette er forsvarlig i det enkelte tilfellet).

Forskrift

Som flere høringsinstanser påpeker har de fleste kommuner utarbeidet tildelingskriterier i en eller annen form i dag. For å sikre at berørte brukerorganisasjoner og andre gis mulighet for å uttale seg om kommunenes tildelingskriterier og at vedtatte kriterier gjøres kjent, foreslår Helse- og omsorgsdepartementet at kommunens kriterier skal gis i forskrift. Ved fastsettelse av forskrift om tildeling av langtidsopphold i sykehjem eller tilsvarende bolig særskilt tilrettelagt for heldøgns tjenester, må kommunen følge kravene i forvaltningsloven kapittel VII, jf. helse- og omsorgstjenesteloven § 2-2. Bestemmelsene i forvaltningsloven gir regler om utredningsplikt, forhåndsvarsling og uttalelse fra interesserte, jf. § 37. I lovens § 38 er det gitt formkrav og krav til kunngjøring. Som Trondheim kommune påpeker i sin høringsuttalelse, vil kravet til forskrifter sikre at prosessen blir mer demokratisk. Lokale forskrifter er bindende regler som gjelder innen kommunen. Endring av lokale forskrifter må følge de samme reglene i forvaltningsloven kapittel VII.

7.4 Rett til vedtak

7.4.1 Høringsnotatet

For å gi den enkelte bruker og pasient forutsigbarhet og trygghet for at vedkommende er vurdert i forhold til kommunens kriterier for tildeling av langtidsopphold, ble det foreslått i høringsnotatet at personer som oppfyller kommunens kriterier gis rett til vedtak om dette.

Forslaget gikk ut på at pasient og bruker som ved forsvarlig hjelp kan bo hjemme i påvente av langtidsopphold, men som oppfyller kommunens kriterier, har rett på vedtak om dette. Det fremgikk at vedtaket ikke innebærer at vedkommende tildeles plass på vedtakstidspunktet, men gis rett til å stå på venteliste.

Det ble også foreslått presisert i pasient- og brukerrettighetsloven § 2-7 andre ledd at vedtak om en pasient eller bruker oppfyller kommunens kriterier for tildeling av langtidsplass i sykehjem eller tilsvarende bolig, skal følge reglene om enkeltvedtak i forvaltningsloven med de særlige bestemmelsene som følger av pasient- og bruker-

rettighetsloven. Videre ble det understreket i høringsnotatet at dersom pasienten ikke blir tildelt plass med en gang, men plasseres på venteliste, må kommunen tilby nødvendige helse- og omsorgstjenester mens pasienten venter på plass.

7.4.2 Høringsinstansenes syn

Av de høringsinstanser som uttaler seg om spørsmålet mener et flertall at kravet om enkeltvedtak vil medføre ekstraarbeid.

Oslo kommune uttaler:

«Forslaget innebærer mer byråkratisering og saksbehandling ved at det eventuelt må fattes to vedtak. For noen søkere kan dette skape usikkerhet om hva vedtakene faktisk innebærer og når de eventuelt vil få tilbud om en plass.»

Flere høringsinstanser påpeker at et vedtak om at man oppfyller kommunens kriterier for langtidsplass og dermed settes på venteliste, ikke vil gi pasienten/brukeren større reelle rettigheter.

Helsedirektoratet uttaler at det:

«ser også en fare for at lovfesting av plikter og rettigheter som i realiteten er uten rettslig betydning for dem det gjelder, kan føre til at lovverkets legitimitet på området blir svekket.»

Flere av brukerorganisasjonene mener det bør settes en frist for når søkere som oppfyller kommunens kriterier og settes på venteliste senest skal tildeles plass. *Pensjonistforbundet* mener en individuelle frist for tildeling vil være det beste og at dette vil synliggjøre behovet, og øke presset slik at kommunene må planlegge tilpasset /økt kapasitet på sykehjemsplassene. *Pasientskade-forbundet LTN* mener en frist vil styrke pasient og brukers rettssikkerhet i klageadgangen til Fylkesmannen.

Bærum kommune uttaler på den annen side at det ikke er behov for å sette en frist for oppfyllelse av vedtak, da dette ivaretas av prinsippet om å gi forsvarlige tjenester. *Oslo kommune* opplyser at det etter kommunens vedtatte måltall tildeles langtidsplass innen 14 dager etter at vedtak er fattet, og at gjennomsnittlig tildelingstid ligger under måltallet.

Stavanger kommune påpeker at en frist vil begrense handlingsrommet når det gjelder muligheten for å tildele plass først til de brukerne som har størst behov og dermed trenger det mest. Videre at det er viktig at kommunen har nødven-

dig fleksibilitet til å prioritere de brukerne som til enhver tid har størst behov.

Flere av høringsinstansene er opptatt av at et vedtak om at man oppfyller kommunens kriterier for langtidsopphold samtidig vil være et avslag på søknad om tildeling av plass.

Statens helsetilsyn uttaler:

«Statens helsetilsyn finner det noe problematisk, selv med pasienters/brukeres klagerett til fylkesmannen, at pasienter/brukere som søker om et konkret tjenestetilbud (opphold på sykehjem eller tilsvarende bolig), ikke får vedtak om den tjenesten de søker om, men i realiteten en plass på venteliste»

Bergen kommune forutsetter i sin uttalelse at det gis skriftlig vedtak også om at man ikke anses å oppfylle kriteriene, som kan påklages på vanlig måte og som ellers oppfyller kravene i forvaltningsloven blant annet til begrunnelse og informasjon om klageadgang.

7.4.3 Departementets vurdering og forslag

Tildeling av sykehjems plass og annet heldøgns helse- og omsorgstjenestetilbud i hjemmet som varer ut over to uker skal treffes ved enkeltvedtak, jf. pasient- og brukerrettighetsloven § 2-7 andre ledd.

Plikten for kommunene til å utarbeide kriterier for tildeling av langtidsopphold i sykehjem og tilsvarende bolig særskilt tilrettelagt for heldøgns tjenester, vil omfatte brukere eller pasienter som med forsvarlig hjelp kan bo hjemme i påvente av plass. Dette er pasienter og brukere som ikke har rett på vedtak om tildeling av langtidsopphold umiddelbart, jf. forslag til presisering av gjeldende rett i forslag til ny § 2-1 e første ledd.

Etter Helse- og omsorgsdepartementets vurdering er det viktig å gi den enkelte bruker og pasient forutsigbarhet og trygghet for at vedkommende er vurdert i forhold til kommunens kriterier for tildeling av langtidsopphold. Et vedtak kan bidra til en slik trygghet, samtidig som det kan gi grunnlag for klage. Under forutsetning av at det gis riktig informasjon om innholdet i vedtaket, deler ikke departementet høringsinstansenes bekymring for at et slikt vedtak vil skape usikkerhet hos pasienten eller brukeren.

Departementet ser, som flere høringsinstanser har pekt på, at forslaget kan føre til noe merarbeid for kommunene og muligens Fylkesmannen som klageorgan. Avgjørende for departementet har imidlertid vært hensynet til pasientens og bruke-

rens rettssikkerhet, herunder muligheten for den enkelte i større grad å kunne forutse hvilke tjenester vedkommende kan forvente av kommunen og utvidede muligheter til å kunne klage på kommunens avgjørelser.

Helse- og omsorgsdepartementet foreslår på denne bakgrunn ny § 2-1 e andre ledd i pasient- og brukerrettighetsloven om at pasient eller bruker som oppfyller kommunens kriterier for tildeling av langtidsopphold i sykehjem eller tilsvarende bolig, men som med forsvarlig hjelp kan bo hjemme i påvente av slikt tilbud, har rett til vedtak om dette.

Vedtaket innebærer ikke at vedkommende tildeles langtidsopphold på vedtakstidspunktet, men at pasienten eller brukeren er kvalifisert for slik plass og dermed skal føres på venteliste, se punkt 7.5. Vedkommende vil omfattes av forskriftens regulering av hvordan kommunen skal følge opp pasienter og brukere som er satt på venteliste. Når konkrete helse- og omsorgstjenester skal tildeles må kommunen treffe nytt vedtak. Dersom pasienten tildeles langtids plass i sykehjem treffer kommunen vedtak om dette. Skal tjenestene ytes i tilsvarende bolig særskilt tilrettelagt for heldøgns tjenester, treffer kommunen vedtak om de konkrete helse- og omsorgstjenester som innvilges (som for andre hjemmetjenester). Leieforholdet reguleres av husleieloven, se punkt 3.6.

Enkelte av høringsinstansene stiller spørsmål ved om kommunens avgjørelse av om en pasient eller bruker oppfyller kommunens kriterier for langtidsopphold og som settes på venteliste, er et enkeltvedtak i forvaltningslovens forstand. For å avskjære enhver tvil foreslår departementet at det presiseres i pasient- og brukerrettighetsloven § 2-7 andre ledd at kommunens vedtak skal følge forvaltningslovens regler om enkeltvedtak med de særlige bestemmelsene som følger av pasient- og brukerrettighetsloven.

Dersom pasienten eller brukeren mener at vedtaket ikke oppfyller retten til nødvendig helse- og omsorgstjenester, for eksempel fordi opphold i sykehjem er det eneste forsvarlige, kan vedkommende klage på vedtaket etter kapittel 7 i pasient- og brukerrettighetsloven, se kapittel 10 nedenfor.

Når kommunen underretter om vedtaket, skal det opplyses om klageadgang, klagefrist, klageinstans og fremgangsmåte ved klage, jf. forvaltningslovens § 27. Reglene om klage er omtalt i kapittel 8.

Bør det settes en frist for oppfyllelse av vedtak?

Helse- og omsorgsdepartementet har vurdert om det bør settes en frist for når søkere som settes på

venteliste senest skal tildeles langtidsopphold. Alternative måter å fastsette frist på kan være å sette en konkret frist i lov, eller å pålegge kommunene å fastsette en generell kommunal frist eller å fastsette en individuell frist basert på den enkelte søkers behov. Kommunene har uansett ansvar for at alle som har behov for nødvendige helse- og omsorgstjenester til enhver tid tilbys dette.

Kommunene må alltid vurdere hvem som har størst behov for langtidsopphold. Det kan ikke settes frister som undergraver prinsippet om at den som trenger plassen mest, har fortrinnsrett. Uavhengig av om søker plasseres på venteliste eller ikke, skal kommunen foreta en fortløpende vurdering av søkerens helsetilstand og funksjonsnivå for å fange opp eventuelle endringer i bistandsbehov. Dersom det settes en nasjonal generell frist kan det være en risiko for at tilbudet ikke blir revurdert ofte nok. Det kan derfor være mer hensiktsmessig om den enkelte kommune vurderer om det er behov for å sette frist for når en konkret søker senest skal tildeles plass.

Selv om det ikke er foreslått en frist i loven, anbefaler departementet at det likevel angis et tidspunkt for når plass kan påregnes. Hvor presist tidspunktet angis, beror på hvor langt frem i tid det kan påregnes en plass. Selv om tidspunktet som gis til pasienten ikke er rettslig bindende, bør tidspunktet være reelt.

7.5 Ventelister

7.5.1 Høringsnotatet

I høringsnotatet ble det foreslått lovendringer som pålegger kommunene å føre ventelister over pasienter og brukere som oppfyller kommunens kriterier og som venter på langtidsplass. Videre ble det foreslått at kommunens forskrift om kriterier også skal ha bestemmelser om hvordan kommunen skal følge opp personer som står på venteliste.

7.5.2 Høringsinstansenes syn

Samtlige brukerorganisasjoner som uttaler seg om spørsmålet støtter forslaget om innføring av ventelister. *Pensjonistforbundet* mener innføring av ventelister vil være et nyttig verktøy for politikerne og eldreådene så de aktivt kan bidra i planleggingen av eldreomsorgen i kommunen. Flere av brukerorganisasjonene mener det bør settes en frist for når søkere som oppfyller kommunens kriterier og settes på venteliste senest skal tildeles plass. *Demensforeningen* understreker at flere kommunale forskrifter og ventelister i fremtiden ikke vil

være tilstrekkelig for å dekke det antatte behov for flere plasser med heldøgns pleie og omsorg.

De fleste kommunene ønsker ikke at det innføres krav om å føre ventelister over pasienter og brukere som venter på langtidsopphold. Kommunene begrunner dette dels med at dette vil være ressurskrevende, men også med at et slikt system kan være vanskelig å forstå for brukeren. Enkelte kommuner mener også at plikt til å innføre ventelister ikke vil ha noen praktisk betydning for pasienten eller brukeren. Flere kommuner skriver at forslaget er i tråd med dagens praksis i kommunen.

Kristiansand kommune uttaler:

«Det vil kunne skape urealistiske forventninger hos brukere, som blir stående på liste fordi andre brukere må tildeles plass som følge av at de ikke kan gis nødvendige og forsvarlige tjenester i hjemmet.»

Fredrikstad kommune uttaler:

«Det å stå på venteliste kan også oppleves som utrygt og belastende, fordi bruker ikke vet når vedtaket blir realisert. Det savnes eventuelt retningslinjer for hvor lenge en bruker kan stå på en slik venteliste, også med tanke på vedtaket som potensielt klagegrunn. (...)»

Ved innføring av krav om å føre vedtaksbaserte ventelister også for søkere som midlertidig kan bo hjemme med forsvarlig hjelp, vil det administrativt måtte treffes to vedtak i stedet for dagens ene vedtak, som fattes ved reell tildeling av plass. Videre må ventelisten administreres, og oppdateres i tråd med behovsutviklingen hos brukerne. Dette vil medføre ekstra administrasjonskostnader, som må kompenseres.»

Andre kommuner støtter forslaget om å pålegge kommunene å føre venteliste over personer som venter på langtidsplass. *Halden kommune* mener:

«åpenhet om kriterier for tildeling og bruk av ventelister vil legge større press på kommunene, men samtidig kunne tydeliggjøre behovet for rett omsorgsnivå. Ventelister for langtidsplass vil kunne gjøre saksgangen mer forståelig brukergruppen/pårørende, – for tjenesten.»

Trondheim kommune uttaler:

«Trondheim kommune støtter forslaget fra Helse- og omsorgsdepartementet om å

pålegge kommunene å føre venteliste over personer som venter på langtidsplass. (...)

Trondheim kommune benytter i dag et eget plassadministrasjonsprogram og har til en hver tid full oversikt over hvilke personer som har fått vedtak om langtidsopphold i sykehjem eller bolig med heldøgns omsorgstjeneste. Det betyr at i praksis kan legge frem en slik venteliste til enhver tid. Helse- og velferdskontoret i bydelen fatter vedtak og følger reglene om forvaltningspraksis. Pr. dato får alle i Trondheim kommune med behov for langtidsopphold i sykehjem eller bolig med heldøgns omsorgstjeneste en plass innen 6 uker.»

Stord kommune uttaler:

«Kommunal venteliste kan gi den enkelte brukar/pasient tryggleik, der behovet vert stadfesta. Brukar/pasient er inni «systemet» og slepp å søkja fleire ganger.»

Flere høringsinstanser mener kommunene må ha tilgjengelig oversikt over de som venter på langtidsplass. *Fylkesmannen i Østfold* skriver i sin uttalelse at kommunen allerede har plikt til å holde oversikt over befolkningens behov, planlegge tjenestetilbudet og sørge for at alle til enhver tid får de helse- og omsorgstjenestene de har behov for. Plikt til å føre ventelister er derfor unødvendig.

Statens helsetilsyn er positive til etablering av ventelister og uttaler:

«Statens helsetilsyn ser positivt på en tydeliggjøring av kommunens plikt til å ha oversikt over behovet for langtidsplasser, både for å følge opp den enkelte pasient/bruker, og som grunnlag for planlegging og kapasitetsvurderinger. Vi ser også at en plikt til etablering av ventelister kan være et hensiktsmessig virkemiddel for å oppnå dette.»

Fylkesmannen i Telemark mener det er en fare for at kommunene vil benytte ventelister fremfor å gi avslag på plass, noe som kan føre til svakere rettsikkerhet for pasient eller bruker. Enkelte høringsinstanser mener et system med pliktig venteliste kan gi pasienten en svekket klagerett.

Tønsberg kommune uttaler:

«En ventelisteplass gir ingen rett til å klage over avslag. Det vil utfra vår erfaring alltid være pasienter som blir hengende i «køen» og aldri når opp fordi hele tiden er andre som har større behov enn dem. Disse pasientene vil ha

en bedre rettsikkerhet ved å kunne prøve saken hos Fylkesmannen, enn å få rett til en plass på en venteliste uten køsystem.»

Ergoterapeutene understreker at det må være en jevnlig evaluering av funksjonsnivå for de som står på listen.

SSB vurderer i sin høringsuttalelse at det ikke er hensiktsmessig «at selve ventelistene rapporteres nasjonalt i KOSTRA» og viser videre til at «en kan vurdere om allerede eksisterende registreringer av datoer i IPLOS-registeret kan brukes for å beregne gjennomsnittlige ventetider for kommunen, som deretter kan publiseres i KOSTRA.» En forutsetning for dette er at man i egnet regelverk må definere hva som kreves registrert for at ventetid skal la seg beregne. Særlig må det skilles mellom tid mellom søknad og vedtak (saksbehandlingstid) og tid mellom vedtak og start for tjenesten (iverksettingstid). SSB peker videre på behovet for analyse- og utviklingsarbeid knyttet til de aktuelle variablene i IPLOS-registeret.

7.5.3 Departementets vurdering og forslag

Høringen bekrefter at mange kommuner har utarbeidet oversikter over hvilke personer som venter på langtidsplass i kommunen. Det varierer imidlertid i hvilken grad kommunene har systematisert dette og i hvilken grad det er gjort kjent for brukerne. Etter departementets vurdering er det behov for at dette blir regulert på en mer ensartet måte. En praksis med å behandle søknad om sykehjemsplass umiddelbart og eventuelt sette pasienten på venteliste, er brukervennlig og i samsvar med forvaltningslovens bestemmelser om å forberede og avgjøre saken uten ugrunnet opphold. Systemet gir videre en god oversikt over hvem som står på venteliste til de ulike sykehjemmene/botilbudene, hvilket også gir en god oversikt over hvilke heldøgns tjenester som har størst press. Modellen er altså brukervennlig, da den gir trygghet for at den enkeltes behov er sett, samtidig som den bidrar til å ivareta kommunens behov for oversikt og grunnlag for prioriteringer. Som Statens helsetilsyn uttaler, kan plikt til etablering av ventelister være et hensiktsmessig virkemiddel både for å følge opp den enkelte pasient eller bruker, og som grunnlag for planlegging og kapasitetsvurderinger. Departementet foreslår derfor at kommunene pålegges å føre ventelister over personer som venter på langtidsplass, jf. forslag til § 3-2 a fjerde ledd i helse- og omsorgstjenesteloven. Forslaget tydeliggjør kommunenes planleg-

gingsansvar etter helse- og omsorgstjenesteloven § 3-1 tredje ledd.

Som det fremgår under punkt 7.4.3 bør det være opp til den enkelte kommune om det er behov for å sette frist for når søker senest skal tildeles plass. Departementet anbefaler at det angis et tidspunkt for når plass kan påregnes.

Som Demensforeningen påpeker, vil ikke kommunale forskrifter og ventelister være tilstrekkelig for å dekke det antatte behovet for flere plasser for heldøgns pleie og omsorg i fremtiden. Det er behov for flere heldøgns omsorgsplasser for at kommunene skal forberede seg på behovet som kommer fremover. Som det fremgår under punkt 10, vil regjeringen følge dette opp i de årlige budsjetter.

Departementet presiserer at ventelister ikke innebærer et køsystem. Tildeling av plass skal til enhver tid vurderes etter det konkrete behovet til den enkelte og ikke etter den «plassen» pasienten har på en venteliste. Dette innebærer at senere plasserte pasienter på listen vil få plass først, dersom deres behov vurderes som større. For å unngå eventuelle misforståelse bør kommunen informere pasienten eller brukeren om dette.

Det er viktig at behovet for helse- og omsorgstjenester vurderes kontinuerlig for personer som står på en venteliste. Helse- og omsorgsdepartementet vil presisere at kommunen fortsatt har ansvar for å tilby nødvendige helse- og omsorgstjenester i den perioden pasient eller bruker står på venteliste, på lik linje med andre som mottar hjemmetjenester.

Retten til eventuelt å klage dersom man settes på venteliste er omtalt i kapittel 8.

I høringsnotatet ble det lagt til grunn et mål om at lokale ventelister skal rapporteres nasjonalt. Departementet viser til SSBs merknader til dette forslaget. I rapporten «Kommunal variasjon i omsorgstjenester» (Rapport 2015/44) legger SSB frem statistikk for ventetider beregnet på grunnlag av antall dager mellom vedtaksdato og startdato for tjenesten (iverksettingstid) basert på IPLOS-statistikk. Rapportering bør så langt det er mulig skje gjennom allerede etablerte ordninger. Departementet legger til grunn at registrering av ventetider gjennom IPLOS vil sikre den nødvendige nasjonale oversikten over ventetider i omsorgstjenesten. Samtidig peker departementet på at det må skje et nødvendig utviklingsarbeid slik at nasjonal statistikk utvides til også å omfatte beregninger av ventetid mellom søknadsdato og vedtaksdato. Departementet vil i det videre arbeidet ta stilling til eventuelle forskriftsendringer for å sikre dette.

8 Klage

Det er ikke foreslått egne klagebestemmelser i høringsnotatet. Av høringsinstansene som omtalte pasient eller brukers adgang til å klage var flere opptatt av muligheten til å klage på den delen av vedtaket som omhandler avslag på sykehjemsplass, i de tilfeller pasienten eller brukeren har søkt spesifikt om dette. Av de få høringsinstanser som uttaler seg om temaet mener samtlige at Fylkesmannen bør være klageinstans også for eventuelle klager på kommunens vedtak om pasient eller bruker fyller kommunens kriterier for langtidsopphold og skal settes på venteliste.

Dersom en pasient eller bruker mener at retten til nødvendig helse- og omsorgstjenester ikke er oppfylt, kan vedkommende klage til Fylkesmannen. Et avslag fra kommunen på søknad om sykehjemsplass eller opphold i tilsvarende bolig kan påklages. Klageretten følger av pasient- og brukerrettighetsloven § 7-2. For klagen og behandlingen av denne, gjelder reglene i samme lovs kapittel 7. Etter lovens § 7-6 gjelder forvaltningslovens regler om klager over enkeltvedtak så langt de passer med de særlige bestemmelser som er gitt i pasient- og brukerrettighetsloven kapittel 7.

En pasient eller bruker kan i tillegg, etter de samme reglene, klage til Fylkesmannen på vedtak om at vedkommende ikke fyller kommunens kriterier for langtidsopphold i sykehjem eller tilsvarende bolig. Dette vil i realiteten være en klage på at pasienten eller brukeren ikke settes på venteliste som følge av at vedkommende vurderes ikke å oppfylle kommunens kriterier. Et vedtak om oppføring på venteliste må anses som et avslag på søknad om sykehjemsplass som kan påklages etter pasient- og brukerrettighetsloven § 7-2.

Pasient eller bruker kan også klage på vedtak om tildeling av andre tjenester som tildeles i påvente av langtidsplass, eller som tilbys fordi en ikke oppfyller kravene til langtidsplass.

9 Ikrafttredelse

I lovforslaget del III er det foreslått at loven skal gjelde fra den tid Kongen bestemmer, og at Kongen kan sette de enkelte bestemmelser i kraft til forskjellig tid. Kommunene må gis tid til å vedta kommunale forskrifter med kriterier for tildeling av langtidsplass i kommunen og på andre måter innrette seg etter lovkravene. Helse- og omsorgs-

departementet legger derfor opp til at kommunens plikter, herunder hjemmel til å gi forskrifter, skal tre i kraft før rettighetsbestemmelsen i forslag til pasient- og brukerrettighetsloven § 2-1e. Målet er å få hele ordningen i kraft i løpet av 2017.

10 Økonomiske og administrative konsekvenser

Enkelte høringsinstanser påpekte i høringen at kravet om forskrift og enkeltvedtak vil medføre ekstraarbeid og ha økonomiske konsekvenser for kommunene.

Kommunene har allerede i dag plikt til å gi forsvarlige helse- og omsorgstjenester til sine brukere, jf. helse- og omsorgstjenesteloven § 4-1. Forslaget om presisering av gjeldende rett og forslaget om innføring av krav om en oversikt over de som venter på langtidsplass parallelt med at de får forsvarlige tjenester, vil følgelig ikke medføre vesentlige økonomiske konsekvenser for kommunene.

Tjenestemottakerne skal, etter forslaget, ordlydt, fortsatt ha krav på nødvendige og forsvarlige tjenester etter en helse- og omsorgsfaglig vurdering, uavhengig av hvorvidt vedkommende står på venteliste eller ikke. Det vil medføre noe ekstra administrativt arbeid å fastsette kommunale forskrifter om kriterier og administrere ventelistene. Helse- og omsorgsdepartementet viser imidlertid til at de fleste kommunene uttaler at de allerede har lokale kriteriesett. Departementet gjør i den forbindelse også oppmerksom på at det er utviklet et sett med nasjonale kriterier for ulike tjenestetyper i forbindelse med forsøket med statlig finansiering som kommunene. Disse ble offentliggjort i slutten av oktober 2015 og er kriterier kommunene kan se hen til i arbeidet med å utvikle kommunale kriterier.

Kommunene er forpliktet til å ha systemer for å fange opp søknader om helse- og omsorgstjenester og treffe vedtak om eventuell tildeling av tjenestene. I enkelte tilfeller skal det, etter forslaget, ordlydt, for en tjenestemottaker treffes to vedtak istedenfor ett. Dette vil kunne medføre noe økt administrativt arbeid.

Etter en samlet vurdering mener likevel Helse- og omsorgsdepartementet at forslaget ikke medfører vesentlige kostnader som må kompenseres.

Det er imidlertid behov for flere heldøgns omsorgsplasser for at kommunene skal forberede seg på det behovet som kommer fremover. Regjeringen vil følge opp dette i de årlige budsjetter. Det vises for øvrig til at Regjeringen, gjennom budsjettene for 2014 og 2015, har styrket den stat-

lige tilskuddsordningen til heldøgns omsorgsplasser, og lagt til rette for en vekst i kommunenes økonomiske handlingsrom.

Regjeringen vil foreslå nasjonale kriterier for tildeling av langtidsopphold i sykehjem eller tilsvarende bolig i etterkant av evalueringen av forsøket med statlig finansiering av omsorgstjenesten, se punkt 7.2. Innretning av tjenestetilbudet til brukere av omsorgstjenestene varierer fra kommune til kommune, bla med bakgrunn i befolkningens tjenestebehov, befolkningssammensetningen, geografiske avstander i kommunen og personellens kompetanse. Hva som er et forsvarlig og hensiktsmessig grunnlag for tildeling av langtidsopphold i sykehjem eller tilsvarende bolig til den enkelte, vil dermed kunne variere betydelig. Standardisering av slike tildelingskriterier vil derfor kunne ha økonomiske konsekvenser. Disse må utredes.

11 Merknader til de enkelte bestemmelsene

11.1 Til pasient- og brukerrettighetsloven

Til ny § 2-1 e Rett til opphold i sykehjem eller tilsvarende bolig særskilt tilrettelagt for heldøgns tjenester

Bestemmelsen er ny.

Første ledd er en presisering og tydeliggjøring av gjeldende rett. Gjeldende rett er nærmere omtalt i punkt 3.3. Etter bestemmelsen har pasient eller bruker rett til opphold i sykehjem eller tilsvarende bolig særskilt tilrettelagt for heldøgns tjenester dersom dette etter en helhetlig helse- og omsorgsfaglig vurdering er det eneste tilbudet som kan sikre vedkommende nødvendige og forsvarlige helse- og omsorgstjenester. Pasienten eller brukeren skal i disse tilfellene tildeles opphold og kan ikke settes på venteliste.

Med «tilsvarende bolig særskilt tilrettelagt for heldøgns tjenester» menes boliger som er tilpasset for å kunne yte tjenester som dekker beboerens behandlings-, omsorgs- og assistansebehov døgnet rundt. Beboeren må ved hjelp av tilkallingsmuligheter, som for eksempel velferdsteknologiske innretninger, trygghetsalarm, snoralarm eller lignende, kunne få kontakt og bistand fra egnet personell, med tilsvarende responstid som vedkommende ville fått på sykehjem. Tilsyn med pasienten eller brukeren må tilsvare det tilsynet som ville blitt gitt dersom vedkommende hadde vært innlagt på institusjon.

Det fremgår av *andre ledd* at pasient eller bruker har rett til vedtak om at vedkommende opp-

fyller kommunens kriterier for tildeling av langtidsopphold i sykehjem eller tilsvarende bolig etter § 3-2 a andre ledd i helse- og omsorgstjenesteloven. Det betyr blant annet at det er klagerett ved avslag. Vedtaket innebærer at pasienten eller brukeren er kvalifisert for langtidsopphold og settes på venteliste. Kommunen må treffe nytt vedtak når konkret plass tildeles.

Kommunens vedtak om hvorvidt en pasient eller bruker oppfyller kommunens kriterier for langtidsplass, skal etter forslaget til endring i § 2-7 følge forvaltningslovens regler om enkeltvedtak. Tildeling av langtidsplass i sykehjem skal skje i form av enkeltvedtak, jf. pasient- og brukerrettighetsloven § 2-7 andre ledd.

En pasient eller bruker kan klage til Fylkesmannen på vedtak om at vedkommende ikke fyller kommunens kriterier for langtidsopphold i sykehjem eller tilsvarende bolig. Dette vil i realiteten være en klage på at pasienten eller brukeren ikke settes på venteliste som følge av at vedkommende vurderes ikke å oppfylle kommunens kriterier. Et vedtak om oppføring på venteliste må anses som et avslag på søknad om sykehjems plass som kan påklages etter pasient- og brukerrettighetsloven § 7-2.

Terskelen for å ha rettigheter etter andre ledd vil være lavere enn etter første ledd da andre ledd omfatter pasienter og brukere som med forsvarlig hjelp kan vente på langtidsplass.

Til § 2-7 Forvaltningslovens anvendelse

Kommunens vedtak om hvorvidt en pasient eller bruker oppfyller kommunens kriterier for langtidsplass, skal etter forslaget følge forvaltningslovens regler om enkeltvedtak. Bestemmelsen er omtalt i punkt 7.4.3.

Forvaltningslovens regler om enkeltvedtak skal gjelde både vedtak om umiddelbar tildeling av sykehjems plass og vedtak om oppføring på venteliste.

11.2 Til helse- og omsorgstjenesteloven

Til ny § 3-2 a Kommunens ansvar for tilbud om opphold i sykehjem eller tilsvarende bolig særskilt tilrettelagt for heldøgns tjenester

Bestemmelsen er ny.

Første ledd er en presisering og tydeliggjøring av gjeldende rett. Gjeldende rett er nærmere omtalt i kapittel 3, se særlig punkt 3.2.

Etter *andre ledd* i bestemmelsen skal kommunen gi forskrift med kriterier for langtidsopphold i sykehjem og tilsvarende bolig særskilt tilrettelagt

for heldøgns tjenester. Bestemmelsen er nærmere omtalt i punkt 7.3, se særlig punkt 7.3.4.

Tilsvarende bolig særskilt tilrettelagt for heldøgns tjenester er definert i merknadene til pasient- og brukerrettighetsloven § 2-1 e.

Kriteriene kan ikke utformes på en slik måte at kommunen innsnevrer den enkelte pasients eller brukers rett til sykehjems plass eller opphold i tilsvarende bolig etter gjeldende rett. Gjeldende rett er foreslått presisert i ny § 2-1 e i pasient- og brukerrettighetsloven.

I *tredje ledd* er det gitt hjemmel for å gi nasjonale kriterier for tildeling av langtidsopphold i sykehjem og tilsvarende bolig særskilt tilrettelagt for heldøgns tjenester. Nasjonale kriterier er nærmere omtalt i punkt 7.2, særlig punkt 7.2.4. Bestemmelsen vil først bli satt i kraft etter at det er høstet erfaringer med forsøket med statlig finansiering av omsorgstjenestene. På samme tidspunkt vil andre ledd oppheves. Tredje ledd vil på dette tidspunkt således bli nytt andre ledd. Tilsvarende vil fjerde ledd bli nytt tredje ledd.

Kriteriene kan ikke utformes på en slik måte at kommunen innsnevrer den enkelte pasients eller brukers rett til opphold i sykehjem eller tilsvarende bolig etter gjeldende rett. Gjeldende rett er foreslått presisert i ny § 2-1 e i pasient- og brukerrettighetsloven.

I *fjerde ledd* er det bestemt at kommunen skal treffe vedtak om en pasient eller bruker oppfyller kommunens kriterier for langtidsopphold i sykehjem eller tilsvarende bolig særskilt tilrettelagt for heldøgns tjenester. Kommunens vedtak skal følge forvaltningslovens bestemmelser om enkeltvedtak, se merknadene til pasient- og brukerrettighetsloven § 2-7 ovenfor og punkt 7.4.3. Vedtak om konkret tildeling av sykehjems plass eller helse- og omsorgstjenester i tilsvarende bolig særskilt tilrettelagt for heldøgns tjenester følger gjeldende regler i pasient- og brukerrettighetsloven § 2-7. Se merknadene til denne bestemmelsen ovenfor.

I *fjerde ledd* er det videre bestemt at kommunen skal føre ventelister over pasienter og brukere som venter på langtidsopphold etter andre ledd. Bestemmelsen er nærmere omtalt i punkt 7.5.3.

11.3 Til ikrafttredelsesbestemmelsen

Kommunene må gis tid til å vedta kommunale forskrifter med kriterier for tildeling av langtidsplass i kommunen og på andre måter innrette seg etter lovkravene. Helse- og omsorgsdepartementet legger derfor opp til at kommunens plikter, herunder hjemmel til å gi forskrifter, skal tre i kraft før ret-

tighetsbestemmelsen i forslag til pasient- og brukerrettighetsloven § 2-1e. Målet er å få hele ordningen i kraft i løpet av 2017. Bestemmelsen er også omtalt i kapittel 9.

Helse- og omsorgsdepartementet

tilrår:

At Deres Majestet godkjenner og skriver under et framlagt forslag til proposisjon til Stortinget om endringer i pasient- og brukerrettighetsloven og helse- og omsorgstjenesteloven (rett til opphold i sykehjem eller tilsvarende bolig særskilt tilrettelagt for heldøgns tjenester – kriterier og ventelister).

Vi HARALD, Norges Konge,

stadfester:

Stortinget blir bedt om å gjøre vedtak til lov om endringer i pasient- og brukerrettighetsloven og helse- og omsorgstjenesteloven (rett til opphold i sykehjem eller tilsvarende bolig særskilt tilrettelagt for heldøgns tjenester – kriterier og ventelister) i samsvar med et vedlagt forslag.

Forslag

til lov om endringer i pasient- og brukerrettighetsloven og helse- og omsorgstjenesteloven (rett til opphold i sykehjem eller tilsvarende bolig særskilt tilrettelagt for heldøgns tjenester – kriterier og ventelister)

I

I lov 2. juli 1999 nr. 63 om pasient- og brukerrettigheter gjøres følgende endringer:

Ny § 2-1 e skal lyde:

§ 2-1 e Rett til opphold i sykehjem eller tilsvarende bolig særskilt tilrettelagt for heldøgns tjenester

Pasient eller bruker har rett til opphold i sykehjem eller tilsvarende bolig særskilt tilrettelagt for heldøgns tjenester dersom dette etter en helse- og omsorgsfaglig vurdering er det eneste tilbudet som kan sikre pasienten eller brukeren nødvendige og forsvarlige helse- og omsorgstjenester.

Pasient eller bruker som med forsvarlig hjelp kan bo hjemme i påvente av langtidsopphold i sykehjem eller tilsvarende bolig særskilt tilrettelagt for heldøgns tjenester, men som oppfyller kriteriene for tildeling av langtidsopphold etter helse- og omsorgstjenesteloven § 3-2 a andre ledd, har rett til vedtak om dette.

§ 2-7 andre ledd nytt andre punktum skal lyde:
Tilsvarende gjelder for vedtak etter helse- og omsorgstjenesteloven § 3-2 a.

II

I lov 24. juni 2011 nr. 30 om kommunale helse- og omsorgstjenester m.m. skal ny § 3-2 a lyde:

§ 3-2 a Kommunens ansvar for tilbud om opphold i sykehjem eller tilsvarende bolig særskilt tilrettelagt for heldøgns tjenester

Kommunen skal tilby opphold i sykehjem eller tilsvarende bolig særskilt tilrettelagt for heldøgns tjenester dersom dette etter en helse- og omsorgsfaglig vurdering er det eneste tilbudet som kan sikre pasienten eller brukeren nødvendige og forsvarlige helse- og omsorgstjenester.

Kommunen skal gi forskrift med kriterier for tildeling av langtidsopphold i sykehjem eller tilsvarende bolig særskilt tilrettelagt for heldøgns tjenester. Forskriften skal også omfatte pasienter og brukere som vil være best tjent med langtidsopphold, men hvor kommunen vurderer at vedkommende med forsvarlig hjelp kan bo hjemme i påvente av langtidsopphold. Forskriften skal videre regulere hvordan kommunen skal følge opp pasienter eller brukere som venter på langtidsopphold.

Kongen gir forskrift med kriterier for tildeling av langtidsopphold i sykehjem eller tilsvarende bolig særskilt tilrettelagt for heldøgns tjenester. Forskriften skal også omfatte pasienter og brukere som vil være best tjent med langtidsopphold, men hvor kommunen vurderer at vedkommende med forsvarlig hjelp kan bo hjemme i påvente av langtidsopphold.

Kommunen skal treffe vedtak om kriteriene etter andre ledd er oppfylt. Kommunen skal føre ventelister over pasienter og brukere som venter på langtidsopphold etter andre ledd.

III

Loven gjelder fra den tid Kongen bestemmer. Kongen kan sette i kraft de enkelte bestemmelsene til forskjellig tid.

Møtereferat

Møte: Samhandlingsgruppa i Sunnmøre Regionråd. Møte nr. 5-2016

Møtedato: 18. november 2016

Møtetid: 10.00-14.00

Stad: Møterom Ørnetua i Kunnskapsparken-bygget ved NTNU Ålesund

Til stades:

Frå samhandlingsgruppa:

Lene Bjørlo Overå, Giske kommune
Björg Brynhildsvoll, Haram kommune
Kari Johanne Skarmyr, Sande kommune
Ann Kristin Røyset, Sandøy kommune
Per Løkkeborg, Skodje kommune
Else Midtbust, Stordal kommune
Siw Vangen, Stranda kommune
Kjetil Fylling, Sula kommune
Eli Otterlei, Sykkylven kommune
Jorunn Anne Tomasgard, Volda kommune
Janette Osland Steinvik, Ørskog kommune
Knut Åmås, Ørsta kommune
Håvard Overå, Ålesund kommune
Liv Stette, Ålesund kommune
Solveig Aarø, Ålesund kommune

Andre:

Tone Kirkhorn, prosjektleiar ALV-Møre og Romsdal
Britt Valderhaug Tyrholm, samhandlingssjef i HMR HF
Frode Rønsberg, nasjonal koordinator Menn i helse

Forfall:

Berit Aasen, Hareid kommune
Renathe Rossi Kaldhol, Herøy kommune
Helge Svensvik, Norddal kommune
Marit Botnen, Ulstein kommune
Inger Lise Kaldhol, Ulstein kommune og Hareid kommune
Arnhild Nordaune, Vanylven kommune
Arne Gotteberg, Volda kommune og Ørsta kommune
Kjartan Lied, Stranda kommune

Møteleiar: Liv Stette

Referent: Vegard Sperre Austnes

Sak 29/2016: Godkjenning av møteinnkallinga. Godkjenning av referat frå forrige møte 16.09.2016.
Saker til eventuelt. Ved møteleiar Liv Stette

Referatet frå forrige møte vart godkjent.

Sak 30/2016: «ALV-Møre og Romsdal – Kva vil kommunane?». Ved prosjektleiar Tone Kirkhorn og styreleiar Håvard Overå i ALV-Møre og Romsdal

Prosjektleiar Kirkhorn sin presentasjon følgjer vedlagt.

ALV-Møre og Romsdal informerte partnerskapskommunane om korleis ALV utviklar seg og kva ein arbeider med no. Samskaping mellom samfunnsaktørar er vesentleg. ALV Møre og Romsdal vil byggje og spreie kunnskap om velferdsteknologi og tenesteinnovasjon. Det er nyleg engasjert ingeniør i 50% stilling i prosjektet.

Vidare la ALV-Møre og Romsdal opp til drøfting om korleis ein kan få til eit godt samarbeid rundt utvikling av velferdsteknologi i kommunane: Kva ønskjer kommunane at ALV-Møre og Romsdal skal arbeide med vidare slik at ALV vert nyttig for den enkelte kommune?

Det kom innspel om at ALV-Møre og Romsdal utviklingsmessig må syte for få tilgang på mest mogleg (t.d. simulering) gjennom NTNU-systemet og samstundes konsentrere seg om det som er ugjort.

Vidare kom det innspel om at kommunane kan ha noko å hente på standardisering og hospitering. Gjennomføringskraft ute i tenestene kan vere ei utfordring. Det vert viktig å ha fokus på opplæring av tilsette og etterspørre resultat. Det vart stilt spørsmål om i kva grad kommunane nyttar ALV-Møre og Romsdal. Forankring av prosjektet er viktig.

Sak 31/2016 Korleis tenkjer kommunane å handtere utarbeiding av kommunale forskrifter (jf. lov av 17. juni 2016 nr. 45) om rett til sjukeheimplass, kriterier og ventelister? Kan dette vere eit samarbeidsområde for samhandlingsgruppa? Innleiing ved Liv Stette

Stette orienterte om at kommunane har frist til 1. juli 2017 til å utarbeide kommunale forskrifter om rett til sjukeheimplass, kriterier og ventelister.

Samhandlingsgruppa sin konklusjon var at ein vil samarbeide om å utarbeide slike forskrifter. Sula kommune (truleg ved Lindi Hjelkrem), Ørsta kommune (truleg ved Oddvar Marøy), Giske kommune (truleg ved Bjørn Magne Nordahl) og Ålesund kommune (truleg ved ein frå tildelingskontoret) utgjer ei arbeidsgruppe.

Ålesund kommune vil i tillegg skaffe ein jurist som kan støtte arbeidet med råd om form og saksgang. Liv Stette fekk fullmakt til å lage eit mandat for arbeidsgruppa.

Sak 32/2016: Organisering og finansiering av eit liknande interkommunalt samarbeid på nordre Sunnmøre som Sjustjerna er på søre Sunnmøre. Innleiing ved Ann Kristin Røyset

Røyset sin presentasjon følgjer vedlagt.

Røyset tok opp om nordre Sunnmøre skal kopiere samarbeidet i Sjustjerna, eller om ein skal tenke annleis til dømes ved å bruke sosiale medier og streaming i samband med kompetansehevingstiltak. Frå samhandlingsgruppa vart det kommentert at ein treng nokre fysiske møtearenar der praksiskonsulentane og andre representantar frå helseføretaket kan delta saman med kommunane.

Røyset kom også med forslag om å kople seg på simulatormiljøet ved NTNU Ålesund, og samarbeide med det nye utviklingssenteret for sjukeheim og heimeteneste i fylket. Samhandlingsgruppa støtta dette.

Andre moment som var framme i diskusjonen i samhandlingsgruppa var at ein må tenkje nytt om korleis ein nyttar dei møtearenaene som alt finst i dag og at ein ikkje veit korleis kommunekartet vil sjå ut i framtida. Spørsmålet i høvet til organisering vert kva som er framtidsretta. Samhandlingsgruppa drøfta å finansiere ein koordinator-ressurs, men konkluderte ikkje på dette.

Konklusjonen i møtet var at det skal veljast representantar til ei arbeidsgruppe som skal arbeide vidare med korleis eit interkommunalt samarbeid på nordre Sunnmøre skal organiserast og finansierast.

Sak 33/2016: Menn i helse på Sunnmøre frå 2017. Ved Frode Rønsberg, nasjonal koordinator Menn i helse

Rønsberg sin presentasjon følgjer vedlagt.

Lokal koordinator for prosjektet vert Olav Vågen (epost olav.vagen@nav.no, mobil 954 31 874) i NAV Giske.

Rønsberg innleia til dialog om kor mange praksis- og læreplasser som er mogleg å få til i kommunane. Behovet er 30 praksisplassar med oppstart april 2017 og 20 læreplasser med oppstart august 2018. Det er ønskjeleg å ha fleire helserekruitter ved same sjukeheim.

Rønsberg bad om at alle kommunane vert med og stiller med plassar. Ein må sjå an kva kommunar dei utvalde helserekruittane kjem ifrå før ein kan konkludere med kva kommunar som endeleg får tilbod om å ta imot helserekruittar.

Rønsberg ba også om deltakarar frå kommunane til styringsgruppe for prosjektet. Til styringsgruppa valte samhandlingsgruppa kommunalsjef i Giske kommune Lene Bjørlo Overå, kommunalsjef i Sykkylven kommune Eli Otterlei og pleie- og omsorgssjef i Volda kommune Jorunn Anne Tomasgard. Overå vart valt til leiar for styringsgruppa.

(Etter ønske frå Rønsberg legg eg inn kontaktinformasjon til styringsgruppa i møtereferatet: Lene Bjørlo Overå: epost lbov@giske.kommune.no, tlf. 70 18 80 13. Eli Otterlei: epost eli.otterlei@sykkylven.kommune.no, tlf. 70246557, mob. 93201413 Jorunn Anne Tomasgard: jorunn.tomasgard@volda.kommune.no, tlf. 70 05 40 02, mob. 902 33 313.

Sak 34/2016: Oppsummering av gruppearbeidet frå dialogmøtet. Innhaldet i vidare samhandling.

Ved samhandlingssjef i HMR Britt Valderhaug Tyrholm

Tyrholm sin presentasjon følgjer vedlagt.

Dialogmøtet vart ifølgje Tyrholm sett på som ein nyttig og nødvendig arena for informasjonsutveksling. Samstundes er det behov for å utvikle møtet til å verte endå meir konkret med omsyn til drøfting rundt felles prinsipielle spørsmål, felles avtaleverk og korleis sikre den ønskja framdrifta i samhandlingsarbeidet.

Tyrholm viste til at utfordringsbiletet handlar om

- Felles forståing og oppslutning om felles mål
- Samhandlingsstrukturen må understøtte realisering av samhandlingsavtalane
- Utvikling innan IKT - kvalitet i informasjonsutveksling
- Involvering av fastlegane
- Samarbeid om rekruttering og kompetanse i helsetenesta

Samhandlingsstrategien med 17 innsatsområder har som målsetting å skape heilskaplege behandlingsforløp med klar ansvarsfordeling i og mellom helseføretak og kommune. Visjonen for samhandlinga er *Samhandling for å skape pasienten sitt helsevesen i Møre og Romsdal*.

I det vidare samhandlingsarbeidet peika Tyrholm på Helse Midt - Norge Strategi 2030, arbeidet med utviklingsplan 2018 -2021 og involvering av kommunane (dette er nytt), samt reforhandling av samhandlingsavtalen i 2017.

Frå samhandlingsgruppa vart det kommentert at det i høve til nokre delavtalar til samhandlingsavtalen (t.d. rus og psykiske helse) bør gjerast eit nytt grunnlagsarbeid.

Sak 35/2016: Uttale frå KS Møre og Romsdal om ØHD-plikta for psykisk helse og rus fra januar 2017. Ved Liv Stette

KS ber i uttalen om at ØHD-plikta vert utsett. Kommunane opplever at økonomiske og personalmessige ressursar til driftstiltak er problematisk. Ein må tilnærme seg dette ved revisjon av samhandlingsavtalen med helseføretaket i 2017.

Versjon 1.0
Godkjent av rådmannen:

Mandat for arbeidsgruppe som skal utarbeide forslag til kommunal forskrift om rett til opphold i sykehjem eller tilsvarende bolig tilrettelagt for heldøgns tjenester

Oppdrag:	Det opprettes ei arbeidsgruppe som får i oppdrag å lage utkast til kommunal forskrift i samsvar med endringene i helse- og omsorgstjenesteloven §3-2. Ny § 3-2 a andre ledd i HOL innebærer en plikt for den enkelte kommunene til å utarbeide kommunal forskrift med kriterier for tildeling av langtidsopphold i sykehjem eller tilsvarende bolig tilrettelagt for heldøgns tjenester. Ved fastsettelse av forskrift må kommunene følge forvaltningsloven kapittel VII, jf. helse- og omsorgstjenesteloven § 2-2. Pålegget til kommunene om å lage slik forskrift er formidlet i brev av 30.06.16, gjengitt her: https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/lovendring-om-rett-til-opphold-i-sykehjem-eller-tilsvarende-bolig-sarskilt-tilrettelagt-for-heldogns-tjenester---kriterier-og-ventelister/id2509895/ Veiledning om forskriftsarbeid er gjengitt her (s.191-208): https://www.regjeringen.no/globalassets/upload/kilde/jd/bro/2000/0003/ddd/pdfv/108138-lovteknikkboka.pdf Kommunene på Sunnmøre er foreløpig av den oppfatning at det er gunstig å komme frem til like kriterier for inntak i sykehjem eller tilsvarende bolig tilrettelagt for heldøgns tjenester. Arbeidsgruppa bes ta utgangspunkt i kriterier utarbeidet i forbindelse med forsøket med statlig finansiering av omsorgstjenester, supplert med det som vurderes som nødvendig for å kunne avklare pasientens rettigheter. Kriteriene finnes i rapport IS-2391 fra Helsedirektoratet, kap.5, gjengitt her: https://helsedirektoratet.no/Lists/Publikasjoner/Attachments/1020/IS-2391%20Kriterier%20for%20tildeling%20av%20omsorgstjenester.pdf Utgangspunktet for arbeidet med forskriften er kommunenes plikter etter Helse- og omsorgstjenesteloven. Se forarbeidet til lovendringene her: Prop. 99 L (2015-2016) med tilhørende lenke til Prop 99 L. Arbeidsgruppa må videre sikre at forskriften er i samsvar med anbefalt veileder for tildeling av tjenestene: https://helsedirektoratet.no/Lists/Publikasjoner/Attachments/1149/Veileder-for-saksbehandling-IS-2442.pdf Arbeidsgruppa bør også tidlig i arbeidet orientere seg om kriterier /forskrifter i andre kommuner.
Mål og frister:	Utkastet leveres sekretariatet i Sunnmøre regionråd senest innen 15.02.2017 for utsending til alle kommunene.

Rapporteringslinjer:	Til sekretariatet i Sunnmøre regionråd for videresending til det enkelte kommunestyre som vedtar saken. Utkast til forskrifter behandles to ganger politisk av kommunestyret. Først i forbindelse med utlegging til offentlig høring, deretter for vedtak etter høring. Forskriften skal være gjeldende fra 01.07.2017, og den må være kunngjort i Norsk Lovtidend før ikrafttredelse.
Medlemmer:	Fra Sula kommune : Lindi Hjelkrem Fra Ørsta kommune: Oddvar Marøy Fra Giske kommune: Bjørn Magne Norddal Fra Ålesund kommune: Birte Vegsund Arbeidsgruppa konstituerer seg selv og velger leder og sekretær/pennfører. Sula kommune kaller inn til første møte. Arbeidsgruppa vil kunne rådføre seg med kommuneadvokat Olav Aarø, Ålesund kommune, etter nærmere avtale. Aarø vil særlig kunne være behjelpelig når det gjelder struktur og språk i forskriften, og det kan være nyttig å invitere ham til et tidlig møte etter oppstartmøtet.

HERØY KOMMUNE
HERØY KOMMUNE

Helse og omsorg

SAKSFRAMLEGG

Sakshandsamar:	IMT	Arkivsaknr:	2015/1161
		Arkiv:	F40

Utvalsaksnr	Utval	Møtedato
66/17	Formannskapet	25.04.2017
	Kommunestyret	11.05.2017

FOREBYGGANDE ARBEID FOR BARN OG UNGE - 2016-2020 - TVERRFAGLEG PLAN

Tilråding:

Kommunestyret har ikkje merknadar til den framlagte tverrfaglege planen for forebyggande arbeid barn og unge 2016 – 2020.

Særutskrift: Sektor for Helse og omsorg
Sektor for Oppvekst
Sektor for Samfunnsutvikling
Komite for helse og omsorg
Komite for oppvekst

Vedlegg:

Tverrfagleg plan – barn og unge
Møtehandsaming i komiteane

Samandrag av saka:

Det tverrfaglege arbeidet for barn og unge har vore prioritert i kommunen i mange år, og planen på området hadde nå, igjen ein trong til å verte gjennomgått. Den «nye» planen vert med dette lagt fram. Endring i organiseringa av den administrative leiinga har også ført til at det var naturleg å sjå på kven som skulle utgjere strategisk styringsgruppe i arbeidet med barn og unge.

Saksopplysningar:

Det tverrfaglege arbeidet for barn og unge i kommunen har vore sett fokus på i mange år og den første handlingsplanen kom alt i 2001. Opp gjennom åra har det vore behov for evalueringar og endringar av så vel plan som arbeidet på området. Den siste evalueringa vart gjort i 2015 og resulterte mellom anna i den «nye» tverrfaglege planen. Planen var lagt fram for komiteane helse og omsorg og oppvekst i desember 2016. Saksutgreiinga og vedtaka i dei to komiteane ligg som vedlegg. På bakgrunn av det som kom fram under handsaminga i komiteane vart planen noko endra, særleg med omsyn til layout og til dømes forkortingar. Saken vert no såleis lagt fram som referatsak for komiteane.

Det var trong til å gå gjennom organiseringa av arbeidet etter mange endringar i organisasjonen. Arbeidet resulterte i oppretting av ei strategisk styringsgruppe og ei faggruppe. Medlemmene i den strategiske styringsgruppa var på det tidspunktet, alle medlemmer av rådmannen si leiargruppe.

Etter at rådmannen si omorganisering er gjennomført er det no berre ein av medlemmane i styringsgruppa som fortsatt er med i rådmannen si leiargruppe, kommunalsjef oppvekst.

Rapporten vart etter dette sendt over til rådmannen, for handsaming i hans leiargruppe, med tanke på å forankre den strategiske styringsgruppa til medlemmar i leiargruppa. Rådmannen har vedteke at den strategiske styringsgruppa i det vidare arbeidet skal bestå av kommunalsjefane for Oppvekst, Helse og Omsorg og Samfunnsutvikling.

Vurdering og konklusjon:

Den tverrfaglege planen for barn og unge hadde ein trong til gjennomgang og oppjustering. Det har no vore gjennomført og den framlagte planen framstår som eit godt og oversiktleg dokument for kva kommunen særleg prioriterer på området for barn og unge.

Endringane i kven som er med i den strategiske styringsgruppa er ikkje teke inn i planen, då gruppa ikkje har konstituert seg enda med mellom anna val av leiar. Det er også slik at kommunen vedtok å gjennomføre UngData undersøking i 2017, og det er ei forventning om at resultata frå den vil kunne føre til endring i planen. Etter dette ser ein det ikkje føremålstenleg å foreta ytterlegare endringar i planen no.

Konsekvensar for folkehelse:

God kunnskap om og gjennomføring av planen er særst viktig for å oppretthalde og vidareutvikle ei god folkehelse for kommunen sine barn og unge.

Fosnavåg, 07.04.2017

Olaus-Jon Kopperstad
Rådmann

Renathe Rossi-Kaldhol
Kommunalsjef

Sakshandsamar: Inger Marie Tofthagen

HERØY KOMMUNE

TVERRRFAGLEG PLAN

«Alle born og unge skal ha
gode og trygge oppvekstvilkår»

2016 - 2020

INNHALD

1. Kort historikk	3
2. Organisering.....	4
Strategisk styringsgruppe.....	4
Faggruppe	5
3. Overordna målsetjingar	6
4. Taktikkar for måloppnåing.....	7
5. Tiltaksplan for born og unge	8
5.1 Byggande tiltak.....	9
Aldersgruppe 0-6 år.....	9
Aldersgruppe 6-12	12
Aldersgruppe 12-23.....	14
5.2 Førebyggande tiltak	18
Aldersgruppe 0-6 år.....	18
Aldersgruppe 6-12 år	19
Aldersgruppe 12-23 år	20
5.3 Spesielle tiltak.....	22
Aldersgruppe 0-23 år	22
6. Forklaring på forkortingar og omgrep.....	24

1. KORT HISTORIKK

Herøy kommune har i mange år arbeidd planmessig med forebyggande arbeid for barn og unge. Den første handlingsplanen på området vart vedteke, av kommunestyret i 2001. Etter ei evaluering av arbeidet i 2008 vart det enda meir tverrfagleg og innretta mot det einskilde barn/unge. Avdelingane vart og meir kjent med kvarandra sine tiltak ved at det vart utforma ein felles plan for det forebyggande arbeidet med felles mål og strategiar/taktikkar. Denne planen har vore revidert kvart år og det er foretatt små endringar og presiseringar. Det er i 2014-15 eit behov for å gå gjennom organiseringa av arbeidet igjen. Dette førte til oppretting av ei strategisk styringsgruppe og ei faggruppe.

2. ORGANISERING

Felles

Møtefrekvens: Begge gruppene skal ha minst 2 møte per år, oftare ved behov og i særlege arbeidsprosessar. Gruppene skal vidare ha minst eitt felles møte per år, for avklaringar og prioriteringar. Dei felles møta kan leggjast i for- eller etterkant av dei spesifikke gruppemøta. På første møte skal kvar av gruppene velje ein leiar.

Strategigruppa skal starte med å evaluere og revidere dei strategiske satsingane og måla i Handlingsplan for førebyggjande arbeid 2012-2015.

Faggruppa startar med å evaluere tiltaka for sine avdelingar, samt drøfte kvalitet og område for forbedring i dei tverrfaglege teama i barnehagar og skular

Strategisk styringsgruppe

Mandat – strategisk styringsgruppe

Gruppa skal danne basis for strategisk arbeid, og kan innhente kompetanse frå andre fagområde frå sak til sak.

- *Stake ut den overordna strategien for det førebyggjande arbeidet for barn og unge*
- *Setje konkrete mål for arbeidet*
- *Innhente tilstrekkeleg informasjon om oppvekstmiljø og utfordringar, for å kunne legge klare mål og strategiar framover*
- *Legge forslag til mål og strategiar fram for faggruppa (sjå under), for involvering og forankring - og for at desse igjen kan utarbeide handlingsplanar*

Medlemer

- Leiar barnehage, Laila Solhaug
- Leiar skule, Sølvi Lillebø Remøy
- Leiar NAV, Berit Lyngstad (til 2016)
- Leiar barn, familie og helse, Inger Marie Tofthagen
- Leiar kultur, Eileen Gjerde

Visjon:

Alle born og unge skal ha
GODE OG TRYGGE
oppvekstvilkår

Faggruppe

Mandat

- *Vere med på drøfting av mål og strategiar,*
- *Utarbeide handlingsplanar med konkrete tiltak, på bakgrunn av vedtekne mål og strategiar*
- *Sikre kvaliteten på dei tverrfaglege tenestene, ved jamn oppfølging og kompetanseutvikling.*

Medlemer

- Leiar barnevern, Lilly Åse Skogen (til sommar 2016), Evy Løfoll
- Leiar PPT, Olga Eggesbø (til sommar 2016), Daria Thea Dahl
- Leiar førebyggjande seksjon, Elisabeth Strand Slettestøl
- Rektor Bergsøy skule, Marit Lillestøl
- Styrar Myrsnipa barnehage, Reidun Myrvågnes
- Leiar seksjon born og unge kulturavdelinga, Mona Grethe Ryssevik
- Leiar seksjon bustadsosial, flyktning og rus, May Gunn Ertesvåg (frå 2016)

Valfri deltaking i faggruppe

- Kommuneoverlege, Trond Vegard Vatne, Torill Myklebust (frå haust 2016)
- Kommunepsykolog, Ivar Ørstavik

Samarbeidspartar

- Politi
- Tannklinikken
- Evt.

3. OVERORDNA MÅLSETJINGAR

1. Alle barn og unge skal i møte med familie, barnehage, skule og fritid utvikle god sosial og etisk kompetanse, positiv personleg utvikling og ei demokratisk forståing og deltaking.
2. Alle barn og unge som oppheld seg i kommunen skal få lik tilgang til alle førebyggjande tenester tilpassa den einskilde sitt behov
3. Alle barn og unge som viser teikn til sjukdom eller adferdsending skal få tilbod om målretta tiltak og oppfølging.
4. Alle barn og unge som lever under forhold som kan gi skade, skal ha målretta og forsvarlege førebyggjande og behandlande tiltak for å kunne ha så god helse og oppvekstvilkår som råd.
5. Medarbeidarane skal ha kunnskap om risiko og sårbarheitsfaktorar for barn og unge og tilgjengelege tverrfaglege tenester slik at nødvendige tiltak kan settast inn.
6. Medarbeidarane skal ha kunnskap om oppvekstvilkåra i kommunen, så som psykisk og fysisk helse, fysisk aktivitet, spel- og rusutfordringar.
7. Synleggjere status og utfordringar i oppvekstmiljø samt metodar og tiltak relatert til førebyggjande arbeid for politikarar og andre

4. TAKTIKKAR FOR MÅLOPPNÅING

1. Organisasjon og samhandling

Alt personell i kommunen, som arbeider med barn og unge, skal ha felles kunnskapsgrunnlag om barn.

Gode planar og prosedyrer for samhandling skal utviklas vidare. Organiseringa i kommuna skal understøtte at barn og unge sine behov står i sentrum.

2. Kunnskap og kompetanse

Kompetanse i nettverksbygging og oppfølging vidareutviklast. Dette skal mellom anna skje ved felles samlingar og møteplassar for ulike fagprofesjonar kor det og er rom for praktisk refleksjon. Kunnskapen skal samla sett vere robust og med respekt for dei ulike faggruppernes fagkunnskap. Kommunen sine politiske utval og deira kunnskap vil bli trekt inn i arbeidet.

3. Openheit og lavterskel

Det må utviklast fagleg samansette og kompetente lavterskeltilbod som har tillit i lokalmiljøet generelt, og hos dei unge spesielt. Tilboda bør i all hovudsak vere gratis. Det må vere open og målretta informasjon om tilboda og korleis ein kan nytte dei.

4. Tverrfaglege team

Dei tverrfaglege teama vidareutviklast for å nå dei overordna måla.

5. TILTAKSPLAN FOR BORN OG UNGE

Kommunen sitt møte med og samhandling med barn og foreldre skjer på mange faglege arenaer og via personale med ulik type fagkompetanse. Kvaliteten på kommunen sin heilheitlege tidlege innsats, avheng m.a. av at vi maktar å dra nytte av den samla kompetansen som finst i kommunen.

Gjennom målretta tidleg innsats prega av samanhengar over tid, så byggjer vi stein på stein og sikrar kontinuitet på tilbodet.

Tidleg innsats som omgrep/ tanke skal vere eit felleseige som gir meining og sit i ryggmargen hjå alle kommunalt tilsette som har med barn og unge å gjere. Alle fagpersonar skal ha kjennskap til kommunen sitt verdigrunnlag, og bruke dette aktiv i det daglege arbeid.

Tidleg innsats har 3 hovuddimensjonar:

BYGGANDE TILTAK:

som betyr noko for og gjeld alle barn og unge i kommunen.

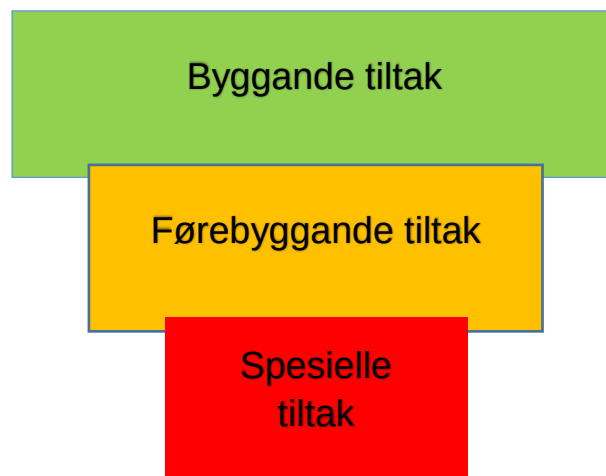
FØREBYGGANDE TILTAK:

er spesielt retta inn mot barn og unge som står i fare for å få ei negativ utvikling

.

SPESIELLE TILTAK:

for barn og unge med eit klart hjelpebehov.

5.1 Byggande tiltak

ALDERSGRUPPE 0-6 ÅR

Tiltak	Strategi	Ansvar	Tidsrom
Kompetanse om teieplikt, opplysningsplikt og avvergingsplikt	Sikre varsling Ivareta barn som pårørende	Alle	Alltid
Svangerskapsomsorg og foreldreførebuande kurs	Trygge og kompetente foreldre	Helsestasjonen Jordmor	Kontinuerleg
EPDS Depresjonskartlegging av alle barselkvinner	God helse	Helsestasjonen	6 veker etter fødsel
Helsestasjonsprogram 0-5 år, inkludert foreldrerettleiingsprogrammet «Sammen foreldre og barn»	Trygge og kompetente foreldre	Helsestasjonen	Følgje nasjonale retningslinjer
Nasjonalt vaksinasjonsprogram	Smittevern	Helsestasjonen	Følgje nasjonale retningslinjer
Småbarnsgrupper for foreldre med barn på 4 mnd og 8 mnd	God helse Nettverksbygging	Helsestasjonen Fysioterapeut Tannpleiar	Kontinuerleg
« 4 år – trygg og klar» Samarbeid mellom helsestasjon, barnehage og foreldre	Trygge og kompetente barn og foreldre	Barnehagen	2 mnd før barnet fyller 4 år
Gode barnehagar	Systematisk satsing på	Barnehageeigar Kommunalsjef oppvekst	Dagleg

		kompetanse og kvalitet	Seksjonsleiar barnehage Styrar	
	Leiaropplæring	Trygge og kompetente leiarar	Rådmann	Kontinuerleg
	Lære om eigen kropp, grenser og sjølvregulering	Trygge og kompetente barn og vaksne	Helsestasjon Barnehagen	Kontinuerleg
	Sterkt fokus på sosial- og språkkompetanse	Trygge og kompetente barn	Styrar Pedagogisk leiar PPT	Dagleg
	DUB «barn i utfordring»	Trygge og kompetente tilsette i møte med barnet	PPT Barnehage Skule	Kontinuerleg
	Fokus på vaksenrolla i barnehagane for å fremje godt samspel mellom barn og vaksne Verktøy: Programmet «Være sammen»	Trygge og kompetente foreldre Systematisk satsing på kompetanse	Barnehage	Kontinuerleg
	Foreldresamarbeid	Trygge og kompetente foreldre. Levande SU og foreldreråd	Helsestasjon Barnehage	Kontinuerleg
	Førebygge barnefattigdom	Redusert foreldrebetaling i barnehage Opplevingskort	Helsestasjon Styrar Barnevern Nav Kulturavdelinga	Kontinuerleg
	Tverrfagleg team i alle barnehagane	Tidleg oppdaging og handling	Barnehage Helsestasjon	Ein gong i halvåret

			Barnevern PPT	
	Overgang barnehage – skule	Trygge og kompetente barn og foreldre	Barnehage Skule	Følgje planen
	«Oppfangings-gruppe» Tidleg oppdaging, tverrfagleg (før fødsel)	Trygge og kompetente foreldre	Helsestasjon Jordmor Barnevern PPT Fastlege	2020
	Felles kursdag for alle tilsette som jobbar med barn og unge i kommunen	Trygge og kompetente tilsette med eit tverrfagleg fokus	Strategigruppa	Årleg
	Tverrfagleg samarbeidsmøter på leiarnivå	Felles forståing og kompetanse	Helsestasjon, leiar PPT, leiar Barnevern, leiar	Ein gong i månaden
	Tverrfagleg samarbeid mellom barnehage, PPT og barnevern på fagmøte i oppvekstavdelinga	Tidleg innsats Bygge nettverk	Seksjonsleiar barnehage	Kvartalsvis
	Organiserte fritidsaktivitetar	Deltaking og opplæring på sosiale arenaer	Kulturavdelinga Idrettslag Kulturskulen Sunnmørsbadet	Kontinuerleg
	Integrering	Systematisk kultur- og norskopplæring	Barnehage Skule	Kontinuerleg
	Foreldrerettleiing i introduksjons-programmet	Trygge og kompetente foreldre	Flyktingtenesta	2020

Oppnemning av barna sin representant for å vurdere barnefaglege omsyn og konsekvensar for barn og unge i alle kommunale planprosessar	Barn og unge sin medverknad Trygge og gode oppvekstvilkår	Herøy kommunestyre Barnerepresentanten, for tida politisk vald.	Kontinuerleg
«Mission Possible»	Tverrfagleg kompetanseheving	Kontaktperson for MP Strategigruppe	Kontinuerleg

ALDERSGRUPPE 6-12

Tiltak	Strategi	Ansvar	Tidsrom
Kompetanse om teieplikt, opplysningsplikt og avvergingsplikt	Sikre varsling Ivareta barn som pårørnde	Alle	Alltid
Overgang barnehage – skule	Trygge og kompetente barn og foreldre	Skule Barnehage	Følgje planen
Nasjonalt vaksinasjonsprogram	Smittevern	Skulehelsetenesta	Følgje nasjonale retningslinjer
Gode skular	God og utviklande læring Systematisk satsing på kompetanse til dei tilsette	Kommunalsjef oppvekst Rektor Kontaktlærer Alle tilsette i skule PPT	Dagleg
Leiaropplæring	Trygge og kompetente leiarar	Rådmann	Kontinuerleg

Lære om eigen kropp og grenser for å førebygge vald og overgrep	Trygge og kompetente barn og vaksne	Rektor Kontaktlærer Helsesøster	Kontinuerleg
Læringsmiljø med fokus på gode psykososiale tilhøve	Trygge og kompetente barn og nulltoleranse mot mobbing	Rektor Kontaktlærer Alle tilsette i skule Helsesøster PPT	Dagleg
Beredskapsteam mot mobbing	Førebygge, avdekke og stoppe mobbing	Oppvekstavdelinga PPT	Kontinuerleg
Gode verktøy for handlingsskapande og psykisk helse: «Steg for steg» «Psykologisk førstehjelp»	Trygge og kompetente barn	Rektor Kontaktlærer PPT	Kontinuerleg
Følgje opp ved fråvær over 12 %	God livskvalitet	Rektor Kontaktlærer	Kontinuerleg
Foreldresamarbeid	Trygge og kompetente foreldre. Levande SU, skulemiljøutval, FAU og KFU	Skulen	Kontinuerleg
Tverrfagleg team i alle skulane	Tidleg oppdaging og handling	Skule Skulehelsetenesta Barnevern PPT	Ein gong i halvåret
Integrering	Systematisk kultur- og norskopplæring	Kommunalsjef oppvekst	Kontinuerleg

			Rektor Kontaktlærer	
	Nettvett	Trygge og kompetente barn og foreldre	Rektor Skulehelsetenesta FAU	Kontinuerleg
	Skulehelseteneste	Smittevern Trygge og kompetente barn	Helsesøster	Kontinuerleg
	Organiserte fritidsaktivitetar	Deltaking og opplæring på sosiale arenaer	Kulturavdelinga Idrettslag Kulturskulen Sunnmørsbadet	Kontinuerleg
	Juniorklubb for alle mellom 10-13 år	Gratis deltaking på sosial arena. Sosial utjamning.	Kulturavdelinga	Annankvar tysdag i skuleåret
	SFO	Trygge og kompetente tilsette	Rektor Tilsette på SFO	Kontinuerleg
	«Mission Possible»	Tverrfagleg kompetanseheving	Kontaktperson for MP Strategigruppe	Kontinuerleg
	Foreldrerettleiing i introduksjonsprogrammet	Trygge og kompetente foreldre	Flyktingtenesta	2020

ALDERSGRUPPE 12-23

	Tiltak	Strategi	Ansvar	Tidsrom
	Kompetanse om teieplikt, opplysningsplikt og avvergingsplikt	Sikre varsling Ivareta barn som pårørende	Alle	Alltid

Overgang barneskule/ungdoms-skule	Trygge og kompetente barn og foreldre	Rektor	Følgje vedteken plan
Gode skular	God og utviklande læring Systematisk satsing på kompetanse til dei tilsette	Kommunalsjef oppvekst Rektor Kontaktlærer Alle tilsette i skule PPT	Dagleg
Leiaropplæring	Trygge og kompetente leiarar	Rådmann	Kontinuerleg
Læringsmiljø med fokus på gode psykososiale tilhøve	Trygge og kompetente barn/ungdom og nulltoleranse mot mobbing	Rektor Kontaktlærer Alle tilsette i skule Helsesøster PPT	Dagleg
Beredskapsteam mot mobbing	Førebygge, avdekke og stoppe mobbing	Oppvekstavdelinga PPT	Kontinuerleg
Følgje opp ved fråvær over 12 %	God livskvalitet	Rektor Kontaktlærer	Kontinuerleg
Programmet: «Sterk og klar» for unge mellom 13-16 år	Utsette debutalder Trygge og kompetente foreldre	Rektor FAU Alle foreldre	Kontinuerleg
Auke elevane sin kunnskap om grensesetting, seksuelle overgrep og vald	Satsing på tverrfagleg kompetanse	Strategigruppe Rektor Skulehelsetenesta Ressursteamet	Kontinuerleg

	Foreldresamarbeid	Trygge og kompetente foreldre. Levande SU, skulemiljøutval, FAU og KFU	Rektor Kontaktlærar	Kontinuerleg
	Tverrfagleg team i alle skulane	Tidleg oppdaging og handling	Skule Skulehelsetenesta Barnevern PPT	Ein gong i halvåret
	Integrering	Systematisk kultur- og norskopplæring	Skuleleiar Rektor Kontaktlærar	Kontinuerleg
	Nettvett	Trygge og kompetente barn og foreldre	Rektor Skulehelsetenesta FAU	Kontinuerleg
	Skulehelseteneste	Smittevern Trygge og kompetente barn	Skulehelsetenesta	Kontinuerleg
	MOT 12-23 år	Robuste ungdomar som tek eigne val	MOT-informatør og MOT- koordinator Skule	Kontinuerleg
	Ung Data	Få innsikt i korleis ungdomen har det, og sette inn naudsynte tiltak	Rådmann Strategigruppa	2017
	Ungdomsråd	Sikre at ungdom blir høyrte og får opplæring i samfunnsdeltaking	Politisk Rådmann	Kontinuerleg
	Helsestasjon for ungdom	Trygge og kompetente barn og unge	Skulehelsetenesta	Faste opningstider kvar veke

	Ressursteam på ungdomsskule og vidaregåande skule	Trygge kompetente barn og unge	Helsesøster Miljøterapeuter Rektor PPT	Kontinuerleg
	Rusførebyggjande tiltak	God livskvalitet	Skulehelsetenesta MOT-koordinator Rektor FAU Ungdomsrådet Natteramnar Politiet	Kontinuerleg
	Mission Possible	Tverrfagleg kompetanseheving	Kontaktperson for MP Strategigruppe	Kontinuerleg
	Fritidsklubben med nulltoleranse for rus	Sosial utjamning og integrering. Rusførebyggjande, med uformelle besøk av politiet	Kulturavdelinga ved ungdomsseksjonen	Kvar fredag i skuleåret
	Fram Flexx Natt	Kome trygt heim for ungdom opp til 25 år	Møre og Romsdal fylke Ungdomsrådet	Kontinuerleg
	Foreldrerettleiing i introduksjonsprogram met	Trygge og kompetente foreldre	Flyktingtenesta	2020

5.2 Førebyggande tiltak

ALDERSGRUPPE 0-6 ÅR

Tiltak	Strategi	Ansvar	Tidsrom
Kompetanse om teieplikt, opplysningsplikt og avvergingssplikt	Sikre varslingsplikt Ivareta barn som pårørende	Alle	Alltid
Tverrfagleg team	Trygge og kompetente foreldre og tilsette	Barnehage Skule	Ved behov utover dei faste møta
Foreldrerettleiing, ICDP, PMTO-rådgjeving, miljøterapeuter	Trygge og kompetente foreldre	Helsestasjon Barnehage PPT Barnevern Kommunepsykolog	Ved behov
Ekstra timar ved helsestasjonen	Trygge og kompetente foreldre	Helsestasjon	Ved behov
Integrering	Barnehageplass eller SFO-plass	Nav Flyktningssteneste Barnevern Barnehage Skule	Kontinuerleg
DUB «barn i utfordring»	Trygge og kompetente tilsette i møte med barnet	PPT Barnehage Skule	Kontinuerleg

	Oftare kontaktpunkt mellom barnehage, skule og heim	Trygge og kompetente foreldre	Barnehage og skule	Ved behov
	Kompetanseheving på barn i risiko; traumer, og liknande.	Trygge og kompetente tilsette	Strategigruppa	Kontinuerleg
	Beredskapsteam mot mobbing	Førebygge, avdekke og stoppe mobbing	Skuleavdelinga PPT	Kontinuerleg
	Mottaksteam for fosterbarn, flyktningar og «vandrarar»	Trygge og kompetente barn og foreldre Heilskapleg ivaretaking av barn	Barnevern Flyktningtenesta Barnehage Skule Helsestasjon	2017
	Opprette faste ICDP-grupper	Trygge og kompetente foreldre	Helsestasjonen Barneverntenesta PPT	2020

ALDERSGRUPPE 6-12 ÅR

	Tiltak	Strategi	Ansvar	Tidsrom
	Kompetanse om teieplikt, opplysningsplikt og avvergingssplikt	Sikre varsling Ivareta barn som pårørande	Alle	Alltid
	Tverrfagleg team	Trygge og kompetente barn og foreldre	Skule	Ved behov utover dei faste møta
	Kompetanseheving på barn i risiko; traumer, og liknande.	Trygge og kompetente tilsette	Strategigruppa	Kontinuerleg

	Oftare kontaktpunkt mellom skule og heim	Trygge og kompetente foreldre	Skule	Ved behov
	Beredskapsteam mot mobbing	Førebygge, avdekke og stoppe mobbing	Oppvekstavdelinga PPT	Kontinuerleg
	Foreldrerettleiing, PMTO-rådgjeving, miljøterapeuter	Trygge og kompetente foreldre	Skulehelsetenesta PPT Barnevern Kommunepsykolog	Ved behov
	Støttekontakt	Auka livskvalitet	Helse og omsorgsavdelinga	Ved behov
	Kommunepsykolog	Rettleiing til elevar, foreldre og tilsette	Rektor Skulehelsetenesta	Ved behov

ALDERSGRUPPE 12-23 ÅR

	Tiltak	Strategi	Ansvar	Tidsrom
	Tiepleikt, opplysningsplikt og avvergingssplikt	Sikre varslings Ivareta barn som pårørnde	Alle	Alltid
	Tverrfagleg team	Trygge og kompetente barn og foreldre	Skule	Ved behov utover dei faste møta
	Kompetanseheving på barn i risiko; traumer, og liknande.	Trygge og kompetente tilsette	Strategigruppa	Kontinuerleg
	Oftare kontaktpunkt mellom skule og heim	Trygge og kompetente foreldre	Skule	Ved behov

	Beredskapsteam mot mobbing	Førebygge, avdekke og stoppe mobbing	Oppvekstavdelinga PPT	Kontinuerleg
	Foreldrerettleiing, PMTO-rådgjeving, miljøterapeuter	Trygge og kompetente foreldre	Skulehelsetenesta PPT Barnevern Kommunepsykolog	Ved behov
	Støtte unge foreldre	Trygge og kompetente foreldre	Skulehelsetenesta	Ved behov
	Støttekontakt	Auka livskvalitet	Helse og omsorgsavdelinga	Ved behov
	Kommunepsykolog	Rettleiing til elevar, foreldre og tilsette	Rektor Skulehelsetenesta	Ved behov
	Psykiatritenesta for ungdomar over 18 år, på individ- og gruppenivå	God helse	Teneste for psykisk helse Helsestasjon for ungdom	Ved behov
	«Brukarplan» Kartlegge personar med utfordring knytt til rus og psykisk helse frå 16 år og oppover	Gode og tilpassa teneste	Skulehelsetenesta Nav Fastlege Pleie og omsorg Teneste for psykisk helse Bustadsosial teneste Barneverntenesta	2016 2018
	OT	Oppfølging	OT-kontakt i vidaregåande skule OT-kontakta i Nav	Ved behov

5.3 Spesielle tiltak

ALDERSGRUPPE 0-23 ÅR

Tiltak	Strategi	Ansvar	Tidsrom
PMTO-terapi	Åtferdsendring ved terapi	PPT Barnevern Helsestasjon	Ved behov
IP	Hjelp og støtte til barn og familie med særskilte og samansette behov	Koordinerende eining Helse og omsorgsavdelinga Fastlege PPT Nav Barnehage Skule	Ved behov
Støttekontakt	Auka livskvalitet	Helse og omsorgsavdelinga	Ved behov
Vidareutvikling av handlingsstrategiar i mobbesaker, både på individ og systemnivå. Tiltak retta mot både mobbar og mobbeoffer.	Systematisk satsing på kompetanse	Rektor PPT Helse og omsorgsavdelinga	Kontinuerleg

	Opprette ansvarsgruppe	Samordne tenester rundt barnet og familien	Helsestasjon Fastlege Barnehage Skule PPT Barnevern Andre ved behov	Ved behov
	Kommunepsykolog	Rettleiing Tidsavgrensa behandling av barn frå 6 år og oppover	Tenesta for psykisk helse	Ved behov
	Psykiatritenesta for unge/vaksne over 18 år, på individ- og gruppenivå	Individuelt tilpassa oppfølging	Tenesta for psykisk helse	Ved behov
	Tilbod om oppfølging frå miljøterapeuter til vanskelegstilte ungdomar	Auka livskvalitet	Helse og omsorgsavdelinga	Ved behov
	Kriseteam	Akutt hjelp	Leiar Kriseteamet	Ved akutt behov

6. FORKLARING PÅ FORKORTINGAR OG OMGREP

DUB De utfordrende barna

EPDS Edinburgh postnatal depresjonsskår

FAU Foreldrerådets arbeidsutval

ICDP International Child Development Program

IP Individuell plan

KFU Kommunale foreldreutval

«Mission Possible» formalisert samarbeid mellom kommuner på Sunnmøre, Helse Møre og Romsdal, Politiet, BUF etat og Sunnmøre regionråd

MOT En ungdoms og samfunnsbygger som styrker ungdoms bevissthet og mot – til å leve, bry seg og si nei.

OT Oppfølgingstenesta

PMTO Parent Management Training – Oregon

PPT Pedagogisk-psykologisk teneste

SFO Skulefritidsordning

SU Samarbeidsutval

Vedlegg: Handlingsplan forebyggande arbeid barn og unge 2016-2020

Saksopplysningar:

Det forebyggande arbeidet for barn og unge har vore informert om ved ulike høve. Det var og sak for komiteane (sak 19/15 i Helse og omsorgskomiteen og sak 10/15 i oppvekstkomiteen. I den saka vart det gått gjennom historikken for det forebyggande arbeidet for barn og unge i Herøy kommune samt skissert korleis vi nå ville organisere arbeidet framover.

En «ny» handlingsplan ligg no føre. Den er kome til ved eit godt arbeid i dei to gruppene, strategisk styringsgruppe og ikkje minst i faggruppa. Faggruppa har arbeid svært godt med tiltaksplanen som tek for seg konkrete tiltak for barn og unge i Herøy kommune. Tiltaka er delt i 3 hovuddimensjonar, byggande tiltak (gjeld alle barn), førebyggande tiltak (barn og unge som står i fare for å få ei negativ utvikling) og spesielle tiltak (barn og unge med eit klart hjelpebehov).

Dei ulike tiltaka er ikkje vesentleg endra etter det som har vore praksis over tid slik at vi har god erfaring med omsyn til dei. Det som nå er meir tydeleg i denne planen er det tverrfaglege samarbeidet ved dei ulike tiltaka.

Vurdering og konklusjon:

Rådmannen vil fylje opp saka i samsvar med den vedlagte handlingsplanen.

Fosnavåg, 18.11.2016

Olaus-Jon Kopperstad
Rådmann

Inger Marie Tofthagen
Avd.leiar

Sakshandsamar: Inger Marie Tofthagen

Møtebehandling:

Saka vert teke til vitande

Komite for helse og omsorg kom med slikt tillegg til tilrådinga:

Helse og omsorgskomiteen ser svært positivt på den framlagde planen og den nye samarbeidsforma som er vald. Komiteen saknar likevel noko konkret om skulevegning og nokre spesielle tiltak for dei familieane som er råka av det. Komiteen ber og om at det vert vurdert om den ansvarlege for flyktningmottaket for einslege mindreårige vert representert i faggruppa. Samrøystes tilråding.

Tilråding i Komite for helse og omsorg - 01.12.2016

Saka vert teke til vitande

Komite for helse og omsorg kom med slikt tillegg til tilrådinga:

Helse og omsorgskomiteen ser svært positivt på den framlagde planen og den nye samarbeidsforma som er vald. Komiteen saknar likevel noko konkret om skulevegning og nokre spesielle tiltak for dei familieane som er råka av det. Komiteen ber og om at det vert vurdert om den ansvarlege for flyktningmottaket for einslege mindreårige vert representert i faggruppa. Samrøystes tilråding.

Samrøystes vedtak i Komite for oppvekst - 14.12.2016

Saka vert teke til vitande med slikt tillegg:

Komite for oppvekst bed om at mål og tiltak vert konkretisert og at det vert tydelegare skille mellom desse.

Komite for oppvekst synes det er fint om forkortingar vert forklart i dokumentet også tiltak som t.d. «Mission Possible». Det er fint om ein også kan skriftleggjere kva dagar ein kan nytte Flexx Natt.

Komite for oppvekst oppfordrar også til at det vert konkretisert kva andre fagavdelingar enn skule og barnehage gjer i integreringsarbeidet.

HERØY KOMMUNE
HERØY KOMMUNE

Utviklingsavdelinga

SAKSFRAMLEGG

Sakshandsamar:	JMM	Arkivsaknr:	2014/954
		Arkiv:	611

Utvalsaksnr	Utval	Møtedato
67/17	Formannskapet	25.04.2017
	Kommunestyret	11.05.2017

GNR 12 BNR 10 OG BNR 13 - KJØP AV EIGEDOM

Tilråding:

Herøy kommunestyre kjøper gnr 12 bnr 10 og bnr 13 i tråd med grunnkjøpsavtale datert 04.04.2017.

Det vert gjort slike budsjettendringar:

Konto 02800 (grunnkjøp mm), ansvar 5011, funksjon 303, prosjekt 50153
kr 413 020,-

Konto 09100 (bruk av lån), ansvar 9011, funksjon 870, prosjekt 90998 (frie finansieringsmidlar) – kr 413 020,-

Særutskrift:

Sigrid Natalia Z Remøe, Edelgranveien 16 J 1356 Bekkestua
Økonomikontoret
Kommunalsjef samfunnsutvikling

Vedlegg:

Vedlegg

- 1 avtale_herøy
- 2 Takst
- 3 grunnbokutskrift 12_13
- 4 grunnbokutskrift 12_10
- 5 Matrikkelbrev 12_13
- 6 Matrikkelbrev 12_10
- 7 Gnr 12 Bnr 10 og bnr 13 - Oversending av avtale
- 8 Sigrid N Remøe gnr 12 bnr 10 og 13 - 2.gongs tilbud om kjøp av grunneigedom

Samandrag av saka:

Sigrid Remøe sendte ein henvendelse til kommunen våren 2014 der ho ber om at det vert vurdert om eigedomane som ho eig på Remøya kan vere av interesse for kommunen å kjøpe. Sigrid Remøe eig gnr 12 bnr 10 og gnr 12 bnr 13. Ho ønskjer å selje alt areal som eigedomane omfattar. I mars 2017 aksepterer ho tilbud som er satt fram frå kommunen og rådmannen rår kommunestyret å erverve eigedomane på bakgrunn av denne avtalen.

Saksopplysningar:

Sigrid Remøe sendte ein henvendelse til kommunen våren 2014 der ho ber om at det vert vurdert om eigedomane som ho eig på Remøya kan vere av interesse for kommunen å kjøpe. Sigrid Remøe eig gnr 12 bnr 10 og gnr 12 bnr 13. Ho ønskjer å selje alt areal som eigedomane omfattar.

Gnr 12 Bnr 10 har ein storleik på om lag 30,2 da og gnr 12 bnr 13 er på om lag 36,8 da. Planstatus er for eigedomane er LNF-formål med unntak av ei mindre stripe ved sjøen som er lagt ut til naustformål.

Saka vart første gong handsama i formannskapet 1 juli 2014 med følgjande vedtak:

Vedtak i formannskapet 01.07.2014

Formannskapet ber administrasjonen om å gå i grunnforhandlingar med grunneigar på gnr. 12, bnr. 10 og 13 med formål å sikre seg strategisk grunn til framtidig utviding av kryssinga av Nordre Vaulen.

Etter vedtaket vart eigedomane taksert september 2014 og første tilbud vart oversendt til grunneigar november 2014. Tilbodet vart ikkje akseptert av grunneigar og etter drøfting i formannskapet mai 2015 vart det sett fram nytt revidert tilbud. Grunneigar har ikkje ønska å ta stilling til tilbodet før i mars 2017 der ein aksepterte revidert tilbud frå kommunen. Ny revidert kjøpsavtale vart oversendt 4 april 2017 til grunneigar og avtalen er signert same dag.

Vurdering og konklusjon:

Eigedomane er lokalisert nord for fylkesvegen ligg inn til bustadfeltet som er regulert gjennom reguleringsplanen 1515198202 REMØY.

Området sør for vegen ligg inntil Remøybrua og strekkjer seg vidare nordover mot bustadfeltet.

Aktuelle eigedomar.

Eigedomane vert vurdert som interessante for kommunen å erverve i eit strategisk perspektiv, jfr. vedtak i formannskapet juli 2014.

Grunnkjøpet vert finansiert med midlar som er satt av til strategisk grunnkjøp i investeringsbudsjettet

Grunnkjøp	402 444 kroner
Dokumentavgift	10 061 kroner
Tinglysing skjøte	525 kroner
Sum	413 020 kroner

Rådmannen rår til at ein kjøper eigedomane i tråd med signert avtale datert 04.04.2017.

Fosnavåg, 05.04.2017

Olaus-Jon Kopperstad
Rådmann

Jarl Martin Møller
Avd.leiar

Sakshandsamar: Jarl Martin Møller

AVTALE

Om

Grunnkjøp/innløsning av eigedom
mellom

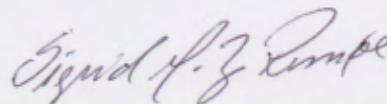
Herøy kommune (kjøpar)

og Sigrid Natalia Z Remøe, eigar av gnr. 12 , bnr. 10 og 13 (seljar)

1. Seljar sel og overdreg gnr 12 bnr 10 og 13 til kjøpar, slik eigedomen går fram av vedlagde kartutsnitt henta frå tomtetakst utført av Per Mulvik AS i september 2014 og matrikkelbrev datert 04.04.2017.
2. Kjøpesummen skal vere kr 6 pr. m2. Samla kjøpesum for gnr 12 bnr 10 og 13 er 402 444 kr.
3. Kjøpar kan ta arealet i bruk straks og det skal betalast 4 % rente frå grunnen vert teken i bruk til utbetaling skjer.
4. Kjøpesummen forfell til kontant oppgjør mot skøyte klar for heftfri tinglysing.

Fosnavåg 04.04.2017

Herøy kommune

Eigar av gnr.12 bnr.10 og 13.

Vedlegg:

- 1 – Kartutsnitt gnr 12 bnr 10 – september 2014.
- 2 – Kartutsnitt gnr 12 bnr 13 – september 2014.
- 3- Matrikkelbrev 04.04.2017
- 4 – Grunnbokutskrift 04.04.2017

TOMTETAKST

OVER

- GNR 12 BNR 10 og 13 -

PÅ REMØYA I

HERØY KOMMUNE

HJEMMELSHAVER:
SIGRID NATLIA ZUBOK REMØE

September 2014

Per Mulvik AS

v/Ottar M. Skare
Holmen 7
6100 Volda

E-post: firmapost@mulvik.no
Tlf. +47 90023835

C:\Users\lottar.PMI\Documents\Fotos Verditakst\Herøy kommune - tomter Remøy, 200814\Verditakst Remøy - gnr 12 bnr 10 og 13 i Herøy kommune.docx

Rådg. ing. Per Mulvik AS

Postadr: Holmen 7, 6100 Volda • Besøk: Holmen 7, 6100 Volda
Tlf: 70 07 49 90 • Web: www.mulvik.no
Organisasjonsnr: 941 987 516 MVA • Bank: 3991.05.52205

PROSJEKTERING ■
BYGGELEDELSE ■
OPPMÅLING ■
TAKSERING ■

Innhold

1. FORUTSETNINGER.....	3
2. MANDAT.....	3
3. DOKUMENTER	4
4. HJEMMELSFORHOLD MM.....	4
5. BELIGGENHET/TOMTEFORHOLD	4
6. VURDERING AV TOMTEVERDIEN	9
7. KONKLUSJON.....	11

Tomtetakst over del av gnr 12 bnr 10 og 13 i Herøy kommune

1. FORUTSETNINGER

Denne rapporten er utarbeidet av en frittstående takstmann som ikke har bindinger til noen andre aktører i eiendomsbransjen.

Dokumentet er bygget opp på basis av NTFs instruksjer og regelverk. Dokumentets innhold er skrevet i fritext og kvalitets- og kontrollfunksjoner er ivaretatt gjennom takstmannens egne rutiner.

Tomteverdi er beregnet verdi for tomten slik den fremstår på befaringstidspunktet. Tomteverdien består av normal tomtekostnad og en vurdert verdi for attraktivitet og beliggenhet. Normal tomtekostnad fremkommer ved å beregne teknisk verdi for råtomt, inkl. tilknytning, infrastruktur på tomten samt opparbeiding/beplantning, arrondering terreng, regulering etc., evt. mangel på sådan. Markedstilpasning for attraktivitet / beliggenhet er en vurdering av tomtens og eiendommens beliggenhet.

Verdisettingen er gjort på basis av beste skjønn basert på kjennskap til sammenlignbare eiendommer (*sammenlignende taksering - strøkspris*), *alternativ bruk* og vurdering av tekniske nettoverdi for objektet (*tomtebelastningsmetoden*). Verdisettingen inneholder usikkerhet både pga. lav omsetning og utydelig prisdannelse (*normale markedsverdier*) og at omsetning av eiendommer i kommunal sammenheng vanligvis har hatt et vesentlig innslag av bolig- og næringspolitisk prisfastsetting (*subsidiert*). Takstanslagene kan dessuten ikke bære risiko for fremtidig risikoeksponering, makroøkonomisk utvikling eller forhold som takstmannen ikke er gjort kjent med utover de undersøkelser som følger av god takstmannsskikk.

Kunden/rekvirenten skal lese gjennom dokumentet før bruk og gi tilbakemelding til takstmannen hvis det finnes feil/mangler som bør rettes opp.

Hvis rapporten er eldre enn 6 måneder, bør takstmannen kontaktes for ny befaring og oppdatering.

Per Mulvik AS er autorisert medlem av Norges TakseringsForbund og har sertifiserte takstmenn innenfor taksering av skade, naturskade, boligeiendommer, næringseiendommer, boligsalgsrapporter, tilstandsanalyse og forsikringsskadeskjønn. Undertegnede takstmann er godkjent Recognized European Valuer etter TEGoVAs European Valuation Standard og DNV-sertifisert takstmann for Boligsalgsrapportering ISO17024. For ytterligere opplysninger henvises til www.mulvik.no, www.ntf.no, www.tegova.org og www.dnvba.com/no/sertifisering/personellsertifisering/Pages/Takstmenn.aspx

2. MANDAT

Rekvirent av taksten er Herøy kommune v/Planleggar Aleksander Zahl Tarberg etter forutgående tilbudskonkurranse.

Per Mulvik AS v/ansvarlig takstmann Ottar M. Skare er anmodet om taksering av eiendommer gnr 12 bnr 10 og 13 i Herøy kommune. Begge eiendommer har samme eier og det utarbeides derfor felles takstrapport.

Eiendommen ble befart 03.09.2014 med forutgående møte på rådhuset hvor oppdragsgiver var representert v/Aleksander Zahl Tarberg og Jarl Martin Møller.

Mandatet er å avholde takst over markedsverdien av det aktuelle tomteområdet.

Definisjon av markedsverdi iflg. European Valuation Standards EVS1 2012 Seventh Edition: «*The estimated amount for which the asset should exchange on the valuation date between a willing buyer and a willing seller in an arm's length transaction after proper marketing wherein the parties had each acted knowledgeably, prudently and without compulsion.*»

Taksten legger til grunn at eiendommene er heftefrie forut for eiendomsoverdragelsen. Evt. servitutter, som ikke er uttrykkelig spesifisert i takstrapporten, er ikke hensyntatt og forutsettes dokumentert av selger som gjenstand for forhandlinger med utgangspunkt i takstverdien.

Fra Kystverket Midt-Norge har vi via Herøy kommune fått fremsendt grunneiererklæringer som gjelder Nordre Vaulen og klausuler som fremgår av disse er hensyntatt i takstvurderingene.

3. DOKUMENTER

Følgende dokumenter er framlagt/framskaffet i forbindelse med takseringsarbeidet:

- Norsk eiendomsinformasjon pr. 23.09.2014
- grunnboksutskrifter ajour (ambita as) pr 19.09.2014
- situasjonskart www.sunnmorskart.no av 23.09.2014.
- www.gislink.no
- www.skogoglandskap.no (gårdskart på internett)
- kommuneplanens arealdel 2004
- høringsutkast ny kommuneplan 2013-2025
- grunneiererklæringer for Nordre Vaulen

4. HJEMMELSFORHOLD MM

Hjemmel til grunn iflg. grunnbok: Sigrid Natalia Zubok Remøe

I grunnboksutskriftene pr. 19.09.2014 er det registrert servitutter og pengeheftelser. Av betydning anses å være erklæringer i tilknytning til skipsfart i Nordre Vaulen som sikrer Kystverket stedsvedvarende vei- og disposisjonsrett for grunn i tilknytning til drift og vedlikehold av ledemur og sjøgrunn for skipsløpet. Kystverket fraskriver seg samtidig ansvar for følgeskader. Øvrige servitutter som gjelder rettigheter for beiting, vann, torv, avløpsledninger, veiretter, naustretter anses av mindre betydning og forutsettes videreført eller slettet ved eiendomsoverdragelse i det slike servitutter kan ha en viss begrensning for utnyttelsen hva angår rettigheter som fortsatt kan være aktuelle. Det er ikke fremlagt opplysninger om utmark og evt. utmarksområder, eller andeler av jordsameier, som ikke fremgår av grunnkartet, og slike inngår derfor ikke i verditaksten.

5. BELIGGENHET/TOMTEFORHOLD

Tomteeiendommen ligger på Remøya ca 8-10km kjørevei til butikkområde på Eggesbønes og bysentrum i Fosnavåg. Ca 6-9 km avstand til barnehage og grunnskoler.

Eiendommen (bestående av gnr 12 bnr 10 og 13) ligger i sørøstvendt slakt skrånende terreng i landbruksområde. Øvre del av takseringsområdet er typisk beitemark med kulturlandskap som stiger fra boligbebyggelsen langs Fv18 og opp mot Remøykammen. På sørsiden av Fv18 er det foruten et

mindre våtmarksområde, omtrent samme bonitet som avsluttes mot fjæregrunn og skipsløpet Nordre Vaulen og naustområde. På sørsiden av Fv18, tilgrensende mot vest, er anløpspunkt for Remøybrua.

Området inngår i gjeldende kommuneplan (Kommuneplan for Herøy kommune 2004) som LNF-område med strenge restriksjoner for tiltak som ikke er tilknyttet stedbunden næring (landbruk m.v.). Langs Vaulen er det avsett stripeareal for naust og forvaltning av skipsløpet. Planformål anses videreført gjennom

høringsutkast til ny kommuneplan 2013-2025 som dessuten legger opp til en viss lempning for byggeforbud i 100-meter-sonen langs sjø. Høringsutkastet viser også fremtidig hovedveitrase (vei til Remøybrua) noe lenger øst enn dagens, og dette synes derfor å kunne bli liggende inn på bnr 10.

Området har noe landbruksdrift og kan være aktuelt som beitemark.

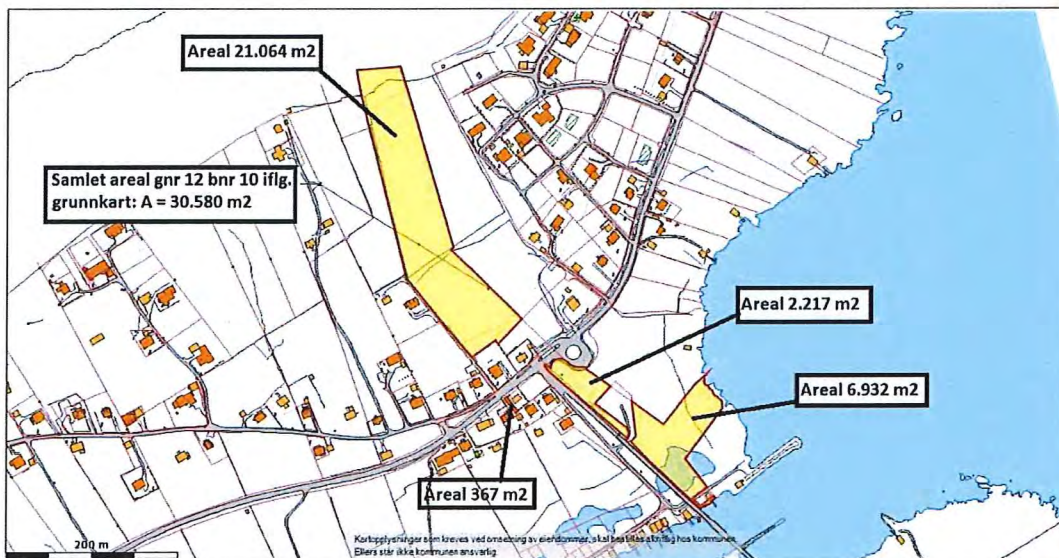
Takseringsområdet omfatter i stor grad arealer som kan tenkes å ha behov for arkeologisk undersøkelse før iverksettelse av evt. tiltak.

I gjeldende kommuneplan er for nordre del av område anført klausul (K) som antas å gjelde plantefelt. Verdsettingsområdet er dels beplantet med gran og tangerer stripebeplantning langs Remøykammen. Veksten anses å være skrinnet og med dårlig produksjonsevne for drivverdig skogbruk.

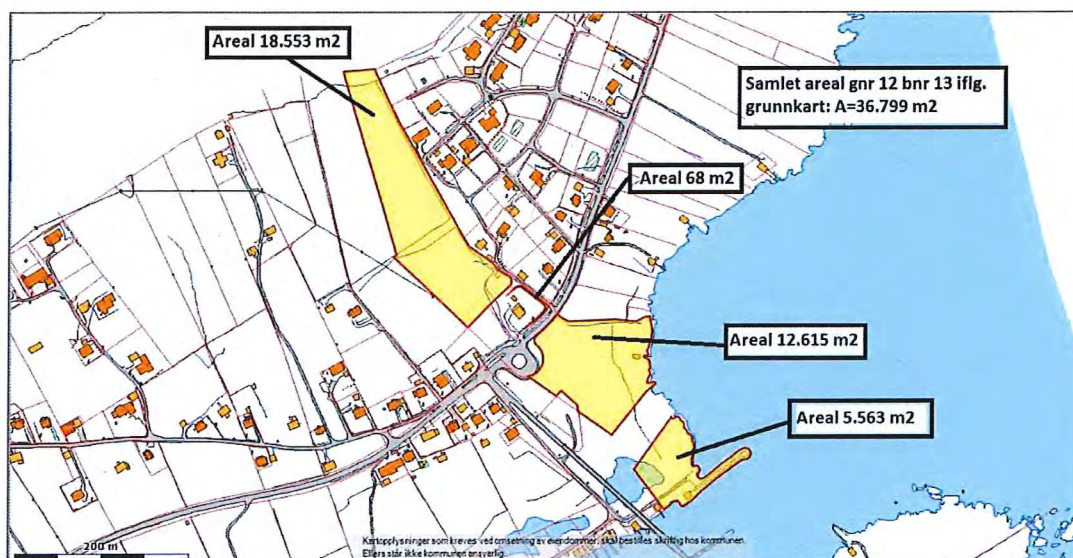
Verdsettingsområdet tilstøter regulert boligområde i øst og kan være aktuelt til fremtidig utvidelse, men det er ikke lagt til rette for slik utvidelse i kommuneplansammenheng. Området anses heller ikke å være pressområde for bosetting og Remøy skole ble lagt ned for noen år siden.

Parsellene anses derfor ikke i dag å inngå områder som i overskuelig fremtid tenkes bebygd, siden slike områder eksplisitt markeres i nåværende kommuneplan og bekreftes i høringsutkast til ny plan, men derimot som areal for bevaring av offentlige interesser for fremtidig skipsfart og infrastruktur.

Fra verdsettingsområdet er det flott utsikt mot Nordre Vaulen, Leinøya, Bergsøya, Holmefjorden og til skjærgården Rundafjorden i retning Flø.

Situasjonsplan gnr 12 bnr 10 (arealer iflg. grunnkart)

Situasjonsplan gnr 12 bnr 13 (arealer iflg. grunnkart)

Parsellen grenser til:

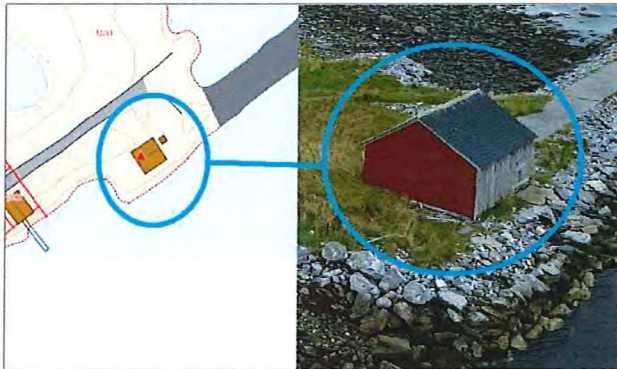
- i sør til Nordre Vaulen
- i vest til LNF-område og spred bebyggelse for bolig og fritidseiendommer
- i nord til LNF-område og Remøykollen med stripe av plantefelt
- i øst til regulert boligområde (nord for Fv15) og LNF-område og strandsone (sør for Fv15)

Dagens anvendelse

Kulturlandskap med beitemark og skrint plantefelt, noe kystvegetasjon. Naustområde og ledemur som inngår i fartsløpet Nordre Vaulen.

På gnr 12 bnr 13 er det oppført 2 naust. Disse inngår ikke i verdsettelsesgrunnlaget. Naustretter forutsettes videreført inkl. nødvendig rettigheter til adkomst.

Ene naustet er SEFRAK-registrert.

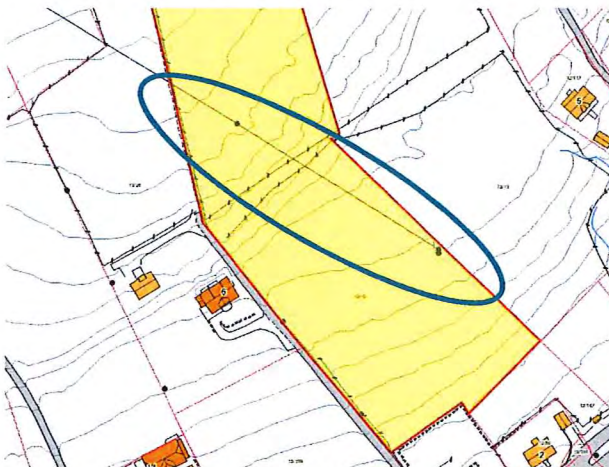
Ved nordre pir ligger et SEFRAK-registrert nausbygg som er registrert som meldepliktig iflg. Kulturminneloven §25. Ref.GISLINK.no

Naust ved nordre ledemur

Naust ved Storevika

En høyspentlinje krysser nordre parsell av bnr 10.

Høyspentlinje krysser bne 10

Verdsettingsområdet er for øvrig ubebygd.

Arealer

Tomtearealet/parsellens areal som inngår i herværende takst er 67.073,2 m² iflg. Statens Kartverk fordelt på 2 bruksnummer og 8 parseller.

Det er ikke fremlagt opplysninger om evt. andeler i jordsameier og evt. slike andeler inngår ikke i verditaksten. Med hensyn til eiendommenes beskaffenhet forutsettes disse å være fritatt for konsesjon og odel.

Bonitet og arrondering

Eiendommen skråner mot øst-nordøst og anses lett å opparbeide. Det må påregnes å være en del vannførende jordbruksgrøfter i grunnen.

Iflg. www.skogoglandskap.no er arealene registrert med innmarksbeite, uproduktiv skog og jorddekt fastmark.

Flyfoto og oversiktsbilde fra nordvest

Infrastruktur

Tilstøtende infrastruktur kan tilpasses for tilknytning.

Regulering

Verdsettingsområdet er uregulert. Gjeldende kommuneplan (2004) anfører LNF-område med strenge restriksjoner for utnyttelse utenom stedbunden næring. Sjøfront ved Nordre Vaulen er anført som naustområde. Kommuneplanen er videreført i høringsutkast for ny kommuneplan 2013-2025.

Man er kjent med at det er under forberedelse omfattende planer for utvidelse av skipsleden gjennom Nordre Vaulen og ny Remøybru og fremtidig hovedveiforbindelse (til Remøybrua) er i høringsutkastet anført noe lenger mot øst enn dagens trace, noe inn på gnr 12 bnr 10.

Konsesjon

Iflg. Konsesjonsloven §4 første ledd nr 3 er ubebygd LNF-område konsesjonspliktig og dette synes å kunne omfatte gnr 12 bnr 10.

Iflg. Konsesjonsloven §4 første ledd nr 4 er bebygd eiendom under 100 dekar, hvor fulldyrket eller overflatedyrket ikke overstiger 25 dekar, konsesjonsfri under betingelse av at erververen ikke foretar bruksendring i strid med planen. Dette synes å gjelde for gnr 12 bnr 13 hvor det er oppført to naust.

Odel

Iflg. Odelsloven §2 er arealene, basert på størrelse, ikke odlingsjord.

6. VURDERING AV TOMTEVERDIEN

Å vurdere verdien på et tomteareal uten at fremtidig bruk og utnyttelse er endelig fastlagt, innebærer betydelig usikkerhet. På grunn av dette har vi funnet det riktig å vurdere verdsettingsarealet i fra flere sider:

Alt. I Tomtebelastning

Eiendommen ligger i uregulert område som iflg. kommuneplan videreføres som LNF-område uten åpning for kommersiell utnyttelse utover stedbunden næring. Ved Nordre Vaulen er det naustområde og samtidig øremerket for nåværende og fremtidig skipsled.

Eiendommen anses derfor i sin helhet å være uten kommersiell interesse utover evt. naustbygging hvor kommuneplanen åpner for dette. Naustbygging anses å være med begrenset interesse pga. klausuler fra Kystverket som i realiteten fraskriver grunneier rettigheter ved fremtidig utvidelse av fartsløpet.

Vi kan derfor ikke se at eiendommen er egnet for vurdering etter tomtebelastningsmetoden siden arealene ikke kan utnyttes kommersielt. Taksten er ikke i posisjon til å spå om fremtidig kommersiell utnyttelse som ikke fremgår av nåværende kommuneplan eller høringsutkast til ny kommuneplan 2013-2025. En kommersiell utnyttelse synes å være fjernliggende siden det åpenbart først vil kreves dispensasjon fra kommuneplan og utarbeidelse av reguleringsplan. Det synes dertil sannsynlig at søknad om endring av planbestemmelsene vil utløse nedleggelse av bygge- og deleforbud i anledning fremtidig utbygging av offentlig infrastruktur i tilknytning til Nordre Vaulen og Remøybrua.

Verdsettingsområdet anses derfor uegnet for verdsetting etter tomtebelastningsmetoden.

Alt II, basert på alternativ bruk

Ihht kommuneplanen er eiendommen utlagt som LNF-område med et mindre innslag av naustområde. Det er i kommuneplansammenheng gitt strenge føringer for utnyttelse til annet enn stedbundet næring. Verdivurdering basert på metoden «Alternativ bruk» anses derfor som uegnet.

Alt III Strøkspris

Etter det man er kjent med finnes ikke lokal prisdannelse for omsetning av tilsvarende eiendommer. Man må derfor se hen til tilsvarende eiendomsomsetning i sammenlignbare områder.

Prinsippet er at tomter verdsettes etter sin arealstatus. Dvs. at landbruksareal, friluftsområder og rekreasjonsområder har en vesentlig lavere grunnverdi enn arealer for utnyttelse til f.eks. bolig eller næring.

For LNF-områder er det vanlig med råtomtpriser på 3-12 kr/m² basert på den oppgjørspraksis i lengre tid har vært benyttet av Statens Vegvesen som oppgjør for veigrunn.

For råtomtområder på bygdene, hvor kommuneplan viser bolig/byggeområde, har det blitt en tommelfingerregel med utgangspunkt i 20-70 kr/m², men dette anses ikke å være relevant siden kommuneplan, inkl. høringsutkast til ny kommuneplan, bekrefter at området fortsatt skal være øremerket LNF-område og offentlig infrastruktur.

En alternativ vurdering basert på bruksverdi som f.eks. beitemark gir en pris på under 1 kr/m² men dette vurderes i herværende tilfelle som for lavt mht. mulig fremtidig utnyttelsespotensial og nærhet til infrastruktur. Eiendommen anses å være lett opparbeidelig og ligger godt til rette for f.eks. boligbygging, men dette anses altså ikke under henvisning til planbestemmelsene ikke som relevant selv om det ikke ligger til verditaksten å spekulere i fremtidige politiske prosesser og vedtak.

Grunnet naustområdets restriksjoner i anledning skipsleden, anses stripeareal langs skipsløpet å være priset tilnærmet likt LNF-området.

Eiendommen anses best egnet for en vurdering basert på «strøkpris» som her i alternativ III.

Råtomtpris for strøket vurderes etter dette skjønnsmessig til 3 kr/m². Samlet for hele parsellen 67.073,2 m² x 3,- kr/m² = avrundet **kr 201.220,-**.

7. KONKLUSJON

Basert på de tre alternative vurderinger er gjennomsnittsverdien denne:

$$\frac{\text{Kr } 0,- + 0,- + 201.220}{1} = \text{kr } 201.220,-$$

Eiendommen er i kommunedelplan 2004 utlagt til LNF-område etter Pbl (1985) §20-4 nr.2 «Innanfor desse områda vert det ikkje tillatt med ny eller vesentleg utviding av spreidd bustad-, nærings- eller fritidsbebyggelse eller frådelling til slikt formål. Forbodet gjeld ikkje bebyggelse knytta til stadbunden næring». Stripeareal langs Nordre Vaulen er øremerket naustområde og er dessuten oppbundet med klausul som sikkerhet for Kystverkets forvaltning av skipsleden. Arealbestemmelsene er videreført i høringsutkast til ny kommuneplan for perioden 2013-2025.

Det gjøres oppmerksom på at verdsettingsområdet helt eller delvis kan være konsesjonspliktig iflg. Konsesjonsloven §4.

Med basis i befaringen, de framlagte dokumenter og gitte opplysninger/forutsetninger vil vi for denne tomteparsell ansette normal markedsverdi til:

Normal markedsverdi for gnr 12 bnr 10 og 13 vurderes til kr. 201.220,-

Anskaffelse av parsellene forutsettes å skje samlet og kjøper forutsettes å bære alle saks- og transaksjonskostnader, oppmåling osv. samt evt. kostnader med opprettholdelse eller terminering av servitutter.

--- o o o ---

Taksten er utført etter beste skjønn. Takstmannen er ikke ansvarlig for feil og mangler som ikke kunne ha blitt oppdaget etter å ha undersøkt takstobjektet slik god takstmannsskikk tilsier.

Volda 30.09.2013

For Per Mulvik AS

Ottar M. Skare(sign.)

Takstmann MNTF

Vedlegg:

- Utskrifter fra Norsk Eiendomsinformasjon
- Grunnboksutskrifter

- Kommuneplan 2004
- Høringsutkast kommuneplan 2013-2025
- Situasjonsskart med anmerkede parseller
- Utskrift www.skogoglandskap.no
- Grunneiererklæringer dbnr 4962 og 4998

Data fra www.eiendomsdata.no

Dato: 23.09.2014

Kilde: Norsk Eiendomsinformasjon

EIENDOMSDATA

Kommunenr/navn:	1515 HERØY
Gnr/bnr:	12/10
Bruksnavn:	Remøen
Areal:	30 274,7
Arealkilde:	Areal hentet fra eiendomsbase
Omsetningsdato:	01.08.2012
Omsatt:	Gave
Næringsgruppe:	Ikke oppgitt
Tinglyst:	Ja

BYGNINGSDATA

Bygningstype:	Naust båthus sjøbu
Status:	Tatt i bruk
Har heis:	Nei
Oppdatert dato:	16.06.2008

ADRESSE**HJEMMELSFORHOLD**

Navn:	Remøe Sigrid Natalia Zubok
Født:	27.05.1960
Rolle:	Hjemmelshaver
Adresse:	Edelgranveien 16 j
Postnr/sted:	1356 Bekkestua
Andel:	1/1

Datagrunnlag kommer fra Statens Kartverk, og er gjengitt med tillatelse fra Staten gjennom det statlige selskapet Norsk Eiendomsinformasjon. Bruker er kjent med at opplysningene kan være ufullstendige, ikke ajour eller det kan forekomme feil. Bruker eller annen part kan ikke gjøre noe ansvar gjeldende overfor leverandør eller programleverandør.

PER MULVIK A/S
RÅDGIVENDE INGENIØR MNIF
BYGNINGSTEKNIKK
VOLDA

Data fra www.eiendomsdata.no

Dato: 23.09.2014

Kilde: Norsk Eiendomsinformasjon

EIENDOMSDATA

Kommunenr/navn:	1515 HERØY
Gnr/bnr:	12/13
Bruksnavn:	Fagerlund
Areal:	36 798,5
Arealkilde:	Areal hentet fra eiendomsbase
Etablert dato:	22.01.1908
Omsetningsdato:	01.08.2012
Omsatt:	Gave
Næringsgruppe:	Ikke oppgitt
Tinglyst:	Ja

BYGNINGSDATA

Bygningstype:	Naust båthus sjøbu
Status:	Tatt i bruk
Har heis:	Nei
Oppdatert dato:	16.06.2008

Bygningstype:	Garasjeuthus anneks til bolig
Status:	Tatt i bruk
Har heis:	Nei
Oppdatert dato:	16.06.2008

ADRESSE**HJEMMELSFORHOLD**

Navn:	Remøe Sigrid Natalia Zubok
Født:	27.05.1960
Rolle:	Hjemmelshaver
Adresse:	Edelgranveien 16 j
Postnr/sted:	1356 Bekkestua
Andel:	1/1

Datagrunnlag kommer fra Statens Kartverk, og er gjengitt med tillatelse fra Staten gjennom det statlige selskapet Norsk Eiendomsinformasjon. Bruker er kjent med at opplysningene kan være ufullstendige, ikke ajour eller det kan forekomme feil. Bruker eller annen part kan ikke gjøre noe ansvar gjeldende overfor leverandør eller programleverandør.

PER MULVIK A/S
RÅDGIVENDE INGENIØR MNIF
BYGNINGSTEKNIKK
VOLDA

Navn: Per Mulvik AS
Saksbehandler: 1214515505

ambita

Utskrift fra Grunnboken

Gårdsnummer 12, Bruksnummer 10 i 1515 HERØY kommune

Utskrift fra EDR - Eiendomsregisteret

Kilde: Tinglysningsmyndigheten Statens Kartverk

Utskriftsdato

23.09.2014

Registrert til og med

19.09.2014

HJEMMELSUPPLYSNINGER

Hjemmelshavere:

01.08.2012 622985

HJEMMEL TIL GRUNN

Kjøpesum: 0

Omsetningstype: Gave

REMØE SIGRID NATALIA ZUBOK

FØDT: 27.05.1960

GJELDER DENNE MATRIKKELENHETEN MED FLERE

PENGEHEFTELSE

27.10.1966 3464

ERKLÆRING/AVTALE

BESTEMMELSER OM AT DELER AV EIENDOMMEN / PÅSTÅENDE

BYGNINGER / TILBEHØR / RETTIGHETER, ER UNNTATT

GJELDER DENNE MATRIKKELENHETEN MED FLERE

SERVITUTTER

IKKE OVERFØRTE DOKUMENTER: DEN MANUELLE GRUNNBOKEN HAR DOKUMENTER SOM ANTAS KUN Å HA HISTORISK BETYDNING, ELLER SOM ER TINGLYST VEDRØRENDE MATRIKKELENHETENS GRENSE OG AREAL.

Servitutter i grunn:

03.11.1802 900002

ERKLÆRING/AVTALE

Grensegangssak

GJELDER DENNE MATRIKKELENHETEN MED FLERE

29.05.1837 900001

UTSKIFTING

GJELDER DENNE MATRIKKELENHETEN MED FLERE

12.06.1858 900019

BESTEMMELSE OM BEITERETT

GJELDER DENNE MATRIKKELENHETEN MED FLERE

10.11.1866 900054

UTSKIFTING

GJELDER DENNE MATRIKKELENHETEN MED FLERE

08.11.1867 900032

UTSKIFTING

GJELDER DENNE MATRIKKELENHETEN MED FLERE

10.09.1870 900118	UTSKIFTING GJELDER DENNE MATRIKKELENHETEN MED FLERE
08.11.1870 900119	UTSKIFTING GJELDER DENNE MATRIKKELENHETEN MED FLERE
28.06.2011 501587	** DIVERSE PÅTEGNING Slettet naustrett og vegrett
19.06.1875 900062	ERKLÆRING/AVTALE Bestemmelse om torvrettigheter GJELDER DENNE MATRIKKELENHETEN MED FLERE
11.04.1904 900109	UTSKIFTING GJELDER DENNE MATRIKKELENHETEN MED FLERE
27.10.1966 3465	RETTIGHETER IFLG. SKJØTE Rettighetshaver: 1515 / 12 / 85 // Bestemmelse om vannrett
27.10.1966 3466	RETTIGHETER IFLG. SKJØTE Rettighetshaver: 1515 / 12 / 86 // Bestemmelse om vannrett
29.12.1972 4962 ✓	ERKLÆRING/AVTALE Rettighetshaver: Statens Havnevesen Bestemmelse om havneanlegg GJELDER DENNE MATRIKKELENHETEN MED FLERE
17.03.1993 1159	JORDSKIFTE Sak nr. 8/1989 GJELDER DENNE MATRIKKELENHETEN MED FLERE

GRUNNDATA

901338	OPPRETTELSE AV MATRIKKELENHETEN EIENDOMMEN ER OPPRETTET FØR 1930
08.11.1870 900059	REGISTRERING AV GRUNN Utskilt fra denne matrikkelenhet: 1515 / 12 / 9 //
22.01.1908 900006	REGISTRERING AV GRUNN Utskilt fra denne matrikkelenhet: 1515 / 12 / 13 //
24.06.1947 810	REGISTRERING AV GRUNN Utskilt fra denne matrikkelenhet: 1515 / 12 / 49 //
18.11.1950 2350	REGISTRERING AV GRUNN Utskilt fra denne matrikkelenhet: 1515 / 12 / 56 //
18.11.1950 2351	REGISTRERING AV GRUNN Utskilt fra denne matrikkelenhet: 1515 / 12 / 57 //
07.05.1952 867	REGISTRERING AV GRUNN Utskilt fra denne matrikkelenhet: 1515 / 12 / 60 //
01.09.1952 1771	REGISTRERING AV GRUNN Utskilt fra denne matrikkelenhet: 1515 / 12 / 62 //

20.02.1962 477	REGISTRERING AV GRUNN Utskilt fra denne matrikkelenhet: 1515 / 12 / 80 //
11.03.1966 759	REGISTRERING AV GRUNN Utskilt fra denne matrikkelenhet: 1515 / 12 / 85 //
11.03.1966 760	REGISTRERING AV GRUNN Utskilt fra denne matrikkelenhet: 1515 / 12 / 86 //
01.02.1968 242	REGISTRERING AV GRUNN Utskilt fra denne matrikkelenhet: 1515 / 12 / 93 //
06.09.1979 4576	REGISTRERING AV GRUNN Utskilt fra denne matrikkelenhet: 1515 / 12 / 150 //
26.01.1990 490	REGISTRERING AV GRUNN Utskilt fra denne matrikkelenhet: 1515 / 12 / 187 //
02.11.1999 4422	REGISTRERING AV GRUNN Utskilt fra denne matrikkelenhet: 1515 / 12 / 248 // Areal = 119,27 m2
06.12.1999 4929	REGISTRERING AV GRUNN Utskilt fra denne matrikkelenhet: 1515 / 12 / 250 // Areal = 147,00 m2
12.05.2003 1818	GRENSEJUSTERING Rettighetshavere: Knr: 1515 Gnr: 12 Bnr: 124 Fnr: 0 Snr: 0 Fk: 264,5 m2 tillagd
31.05.2005 2182	REGISTRERING AV GRUNN Utskilt fra denne matrikkelenhet: 1515 / 12 / 258 //

Navn: Per Mulvik AS
Saksbehandler: 1214515505

Utskrift fra Grunnboken

Gårdsnummer 12, Bruksnummer 13 i 1515 HERØY kommune
Utskrift fra EDR - Eiendomsregisteret
Kilde: Tinglysningssmyndigheten Statens Kartverk

Utskriftsdato 23.09.2014
Registrert til og med 19.09.2014

HJEMMELSOPPLYSNINGER

Hjemmelshavere:
01.08.2012 622985

HJEMMEL TIL GRUNN
Kjøpesum: 0
Omsetningstype: Gave
REMØE SIGRID NATALIA ZUBOK
FØDT: 27.05.1960
GJELDER DENNE MATRIKKELENHETEN MED FLERE

PENGEHEFTELSE

21.08.1978 3820 **SKIFTEUTLEGG**
Beløp: 10 927 NOK
Panthaver: GUNDELSBY SOLVEIG REMØE
GJELDER DENNE MATRIKKELENHETEN MED FLERE

21.08.1978 3821 **SKIFTEUTLEGG**
Beløp: 10 927 NOK
Panthaver: REMØE LYDIA
GJELDER DENNE MATRIKKELENHETEN MED FLERE

SERVITUTTER

IKKE OVERFØRTE DOKUMENTER: DEN MANUELLE GRUNNBOKEN HAR DOKUMENTER SOM ANTAS KUN Å HA HISTORISK BETYDNING, ELLER SOM ER TINGLYST VEDRØRENDE MATRIKKELENHETENS GRENSER OG AREAL.

FOR SERVITUTTER ELDRE ENN FRADELINGSDATO OG EVENTUELLE AREALOVERFØRINGER SOM KAN HA BETYDNING FOR DENNE MATRIKKELENHET HENVISES TIL HOVEDBRUKET / AVGIVEREIENDOMMEN. FOR FESTENUMMER GJELDER HENVISNINGEN SERVITUTTER ELDRE ENN FESTE KONTRAKTEN.

Servitutter i grunn:
19.09.1962 2526

ERKLÆRING/AVTALE
Grensegangssak
GJELDER DENNE MATRIKKELENHETEN MED FLERE

29.12.1972 4962 ✓

ERKLÆRING/AVTALE

Rettighetshaver: Statens Havnevesen

Bestemmelse om havneanlegg

GJELDER DENNE MATRIKKELENHETEN MED FLERE

07.11.1990 4998 ✓

ERKLÆRING/AVTALE

Rettighetshaver: Statens Havnevesen

Bestemmelse om havneanlegg

17.03.1993 1159

JORDSKIFTE

Sak nr. 8/1989

GJELDER DENNE MATRIKKELENHETEN MED FLERE

11.11.1993 6039

ERKLÆRING/AVTALE

Bestemmelse om kloakkledning

og drensledning

GJELDER DENNE MATRIKKELENHETEN MED FLERE

GRUNNDATA

22.01.1908 900006

REGISTRERING AV GRUNN

Denne matrikkelenhet utskilt fra: 1515 / 12 / 10 //

26.08.1911 900028

REGISTRERING AV GRUNN

Utskilt fra denne matrikkelenhet: 1515 / 12 / 16 //

01.09.1952 1770

REGISTRERING AV GRUNN

Utskilt fra denne matrikkelenhet: 1515 / 12 / 61 //

26.01.1990 491

REGISTRERING AV GRUNN

Utskilt fra denne matrikkelenhet: 1515 / 12 / 188 //

25.05.2000 2065

REGISTRERING AV GRUNN

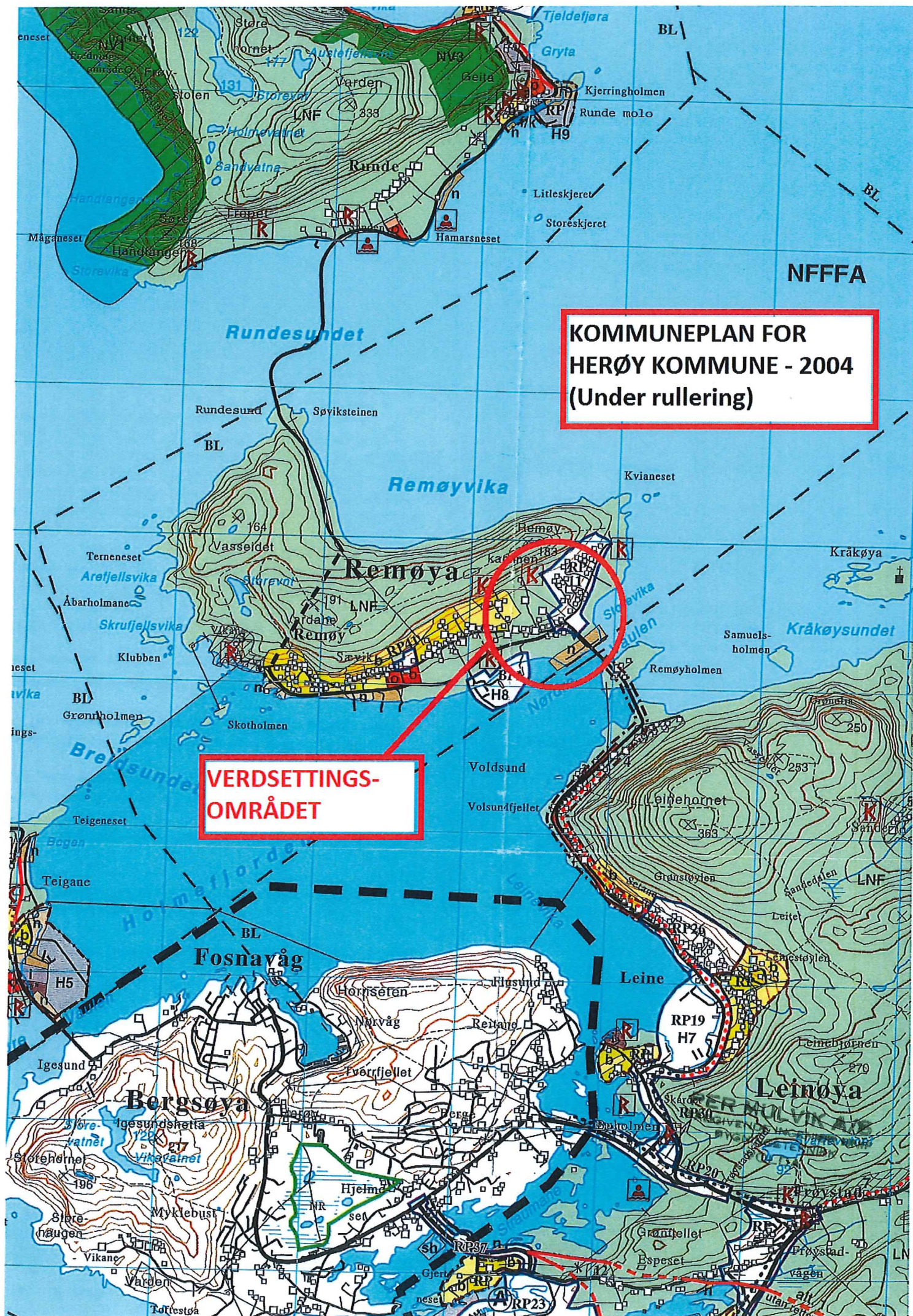
Utskilt fra denne matrikkelenhet: 1515 / 12 / 289 //

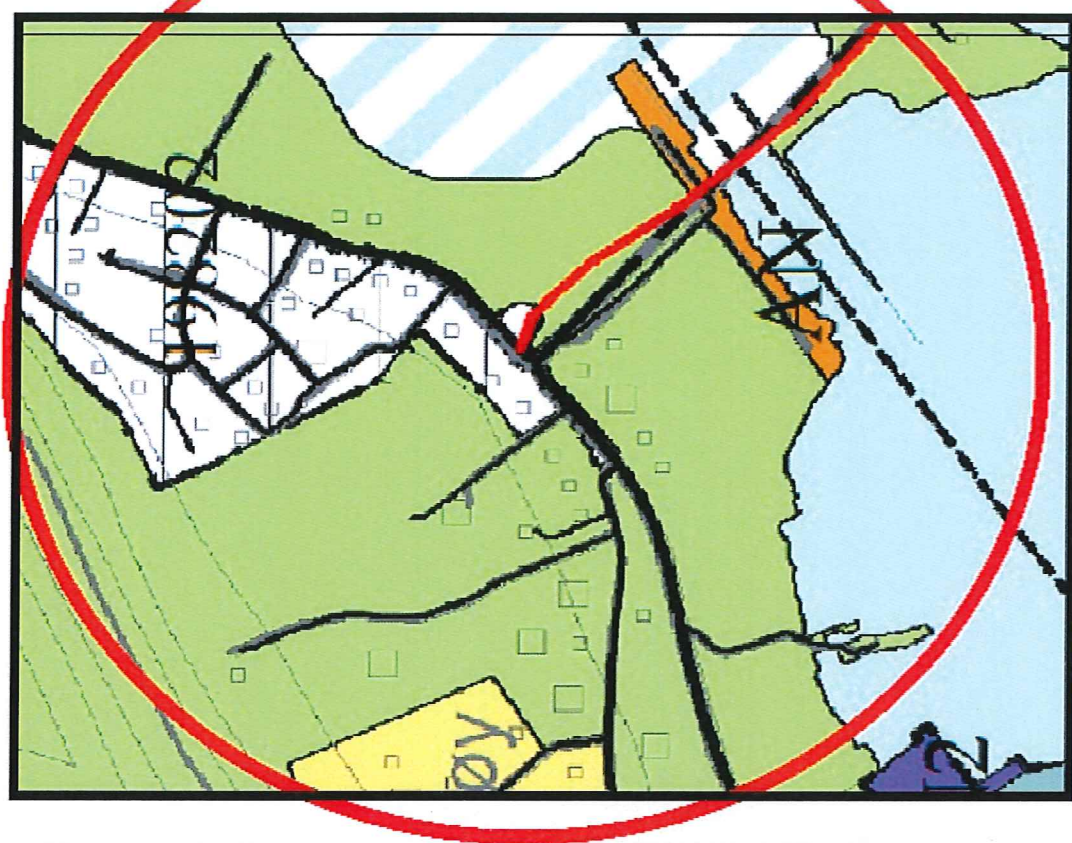
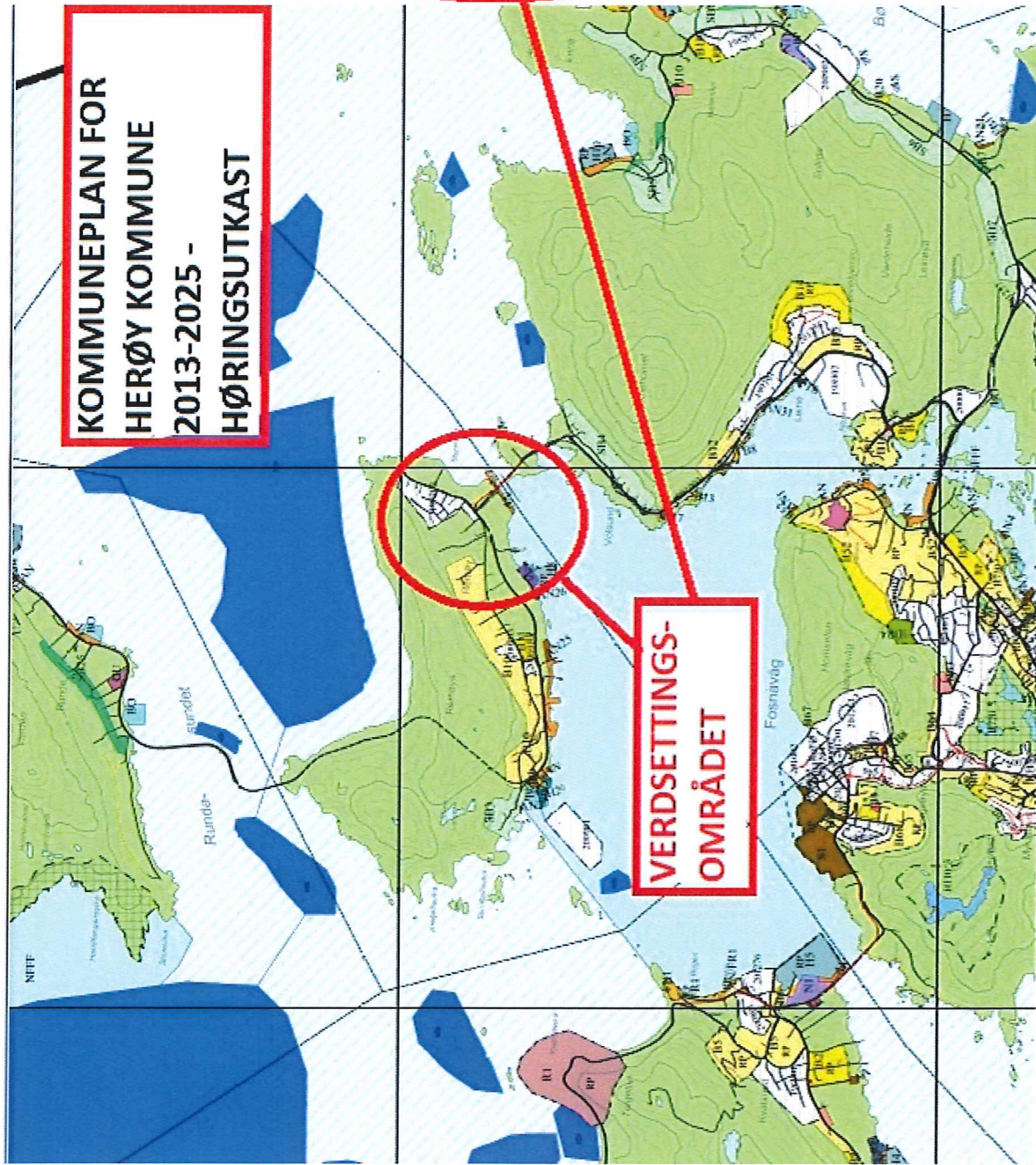
Areal = 2230,5 m2

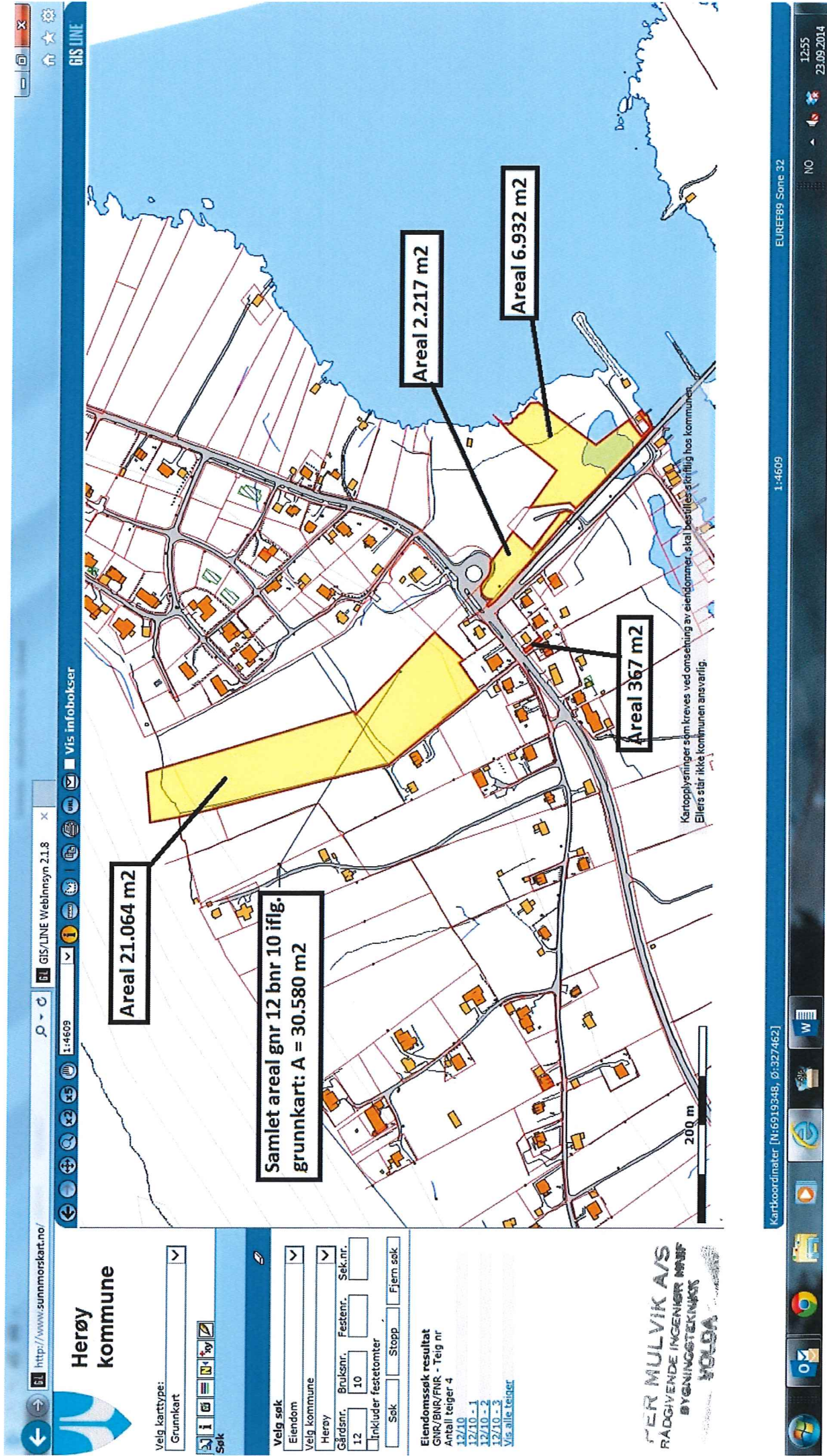
31.05.2005 2181

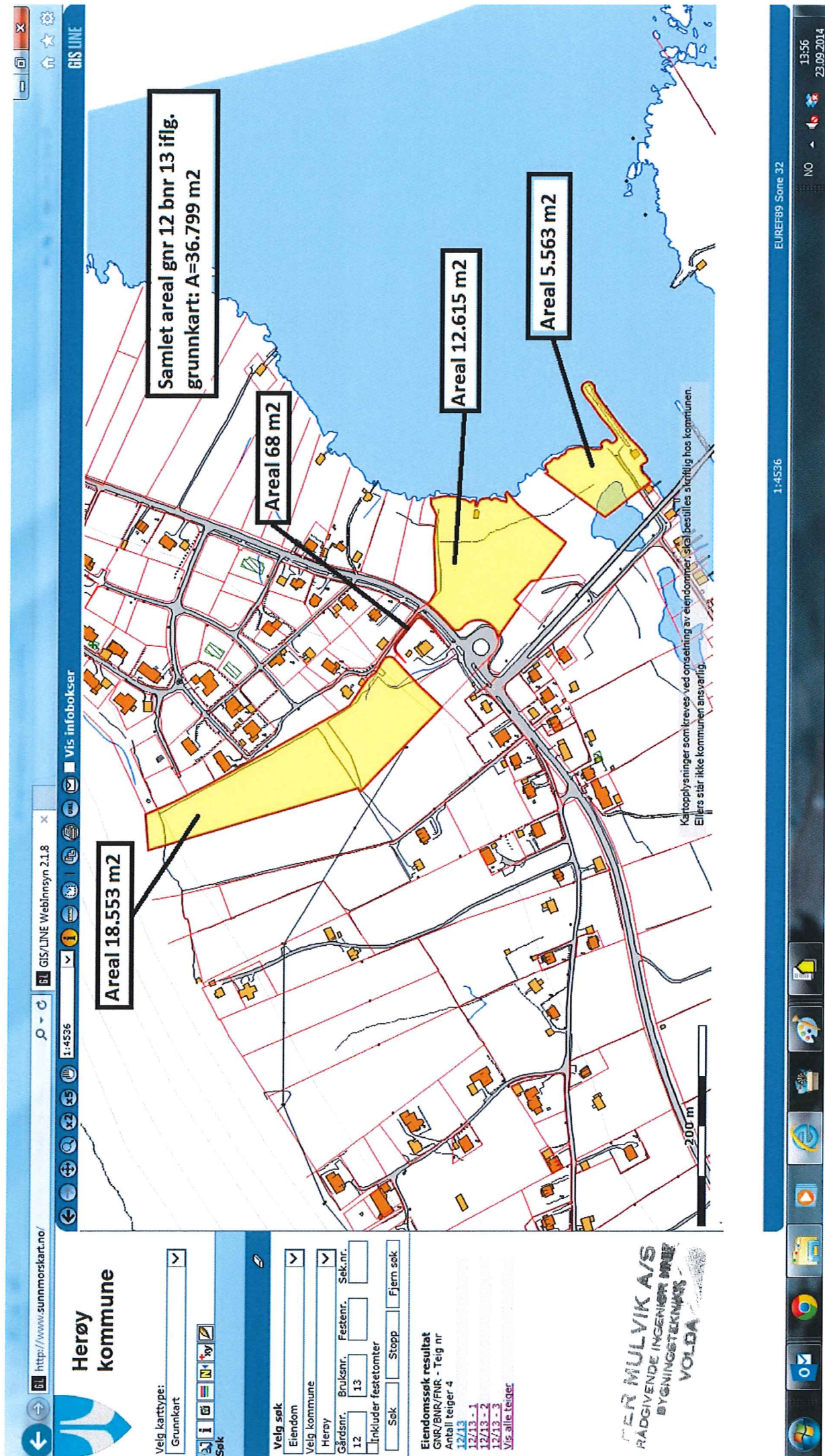
REGISTRERING AV GRUNN

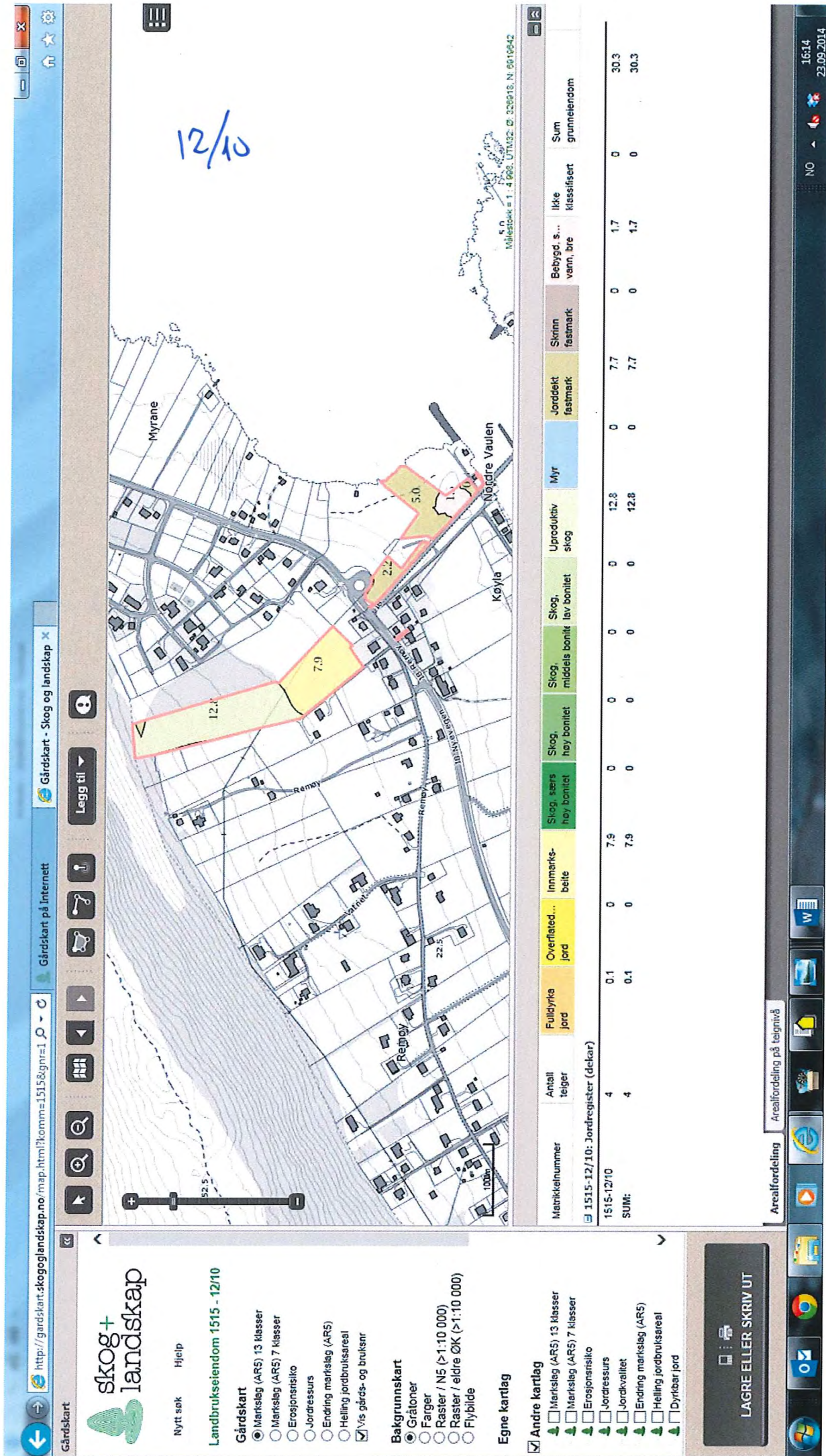
Utskilt fra denne matrikkelenhet: 1515 / 12 / 257 //

30

150

DAGBOK NR. DAGBOK FØRT

04962 29.12.72

SØRE SUNNMØRE
SØRENSKRIVAREMBETE

HAVNEDIREKTORATET

66870 15.12.72

ARK.NR.

GRUNNETERERKLÆRING

HAVNEDIREKTORATET

05049 15.9.72

ARK.NR.

SHV 400

30.1972

HAVNEDIREKTORATET

04738 28.8.72

ARK.NR.

SHV 811

30.1972

til Statens havnevesen ved Havnedirektøren i anledning
utdyping av fartslop gjennom Nordre Vaulen i Herøy kommune.

Vi undertegnede grunneiere gir Statens havnevesen (ved
Havnedirektøren) en uinnskrenket og stedsevarende bruksrett
til den grunn som berøres av min eiendom ved at fartslopet
gjennom Nordre Vaulen utdypes til 5 m. dybde på spring
lavvann i 20 m. bredde.

Erklæringen avgis i henh. til kart dat. okt. 1970 3. D.
nr. 2607/39.

SHV 1073

30.1972

Fosnavåg, / Bekkestua, den 25. mars 1972.

Navn:

Eier av gnr.: 12

Bnr.: 15

HAVNEDIREKTORATET

01082 22.2.73

ARK.NR.

Lara Rønne

Sigbjørn Rønne

Per Arvid Rønne

Sigbjørn Rønne

Fritjof Rønne

- 11 - 12 - 11 - 10

- 11 - 12 - 11 - 10

- 11 - 12 - 11 - 10

Verdien av de avståtte rettigheter overstiger ikke
Kr. 500,- for det enkelte bruk.

Havnedirektoratet, Oslo den 29. august 1972.

For Havnedirektøren

Kr. Røkenes.

For tinglysinga kr. 30.-

Innført i dagboka ved

Søre Sunnmøre sorenskrivarembete

med nr. 4962 den 29.12.1972. pb. 89. a

Innført i grb. 8/2-1973

personregisteret

Hefta vert påforde for kr. 5.-

Hefta:

PER MULVIK A/S
RÅDGIVENDE INGENIØR MN
BYGNINGSTEKNIKK
VOLDA

07.11.80 004998

SØRENSKRIVAREN I
SØRE SUMMØRETIL KYSTVERKET VED KYSTDIREKTORATET I ANLEDNING AV LEDEMUR VED
NORDRE VAULEN PÅ REMØYSIDA

Undertegnede eiere av eiendommer i Herøy kommune, Møre og Romsdal fylke, overtar herved uten betaling følgende forpliktelser som blir bindende for meg og enhver senere eier og bruker og skal hvile på eiendommen som stedsevarige heftelser:

1. Den gamle ledemuren er i dårlig forfatning og det kan være fare for at stein fra muren kan rase ut i fartsløpet. For å sikre trygg ferdsel gjennom løpet skal den gamle ledemuren flyttes 8 m nordover. Stein fra den gamle ledemuren skal brukes i den nye og det skal suppleres med tilkjørte steinmasser.
2. Jeg frafaller for mine eiendommer, bygninger, løsøre, fartøyer, fiskerier og annen næring krav på erstatning for eventuelle følger av endringer av de naturgitte forhold som det ferdige anlegg måtte forårsake.

Kystverket er ansvarlig for direkte skader som måtte oppstå på grunn av anleggsarbeidene etter de alminnelige erstatningsregler.

3. Jeg gir vegrett over min eiendom fra Kystverkets grunnarealer og anlegg til offentlig veg. Kystverket eller den det bemyndiger har rett til å stikke ut, anlegge, bruke og vedlikeholde vegen som kan ha inntil 4 m kjørebredde. Det er en forutsetning at veien er en midlertidig anleggsvei til bruk for Kystverket i forbindelse med bygging av den nye moloen og seinere tilsyn og vedlikehold. Utover dette skal veien kun være tilgjengelig for eierne av g.nr. 12 b.nr. 10 og g.nr. 12 b.nr. 13.
4. Enhver tvist som måtte oppstå om denne erklærings bestemmelser, skal med bindende virkning avgjøres av en voldgiftsrett, sammensatt av distriktets herredsdommer som formann, et medlem oppnevnt av Kystdirektoratet og et medlem oppnevnt av den som til enhver tid er eier av min eiendom. Voldgiftsretten bestemmer hvilken av partene skal bære omkostningene eller hvorledes disse skal fordeles mellom dem.

For voldgiftsrettens forhandlinger og dommer gjelder reglene i lov om rettergangsmåte for tvistemål av 13. august 1915, nr. 6, kap. 32.

5. Denne erklæring kan når som helst tinglyses for det offentlige regning.
6. Kystverket (ved Kystdirektoratet) gis en uinnskrenket og stedsevarig bruksrett til den grunn med tilhørende sjøgrunn som er nødvendig til anlegget og dets senere bruk og utnyttelse. Denne grunn er vist med grønn farge på erklæringens kartutsnitt og begrenses som følger:

Mot nord av ei linje parallell med og 4m nord for nordre ledemur. Mot øst av ei linje parallell med og 4 m øst for østre kant av ledemur. Mot vest av ei linje parallell med og 4 m vest for vestre kant av ledemur. Mot syd av - 2 m koten.

Underskriften

bekreftes

G. nr. 12,
B.nr. 13

den 14.5.1990

PER MULVIK A/S
RÅDGIVENDE INGENIØR
BYGGNINGS- OG
KARTTEKNIKK

Ligjører (Rente) Rente

Godkjent med kr.
D. 19.11.80
Medlem av utv. § 11:

19.11.80

Kommune: 1515 HERØY
Grunneiendom: Gnr: 12 Bnr: 13

Data uthentet: 04.04.2017 kl 14:41
Registrert til og med: 31.03.2017

Grunnboksinformasjon

Grunnboksrapport fra GISLINE Oppmålingsforretning kan bare benyttes for arbeid med saker etter Matrikkelloven.

HJEMMELSOPPLYSNINGER

Hjemmelshavere

622985 01/08/2012 HJEMMEL TIL GRUNN
VEDERLAG: 0
REMØE SIGRID NATALIA ZUBOK
F.NR: 270560 *****
GJELDER DENNE REGISTERENHETEN MED FLERE

PENGEHEFTELSE

3820 21/08/1978 SKIFTEUTLEGG
BELØP: NOK 10.927
PANTHAVER: GUNDELSBY SOLVEIG REMØE
LØPENR: 1961744
GJELDER DENNE REGISTERENHETEN MED FLERE

3821 21/08/1978 SKIFTEUTLEGG
BELØP: NOK 10.927
PANTHAVER: REMØE LYDIA
LØPENR: 1961745
GJELDER DENNE REGISTERENHETEN MED FLERE

SERVITUTTER

IKKE OVERFØRTE DOKUMENTER:

DEN MANUELLE GRUNNBOKEN HAR DOKUMENTER SOM ANTAS KUN Å HA HISTORISK BETYDNING, ELLER SOM ER TINGLYST VEDRØRENDE MATRIKKELENHETENS GRENSER OG AREAL.

FOR SERVITUTTER ELDRE ENN FRADELINGSDATO OG EVENTUELLE AREALOVERFØRINGER SOM KAN HA BETYDNING FOR DENNE MATRIKKELENHET HENVISES TIL HOVEDBRUKET/AVGIVEREIENDOMMEN. FOR FESTENUMMER GJELDER HENVISNINGEN SERVITUTTER ELDRE ENN FESTE KONTRAKTEN.

Servitutter i grunn

2526 19/09/1962 ERKLÆRING/AVTALE
Grense gangssak
GJELDER DENNE REGISTERENHETEN MED FLERE

4962 29/12/1972 ERKLÆRING/AVTALE
Rettighetshaver: Statens Havnevesen
Bestemmelse om havneanlegg
GJELDER DENNE REGISTERENHETEN MED FLERE

4998 07/11/1990 ERKLÆRING/AVTALE
Rettighetshaver: Statens Havnevesen
Bestemmelse om havneanlegg

1159 17/03/1993 JORDSKIFTE
Sak nr. 8/1989
GJELDER DENNE REGISTERENHETEN MED FLERE

6039 11/11/1993 ERKLÆRING/AVTALE

Kommune: 1515 HERØY

Data uthentet:

04.04.2017 kl 14:41

Grunneiendom: Gnr: 12 Bnr: 13

Registrert til og med:

31.03.2017

Bestemmelse om kloakkledning
og drensledning
GJELDER DENNE REGISTERENHETEN MED FLERE

GRUNNDATA

900006 22/01/1908 REGISTRERING AV GRUNN

DENNE MATRIKKELENHET OPPRETTET FRA: Knr: 1515 Gnr: 12 Bnr: 10

900028 26/08/1911 REGISTRERING AV GRUNN

UTSKILT FRA DENNE MATRIKKELENHET: KNR: 1515 GNR: 12 BNR: 16

1770 01/09/1952 REGISTRERING AV GRUNN

UTSKILT FRA DENNE MATRIKKELENHET: KNR: 1515 GNR: 12 BNR: 61

491 26/01/1990 REGISTRERING AV GRUNN

UTSKILT FRA DENNE MATRIKKELENHET: KNR: 1515 GNR: 12 BNR: 188

2065 25/05/2000 REGISTRERING AV GRUNN

UTSKILT FRA DENNE MATRIKKELENHET: KNR: 1515 GNR: 12 BNR: 289
Areal = 2230,5 m2

2181 31/05/2005 REGISTRERING AV GRUNN

UTSKILT FRA DENNE MATRIKKELENHET: KNR: 1515 GNR: 12 BNR: 257

Grunnboksinformasjon

Grunnboksrapport fra GISLINE Oppmålingsforretning kan bare benyttes for arbeid med saker etter Matrikkelloven.

HJEMMELSOPPLYSNINGER

Hjemmelshavere

622985 01/08/2012 **HJEMMEL TIL GRUNN**
VEDERLAG: 0
REMØE SIGRID NATALIA ZUBOK
F.NR: 270560 *****
GJELDER DENNE REGISTERENHETEN MED FLERE

PENGEHEFTELSE

3464 27/10/1966 **ERKLÆRING/AVTALE**
BESTEMMELSER OM AT DELER AV EIENDOMMEN / PÅSTÅENDE
BYGNINGER / TILBEHØR / RETTIGHETER, ER UNNTATT
GJELDER DENNE REGISTERENHETEN MED FLERE

SERVITUTTER

IKKE OVERFØRTE DOKUMENTER:

DEN MANUELLE GRUNNBOKEN HAR DOKUMENTER SOM ANTAS KUN Å HA HISTORISK BETYDNING, ELLER SOM ER TINGLYST VEDRØRENDE MATRIKKELENHETENS GRENSE OG AREAL.

Servitutter i grunn

900002 03/11/1802 **ERKLÆRING/AVTALE**
Grensegangssak
GJELDER DENNE REGISTERENHETEN MED FLERE

900001 29/05/1837 **UTSKIFTING**
GJELDER DENNE REGISTERENHETEN MED FLERE

900019 12/06/1858 **BESTEMMELSE OM BEITERETT**
GJELDER DENNE REGISTERENHETEN MED FLERE

900054 10/11/1866 **UTSKIFTING**
GJELDER DENNE REGISTERENHETEN MED FLERE

900032 08/11/1867 **UTSKIFTING**
GJELDER DENNE REGISTERENHETEN MED FLERE

900118 10/09/1870 **UTSKIFTING**
GJELDER DENNE REGISTERENHETEN MED FLERE

900119 08/11/1870 **UTSKIFTING**
GJELDER DENNE REGISTERENHETEN MED FLERE

501587 28/06/2011 ** DIVERSE PÅTEGNING
Slettet naustrett og vegrett

900062 19/06/1875 **ERKLÆRING/AVTALE**
Bestemmelse om torvrettigheter
GJELDER DENNE REGISTERENHETEN MED FLERE

900109 11/04/1904 **UTSKIFTING**

Kommune: 1515 HERØY
Grunneiendom: Gnr: 12 Bnr: 10

Data uthentet: 04.04.2017 kl 14:39
Registrert til og med: 31.03.2017

GJELDER DENNE REGISTERENHETEN MED FLERE

- 3465 27/10/1966 RETTIGHETER IFLG. SKJØTE**
RETTIGHETSHAVER: Knr: 1515 Gnr: 12 Bnr: 85
Bestemmelse om vannrett
- 3466 27/10/1966 RETTIGHETER IFLG. SKJØTE**
RETTIGHETSHAVER: Knr: 1515 Gnr: 12 Bnr: 86
Bestemmelse om vannrett
- 4962 29/12/1972 ERKLÆRING/AVTALE**
Rettighetshaver: Statens Havnevesen
Bestemmelse om havneanlegg
GJELDER DENNE REGISTERENHETEN MED FLERE
- 1159 17/03/1993 JORDSKIFTE**
Sak nr. 8/1989
GJELDER DENNE REGISTERENHETEN MED FLERE

GRUNNDATA

- 901338 OPPRETTELSE AV MATRIKKELENHETEN**
EIENDOMMEN ER OPPRETTET FØR 1930
- 900059 08/11/1870 REGISTRERING AV GRUNN**
UTSKILT FRA DENNE MATRIKKELENHET: KNR: 1515 GNR: 12 BNR: 9
- 900006 22/01/1908 REGISTRERING AV GRUNN**
UTSKILT FRA DENNE MATRIKKELENHET: KNR: 1515 GNR: 12 BNR: 13
- 810 24/06/1947 REGISTRERING AV GRUNN**
UTSKILT FRA DENNE MATRIKKELENHET: KNR: 1515 GNR: 12 BNR: 49
- 2350 18/11/1950 REGISTRERING AV GRUNN**
UTSKILT FRA DENNE MATRIKKELENHET: KNR: 1515 GNR: 12 BNR: 56
- 2351 18/11/1950 REGISTRERING AV GRUNN**
UTSKILT FRA DENNE MATRIKKELENHET: KNR: 1515 GNR: 12 BNR: 57
- 867 07/05/1952 REGISTRERING AV GRUNN**
UTSKILT FRA DENNE MATRIKKELENHET: KNR: 1515 GNR: 12 BNR: 60
- 1771 01/09/1952 REGISTRERING AV GRUNN**
UTSKILT FRA DENNE MATRIKKELENHET: KNR: 1515 GNR: 12 BNR: 62
- 477 20/02/1962 REGISTRERING AV GRUNN**
UTSKILT FRA DENNE MATRIKKELENHET: KNR: 1515 GNR: 12 BNR: 80
- 759 11/03/1966 REGISTRERING AV GRUNN**
UTSKILT FRA DENNE MATRIKKELENHET: KNR: 1515 GNR: 12 BNR: 85
- 760 11/03/1966 REGISTRERING AV GRUNN**
UTSKILT FRA DENNE MATRIKKELENHET: KNR: 1515 GNR: 12 BNR: 86
- 242 01/02/1968 REGISTRERING AV GRUNN**
UTSKILT FRA DENNE MATRIKKELENHET: KNR: 1515 GNR: 12 BNR: 93
- 4576 06/09/1979 REGISTRERING AV GRUNN**
UTSKILT FRA DENNE MATRIKKELENHET: KNR: 1515 GNR: 12 BNR: 150

Kommune: 1515 HERØY

Data uthentet:

04.04.2017 kl 14:39

Grunneiendom: Gnr: 12 Bnr: 10

Registrert til og med:

31.03.2017

490 26/01/1990 REGISTRERING AV GRUNN

UTSKILT FRA DENNE MATRIKKELENHET: KNR: 1515 GNR: 12 BNR: 187

4422 02/11/1999 REGISTRERING AV GRUNN

UTSKILT FRA DENNE MATRIKKELENHET: KNR: 1515 GNR: 12 BNR: 248

Areal = 119,27 m2

4929 06/12/1999 REGISTRERING AV GRUNN

UTSKILT FRA DENNE MATRIKKELENHET: KNR: 1515 GNR: 12 BNR: 250

Areal = 147,00 m2

1818 12/05/2003 GRENSEJUSTERING

Rettighetshavere:

Knr: 1515 Gnr: 12 Bnr: 124 Fnr: 0 Snr: 0 Fk:

264,5 m2 tillagd

2182 31/05/2005 REGISTRERING AV GRUNN

UTSKILT FRA DENNE MATRIKKELENHET: KNR: 1515 GNR: 12 BNR: 258

For matrikkelenhet:

Kommune: 1515 - HERØY
Gårdsnummer: 12
Bruksnummer: 13

Utskriftsdato/klokkeslett: 04.04.2017 kl. 14:46
Produsert av: Agita Freimane
Attestert av: Herøy kommune

Orientering om matrikkelbrev

Matrikkelbrevet er hjemlet i «Lov om eigedsregistrering» (matrikkelova) av 17. juni 2005. Etter definisjonen i matrikkelovens § 3 d) er matrikkelbrevet en attestert utskrift av matrikkelen som viser alle registrerte opplysninger om en matrikkelenhet ved oppgitt dato.

Om fullstendighet og nøyaktighet i matrikkelbrevet

Matrikkelen ble etablert ved konvertering av data fra tidligere registre. Det kan variere hvor gode disse dataene er med hensyn på fullstendighet og nøyaktighet. I enkelte tilfeller kan grensepunkt og grenselinjer mangle helt eller delvis eller være feil registrert. Det kan også være feil og mangler ved registrert bygnings- og adresseinformasjon. Fullstendighet og stedfestingsnøyaktighet er generelt bedre innenfor enn utenfor tettbygd strøk. Vær oppmerksom på at for mange matrikkelenheter og bygg hefter usikkerhet ved arealet som oppgis.

For utfyllende informasjon: www.kartverket.no/matrikkelbrev

Matrikkelenhet

Matrikkelenhetstype: Grunneiendom
Bruksnavn: FAGERLUND
Etableringsdato: 22.01.1908
Skyld: 0,83
Er tinglyst: Ja
Har festegrunner: Nei
Er seksjonert: Nei

Arealrapport

Tekst	Areal (m2)	Kommentar
Beregna areal for 12 / 13	36 798,5	Usikkert areal

Eierforhold

Tinglyste eierforhold

Rolle	Status	Føds.d./org.nr	Navn	Bruksenhet	Adresse	Andel
Hjemmelshaver		270560	REMØE SIGRID NATALIA Z		EDELGRANVEIEN 16 J 1356 BEKKESTUA	1 / 1

Forretninger

Forretningstype	Årsak til feilretting	Tinglysingsstatus	Tinglysingsstatusdato	Forretningsdato	Matrikkelføringsdato	Signatur
Oppmålingsforretning		Tinglyst	25.07.2013	17.07.2013	18.07.2013	1515kra
			Rolle	Matrikkelenhet		Arealendring
			Avgiver	1515 - 12/189		-357,4
			Mottaker	1515 - 12/314		357,4
Annen forretningstype				17.07.2013	18.07.2013	1515kra
Annen forretningstype				24.01.2011	24.01.2011	1515kra
Annen forretningstype				24.01.2011	24.01.2011	1515kra
Kart- og delingsforretning				07.04.2005		
			Rolle	Matrikkelenhet		Arealendring
			Avgiver	1515 - 12/13		-185
			Mottaker	1515 - 12/257		185
Kart- og delingsforretning				07.12.1999		

Forretningstype	Årsak til feilretting	Tinglysingsstatus	Tinglysingsstatusdato	Forretningsdato	Matrikkelføringsdato	Signatur
			Rolle	Matrikkelenhet		Arealendring
			Avgiver	1515 - 12/13		-2 230,5
			Mottaker	1515 - 12/289		2 230,5
Grensejustering			26.01.1990			
			Rolle	Matrikkelenhet		Arealendring
			Avgiver	1515 - 12/188		-69,5
			Mottaker	1515 - 12/13		69,5
Kart- og delingsforretning			26.01.1990			
			Rolle	Matrikkelenhet		Arealendring
			Avgiver	1515 - 12/13		0
			Mottaker	1515 - 12/223		0
Kart- og delingsforretning			26.01.1990			
			Rolle	Matrikkelenhet		Arealendring
			Avgiver	1515 - 12/13		-4 162
			Mottaker	1515 - 12/188		4 162
Skylddeling			01.09.1952			
			Rolle	Matrikkelenhet		Arealendring
			Avgiver	1515 - 12/13		0
			Mottaker	1515 - 12/61		0
Skylddeling			26.08.1911			
			Rolle	Matrikkelenhet		Arealendring
			Avgiver	1515 - 12/13		0
			Mottaker	1515 - 12/16		0
Skylddeling			06.11.1909			
			Rolle	Matrikkelenhet		Arealendring
			Avgiver	1515 - 12/13		0
			Mottaker	1515 - 12/15		0
Skylddeling			22.01.1908			
			Rolle	Matrikkelenhet		Arealendring
			Avgiver	1515 - 12/10		0
			Mottaker	1515 - 12/13		0

Forretningstype	Årsak til feilretting	Tinglysingsstatus	Tinglysingsstatusdato	Forretningsdato	Matrikkelføringsdato	Signatur
Jordskifte						
			Rolle	Matrikkelenhet	Arealendring	
			Mottaker	1515 - 12/1	0	
			Mottaker	1515 - 12/3	0	
			Mottaker	1515 - 12/13	0	
			Mottaker	1515 - 12/26	0	
			Mottaker	1515 - 12/33	0	
			Mottaker	1515 - 12/34	0	
			Mottaker	1515 - 12/35	0	
			Mottaker	1515 - 12/36	0	
			Mottaker	1515 - 12/37	0	
			Mottaker	1515 - 12/79	0	

Bygning og bygningsendring

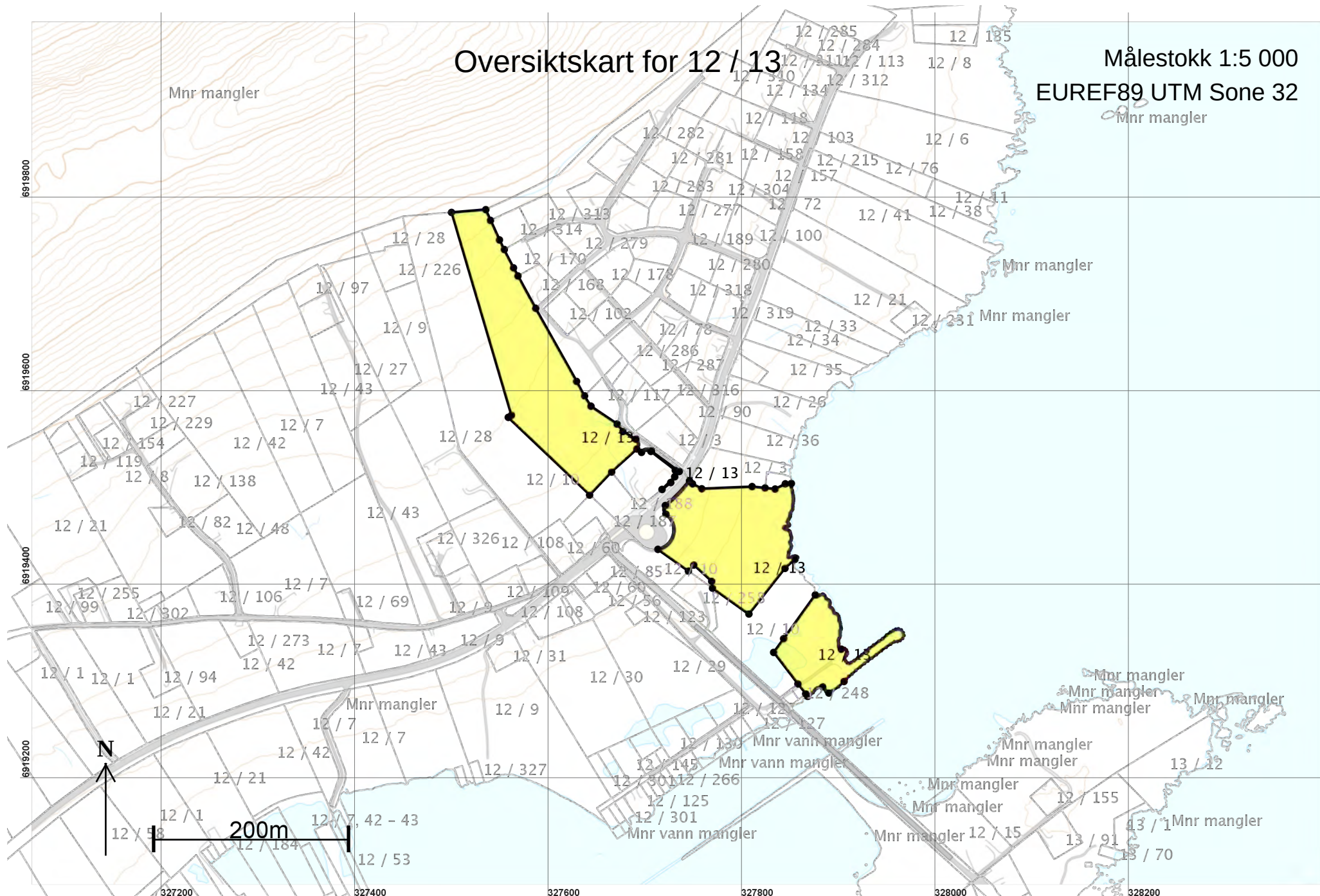
Bygningsnr: 179 391 422	Bebygd areal:	0	Ant. boliger:	0	Datoer:
Løpenr:	Bruksareal bolig:	0	Ant. etasjer:	0	Rammetillatelse:
Bygningsendringskode:	BRA annet:	0	Vannforsyning:		Igangsettingstillatelse:
Bygningstype: Naust båthus sjøbu	Bruksareal totalt:	0	Avløp:		Tatt i bruk:
Næringsgruppe:	Alternativt areal:	0	Har heis:	Nei	Midl. brukstillatelse:
Bygningsstatus: Tatt i bruk	Alternativt areal 2:	0			Ferdigattest:
Energikilder:	Oppvarming:				

Bruksenheter

Adresse	Bruksenhetsnummer	Bruksenhetstype	Bruksareal	Ant. rom	Kjøkkentilgang	Bad	WC	Matrikkelenhet
		Unummerert bruksenhet	0	0		0	0	12/13

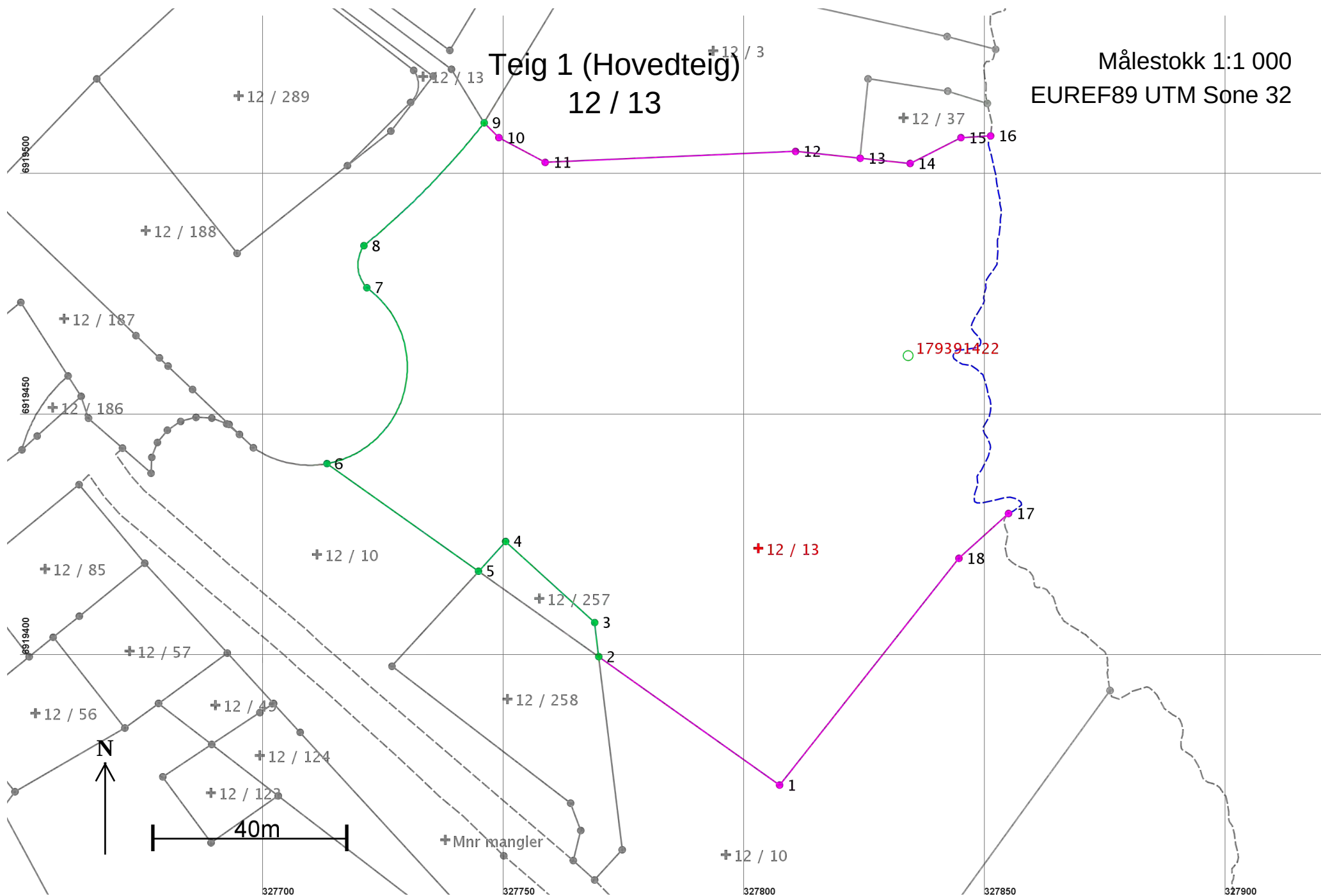
Oversiktskart for 12 / 13

Målestokk 1:5 000
EUREF89 UTM Sone 32

Teig 1 (Hovedteig) 12 / 13

Målestokk 1:1 000
EUREF89 UTM Sone 32

Areal og koordinater

Areal: 12 614,4

Arealmerknad: Hjelpelinje vannkant

Representasjonspunkt: Koordinatsystem: EUREF89 UTM Sone 32

Nord: 6919423

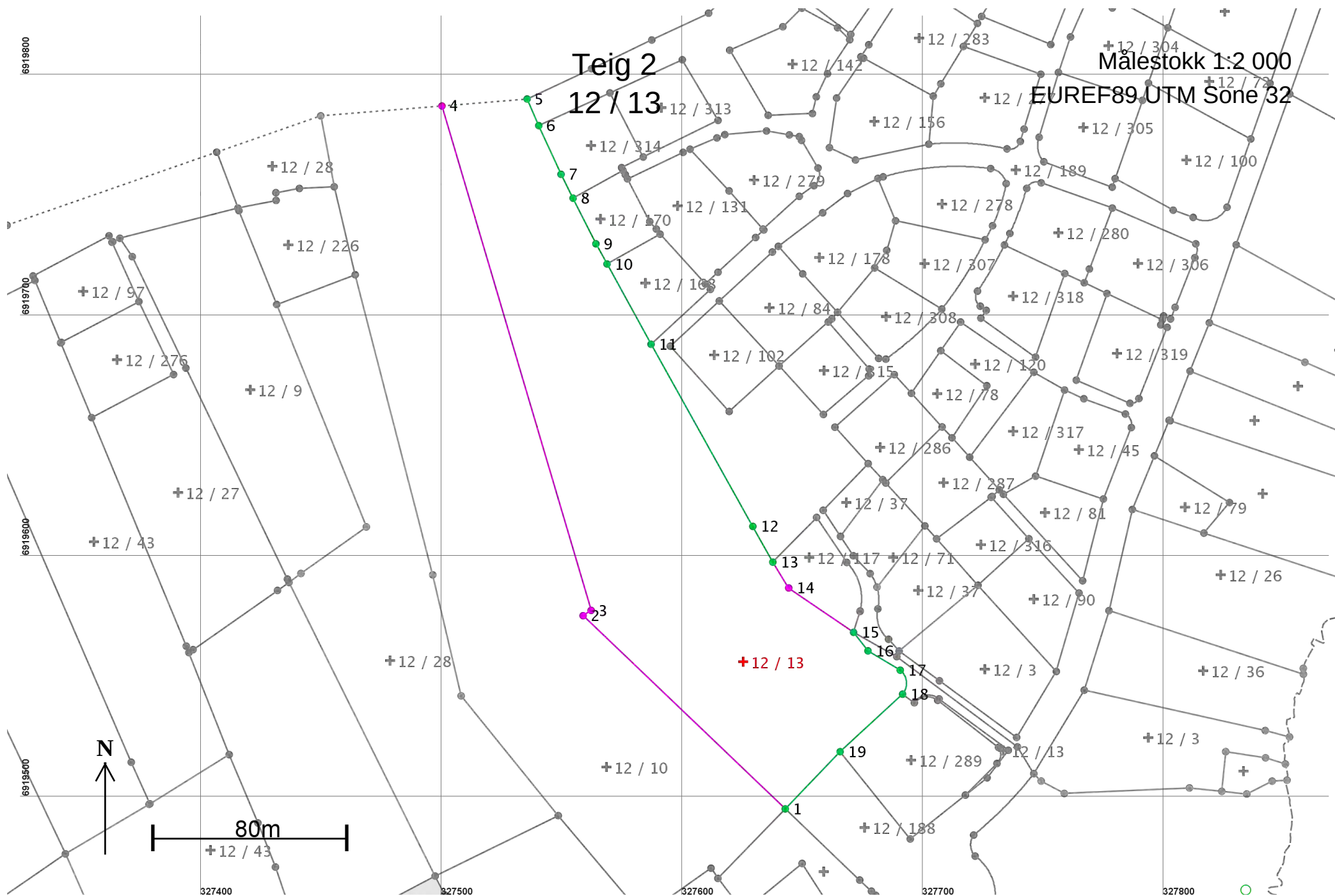
Øst: 327803

Grensepunkt / Grenselinje

Ytre avgrensing

Løpenr	Nord	Øst	Grensemerke nedsatt i / Lengde	Grensepunkttype / Hjelpelinjetype	Målemetode	Nøyaktighet	Radius
1	6919373,84	327807,32	Ikke spesifisert 46,04	Umerket Ikke hjelpelinje	69 Beregnet	200	
2	6919400,50	327769,78	Ikke spesifisert 7,12	Umerket Ikke hjelpelinje	10 Terrengmålt	14	
3	6919407,57	327768,93	Jord 25,00	Offentlig godkjent grensemerke Ikke hjelpelinje	10 Terrengmålt	14	
4	6919424,40	327750,45	Jord 8,36	Offentlig godkjent grensemerke Ikke hjelpelinje	10 Terrengmålt	14	
5	6919418,22	327744,82	Ikke spesifisert 38,59	Umerket Ikke hjelpelinje	10 Terrengmålt	14	
6	6919440,56	327713,36	Ikke spesifisert 47,48	Ukjent Ikke hjelpelinje	10 Terrengmålt	14	-20,36
7	6919477,06	327721,64	Ikke spesifisert 9,47	Geometrisk hjelpepunkt Ikke hjelpelinje	10 Terrengmålt	14	7,00
8	6919485,80	327721,03	Ikke spesifisert 35,76	Geometrisk hjelpepunkt Ikke hjelpelinje	10 Terrengmålt	14	-159,99
9	6919511,29	327746,00	Ikke spesifisert 4,33	Offentlig godkjent grensemerke Ikke hjelpelinje	10 Terrengmålt	14	
10	6919508,22	327749,05	Ikke spesifisert 10,90	Ukjent Ikke hjelpelinje	53 Digitalisert på dig.bord fra strek-kart: Transparent film - god posisjonskvalitet	200	
11	6919503,08	327758,66	Ikke spesifisert 52,02	Ukjent Ikke hjelpelinje	53 Digitalisert på dig.bord fra strek-kart: Transparent film - god posisjonskvalitet	200	
12	6919505,36	327810,63	Ikke spesifisert 13,49	Ukjent Ikke hjelpelinje	53 Digitalisert på dig.bord fra strek-kart: Transparent film - god posisjonskvalitet	200	
13	6919503,95	327824,05	Ikke spesifisert 10,43	Ukjent Ikke hjelpelinje	53 Digitalisert på dig.bord fra strek-kart: Transparent film - god posisjonskvalitet	200	

Løpenr	Nord	Øst	Grensemerke nedsatt i / Grensepunkttype /		Målemetode	Nøyaktighet	Radius
			Lengde	Hjelpelinjetype			
14	6919502,86	327834,42	Ikke spesifisert 11,82	Ukjent Ikke hjelpelinje	53 Digitalisert på dig.bord fra strek-kart: Transparent film - god posisjonskvalitet	200	
15	6919508,21	327844,96	Ikke spesifisert 6,18	Ukjent Ikke hjelpelinje	53 Digitalisert på dig.bord fra strek-kart: Transparent film - god posisjonskvalitet	200	
16	6919508,58	327851,13	Ikke spesifisert 102,28	Geometrisk hjelpepunkt Vannkant	53 Digitalisert på dig.bord fra strek-kart: Transparent film - god posisjonskvalitet	200 200	
17	6919430,20	327854,85	Ikke spesifisert 13,88	Ukjent Ikke hjelpelinje	69 Beregnet	200	
18	6919420,90	327844,55	Ikke spesifisert 60,01	Ukjent Ikke hjelpelinje	69 Beregnet	200	

Areal og koordinater

Areal: 18 553,2

Arealmerknad: Noen fiktive grenser

Representasjonspunkt: Koordinatsystem: EUREF89 UTM Sone 32

Nord: 6919558

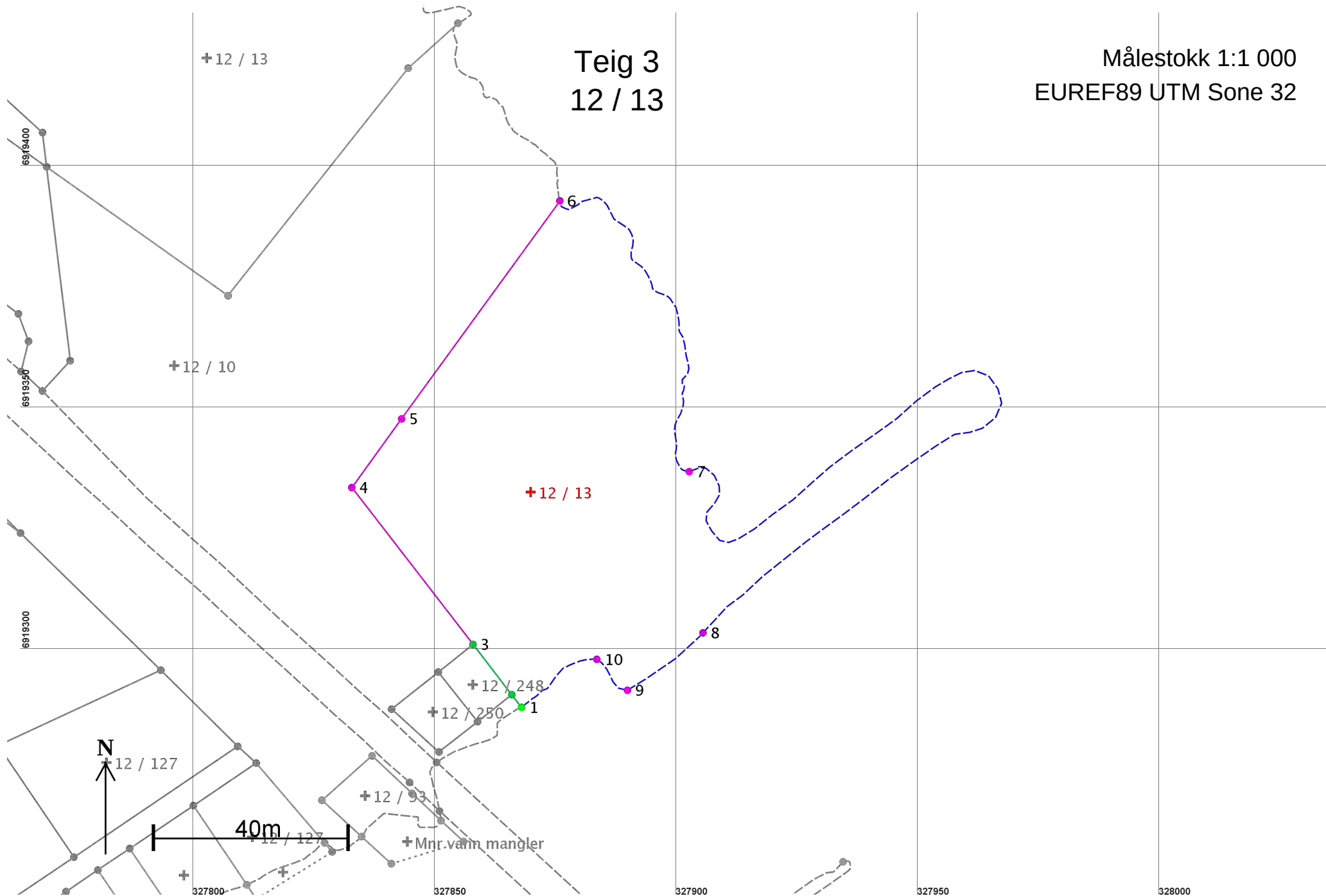
Øst: 327625

Grensepunkt / Grenselinje

Ytre avgrensing

Løpenr	Nord	Øst	Grensemerke nedsatt i / Lengde	Grensepunkttype / Hjelpelinjetype	Målemetode	Nøyaktighet	Radius
1	6919496,66	327642,80	Ikke spesifisert 116,12	Offentlig godkjent grensemerke Ikke hjelpelinje	10 Terrengmålt	11	
2	6919576,88	327558,85	Ikke spesifisert 4,00	Ukjent Ikke hjelpelinje	55 Digitalisert på dig.bord fra strek-kart: Papirkopi	200	
3	6919579,08	327562,19	Ikke spesifisert 218,36	Ukjent Ikke hjelpelinje	69 Beregnet	200	
4	6919788,46	327500,23	Ikke spesifisert 35,49	Ukjent Fiktiv grense	69 Beregnet	200	
5	6919791,36	327535,60	Ikke spesifisert 12,08	Offentlig godkjent grensemerke Ikke hjelpelinje	10 Terrengmålt	14	
6	6919780,30	327540,45	Ikke spesifisert 22,23	Bolt Ikke hjelpelinje	10 Terrengmålt	14	
7	6919760,09	327549,70	Ikke spesifisert 11,10	Bolt Ikke hjelpelinje	10 Terrengmålt	14	
8	6919750,18	327554,69	Ikke spesifisert 21,18	Bolt Ikke hjelpelinje	10 Terrengmålt	14	
9	6919731,24	327564,18	Ikke spesifisert 9,56	Bolt Ikke hjelpelinje	10 Terrengmålt	14	
10	6919722,86	327568,79	Ikke spesifisert 38,01	Ukjent Ikke hjelpelinje	10 Terrengmålt	14	
11	6919689,54	327587,08	Ikke spesifisert 86,60	Ukjent Ikke hjelpelinje	10 Terrengmålt	14	
12	6919613,94	327629,33	Ikke spesifisert 17,01	Ukjent Ikke hjelpelinje	10 Terrengmålt	14	
13	6919599,09	327637,63	Ikke spesifisert 12,58	Ukjent Ikke hjelpelinje	10 Terrengmålt	14	

Løpenr	Nord	Øst	Grensemerke nedsatt i / Grensepunkttype /		Målemetode	Nøyaktighet	Radius
			Lengde	Hjelpelinjetype			
14	6919588,38	327644,23	Ikke spesifisert	Umerket	55 Digitalisert på dig.bord fra strek-kart: Papirkopi	200	
			32,61	Ikke hjelpelinje			
15	6919569,97	327671,15	Ikke spesifisert	Ukjent	10 Terrengmålt	14	
			9,76	Ikke hjelpelinje			
16	6919562,27	327677,15	Ikke spesifisert	Offentlig godkjent grensemerke	10 Terrengmålt	14	
			15,61	Ikke hjelpelinje			
17	6919554,25	327690,54	Ikke spesifisert	Offentlig godkjent grensemerke	10 Terrengmålt	14	7,00
			11,15	Ikke hjelpelinje		14	
18	6919544,29	327691,51	Ikke spesifisert	Umerket	10 Terrengmålt	11	
			35,24	Ikke hjelpelinje			
19	6919520,42	327665,58	Ikke spesifisert	Umerket	10 Terrengmålt	11	
			32,92	Ikke hjelpelinje		14	

Areal og koordinater

Areal: 5 563,1

Arealmerknad: Hjelpelinje vannkant

Representasjonspunkt: Koordinatsystem: EUREF89 UTM Sone 32

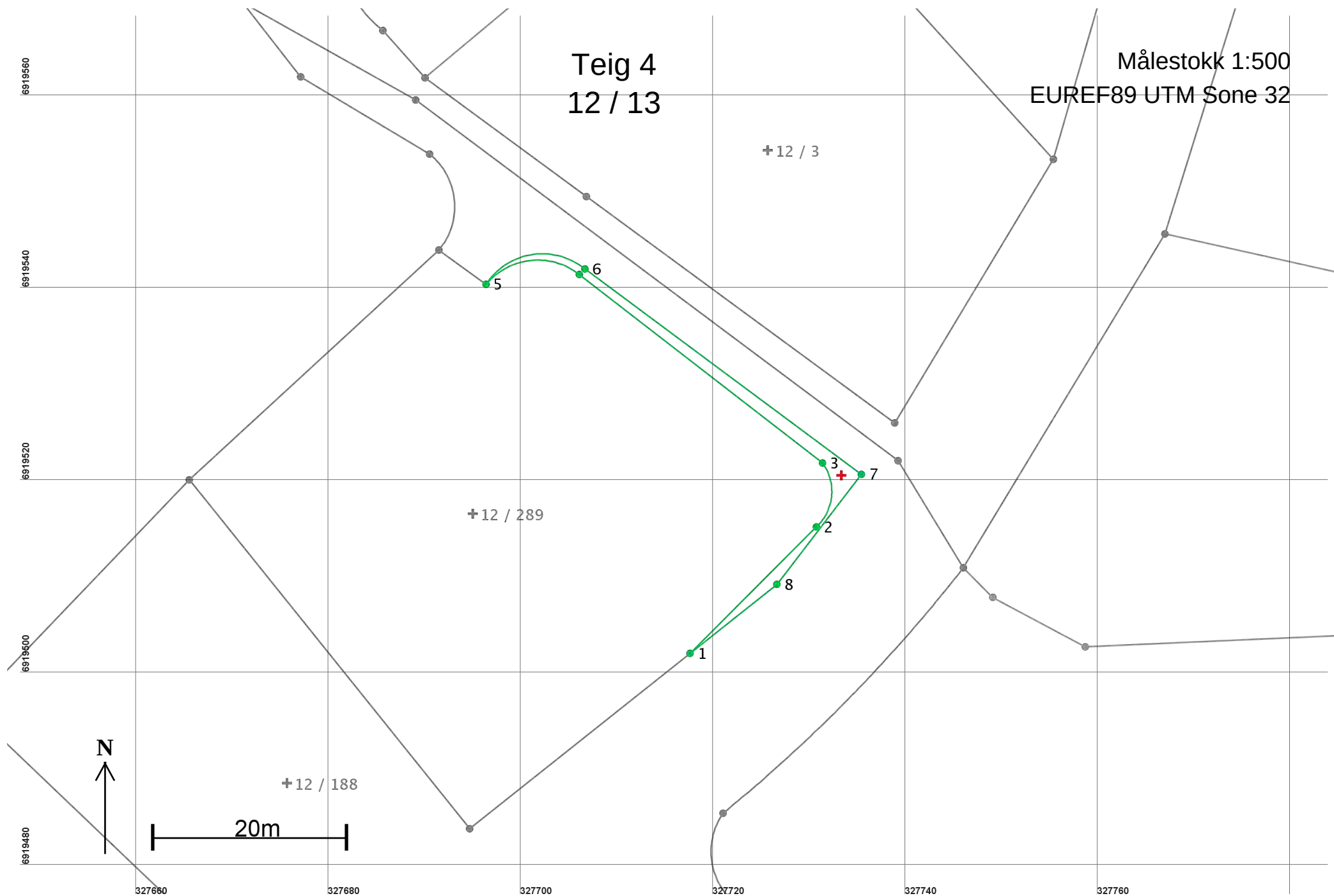
Nord: 6919333

Øst: 327870

Grensepunkt / Grenselinje

Ytre avgrensing

Løpenr	Nord	Øst	Grensemerke nedsatt i / Lengde	Grensepunkttype / Hjelpelinjetype	Målemetode	Nøyaktighet	Radius
1	6919288,71	327868,01	Ikke spesifisert 3,31	Geometrisk hjelpepunkt Ikke hjelpelinje	10 Terrengmålt	10	
2	6919291,33	327865,99	Ikke spesifisert 13,13	Umerket Ikke hjelpelinje	10 Terrengmålt	11	
3	6919301,72	327857,96	Ikke spesifisert 41,00	Umerket Ikke hjelpelinje	10 Terrengmålt	11	
4	6919334,16	327832,89	Ikke spesifisert 17,56	Ukjent Ikke hjelpelinje	69 Beregnet	200	
5	6919348,37	327843,20	Ikke spesifisert 55,71	Ukjent Ikke hjelpelinje	69 Beregnet	200	
6	6919393,46	327875,92	Ikke spesifisert 76,62	Ukjent Vannkant	69 Beregnet	200 200	
7	6919337,46	327902,69	Ikke spesifisert 174,44	Geometrisk hjelpepunkt Vannkant	51 Digitalisert på dig.bord fra strek-kart: Blyantoriginal	200 200	
8	6919304,13	327905,53	Ikke spesifisert 19,70	Geometrisk hjelpepunkt Vannkant	51 Digitalisert på dig.bord fra strek-kart: Blyantoriginal	200 200	
9	6919292,24	327889,91	Ikke spesifisert 9,50	Geometrisk hjelpepunkt Vannkant	51 Digitalisert på dig.bord fra strek-kart: Blyantoriginal	200 200	
10	6919298,64	327883,57	Ikke spesifisert 19,34	Geometrisk hjelpepunkt Vannkant	51 Digitalisert på dig.bord fra strek-kart: Blyantoriginal	200 200	

Areal og koordinater

Areal: 67,8

Arealmerknad:

Representasjonspunkt: Koordinatsystem: EUREF89 UTM Sone 32

Nord: 6919521

Øst: 327733

Grensepunkt / Grenselinje

Ytre avgrensing

Løpenr	Nord	Øst	Grensemerke nedsatt i / Lengde	Grensepunkttype / Hjelpelinjetype	Målemetode	Nøyaktighet	Radius
1	6919502,40	327717,60	Ikke spesifisert 18,56	Offentlig godkjent grensemerke Ikke hjelpelinje	10 Terrengmålt	11	
2	6919515,53	327730,72	Ikke spesifisert 7,30	Offentlig godkjent grensemerke Ikke hjelpelinje	10 Terrengmålt	11	-5,00
3	6919522,17	327731,36	Ikke spesifisert 31,96	Offentlig godkjent grensemerke Ikke hjelpelinje	10 Terrengmålt	11	
4	6919541,75	327706,10	Ikke spesifisert 10,78	Offentlig godkjent grensemerke Ikke hjelpelinje	10 Terrengmålt	11	-7,00
5	6919540,73	327696,41	Ikke spesifisert 11,71	Umerket Ikke hjelpelinje	10 Terrengmålt	11	7,00
6	6919542,32	327706,68	Ikke spesifisert 35,77	Umerket Ikke hjelpelinje	10 Terrengmålt	11	
7	6919520,99	327735,40	Ikke spesifisert 14,41	Umerket Ikke hjelpelinje	10 Terrengmålt	11	
8	6919509,57	327726,62	Ikke spesifisert 11,52	Umerket Ikke hjelpelinje	10 Terrengmålt	11	

For matrikkelenhet:

Kommune: 1515 - HERØY
Gårdsnummer: 12
Bruksnummer: 10

Utskriftsdato/klokkeslett: 04.04.2017 kl. 14:45
Produsert av: Agita Freimane
Attestert av: Herøy kommune

Orientering om matrikkelbrev

Matrikkelbrevet er hjemlet i «Lov om eigedsregistrering» (matrikkelova) av 17. juni 2005. Etter definisjonen i matrikkelovens § 3 d) er matrikkelbrevet en attestert utskrift av matrikkelen som viser alle registrerte opplysninger om en matrikkelenhet ved oppgitt dato.

Om fullstendighet og nøyaktighet i matrikkelbrevet

Matrikkelen ble etablert ved konvertering av data fra tidligere registre. Det kan variere hvor gode disse dataene er med hensyn på fullstendighet og nøyaktighet. I enkelte tilfeller kan grensepunkt og grenselinjer mangle helt eller delvis eller være feil registrert. Det kan også være feil og mangler ved registrert bygnings- og adresseinformasjon. Fullstendighet og stedfestingsnøyaktighet er generelt bedre innenfor enn utenfor tettbygd strøk. Vær oppmerksom på at for mange matrikkelenheter og bygg hefter usikkerhet ved arealet som oppgis.

For utfyllende informasjon: www.kartverket.no/matrikkelbrev

Matrikkelenhet

Matrikkelenhetstype: Grunneiendom
Bruksnavn: REMØEN
Etableringsdato:
Skyld: 0,8
Er tinglyst: Ja
Har festegrunner: Nei
Er seksjonert: Nei

Arealrapport

Tekst	Areal (m2)	Kommentar
Beregna areal for 12 / 10	30 274,7	Usikkert areal

Eierforhold

Tinglyste eierforhold

Rolle	Status	Føds.d./org.nr	Navn	Bruksenhet	Adresse	Andel
Hjemmelshaver		270560	REMØE SIGRID NATALIA Z		EDELGRANVEIEN 16 J 1356 BEKKESTUA	1 / 1

Forretninger

Forretningstype	Årsak til feilretting	Tinglysingsstatus	Tinglysingsstatusdato	Forretningsdato	Matrikkelføringsdato	Signatur
Annen forretningstype				24.01.2011	24.01.2011	1515kra
Annen forretningstype				24.01.2011	24.01.2011	1515kra
Kart- og delingsforretning				07.04.2005		
				Rolle	Matrikkelenhet	Arealendring
				Avgiver	1515 - 12/10	-1 319,7
				Mottaker	1515 - 12/258	1 319,7
Grensejustering				08.04.2003		
				Rolle	Matrikkelenhet	Arealendring
				Avgiver	1515 - 12/10	-264,5
				Mottaker	1515 - 12/124	264,5
Kart- og delingsforretning				28.10.1999		
				Rolle	Matrikkelenhet	Arealendring
				Avgiver	1515 - 12/10	-147

Forretningstype	Årsak til feilretting	Tinglysingsstatus	Tinglysingsstatusdato	Forretningsdato	Matrikkelføringsdato	Signatur
			Mottaker	1515 - 12/250		147
Kart- og delingsforretning				25.10.1999		
			Rolle	Matrikkelenhet	Arealendring	
			Avgiver	1515 - 12/10	-119,3	
			Mottaker	1515 - 12/248	119,3	
Kart- og delingsforretning				26.01.1990		
			Rolle	Matrikkelenhet	Arealendring	
			Avgiver	1515 - 12/10	0	
			Mottaker	1515 - 12/223	0	
Kart- og delingsforretning				26.01.1990		KS
			Rolle	Matrikkelenhet	Arealendring	
			Avgiver	1515 - 12/10	-1 498	
			Mottaker	1515 - 12/187	1 498	
Kart- og delingsforretning				06.09.1979		
			Rolle	Matrikkelenhet	Arealendring	
			Avgiver	1515 - 12/10	-745	
			Mottaker	1515 - 12/150	745	
Skylddeling				01.02.1968		
			Rolle	Matrikkelenhet	Arealendring	
			Avgiver	1515 - 12/10	0	
			Mottaker	1515 - 12/93	0	
Skylddeling				11.03.1966		
			Rolle	Matrikkelenhet	Arealendring	
			Avgiver	1515 - 12/10	0	
			Mottaker	1515 - 12/86	0	
Skylddeling				11.03.1966		
			Rolle	Matrikkelenhet	Arealendring	
			Avgiver	1515 - 12/10	0	
			Mottaker	1515 - 12/85	0	
Skylddeling				20.02.1962		

Forretningstype	Årsak til feilretting	Tinglysingsstatus	Tinglysingsstatusdato	Forretningsdato	Matrikkelføringsdato	Signatur
			Rolle	Matrikkelenhet		Arealendring
			Avgiver	1515 - 12/10		0
			Mottaker	1515 - 12/80		0
Skylddeling			01.09.1952			
			Rolle	Matrikkelenhet		Arealendring
			Avgiver	1515 - 12/10		0
			Mottaker	1515 - 12/62		0
Skylddeling			07.05.1952			
			Rolle	Matrikkelenhet		Arealendring
			Avgiver	1515 - 12/10		0
			Mottaker	1515 - 12/60		0
Skylddeling			18.11.1950			
			Rolle	Matrikkelenhet		Arealendring
			Avgiver	1515 - 12/10		0
			Mottaker	1515 - 12/57		0
Skylddeling			18.11.1950			
			Rolle	Matrikkelenhet		Arealendring
			Avgiver	1515 - 12/10		0
			Mottaker	1515 - 12/56		0
Skylddeling			24.06.1947			
			Rolle	Matrikkelenhet		Arealendring
			Avgiver	1515 - 12/10		0
			Mottaker	1515 - 12/49		0
Skylddeling			06.11.1909			
			Rolle	Matrikkelenhet		Arealendring
			Avgiver	1515 - 12/10		0
			Mottaker	1515 - 12/15		0
Skylddeling			22.01.1908			
			Rolle	Matrikkelenhet		Arealendring
			Avgiver	1515 - 12/10		0
			Mottaker	1515 - 12/13		0

Forretningstype	Årsak til feilretting	Tinglysingsstatus	Tinglysingsstatusdato	Forretningsdato	Matrikkelføringsdato	Signatur
Skylddeling			08.11.1870			
			Rolle	Matrikkelenhet	Arealendring	
			Avgiver	1515 - 12/10	0	
			Mottaker	1515 - 12/9	0	
Skylddeling			15.11.1865			
			Rolle	Matrikkelenhet	Arealendring	
			Avgiver	1515 - 12/10	0	
			Mottaker	1515 - 12/5	0	
Skylddeling			15.11.1865			
			Rolle	Matrikkelenhet	Arealendring	
			Avgiver	1515 - 12/10	0	
			Mottaker	1515 - 12/4	0	
Skylddeling			15.11.1865			
			Rolle	Matrikkelenhet	Arealendring	
			Avgiver	1515 - 12/10	0	
			Mottaker	1515 - 12/3	0	
Jordskifte			Rolle	Matrikkelenhet	Arealendring	
			Mottaker	1515 - Mnr mangler	0	
			Mottaker	1515 - 11/3	0	
			Mottaker	1515 - 11/47	0	
			Mottaker	1515 - 11/131	0	
			Mottaker	1515 - 12/2	0	
			Mottaker	1515 - 12/4	0	
			Mottaker	1515 - 12/5	0	
			Mottaker	1515 - 12/6	0	
			Mottaker	1515 - 12/7	0	
			Mottaker	1515 - 12/8	0	
			Mottaker	1515 - 12/10	0	
			Mottaker	1515 - 12/11	0	
			Mottaker	1515 - 12/14	0	
			Mottaker	1515 - 12/17	0	

Forretningstype	Årsak til feilretting	Tinglysingsstatus	Tinglysingsstatusdato	Forretningsdato	Matrikkelføringsdato	Signatur
		Mottaker	1515 - 12/19			0
		Mottaker	1515 - 12/21			0
		Mottaker	1515 - 12/24			0
		Mottaker	1515 - 12/28			0
		Mottaker	1515 - 12/38			0
		Mottaker	1515 - 12/39			0
		Mottaker	1515 - 12/40			0
		Mottaker	1515 - 12/41			0
		Mottaker	1515 - 12/42			0
		Mottaker	1515 - 12/44			0
		Mottaker	1515 - 12/48			0
		Mottaker	1515 - 12/55			0
		Mottaker	1515 - 12/67			0
		Mottaker	1515 - 12/75			0
		Mottaker	1515 - 12/76			0
		Mottaker	1515 - 12/80			0
		Mottaker	1515 - 12/108			0
		Mottaker	1515 - 12/246			0
		Mottaker	1515 - 12/261			0
		Mottaker	1515 - 12/262			0

Nymatrikulering

Rolle	Matrikkelenhet	Arealendring
Mottaker	1515 - 12/10	0

Bygning og bygningsendring

Bygningsnr: 179 390 027
Løpenr:
Bygningsendringskode:
Bygningstype: Naust båthus sjøbu
Næringsgruppe:
Bygningsstatus: Tatt i bruk
Energikilder:

Bebygd areal: 0
Bruksareal bolig: 0
BRA annet: 0
Bruksareal totalt: 0
Alternativt areal: 0
Alternativt areal 2: 0
Oppvarming:
Ant. boliger: 0
Ant. etasjer: 0
Vannforsyning:
Avløp:
Har heis: Nei

Datoer:
Rammetillatelse:
Igangsettingstillatelse:
Tatt i bruk:
Midl. brukstillatelse:
Ferdigattest:

Bruksenheter

Adresse	Bruksenhetsnummer	Bruksenhetstype	Bruksareal	Ant. rom	Kjøkkentilgang	Bad	WC	Matrikkelenhet
		Unummerert bruksenhet	0	0		0	0	12/10

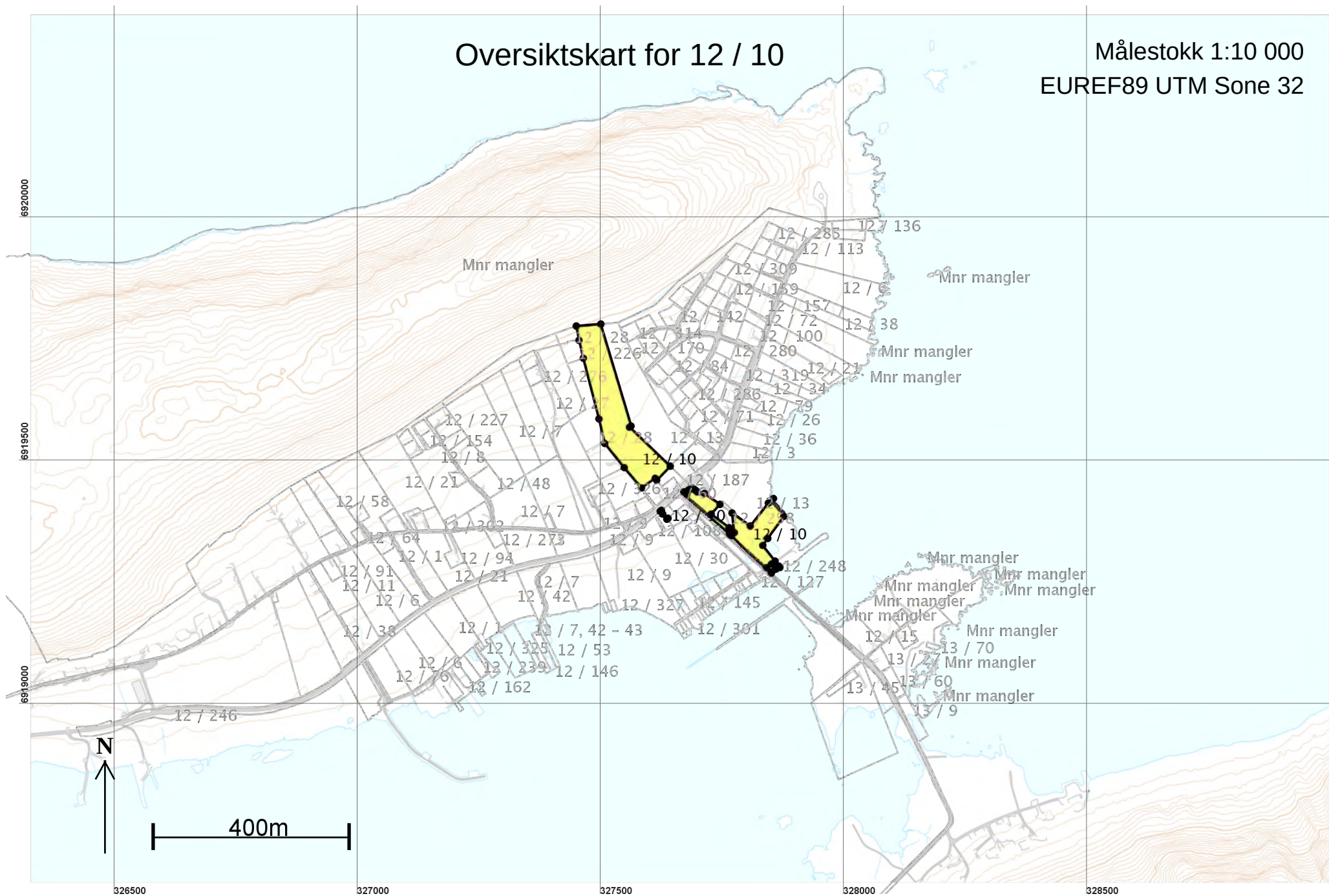
SEFRAK-minne

«SEFRAK er en forkorting for SEkretariatet For Registrering Av faste Kulturminner. Dette sekretariatet hadde ansvaret for en landsomfattende registrering av eldre bygninger. Et omfattende feltarbeid ble gjort i perioden 1975-1995. I dag er det Riksantikvaren som administrerer SEFRAK i samarbeid med fylkeskommunene. På <http://www.ra.no/> finnes mer informasjon om SEFRAK og om tilgang på den informasjonen som er registrert.»

SEFRAK-ID	Kulturminnebetegnelse
1515 6 7	NAUST, FAGERLUND,"RENNINJE", REMØY, LEINØY

Oversiktskart for 12 / 10

Målestokk 1:10 000
EUREF89 UTM Sone 32

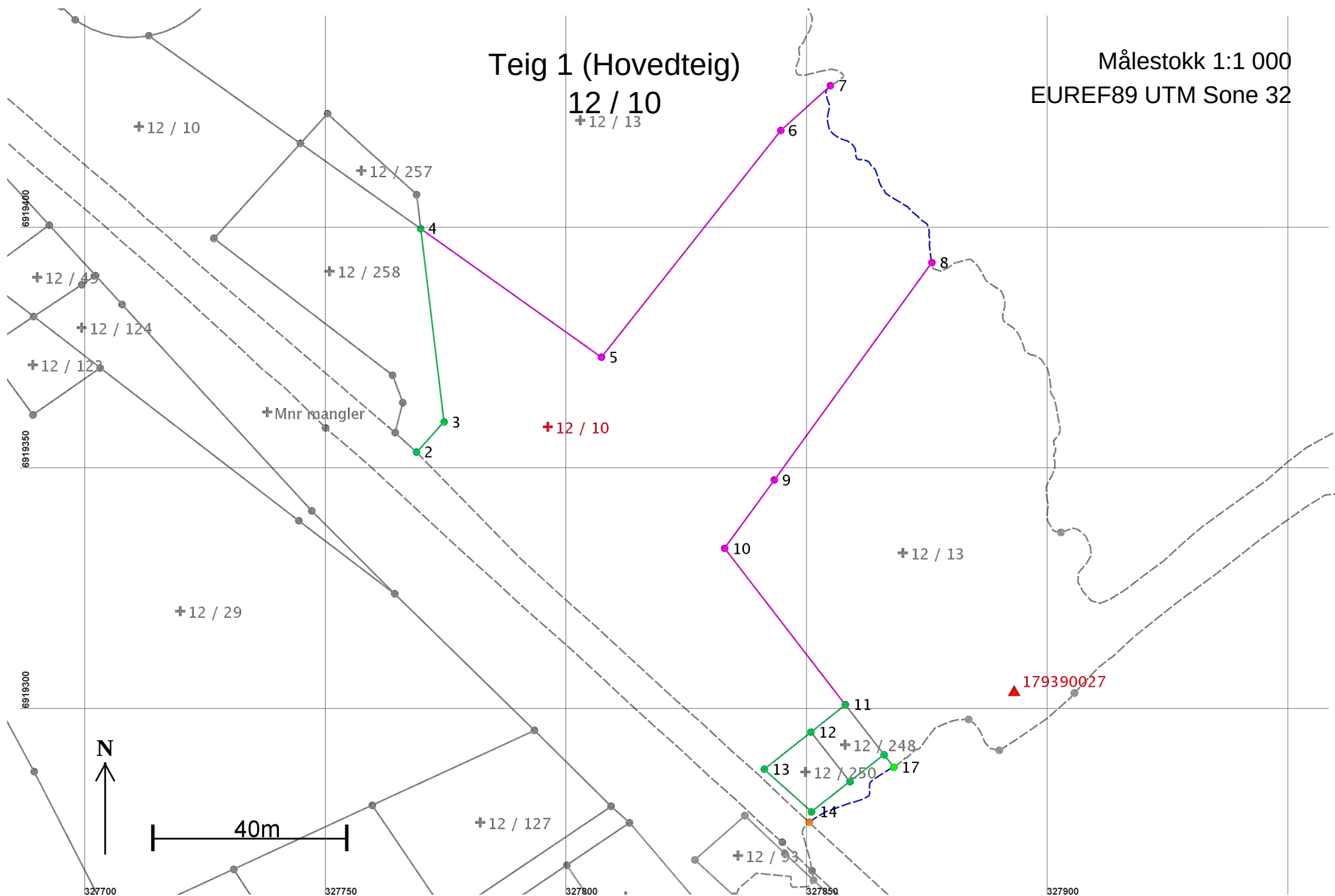

Teig 1 (Hovedteig)

12 / 10

+12 / 13

Målestokk 1:1 000
EUREF89 UTM Sone 32

Areal og koordinater

Areal: 6 932

Arealmerknad: Hjelpelinje vannkant, Hjelpelinje vegkant

Representasjonspunkt: Koordinatsystem: EUREF89 UTM Sone 32

Nord: 6919359

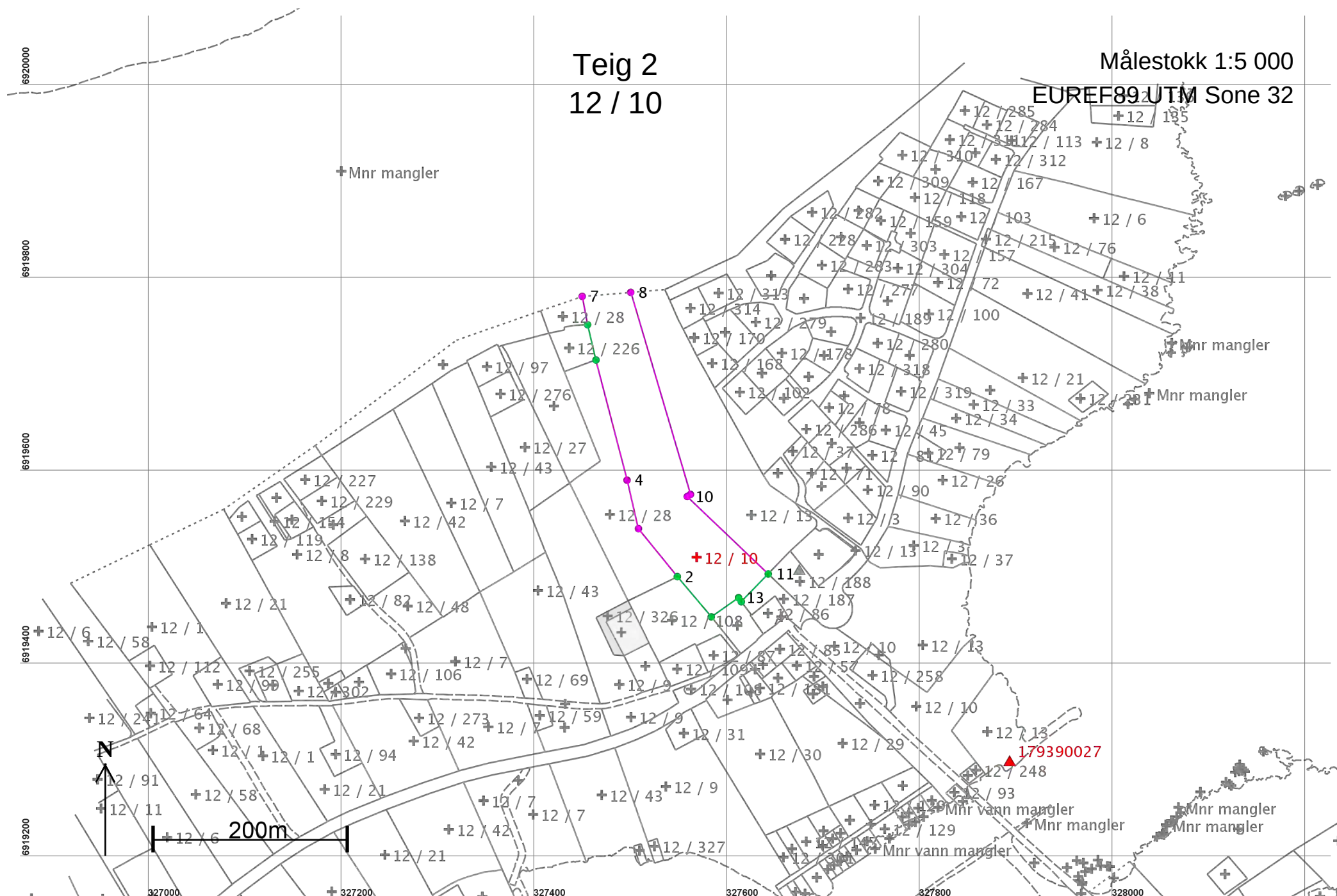
Øst: 327796

Grensepunkt / Grenselinje

Ytre avgrensing

Løpenr	Nord	Øst	Grensemerke nedsatt i / Lengde	Grensepunkttype / Hjelpelinjetype	Målemetode	Nøyaktighet	Radius
1	6919277,32	327850,44	Ikke spesifisert 112,06	Geometrisk hjelpepunkt Vegkant	63 Generert sirkelgeometri	500 500	
2	6919354,14	327768,92	Jord 8,49	Offentlig godkjent grensemerke Ikke hjelpelinje	10 Terrengmålt	14	
3	6919360,41	327774,65	Jord 40,38	Offentlig godkjent grensemerke Ikke hjelpelinje	10 Terrengmålt	14	
4	6919400,50	327769,78	Ikke spesifisert 46,04	Umerket Ikke hjelpelinje	10 Terrengmålt	14	
5	6919373,84	327807,32	Ikke spesifisert 60,01	Umerket Ikke hjelpelinje	69 Beregnet	200	
6	6919420,90	327844,55	Ikke spesifisert 13,88	Ukjent Ikke hjelpelinje	69 Beregnet	200	
7	6919430,20	327854,85	Ikke spesifisert 47,74	Ukjent Vannkant	69 Beregnet	200 200	
8	6919393,46	327875,92	Ikke spesifisert 55,71	Ukjent Ikke hjelpelinje	69 Beregnet	200	
9	6919348,37	327843,20	Ikke spesifisert 17,56	Ukjent Ikke hjelpelinje	69 Beregnet	200	
10	6919334,16	327832,89	Ikke spesifisert 41,00	Ukjent Ikke hjelpelinje	69 Beregnet	200	
11	6919301,72	327857,96	Ikke spesifisert 9,16	Umerket Ikke hjelpelinje	10 Terrengmålt	11	
12	6919296,02	327850,79	Ikke spesifisert 12,35	Umerket Ikke hjelpelinje	10 Terrengmålt	11	
13	6919288,33	327841,13	Ikke spesifisert 13,20	Umerket Ikke hjelpelinje	10 Terrengmålt	11	

Løpenr	Nord	Øst	Grensemerke nedsatt i / Lengde	Grensepunkttype / Hjelpelinjetype	Målemetode	Nøyaktighet	Radius
14	6919279,47	327850,92	Ikke spesifisert 10,16	Umerket Ikke hjelpelinje	10 Terrengmålt	11	
15	6919285,74	327858,91	Ikke spesifisert 9,02	Umerket Ikke hjelpelinje	10 Terrengmålt	11	
16	6919291,33	327865,99	Ikke spesifisert 3,31	Umerket Ikke hjelpelinje	10 Terrengmålt	11	
17	6919288,71	327868,01	Ikke spesifisert 22,37	Geometrisk hjelpepunkt Vannkant	10 Terrengmålt	10 200	

Areal og koordinater

Areal: 21 063,6

Arealmerknad: Noen fiktive grenser

Representasjonspunkt: Koordinatsystem: EUREF89 UTM Sone 32

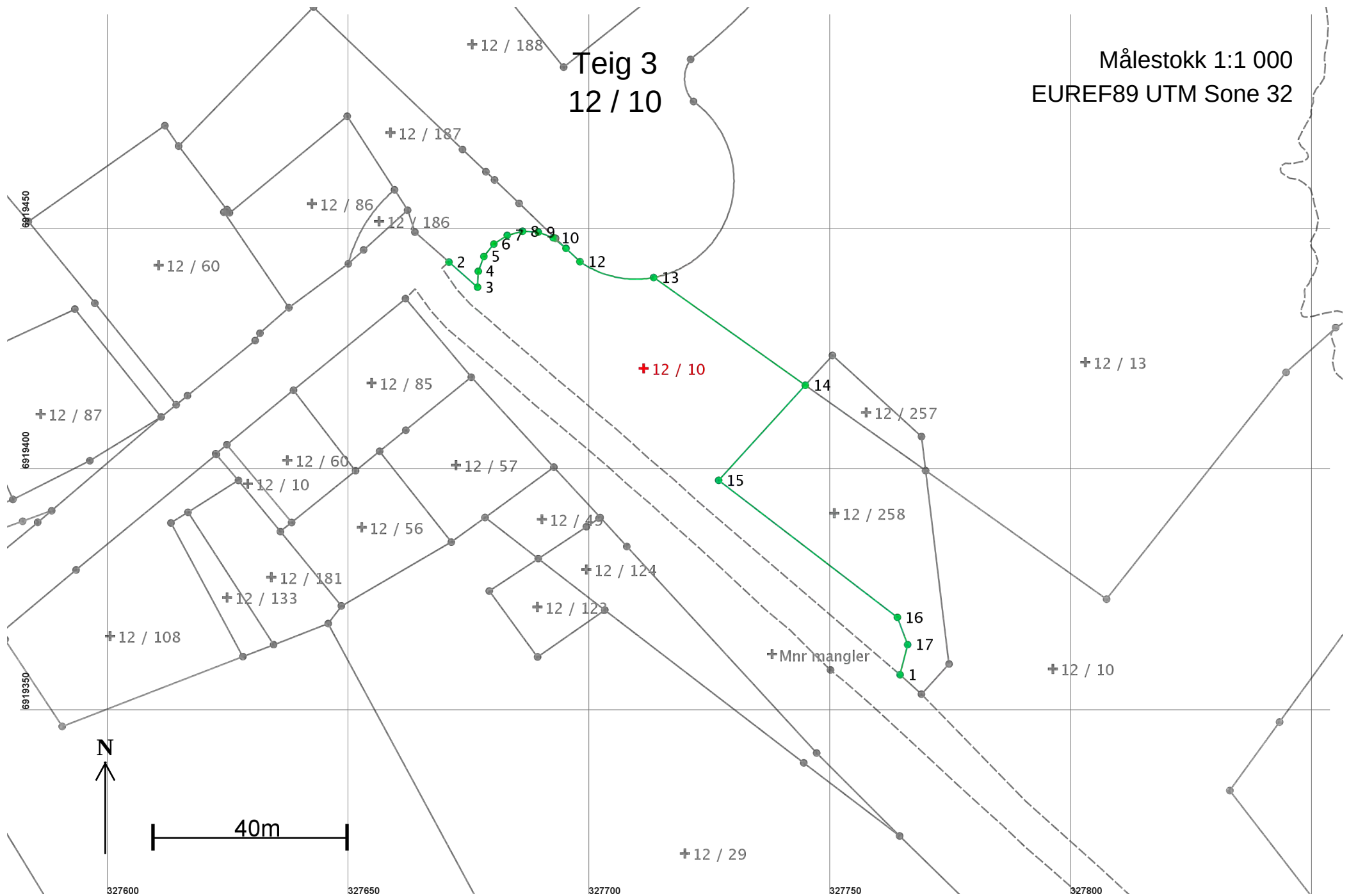
Nord: 6919514

Øst: 327569

Grensepunkt / Grenselinje

Ytre avgrensing

Løpenr	Nord	Øst	Grensemerke nedsatt i / Grensepunkttype /		Målemetode	Nøyaktighet	Radius
			Lengde	Hjelpelinjetype			
1	6919452,19	327583,67	Ikke spesifisert	Ukjent	10 Terrengmålt	14	
			54,51	Ikke hjelpelinje			
2	6919493,86	327548,53	Ikke spesifisert	Ukjent	10 Terrengmålt	14	
			64,03	Ikke hjelpelinje			
3	6919543,60	327508,21	Ikke spesifisert	Ukjent	53 Digitalisert på dig.bord fra strek-kart: Transparent film - god posisjonskvalitet	200	
			51,60	Ikke hjelpelinje			
4	6919593,83	327496,42	Ikke spesifisert	Ukjent	53 Digitalisert på dig.bord fra strek-kart: Transparent film - god posisjonskvalitet	200	
			128,66	Ikke hjelpelinje			
5	6919718,40	327464,22	Jord	Offentlig godkjent grensemerke	10 Terrengmålt	14	
			37,56	Ikke hjelpelinje			
6	6919754,93	327455,50	Jordfast stein	Offentlig godkjent grensemerke	10 Terrengmålt	14	
			29,93	Ikke hjelpelinje			
7	6919784,34	327449,92	Ikke spesifisert	Geometrisk hjelpепunkt	53 Digitalisert på dig.bord fra strek-kart: Transparent film - god posisjonskvalitet	200	
			50,48	Fiktiv grense			
8	6919788,46	327500,23	Ikke spesifisert	Ukjent	69 Beregnet	200	
			218,36	Ikke hjelpelinje			
9	6919579,08	327562,19	Ikke spesifisert	Ukjent	69 Beregnet	200	
			4,00	Ikke hjelpelinje			
10	6919576,88	327558,85	Ikke spesifisert	Ukjent	55 Digitalisert på dig.bord fra strek-kart: Papirkopi	200	
			116,12	Ikke hjelpelinje			
11	6919496,66	327642,80	Ikke spesifisert	Offentlig godkjent grensemerke	10 Terrengmålt	11	
			40,18	Ikke hjelpelinje			
12	6919467,82	327614,83	Jord	Offentlig godkjent grensemerke	10 Terrengmålt	11	
			5,11	Ikke hjelpelinje			
13	6919472,06	327611,98	Ikke spesifisert	Ukjent	10 Terrengmålt	14	
			34,59	Ikke hjelpelinje			

Areal og koordinater

Areal: 2 217,1

Arealmerknad: Hjelpelinje vegkant

Representasjonspunkt: Koordinatsystem: EUREF89 UTM Sone 32

Nord: 6919422

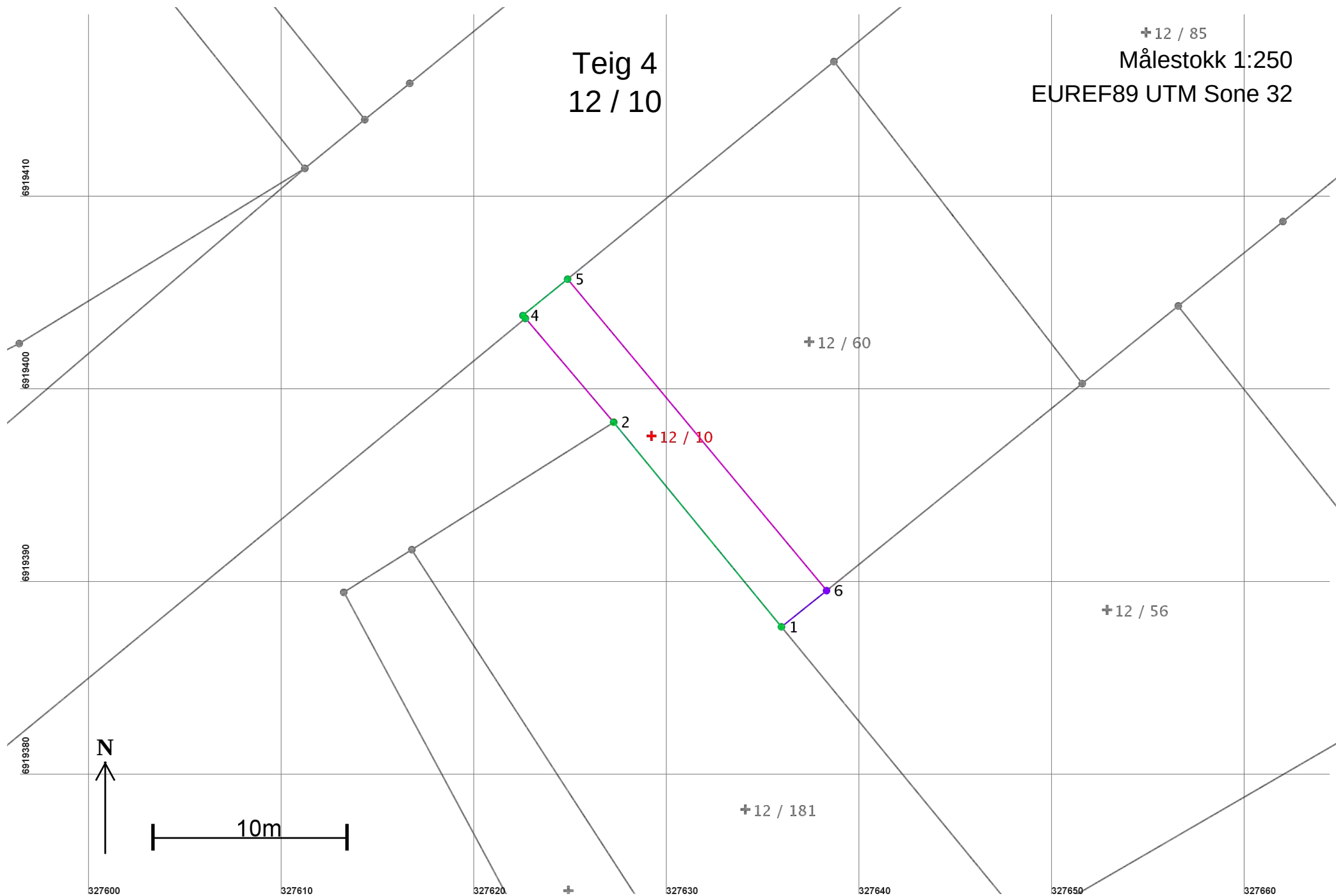
Øst: 327711

Grensepunkt / Grenselinje

Ytre avgrensing

Løpenr	Nord	Øst	Grensemerke nedsatt i / Lengde Hjelpelinjetype	Grensepunkttype /	Målemetode	Nøyaktighet	Radius
1	6919358,17	327764,49	Ikke spesifisert Umerket 129,16 Vegkant		10 Terrengmålt	14 500	
2	6919443,77	327670,91	Ikke spesifisert Umerket 7,89 Ikke hjelpelinje		10 Terrengmålt	11	
3	6919438,56	327676,84	Ikke spesifisert Ukjent 3,29 Ikke hjelpelinje		10 Terrengmålt	11	
4	6919441,85	327676,99	Ikke spesifisert Ukjent 3,30 Ikke hjelpelinje		10 Terrengmålt	11	
5	6919444,94	327678,16	Ikke spesifisert Ukjent 3,29 Ikke hjelpelinje		10 Terrengmålt	11	
6	6919447,50	327680,22	Ikke spesifisert Ukjent 3,31 Ikke hjelpelinje		10 Terrengmålt	11	
7	6919449,31	327682,99	Ikke spesifisert Ukjent 3,29 Ikke hjelpelinje		10 Terrengmålt	11	
8	6919450,16	327686,17	Ikke spesifisert Ukjent 3,28 Ikke hjelpelinje		10 Terrengmålt	11	
9	6919449,99	327689,45	Ikke spesifisert Ukjent 3,30 Ikke hjelpelinje		10 Terrengmålt	11	
10	6919448,81	327692,53	Ikke spesifisert Ukjent 3,45 Ikke hjelpelinje		10 Terrengmålt	11	
11	6919446,62	327695,19	Ikke spesifisert Ukjent 4,00 Ikke hjelpelinje		10 Terrengmålt	11	
12	6919443,85	327698,08	Ikke spesifisert Offentlig godkjent grensemerke 16,04 Ikke hjelpelinje		10 Terrengmålt	14 14	-20,36
13	6919440,56	327713,36	Ikke spesifisert Ukjent 38,59 Ikke hjelpelinje		10 Terrengmålt	14	

Løpenr	Nord	Øst	Grensemerke nedsatt i / Grensepunkttype /		Målemetode	Nøyaktighet	Radius
			Lengde	Hjelpelinjetype			
14	6919418,22	327744,82	Ikke spesifisert	Umerket	10 Terrengmålt	14	
			26,68	Ikke hjelpelinje			
15	6919398,50	327726,85	Jord	Offentlig godkjent grensemerke	10 Terrengmålt	14	
			46,73	Ikke hjelpelinje			
16	6919370,08	327763,94	Ikke spesifisert	Umerket	10 Terrengmålt	14	
			6,05	Ikke hjelpelinje			
17	6919364,41	327766,05	Ikke spesifisert	Umerket	10 Terrengmålt	14	
			6,43	Ikke hjelpelinje			

Areal og koordinater

Areal: 62

Arealmerknad:

Representasjonspunkt: Koordinatsystem: EUREF89 UTM Sone 32

Nord: 6919398

Øst: 327629

Grensepunkt / Grenselinje

Ytre avgrensing

Løpenr	Nord	Øst	Grensemerke nedsatt i / Lengde	Grensepunkttype / Hjelpelinjetype	Målemetode	Nøyaktighet	Radius
1	6919387,87	327635,94	Ikke spesifisert 13,72	Ukjent Ikke hjelpelinje	10 Terrengmålt	14	
2	6919398,48	327627,24	Ikke spesifisert 7,07	Ukjent Ikke hjelpelinje	10 Terrengmålt	14	200
3	6919403,86	327622,66	Ikke spesifisert 0,20	Ukjent Ikke hjelpelinje	11 Terrengmålt: Totalstasjon	14	200
4	6919404,01	327622,53	Ikke spesifisert 2,99	Ukjent Ikke hjelpelinje	10 Terrengmålt	14	
5	6919405,90	327624,85	Ikke spesifisert 21,00	Ukjent Ikke hjelpelinje	10 Terrengmålt	14	200
6	6919389,75	327638,28	Ikke spesifisert 3,00	Ukjent Ikke hjelpelinje	53 Digitalisert på dig.bord fra strek-kart: Transparent film - god posisjonskvalitet	36	

HERØY KOMMUNE
HERØY KOMMUNE

Samfunnsutvikling

Sigrid Remøe

Saksnr
2014/954

Arkiv
611

Dykkar ref

Avd /sakshandsamar
UTV

Dato
04.04.2017

GNR 12 BNR 10 OG BNR 13 - OVERSENDING AV AVTALE

Viser epostkorrespondanse og samtale på telefon.

Vedlagt ligger avtale med vårt reviderte tilbud som var dagsett 16.9.2015. Prisen som vart tilbode var 6 kr pr.m2.

Gnr 12 Bnr 10 - 30 275 m2 x 6 kr	=	181 650 kroner
Gnr 12 Bnr 13 - 36 799 m2 x 6 kr	=	220 794 kroner
Sum	=	402 444 kroner

Alle andre omkostningar dekkjer kommunen (tinglysing og dokumentavgift).

Merk at heftet skal vere fri for pengeheftelsar, sjå vedlagde grunnboksutskrifter.

Når eg mottar signert avtale vil eg legge saka fram for politisk godkjenning.
Dette kan skje i mai, men då må eg avtalen denne veka.

Har du spørsmål kring saka kan du kontakte: Jarl Martin Møller,
jarl.martin.moller@heroy.kommune.no - 97506761

Med helsing

Jarl Martin Møller
Kommunalsjef
Samfunnsutvikling

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur.

Sigrid N Remøe

Edelgranveien 16 j
1356 BEKKESTUA

Offl. § 14

Saksnr
2014/954

Arkiv
611

Dykkar ref

Avd /sakshandsamar
UTV / AZT

Dato
16.09.2015

SIGRID N REMØE GNR 12 BNR 10 OG 13 - 2.GONGS TILBOD OM KJØP AV GRUNNEIGEDOM

Viser til tidlegare kontakt med dykk om kjøp av gnr 12 bnr 10 og 13 på Remøy i Herøy kommune, telefonsamtale i 2014 om innhenting av verditaksering for eigedomane og seinast tilbod om kjøp av grunn sendt frå Herøy kommune i brev av 21.11.2014.

Vi kan ikkje sjå at dykk har svart på vårt tilbod om kjøp av grunn til kr 3.0 pr m2, framlagt for dykk med svarfrist 30.01.2015.

Herøy kommune har oppfatta det slik at dykk som grunneigar ynskjer å selje eigedomen til kommunen og at dette var bakgrunnen for at dykk tok kontakt med oss i 2014. Vi viser til at eigedomen er avsett til LNF-formål (ikkje utbyggingsformål) og at naustområdet i nord er sterkt klausulert og underlagt restriksjonar i høve skipsleia. Sistnemnde medfører at ein med dagens planar for utdjuping av Nøre Vaulen ikkje kan pårekne ei kommersiell utnytting av dei sjønære areala.

Formannskapet i Herøy kommune har drøfta saka og kome til at kommunen framleis er interessert i å kjøpe eigedomen med dykkar med sikte på å sikre det offentlege eit areal som kan gi moglegheiter for ny løysing til kryssing av Nøre Vaulen.

Med bakgrunn i ovannemde vil vi her kom med eit nytt tilbod på kr 6.0 pr m2. Dette vil gi ein samla pris på kr **402 439,2 kr**

Vi ber dykk om ei tilbakemelding på om de aksepterer tilbodet innan **19.10.2015**.

Med helsing

Jarl Martin Møller
Avdelingsleiar
Dokumentet er elektronisk signert og er utan signatur

Aleksander Zahl Tarberg
Sakshandsamar

HERØY KOMMUNE
HERØY KOMMUNE

Eigedomsavdelinga~~Eigedomsavdelinga~~

SAKSFRAMLEGG

Sakshandsamar:	<u>RMYRM</u> Y	Arkivsaknr:	<u>2017/277</u> 2017/277
		Arkiv:	<u>6146</u> 14

Utvalsaksnr	Utval	Møtedato
68/17	Formannskapet	25.04.2017
	Kommunestyret	11.05.2017

EGGESBØVEGEN 1 - RIVING~~EGGESBØVEGEN 1 - RIVING~~

Tilråding:

1. Kommunestyret ber Rådmannen om å gjennomføre riving av Eggesbøvegen 1.
2. Kostnaden ved riving dekkast av ubunde kapitalfond. Det vert gjort slike endringar i budsjettet:

Konto	Ansvar	Funksjon	Prosjekt	Endring
02300	6031	265	70043	Opp kr. 300 000,-
059 400	6031	265	70043	Ned kr. 300 000,-

Særutskrift:

Eigedomsavdelinga
Økonomiavdelinga

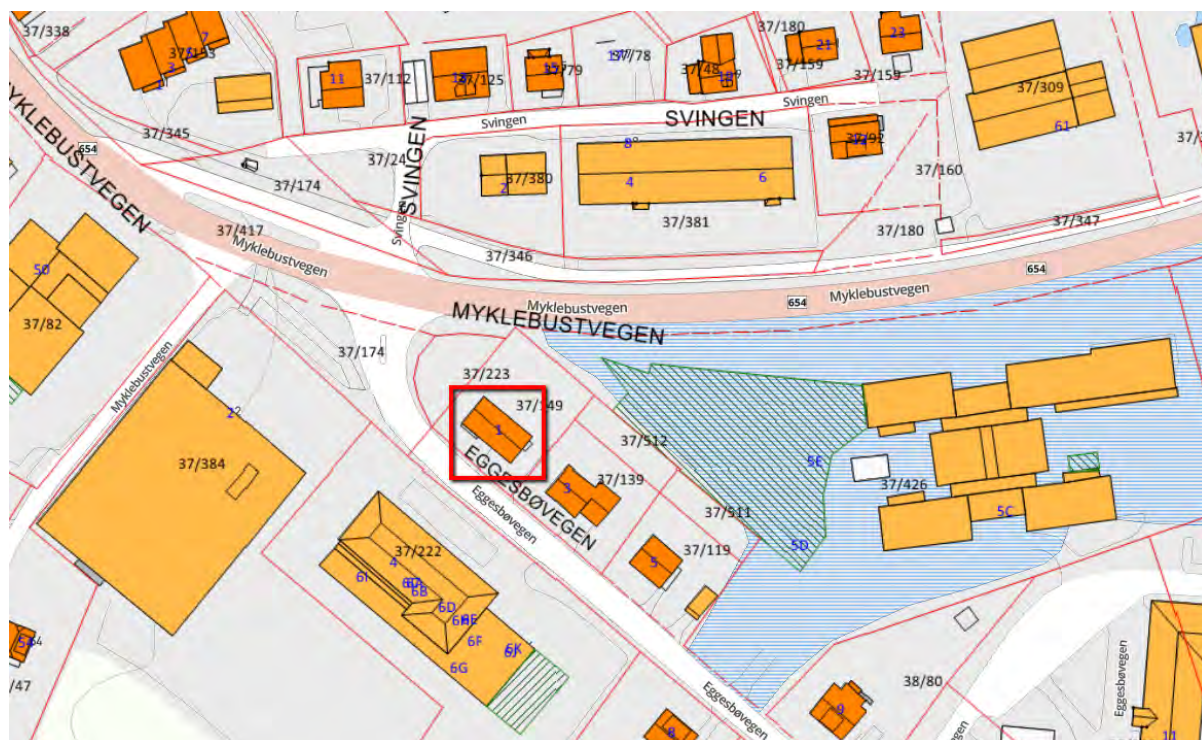
Vedlegg:

Saksopplysningar:

Saka gjeld kommunens utleigebustad Eggesbøvegen 1 – forslag om riving.

Bakgrunn

Herøy kommune kjøpte i si tid Eggesbøvegen 1 for å tilrettelegge for ei eventuell seinare fylkeskommunal oppgradering av fylkesveg 654.

Bustaden har i påvente av ovannemnde vegprosjekt vore nytta til utleige via Eigeidsavdelinga. Bustaden har i lenger tid vore utleigd til eit bufelleskap på totalt 6 personar. På noverande tidspunkt står bustaden ubebodd.

Tilstandsvurdering

Eggesbøvegen 1 er i teknisk dårleg forfatning. Fasaden har behov for både maling, delvis utskifting av kledning og anna mindre reparasjonsarbeid. **Innandørs må sokkelleilegheit renoverast før ny utleige.** I februar vart det også avdekket brot på botnledningane i huset, med påfølgande lekkasje i kjøkken og gangareal i sokkeletasjen. **Hybel i sokkeletasje må difor renoverast før ny utleige.**

Ovannemnde inneber at eigedomen må gjennomgå relativt omfattande bygningsmessige tiltak før sokkeletasjen kan leigast ut på ny. I tillegg bør huset generelt vedlikehaldast for å unngå ytterlegare forverring av tilstanden, både utandørs og innvendig.

Vedlikehald eller sanering

Eigedomsavdelinga viser til bakgrunnen for kjøpet av bygget og meiner det i kost/nytte-samanheng må vurderast å rive bygget framfor å påføre kommunen ytterlegare driftskostnader. Vi har innhenta kostnadskalkyle for riving av bygget på om lag kr. 300 000,- og meiner ei investeringsløyving for slik riving er fornuftig.

Ulempa ved ovanenmde forslag er at kommunen ikkje kan nytte bygget til utleige, herunder til flyktningar. Motargumentet er at vi uansett ikkje bør gjere dette, før vi ~~har minimum har~~ brukt midlar til ~~å vedlikehald klargjere då~~ bygget ~~for ny utleigei og ideelt sett også gjort tiltak for å gjere bygget~~ ~~dag framstår som mindre~~ skjemmande ~~og utriveleg~~ for omgivnadane.

Vurdering og konklusjon:

Rådmannen råd kommunestyret til å godkjenne forslaget om riving av Eggesbøvegen 1 og rår til at kostnadane vert dekkja inn over bunde kapitalfond.

Riving av bygget inneber at kommunen reduserer tilgjengelege utleigeobjekt. Eigedomsavdelinga må kompensere for dette gjennom busetting av flyktningar på anna vis.

Konsekvensar for folkehelse:

Riving og tilstelling av området gir trivelegare utemiljø for folk flest.

Konsekvensar for beredskap:

Ingen særskilt konsekvens.

Konsekvensar for drift:

Riving av bygget medfører reduserte driftskostander for eigedomsavdelinga, men også tapte husleigeinntekter. Så lenge bygget i hovudsak ikkje er utleigd pr i dag, taper eigedomsavdelinga uansett inntekter.

Fosnavåg, ~~15.02.2017~~15.02.2017

~~Olaus-Jon Kopperstad~~Olaus-Jon
Kopperstad
Rådmann

~~Robert Myklebust~~Robert Myklebust
~~Avd.leiar eigedom~~Eigedomsleiar

Sakshandsamar: ~~Robert Myklebust~~Robert Myklebust

HERØY KOMMUNE
HERØY KOMMUNE

Utviklingsavdelinga

SAKSFRAMLEGG

Sakshandsamar:	TR	Arkivsaknr:	2013/519
		Arkiv:	L05

Utvalsaksnr	Utval	Møtedato
69/17	Formannskapet	25.04.2017
	Kommunestyret	11.05.2017

OPPSTART AV REGULERINGSPLANARBEID, SOLPARKEN. OMREGULERING FRÅ PARKERING TIL PARK/LEIK VED VALAKER, FOSNAVÅG SENTRUM.

Tilråding:

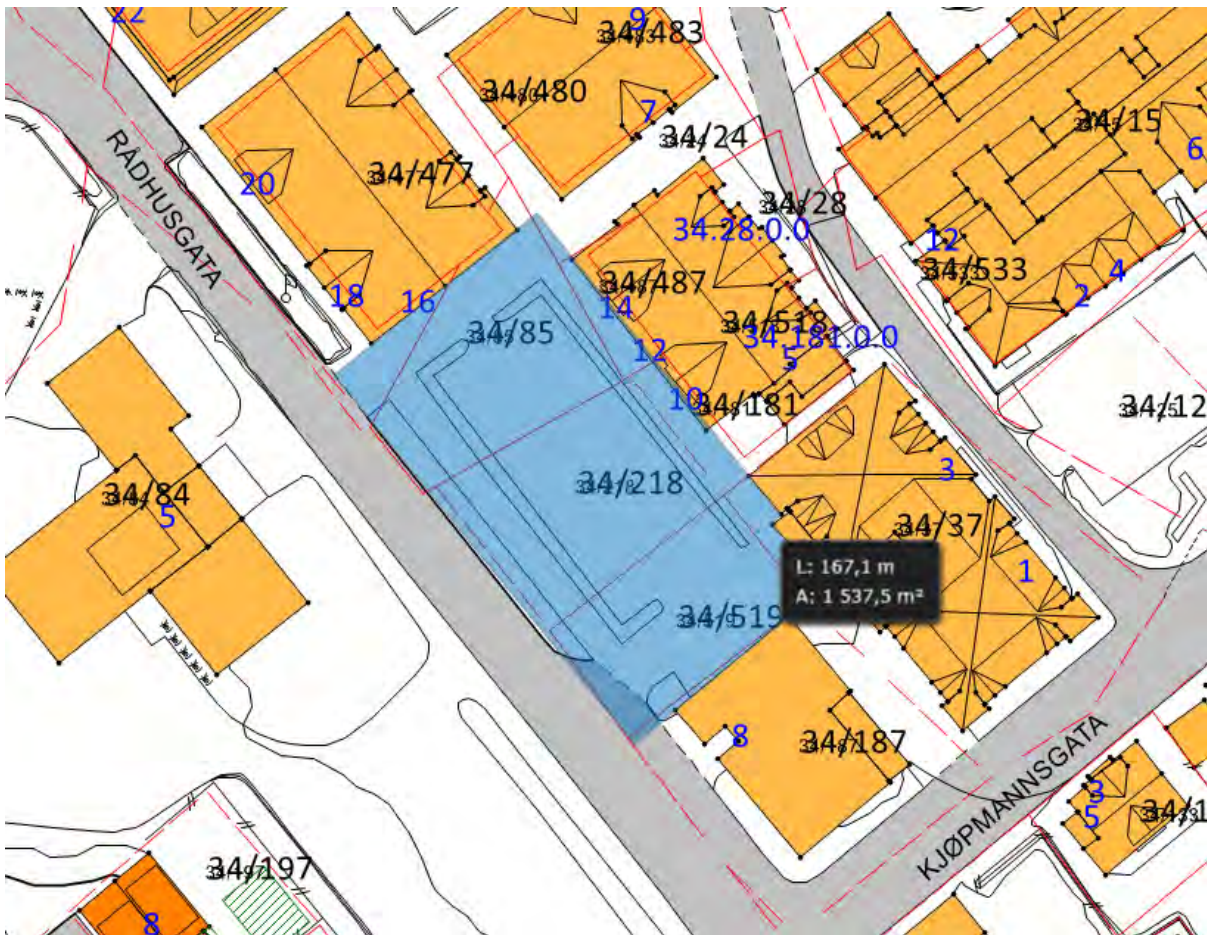
1. I samsvar med plan- og bygningslova §§ 12-3 og 12-8 vert det vedteke å starte opp reguleringsplanarbeid med sikte på å omregulere føremål parkeringsplass og gang-/sykkelveg ved Valaker til føremål offentlig parkområde/leik.
2. Området vert avgrensa til austsida av Rådhusgata. Nærare avgrensa av køyreveg Rådhusgata og bygningsveggane på Ekko-bygget, Valaker/Helga Remøy og Sparebank1. Jfr kart 1 i denne saksutgreiinga.
3. Parken skal appellere til alle brukargrupper i alder og funksjon og det skal særleg leggst vekt på dei seks gjennomgåande perspektiva i kommuneplanen; Universell utforming, Folkehelse, Barn og unge, Likestilling, Verdiskaping, Miljø og klima.

Særutskrift:
Maritim teknisk komite
Oppvekstkomiteen
Eldrerådet
Ungdomsrådet

Vedlegg (integrert i saksframlegg):

1. Kart over foreslått avgrensning «Kart 1»
2. Utsnitt av gjeldende reguleringsplan. «Kart 2»

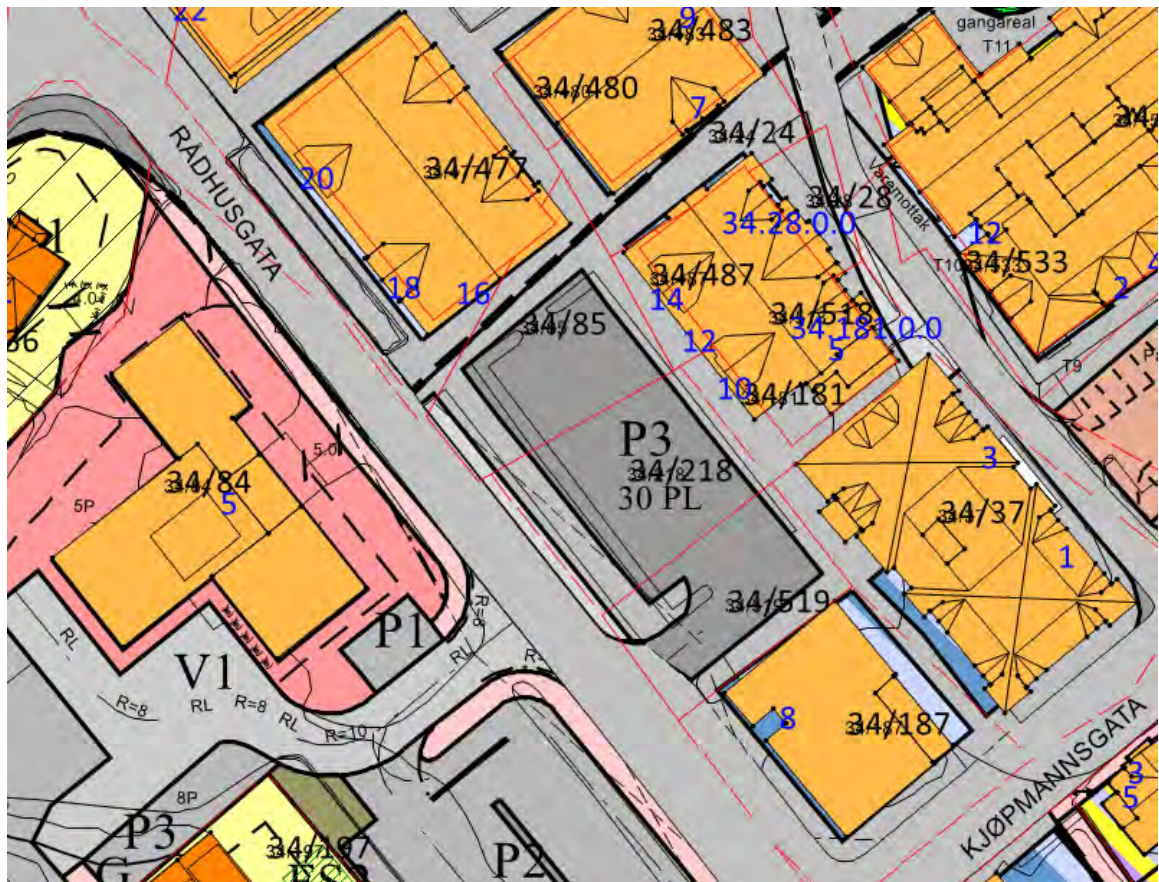
1. Kart over foreslått avgrensing. Kart 1.

Forslag til avgrensing av område for solparken.

Herøy kommune eig storparten av området. Ein mindre del av området er eigd av Skipsregnskap Eigedom AS.

2. Utsnitt av gjeldande reguleringsplan. Kart 2.

Samandrag:

Byutviklingsprosjektet legg til grunn at parkeringsplassen ved Valaker skal endrast til park/leik grunna si gode beliggenheit. Området er i sentrum og har gode soltilhøve og godt vern for vind. Her er kafe/bakeri like ved og kort veg til butikkar. Arealet omfattar også gang-/sykkelveg og soner for adskiljing av føremål (bed). Totalt utgjør arealet om lag 1500 m².

28 parkeringsplassar og 2 handikapparkeringsplassar må vike plassen for parken. Parkeringsanalyse frå november/desember 2016 viser at her er godt med ledige parkeringsplassar litt lenger vekk frå sentrum. Handikapparkering er nyleg etablert rett over gata ved Rådhuset. I byutviklingsprosjektet har kommunen ynskje om å legge til rette for meir liv i sentrum. Det å reetablere parkering til å ligge litt meir i utkantane er eit av tiltaka i sentrumsvisjonen.

Ferdselsårer for gåande og syklande skal integrerast i parkområdet.

Ein tilrår at det vert starta opp arbeid med omregulering for etablering av park/leik.

Bakgrunn:

Byutviklingsprosjektet fortset. I slutten av oktober 2016 var arkitektane Ghilardi + Hellsten her og presenterte forslag til byvisjon og moglege avgrensingar av og konsept for solparken.

Før Ghilardi+Hellsten kan arbeide vidare med møblering av plassen må områdeavgrensinga bestemmast. I dag er store delar av området regulert til parkering, difor er det behov for ei omregulering til «parkområde» før fysisk arbeid med ombygging tek til.

Avgrensing.

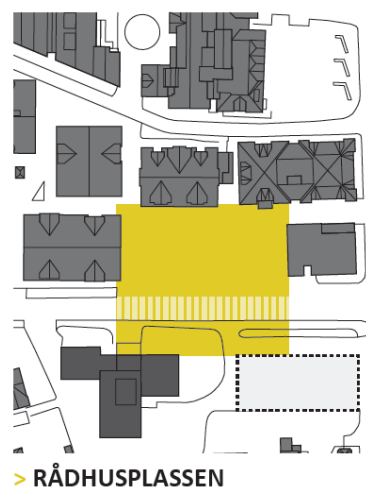
Arkitektane Ghilardi+Hellsten presenterte fleire forskjellige moglege områdeavgrensingar på parken. I hovudsak desse tre konsept:

Utvikle aktivitetsplass på eksisterende parkeringsareal. Lokal lekeplass for byens innbyggere. Kontakt med eksisterende fasader og aktivert program.

Bygge på halvparten av tomten og lage et nytt klimatisert offentlig rom. Plassen endrer seg i løpet av året med forskjellige aktiviteter om sommeren og vinteren.

Utvikle plassen til ny Fosnavågs "byplass". Får en større betydning for byen enn bare en lokal lekeplass og utvidet plassgulvet til Rådhuset.

Alternativ 1 her har avgrensing mot husveggane og gang-/sykkelvegen. Det vil seie at ut over sjølve parkeringsplassen har ein teke med bed og gangareal, unntatt gangareal og bed mot veg.

Alternativ 2 har same avgrensing som alternativ 1, men deler arealet i eit ute- og eit inne-areal (klimatisert offentleg rom). Her er ein del av området i bakkant av inneareal utelatt.

Alternativ 3 inkluderer heile arealet i alternativ 1 og i tillegg gang- og sykkelvegen på austsida av bilvegen, eksisterande bed med trerekke, bilvegen og areal fram til vegg rådhus avgrensa av liner trekt langs husveggane tvers over gata.

Ein legg til grunn at omreguleringa omfattar areal i kart 1, men opnar for at skisse for møblering kan omfatte areal tilsvarande alternativ 3/Rådhusplassen.

INNHALD PÅ PLASSEN

Frå parkering til park

I dag er stordelen av området regulert til og nytta som parkeringsplass. Her er totalt 30 oppmerka parkeringsplassar, to av desse er handikapparkeringsplassar. Analysar av parkeringsdekninga i Fosnavåg november-desember 2016 viser at parkeringsplassen er ein av dei mest nytta parkeringsplassane i Fosnavåg sentrum. Her er i snitt ei parkeringsdekning på 77% på dagtid. Fleire av bilane står parkert her over heile dagen (8-16).

Planfaglege vurderingar:

Som vilkår for vurderingane legg ein til grunn dei seks gjennomgåande perspektiva frå kommuneplanen. Desse er:

Universell utforming
Folkehelse
Barn og unge
Likestilling
Verdiskaping
Miljø og klima

Universell utforming

At området vert universelt utforma er eit viktig moment. Plassen bør vere ein god stad også for bevegelseshemma og dei med synshemmingar. Ein bør difor ikkje etablere kunstig topografi eller spelebrett som kan vere vanskeleg å bevege seg mellom eller orientere seg i. I alle fall ikkje som heilskapleg konsept. Evt berre på mindre/utvalde delar av området.

Miljø og Klima:

Byggjemateriala bør vere så miljø- og klimavennlege som mogeleg både i høve til ressursbruk, produksjon, bruk, levetid og avhending. I dette ligg at materiala i hovudsak bør vere av fornybar art, gjerne kortreist, og at produksjon av produktet ikkje er ekstra energi- og eller ressurskrevjande. Når det gjeld bruk inneber det at materiala ikkje bør vere giftig eller avgi skadelege gassar eller vere av eit materiale som går i oppløysing og kan kome på avveggar og/eller vere skadelege å få i seg for dyr eller menneske. Produktet bør vere haldbart/varig og ha lang brukstid. Ved avhending bør materiala kunne resirkulerast og eller gjenbrukast.

Folkehelse

Folkehelse omfattar både fysiske og psykisk helse. Det ligg god folkehelse i god estetikk. Møblement bør ha høg standard både med tanke på materialbruk, utforming og som bruksverdi. Belysning er ofte eit aspekt som vert trekt fram for trygg ferdsle og som appellerer til opphald også når det er mørkt. Jamfør belysning under benk i skisseprosjekt. Moglegheit for aktivitet/røysle er også viktig. Med tanke på tilbakemelding i folkehelseprofilen er ungdommar i Herøy under snittet i aktivitet og over snittet i overvekt. Kanskje kan her vere drikkevassfontene som ein fritt kan tappe vatn frå?

Likestilling

God belysning er sett på som eit viktig planleggingstiltak når det gjeld likestilling.

Estetisk utforma belysning er eit trivselselement, men samtidig gir belysning tryggleik i høve til frykt for vald og vinningskriminalitet. Forsking viser at jenter/kvinner lett føler utryggleik for overfall, medan det i praksis er flest gutar/menn som er utsatt for slikt. Kjensle av tryggleik er imidlertid eit viktig aspekt når ein planlegg for ferdsle/opphald på offentlege stader. Estetisk belysning vil verke positivt både på folkehelse og likestilling.

Likestilling i utforming av park-/leikeområde er viktig! Svensk forskning viser at 60% av leikeplassane er lagd i hovudsak for gutar, medan 40% er kjønnsnøytrale. Same forskning viser at i praksis er slike område 80% nytta av gutar og 20% av jenter. Bevisst tilrettelegging av kjønnsnøytrale park-/leikeområde vil kunne bidra til auka likestilling.

Generelt vil også utforming av plassen som eit mest mogleg ope og gjennomsliktig område bygge opp under tryggleiksfølelse ved passasje og opphald.

Verdiskaping

Det at bakeriet ligg i umiddelbar tilknytning til parken vil vere svært fordelaktig for området som opphaldsareal og bør vere utgangspunkt og legge føringar for utforming/innhald av parken. Her har i fleire år vore sitjeplassar/-benkar utanfor bakeriet som kundar til bakeriet (og andre) nyttar. Området for «uteserveringa» er regulert som offentlig gang-/sykkelveg. Gang- og sykkelveg innafor området skal integrerast i parken.

Kriterier

Utforminga må verke inkluderande med rom for opphald i hovudsak av stille kvalitet. Dette med bakgrunn i kombinasjonen med uteservering og eit ynskje om at plassen skal vere attraktiv for alle. Her skal vere element som appellerer til interesseleik som også fengjer dei minste. Elementa skal vere inkludert i parken i form av faste installasjonar (ikkje lause element som ein bærer til og frå). Det skal i størst mogleg grad nyttast naturlege byggjematerial som stein, tre eller metall. Det skal leggjast vekt på bruksverdi og at installasjonar er eigna for føremåla, gjerne for fleire føremål i kombinasjon. Installasjonar skal krevje eit minimum av vedlikehald. Ein eller fleire delar av plassen kan ha overbygg og sidebygg som ver-vern, gjerne i gjennomsliktig eller delvis gjennomsliktig materiale (glas/plexiglas). Ver-vern/overbygg bør etablerast også slik at dei får effekt i ferdselssonene.

Konklusjon

Klimatisk er solplassen eit svært attraktivt område. Eit park-/leikeområde midt i sentrum med dei kvalitetane denne plassen har kan bli eit viktig bidrag til opphald og leik.

Analysar av parkeringssituasjonen i Fosnavåg sentrum viser at her er fleire ledige parkeringsplassar litt lenger vekk frå sentrum som kan nyttast som alternativ til denne. Det er også etablert nye handikapplassar ved rådhuset rett over gata for noverande parkering.

Parken skal utformast slik at den integrerer ferdselsårer for mjuke trafikantar.

Ein tilrår at arbeid med omregulering av området vert starta opp.

Fosnavåg, 18.04.2017

Olaus-Jon Kopperstad
Rådmann

Jarl Martin Møller
Avd.leiar

Sakshandsamar: Tanja Rafteseth

HERØY KOMMUNE
HERØY KOMMUNE

Utviklingsavdelinga

SAKSFRAMLEGG

Sakshandsamar:	ERLEVIK	Arkivsaknr:	2016/910
		Arkiv:	L13

Utvalsaksnr	Utval	Møtedato
70/17	Formannskapet	25.04.2017
	Kommunestyret	11.05.2017

SLUTTHANDSAMING - DETALJREGULERINGSPLAN FOR TARBERG HYTTEOMRÅDE

Tilråding:

Rådmannen rår til at kommunestyret eigengodkjenner, i medhald av plan- og bygningslova § 12-12, *Detaljreguleringsplan for Tarberg Hytteområde* med plankart datert 30.03.2017, føresegn datert 31.03.2017 og planomtale datert 31.03.2017.

Dette er eit enkeltvedtak som kan påklagast jamfør plan- og bygningslova § 1-9 og forvaltningslova kapittel VI innan 3 veker frå kunngjering. Klaga skal stilast Fylkesmannen som er klageinstans og sendast til Herøy kommune.

Særutskrift:

Kjellmar Tarberg.
Møre og Romsdal Fylkeskommune.
Fylkesmannen i Møre og Romsdal.
Statens Vegvesen, region midt.
Søre Sunnmøre Landbrukskontor.

Vedlegg:

Vedlegg

- 1 Plankart
- 2 Planomtale - revidert
- 3 Merknader FM
- 4 Merknader FK
- 5 Merknader Statens Vegvesen
- 6 F-sak 267/16 Saksprotokoll
- 7 Reviderte føresegner

Samandrag av saka:

Detaljreguleringsplan for Tarberg hytteområde er ein privat reguleringsplan utarbeidd av B. Tarberg AS for tiltakshavar Kjellmar Tarberg. Planen er i tråd med kommuneplanen sin arealdel og legg opp til ei utviding av eksisterande småbåthamn og naustområde på Tarberg, samt oppføring av fire nye fritidsbustader og offentleg badeområde.

Saksopplysningar:

Det vart gjennomført oppstartsmøte for arbeid med detaljreguleringsplan for Tarberg hytteområde 23.08.2016. Konsulent varsla oppstart 24.08.2016, med høyringsperiode 24.08.16 – 23.09.16.

Målet med planarbeidet er å regulere område for fritidsbustader, naust og småbåthamn m.m. innanfor eit avgrensa område som i kommuneplanen sin arealdel er avsett til naust, fritidsbebyggelse og småbåthamn m.m.

Detaljreguleringsplan for Tarberg hytteområde vart lagt ut til offentleg ettersyn i perioden 09.12.2016 – 27.01.2017 (Vedtak i Formannskapet 29.11.2016, F-sak 267/16)

Figur 1: Plankart i forslag til detaljreguleringsplan ved offentleg ettersyn frå 09.12.2016.

Innspel etter offentleg ettersyn:

Statens vegvesen, 03.01.2017:

«Statens vegvesen er nøgd med at sakshandsamar stadfestar at eksisterande avkøyrsløse i aust skal fjernast og at tilkomsten til området vert i vest. Vi er likevel noko usikker på korleis ein har tenkt å løyse utfordringa med jordvollen som ein skjerm så lenge ein har regulert vendehammaren gjennom jordvollen. Skjermen vil å så fall få redusert effekt. Statens vegvesen kan i alle tilfelle ikkje akseptere ein voll nærare fylkesvegen enn 5 meter...».

Vurdering:

- Støyanalyse er utført som del av planarbeidet. Denne viser at BFF1 ligg utanfor gul støysone, og det er difor ingen krav til støyskjerming i planen.

Fylkesmannen i Møre og Romsdal, 24.01.2017:

«Den austlegste enden av vegen langs stranda og ut på det vesle neset går gjennom området f_G (grønnstruktur). Denne vegen vil forringe friluftskvalitetane både i f-Gområdet og i o_FS-området. Vi rår til at denne vegen takast ut av planframlegget».

Fylkesmannen skriv vidare i sine merknader at badeområdet o_FS burde strekke seg lenger nord for å unngå konflikt med småbåtbrygger.

Vurdering:

- Innspelet er teke til følge. Veg f_V2 vert korta ned mot aust og vendehammaren er lagt om, jf. plankart i vedlegg 1. Elles er vegen uendra. Badeområdet o_FS er utvida 15m mot nord.

Møre og Romsdal Fylkeskommune, 19.12.2016:

«Badeområdet o_FS ligg på ein naturleg plass i forhold til landskapet, mens det planlagde byggeområdet a_BFF1 i vest, er føreslått som ei kunstig utfylling. Slik byggeområdet er plassert og utforma, så vil verknaden av dette kunne vere at badeområdet o_FS vil bli inneklemt, privatisert av næraste fritidsbygg, og ha slagskugge tidleg på ettermiddagen.»

Vurdering:

- BFF1 er allereie delvis utfylt og utbygd. På den austlegaste tomte står ei ferdig oppfylt hytte, etablert etter søknad. Kommunen vurderer det difor til at badeområdet slik det framstår i planforslaget, er vanskeleg å utvide mot vest. Fleire hytter mot vest vil heller ikkje påverke skuggeforholda over o_FS. Det er utvida i sjø mot nord og nordaust for å hindre konflikt med småbåthamna. Elles er det i kommuneplanen sin arealdel sett av til LNF område vidare mot aust utanfor planområdet.

Mindre revidering av føresegnar:

Etter avklaring med plankonsulent 18.04.2017 er føresegnene revidert til å inkludere at maks BRA for fritidsbustadane (BFF1) vert sett til 100 m², jf. føresegnene i kommuneplanen sin arealdel.

Vurdering og konklusjon:

Konsekvensar for folkehelse:

Kommunen vurderer det til at planforslaget bidreg positiv til folkehelse ved etablering av fritidsbustader, naust og hamneplassar i eit populært og sjønært område. Området manglar i dag eit opparbeidd rekreasjonsområde, noko som planen legg opp til.

Konklusjon:

Kommunestyret eigengodkjenner i medhald av plan- og bygningslova § 12-12 *Detaljreguleringsplan for Tarberg Hytteområde* med plankart datert 30.03.2017, føresegn datert 31.03.2017 og planomtale datert 31.03.2017.

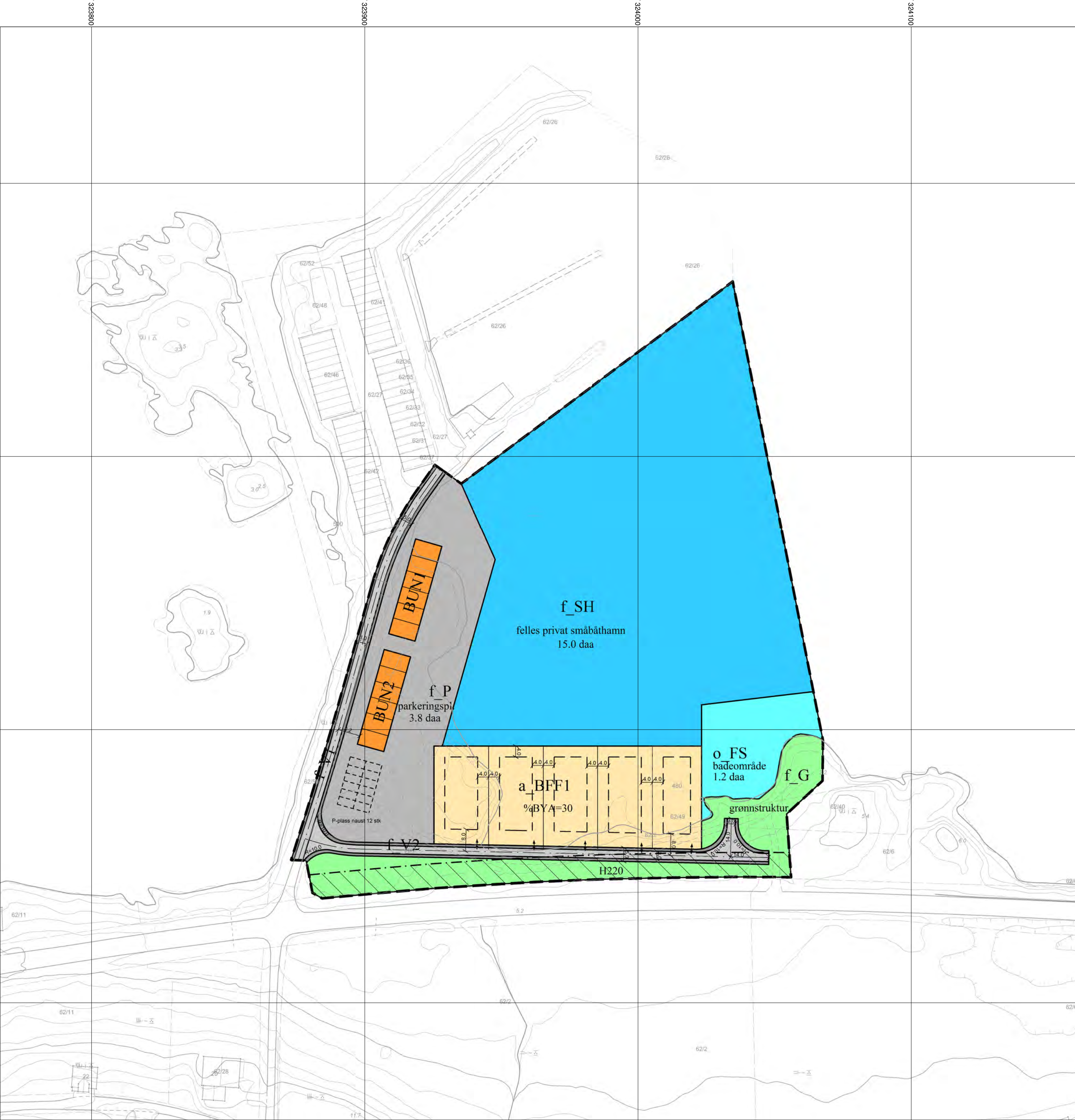
Dette er eit enkeltvedtak som kan påklagast jamfør plan- og bygningslova § 1-9 og forvaltningslova kapittel VI innan 3 veker frå kunngjering. Klaga skal stilast Fylkesmannen som er klageinstans og sendast til Herøy kommune.

Fosnavåg, 31.03.2017

Olaus-Jon Kopperstad
Rådmann

Jarl Martin Møller
Avd.leiar

Sakshandsamar: Erlend Sporstøl Vikestrand

TEIKNFORKLARING

Bygningar og anlegg (§12-5 NR.1)

- Fritidsbusetnad - frittliggjande
- Uthus/naust/badehus

Samferdselsanlegg og tekn.infr.(§12-5 NR.2)

- Veg
- Annan veggrunn - tekniske anlegg
- Parkeringsplassar

Grøntstruktur (§12-5 NR.3)

- Grøntstruktur

Bruk og vern av sjø og vassdrag (§12-5 NR.6)

- Småbåthamn
- Badeområde

Juridiske linjer og punkt

- Støysonegrense
- Planen si avgrensing
- Formålsgrense
- Regulert tomtegrense
- Byggjegrænse
- Regulert senterlinje
- Regulert parkeringsfelt
- Målelinje/avstandslinje
- Avkjørsel

Omsynsoner (§12-6)

- Støysone - Gul sone etter rundskriv T-1442

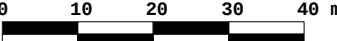
Basiskartet er tegnet med svak gråfarge

Kartopplysninger

Kilde for basiskart: Geovekst AS
Dato for basiskart: 2013
Koordinatsystem: UTM sone 32 / Euref89
Høydegrunnlag: NN 1954

Ekvidistanse 1 meter

Kartmålestokk 1:1000

DETALJPLAN - PBL (2008) § 12-3
Tarberg Hytteområde gnr. 62 bnr. 2 mfl.

MED TILHØYRANDE REGULERINGSFØRESEGNER

Arealplan-ID:
201606
Forslagstiller:
Kjellmar Svein Tarberg
Kartprodusent:
Herøy kommune/ Utviklingsavdelinga

Revisjon av plankart		DATO	SIGN.
1. Endring av snuplass på Veg2		30.03.2017	ERLEVIK/AF
2. Endring på området o_FS		30.03.2017	ERLEVIK/AF
SAKSBEHANDLING ETTER PLAN- OG BYGNINGSLOVEN	SAK	DATO	SIGN.
Kommunestyrets vedtak:			
2. gongs behandling i Formannskapet			
Offentlig ettersyn fra 29.11.2016 til 27.01.2017			
1. gongs behandling i Formannskapet	267/16	29.11.2017	ERLEVIK
Kunngjering av oppstart planarbeidet		26.08.2016	AZT
PLANEN UTARBEIDET AV: B. Tarberg AS			

15.11.2016

Planområde

DETALJREGULERINGSPLAN – PBL § 12-3

«TARBERG HYTTEOMRÅDE GNR. 62, BNR. 2 M:FL»

PLAN-ID: 201606

PLANOMTALE

INNHALD

1. SAMANDRAG AV PLANFORSLAGET
2. NØKKELOPPLYSNINGAR
3. BAKGRUNN FOR PLANARBEIDET
4. PLANPROSESS
5. PLANSTATUS OG RETNINGSLINJER
6. PLANOMRÅDET – DAGENS SITUASJON
7. PLANFORSLAGET
8. KONSEKVENSAV PLANFORSLAGET
9. MEDVERKNAD I PLANPROSESSEN
10. VEDLEGG

1. SAMANDRAG

Forslagstillar har tidlegare fått dispensasjon og løyve til utfylling i sjø for oppføring av 1 fritidsbustad. I planforslaget er området for fritidsbustader tenkt vidareført i vestleg retning mot «Hamnevegen», der fritidsbustadane er betjent av ein «sjøveg» som går frå vest mot aust. Nye naust er tenkt plassert i retning sør-nord langs hamnevegen med tilhøyrande parkeringsplasser. Området i sjø er planlagt som småbåthamn, der det er tenkt å legge ut flytebrygger med tilhøyrande landfeste. Det er også tenkt at ny plan skal opne opp for etablering av byggekant mot hamneområde i sjø. Forslagstillar ynskjer moglegheiter for å bygge ein jordvoll mellom «sjøvegen» og fylkesvegen for skjerming av fritidsbustadane frå fylkesvegen.

Planarbeidet er utført av B. Tarberg AS v/ Aleksander Zahl Tarberg.

2. NØKKELOPPLYSNINGAR

Tettstad, bygd eller by:	Tarberg, Moltustranda
Adresse:	6076 Moltustranda
Eigedom (gnr / bnr):	Gnr.62 bnr.2 m.fl
Forslagstillar:	Kjellmar Svein Tarberg
Plankonsulent:	B. Tarberg AS v/Aleksander Z. Tarberg
Eksisterande planstatus:	Kommuneplanens arealdel
Planområde sitt areal (daa):	28 543 m2
Nytt reguleringsføremål:	Naust, småbåthamn, hytter, køyreveg, grønstruktur, friluftsområde i sjø, annan veggrunn – tekniske anlegg.
Grad av utnytting:	30% hytter
Tal på nye einingar:	5 hytter, 12 naust
Aktuelle problemstillingar:	
Kunngjering, dato:	
Krav om konsekvensutgreiing:	Nei
Medverknad	Ikkje særskilte tiltak utover varsling etter PBL

3. BAKGRUNN FOR PLANARBEIDET

3.1 Planinitiativ

Bakgrunnen for planen er tiltakshavar sitt ynskje om å få føre opp fleire hytter i samsvar med formålet i kommuneplanens arealdel. Forslagstiller har fått løyve til oppføring av 1 fritidsbustad, Saltdalshytte, på gnr. 62 bnr. 49, men ynskjer å tilrettelegge fleire hytter. I kommuneplanens arealdel blir det stilt krav om reguleringsplan før utbygging, noko som også var eit klart vilkår ved dispensasjon for den første hytta. I samband med planarbeidet ynskjer forslagstiller å utnytte arealet i vest (parallelt med hamnevegen) til nye naust i rekkjer.

3.2 Føremål med planforslaget

Forslagstiller ynskjer med dette planforslaget å legge til rette for nye fritidsbustader, naust og utlegging av flytebrygger samsvar med kommuneplanens arealdel.

Ein er ikkje kjend med at det er registrert automatisk freda kulturminner innanfor planområdet. Det er heller ikkje registrert utvalde naturtypar, truga artar eller særskild sårbare økosystem i området. Planarbeidet vil omfatte vurderingar etter naturmangfaldslova i høve eksisterande kunnskap og Direktoratet for naturforvaltning sin database. I samband med utarbeiding av reguleringsplanen, vil ein gå gjennom ei risiko- og sårbarheitsanalyse (ROS-analyse) etter sjekkliste frå Fylkesmannen i Møre og Romsdal.

3.3 Krav om konsekvensutgreiing og planprogram

Planområdet er ei detaljregulering som skal følgje opp hovudtrekka i kommuneplane. Detaljreguleringsplanen med sine formål er difor i tråd med overordna arealplan. Det er gjennomført oppstartsmøte med kommunen, der planarbeidet blei vurdert i forhold til forskrift for konsekvensutgreiing. Det er konkludert med at planen ikkje skal konsekvensutgreiast. Ein vurderer planarbeidet til ikkje ha vesentlege verknader for miljø og samfunn at det skal vere naudsynt med KU-vurderingar utover det som er tenkt i planomtalen.

3.4 Tiltakshavar, plankonsulent og eigarskap

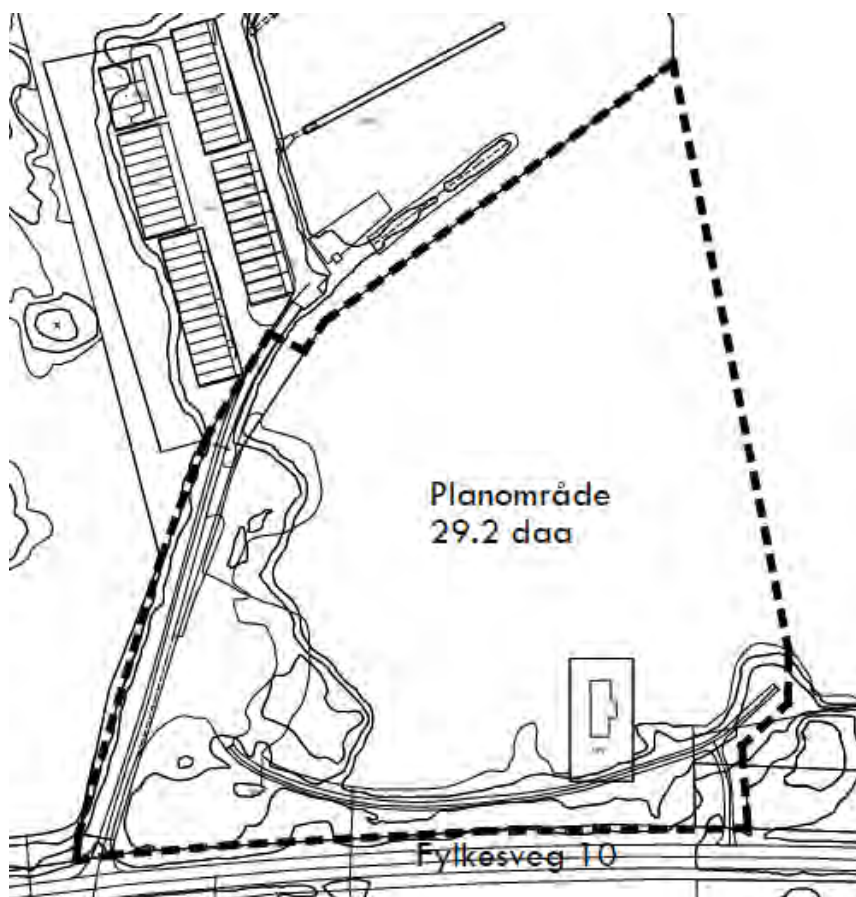
Tiltakshavar for planarbeidet er Kjellmar Svein Tarberg (grunneigar av gnr. 62 bnr. 2) Planen er initiert som ein privat detaljreguleringsplan. Arbeidet med utarbeiding av reguleringsplan vil skje i regi av Aleksander Zahl Tarberg i B. Tarberg AS. Reguleringsplanen skal utarbeidast som ein detaljplan etter plan- og bygningslova (PBL)

4. PLANPROSESS

4.1 Varsel om oppstart av planarbeid

I samsvar med § 12-10 i plan- og bygningslova (PBL) blei det den 23.08.2016 varsla oppstart av privat planarbeid med utarbeiding detaljreguleringsplan etter PBL § 12-3. Varslinga retta seg til aktuelle grunneigarar, naboar, offentleg mynde, lag og organisasjonar som kan ha interesse i planarbeidet.

Oppstart av planarbeid blei varsla i form av varslingsbrev utsendt på e-post til grunneigarar, naboar, offentlege myndigheiter og relevante lag/organisasjonar. Varslingsdokumenta blei sendt til kommunen for publisering på heimesida, men desse er ikkje registrert kunngjort på kommunen sine nettsider pr dato. Varsel om oppstart av planarbeid blei kunngjort gjennom annonse i Vestlandsnytt den 26.08.2016.

Bilete 1: Planområde ved varsling av planoppstart

4.2 Medverknad

I samband med oppstart av planarbeid er det kome i alt 8 innspel til planarbeidet.

Desse følgjer som vedlegg til planomtalen i sin heilskap. I vedlegg til planomtalen følgjer også forslagstillar og plankonsulent sine vurderingar kring dei innspela som er kome. Det går der fram korleis innspela er teke omsyn til i planarbeidet. Av omsyn til type plan og innhald i denne er det ikkje arrangert medverknadstiltak utover varsel om oppstart av planarbeid etter PBL.

5. PLANSTATUS OG AREALBRUK

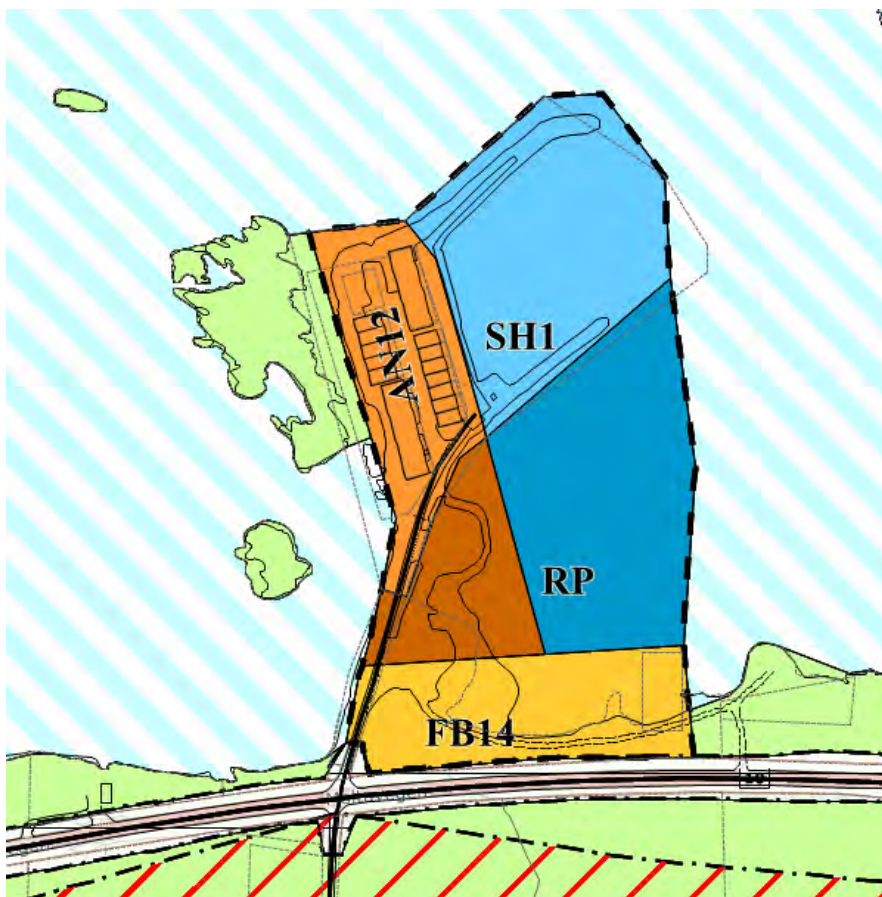
5.1 Planstatus

Reguleringsplanar:

Det er ikkje gjeldande reguleringsplanar innanfor aktuell plangrense. Planområdet er tilpassa Plan- id: «199701 VEG SANDE GRENSE – TARBERG» i sør, slik at plangrensa vert samanfalle med reguleringsplanen for fylkesvegen.

Kommuneplan:

I gjeldande arealstatus i kommuneplanens arealdel av 2015 er område for fritidsbustader (FB14), naust AN12 og framtidig

småbåthamn, LNFR-areal. Det ligg eit plankrav (RP) i kommuneplanen som seier at det skal utarbeidast ein reguleringsplan før større byggje- og anleggstiltak innanfor den avgrensa stipla linja for området.

Samfunnsdel

I gjeldande samfunnsdel er satsingsområdet «Verdiskaping» omtalt som relevant punkt for planarbeidet. Det blir vist til tekst i samfunnsplanen: «Herøy kommune ynskjer å leggje til rette for at bygdene kan fortsetje utviklinga og vere eit fundament for verdiskapinga i kommunen. Herøy kommune vil leggje til rette for ei auka verdiskaping i kommunen ved å samarbeide med næringsliv og bygdelag om felles prosjekt og støtte opp under prosjekt som kan vere med å auke verdiskapinga i lokalsamfunnet utan at det går på bekostning av lokale eller regionale samfunnsinteresser»

Temaplanar

Ingen særskilde.

Statlege planretningslinjer, bestemmelser og regionale planar med relevans for planarbeidet:

SPR Styrking av barn og unges interesser i planleggingen

Rikspolitiske retningslinjer for å styrke barn og unges interesser i planleggingen, bidrar til å oppfylle Norges forpliktelser etter FNs barnekonvensjon og skal synliggjøre og styrke barn og unges interesser i all planlegging og byggesaksbehandling etter plan- og bygningsloven.

SPR Samordnet bolig, areal og transportplanlegging

Hensikten med statlige planretningslinjer for samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging er å oppnå samordning av bolig-, areal- og transport-planleggingen og bidra til mer effektive

planprosesser. Retningslinjene skal bidra til et godt og produktivt samspill mellom kommuner, stat og utbyggere for å sikre god steds- og byutvikling.

SPR Differensiert forvaltning av strandsonen langs sjøen

Statlige planretningslinjer for differensiert forvaltning av strandsonen langs sjøen følger opp den nye plan- og bygningsloven, der byggeforbudet i 100-metersbeltet langs sjøen er videreført og strammet inn. Målet er å ivareta allmennhetens interesser og unngå uheldig bygging langs sjøen. I 100-metersbeltet skal det tas særlig hensyn til natur- og kulturmiljø, friluftsliv, landskap og andre allmenne interesser.

Retningslinjene deler kysten inn i tre områder. Det er strengest føringer der det er størst press på arealene, mens det i mindre sentrale strøk er større rom for å vurdere utbygging gjennom kommunale planer, spesielt til næringsutvikling, som for eksempel sjørettede reiselivsbygg.

Vi ligger i sone 3: De mindre sentrale delene av kysten i Rogaland, Hordaland, Møre og Romsdal og Trøndelagskysten, og for alle kystkommunene i Sogn og Fjordane, Nordland, Troms og Finnmark: Ikke like strenge føringer.

6. PLANOMRÅDET – DAGENS SITUASJON

6.1 Lokalisering

Planområdet er lokalisert på Tarberg i Herøy kommune, like ved den lokale småbåthavnen og rett nord for fylkesveg 10. Det er allerede etablert 1 hytte i området tidligere og det er etablert sjøveg og veg til småbåthavnen fra fylkesvegen. Området rundt småbåthavnen er utskilt, fylt ut og etablert fra bruk gnr. 62 bnr 2.

6.2 Avgrensing av planområdet

Planområdet omhandler i hovedsak areal som strekk seg fra fylkesvegen og nordover utover fjøre og areal i sjø avsett til fritidsbustader, naustområde og småbåthavn. Planområdet er om lag 28,6 dekar stort.

6.3 Dagens arealbruk og naboareal

Arealbruken for tilstøytende teigar og parseller er i dag avgrensa til småbåthamn, vegformål, hytter, naust. Sør for fylkesvegen er det landbruksareal og lenger sør og vest for desse areala finn ein spreidd busetnad.

6.4 Eksisterande busetnad i området

Det er ikkje lokalisert eksisterande einbustader innanfor planområdet. Det eksisterer i dag ein fritidsbustad som er etablert gjennom dispensasjon og ferdigstilt i 2016.

Eksisterende hytte i planområdet

Eksisterende naust utanfor planområdet

6.5 Topografi og landskapstrekk

Planområdet ligg i fjøre område med ingen særskilde markante topografiske endringar.

Helningskart viser dei ulike topografiske sonene i lokalområdet.

6.7 Solforhold

Området ligg nordvendt og har noko avgrensa solforhold frå oktober til mars.

6.8 Vegetasjon og dyreliv

Det er så vidt vi kjenner til ikkje utvalde naturtypar eller raudlista artar innanfor planområdet i dag. Området er etter vår kunnskap heller ikkje ferdselsområde for hjort eller småvilt.

6.9 Naturforhold

Etter ein gjennomgang i Direktoratet sin database og lokale kommunale rapportar, kan ein ikkje sjå at det føreligg kunnskap om utvalde naturtypar, sårbare områder eller områder med truga biologisk mangfald innanfor planområdet.

6.10 Barn og unge sine interesser

Deler av området er i registrerte data for barnetrakk frå 2012 avmerka som leik/opphaldsareal. Dette forstår vi som den delen som gjeld badeområde i sjø. Interesser knytt til bading og rekreasjon vil bli ivarettatt gjennom planarbeidet ved at badeplassen lengst aust blir holdt fri for inngrep og bevart som naturleg bukt/sandstrand. Her er det også høve til oppføring av benkar og utstyr som ivaretek ålmenta sine friluftinteresser.

6.11 Kulturminneverdiar

Det er ikkje registrert kulturminner eller kulturminneverdiar i området, jfr. Tilgjengelege databaser. Møre og Romsdal fylkeskommune eller Bergen Sjøfartsmuseum har heller ikkje kome med merknader eller krav om undersøkingar i planområdet.

6.12 Veg og trafikkforhold

Det er i dag etablert 3 vegar, der 2 av desse er lokalisert innanfor planområdet.

Veg 1 – Hamnevegen, er ein veg som er etablert av Moltustranda båtforening i samband med utfylling/utbygging av båthamna. Veg 2 – Sjøvegen er ein veg som er utfylt og etablert av grunneigar gnr 62 bnr 2 i samband med gardsdrift og bruk av eigedomen. Veg 3 – Fylkesveg 10 som er lokalisert sør for planområdet. Denne vegen har ei køyrebreidde på under 6 meter. Hamnevegen er i dag opparbeidd med støypt overflate, mens sjøvegen er opparbeidd med grus.

Fylkesveg 10

Hamnevegen

Sjøvegen

6.13 Støy frå vegtrafikk

Deler av området ligg i dag innanfor gul støysone i Statens Vegvesen sine støyvarslingskart.

Støyvarselkart er utarbeidd etter Miljøverndepartementets retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging (T-1442). Støyvarselkart viser beregna raud ($L_{den}>65\text{dB}$) og gul ($L_{den}>55\text{dB}$) støysone langs riks- og fylkesveg.

Støyvarselkartene frå Statens vegvesen viser ein prognosesituasjon 15–20 år fram i tid. Det vil seie at årsdøgntrafikk, som er ein av dei viktigaste parameteren i støyberegningsmodellen, er fremskrevet (basert på prognoser) til oppgitt beregningsår. Kartene kan ikkje nyttast til detaljvurdering av enkeltbustader, til det er usikkerheita i inngangsdata for stor.

Utsnitt frå Statens Vegvesen sine støyvarslingskart (Gul sone = L_{db} 55)

I samband med planarbeidet er det utarbeidd ei støyfagleg utgreiing som følgjer vedlagt denne planomtalen. Momenta frå denne utgreiinga er innarbeidd i dette planforslaget.

6.14 Offentleg kommunikasjon

Det er offentlig kommunikasjon gjennom etablert bussforbindelse langs fylkesveg 10. Næraste busskur er ved avkøyrslene til Tarbergvegen aust og vest for planområdet.

6.15 Vatn, avløp og overvatn

Vassleidningar: Det er i dag etablert sjøvassledning som kryssar frå søraust til småbåthavna, som eksisterande hytte og naust er tilkopla. Dreneringssystemet: For etablert hytte blir overflatevatn frå tak og husplass i dag leia til sjø. For vegar blir dette vatnet leia i grøfter, for deretter vidare bli leia i sjø. Kloakk: Dagens hytte har i dag etablert eigen godkjend avløpssystem (tank) med overløp i sjø.

6.16 Energi- og teleløyisingar

Det er i dag straum gjennom luftspenn til bygningar i området.

6.17 Privat og offentlig servicetilbod

Det eksisterer ikkje private eller offentlege servicetilbod innanfor eller i nærleiken av planområdet.

6.18 Risiko og sårbarheit (ROS)

Det er utarbeidd eiga risiko og sårbarheitsanalyse for denne reguleringsplanen. Analysen følgjer som vedlegg til denne planomtalen.

6.19 Grunnforhold

Det er ikkje registrert særskilte forhold ved grunnforholda i området. Eksisterande utfyllt areal er gjort på fast fjellgrunn og utfylling i sjø er gjort av steinmasser, der det enkelte stader er nytta murstein (naturstein) og plastringstein for avgrensing.

Eksisterande hytte utfylt på steinmasser som er lokalisert på berg – grunnfjell i dagen.

NVE peikar på at det kan vere marine avsetningar i planområdet. Ein har ikkje registrert at det er avsetningar som utgjer fare eller ustabile forhold kring utfylling og opparbeiding av terrenget i området. Tilgjengeleg kunnskap, erfaringar og kommunikasjon med kjentfolk i området kan heller ikkje peike på at det eksisterer usikre grunnforhold i nærområdet.

6.20 Havnivåstigning og bølgepåverknad

Området ligg skjerma mot bølgepåverknad frå vest som følgje av etablert molo med brystvern. Skjær og holmar vest av småbåthamna gir bølger ein naturleg deformasjon og mindre kraft mot etablert molo. Kotehøgde for fritidsbustader og naust er valt med bakgrunn i ROS-analysen i kapittel 7 og med bakgrunn i krava som ligg i føresegnene til kommuneplanens arealdel.

Rapportane «Havnivåstigning – Estimer av framtidig havstigning i norske kystkommuner (2009)» og «Håndtering av HAVNIVÅSTIGNING i kommunal planlegging - rapport utarbeidd for DSB er søkt lagt til grunn for løysingane som er valt i planarbeidet. Jf elles TEK10. Dette er nærare skildra i kapittel 7.

6.21 Luftforureining

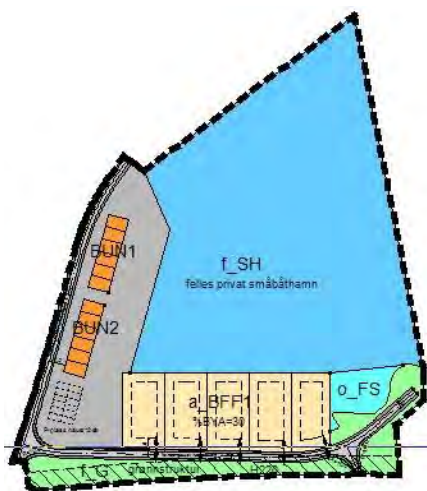
Ein er ikkje kjend med at det er luftforureining innanfor eller i nærleiken av dagens planområde.

7. PLANFORSLAG

7.1 Arealbruk

Planforslaget legg til rette for totalt 12 nye naust innanfor områda BUN1-2, med tilhøyrande uteområde for nausta og parkering. Området er tenkt utfylt, som ei vidareføring av allereie utfylt/opparbeidd areal. Det er vidare tenkt 4 nye hyttetomter i tillegg til den som allereie er plasser der i dag. Desse tomtene er tenkt utfylt i sjø frå sør mot nord og vest, som ei vidareføring av allereie etablert fylling. For sjøområdet i nord er det tenkt hamneområdet med moglegheit for utlegging av flytebrygger med tilhøyrande landgang og landfeste.

Endringar gjort jf. plankart og føresegner

Eksisterande hamneveg inngår i planarbeidet og er ei stadefesting av allereie etablert arealbruk, der vegen følgjer dagens trase. Sjøvegen sør for hyttene er tenkt noko omlagt i høve dagens trase, dette for å gi betre arealutnytting og mogleg opprusting til dagens behov.

Lengst aust i planområdet blir dagens badeområde stadfesta gjennom plan med badeplass i sjø og tilhøyrande friområde rundt. Tilkomstveg gir moglegheiter for fleire brukargrupper å ta del i friluftsliv gjennom universell utforming. Mellom fylkesvegen er det i plan lagt til rette for at det kan etablerast ein

jordvoll som vil kunne skjerme bebyggelsen frå trafikk og innsyn.

Det er teke med omsynssoner til gul støysone og sone for utstrekning for etablering av jordvoll. Planforslaget følgjer i hovudtrekk opp overordna kommuneplan med vidareføring av arealbruken, men har nokre mindre justeringar kring formålsgrenser.

7.2 Arealformål

Formål	Areal (daa)
BUN1 – Naust	0,4
BUN2 – Naust	0,4
Parkering	4,6
BFF1 – frittliggjande fritidsbustader	3,6
SH – felles privat småbåthamn	15,6
FS – friluftsområde i sjø (badeplass)	0,6
G – Grønnstruktur	2,4
V1 – Hamnevegen og V2 Sjøvegen	1,2
AVG – Annan veggrunn – tekniske anlegg	0,7

7.3 Byggjeareal

BU1 og BU2 Naust:

I område merka BUN1 og BUN2 skal det byggjast naust i ein etasje med hems. Maksimalhøgda skal ikkje vere over 6,5 meter. Nausta skal plasserast som vist innanfor føremålsgrrensa på plankartet med ei grunnflate på 6 m x 10 m. Ferdig golv i naust skal plasserast i intervallet 1,5 – 2,5 over NGO kote 0 avhengig av terrengtilhøva på staden. Alle konstruksjonar under kote 2,7 skal dimensjonast og

utformast til å kunne tole påkjenningar ved stormflo. Nausta skal byggjast etter same estetisk utforming som etablerte naust i tilstøytande hamneområdet. Naust skal vere i tradisjonell stil med trekledning og enkel utforming utan arker, kvister og andre takopplett, balkongar, altan, karnapp eller liknande fasadeelement som ikkje er i samsvar med naustet sin funksjon. Fargebruken skal vere avdempa. Dette gjeld også på lister og annan detaljering. Nausta kan underdelast i mindre einingar (lager) med eigne inngangar.

Naust skal nyttast som uisolert bygg til oppbevaring av båt og tilhøyrande reiskap/vegn. Hemsen/loftsromet skal ikkje ha målverdig areal. Nausta skal ikkje vere isolert. Det er forbode å legge til rette for overnatting og varig opphald i nausta.

Naustgruppene BUN1 og BUN2 er regulert med ein samla storleik på 360 m² pr gruppe og difor under brannkravet i føresegnene til kommuneplane.

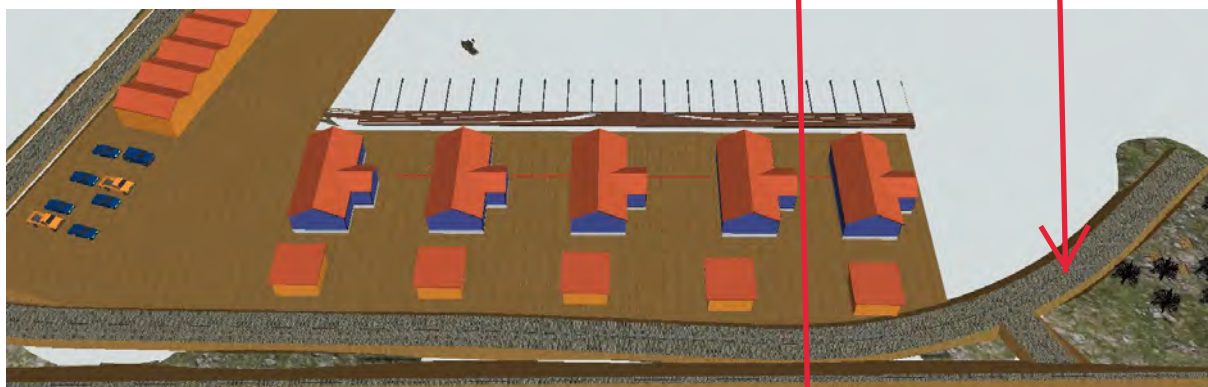
3D- illustrasjon nye naust

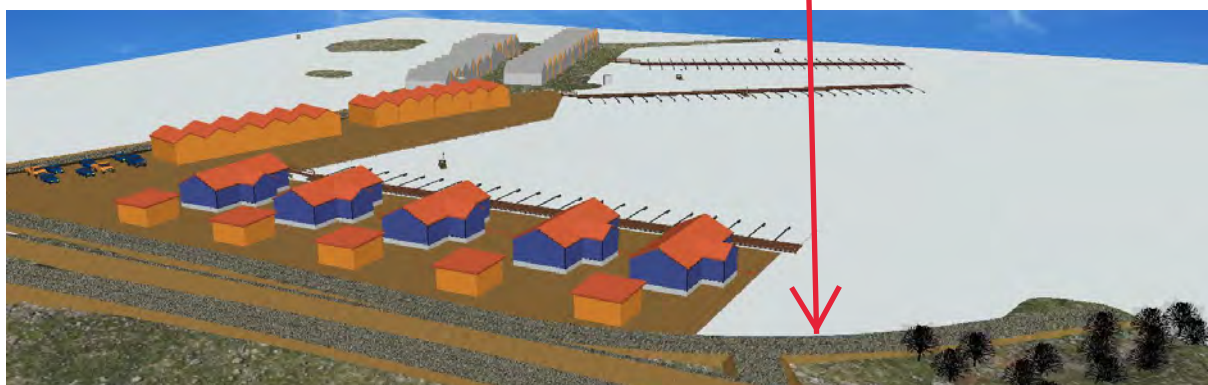
BFF1 – frittliggjande fritidsbustader

I området BFF kan det først opp frittliggjande hytter i ein etasje med hems. Bygningane skal plasserast innanfor byggjegrensene som vist på plankartet. Mønehøgda skal avgrensast til maksimalt 5,5 m og gesimshøgda til 4,0 m frå topp grunnmur /fundament. Det kan lagast til terrasse/platting på inntil 30 m². Utnyttingsgrad BYA% = 30. Det vert tillate med oppføring av carport på 20 m² med mønehøgda inntil 3,0 meter. Carport kan plasserast inntil 2,5 parallelt med regulert vegkant. Parkeringsplass pr tomt skal vere 1 biloppstillingsplass og 1 plass til gjesteparkering. Nye fritidsbustader skal plasserast med ferdig gulv på cote + 2.75 NN54. Framfor tomtene blir det tillate å etablere felles bryggefront framfor fritidsbustadane mot småbåthamna i nord. Endeleg utforming, dimensjon og materialval skal fastsetjast ved byggesak. Det skal leggjast vekt på å gje sjøfronten ei estetisk god utforming sett frå sjøsida.

Endrast jf. plankart og føresegner

3D- illustrasjon hyttetomter

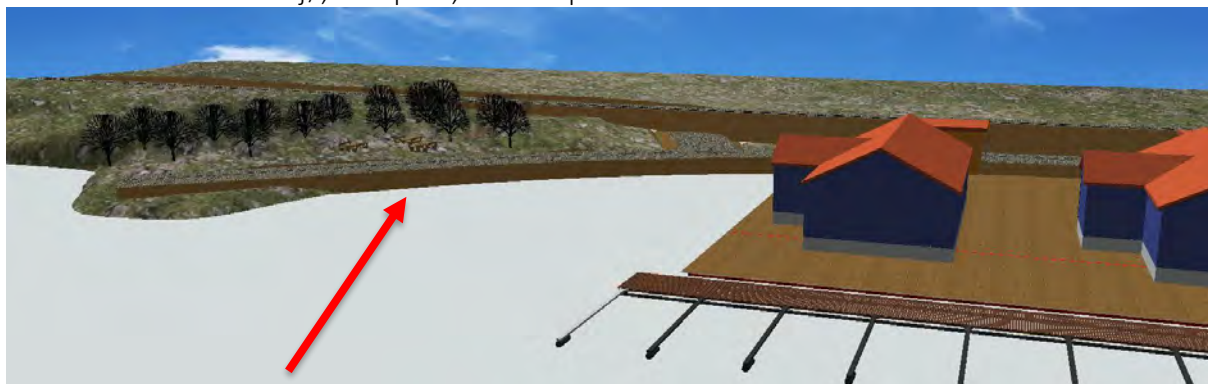
7.4 Friområde og badeplass

Område G (Grønnstruktur)

Området er friområde på land for ope for ålment ferdsel. Innanfor området kan det først opp mindre konstruksjonar som grillplass, benkar, gapahuk som naturleg høyrer heime i eit tilrettelagt friområde. Det vert tillate med opparbeiding av stiar med fast vegdekke for ferdselsårer for ivaretaking av kravet til universell utforming. Innanfor grønnstrukturområdet mot fylkesvegen i sør, vert det tillate med etablering av ein jordvoll i total maks.høgde på 2.5 meter over asfaltert vegbane. Jordvollen skal plasserast innanfor plangrensa. I avslutning mot felles privat køyrevog 2 og vendehammar, vert det tillate med bruk av natursteinsmurer mellom vegareal og grønnstruktur.

Friluftsområde i sjø (FS)

Området er friområde i sjø, badeplass, som er ope for ålment ferdsel.

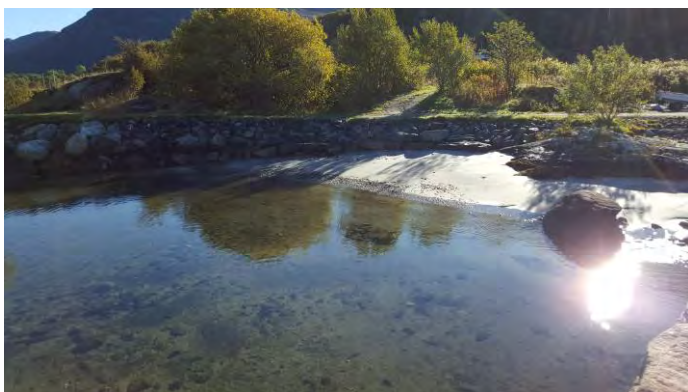

3D – illustrasjon badeplass

Endrast jf. plankart og føresegner

3D- illustrasjon tilrettelagt friluftsområde

Bilde som viser dagens opparbeidde badeplass med sand og oppmurt stein for opphold/rekreasjon.

På landsida er det rikeleg med areal for etablering av benkar og friluftsliv. Grusa veg gir gode tilkomst til friområde og badeplass.

7.5 – Parkering og carportar

Hytteområdet

For hytteområdet vert det tillate med oppføring av carport på 20 m² med mønehøgde inntil 3.0 meter. Carport kan plasserast inntil 2,5 parallelt med regulert vegkant. Parkeringsplass pr tomt skal vere 1 biloppstillingsplass og 1 plass til gjesteparkering.

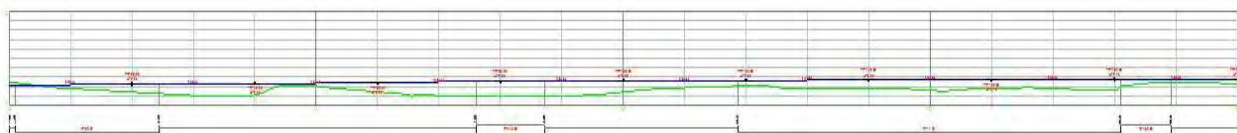
Naust og småbåthamn

For naust området er sett av 1 parkeringsplass pr naust og 0,5 parkeringsplass pr båtplass.

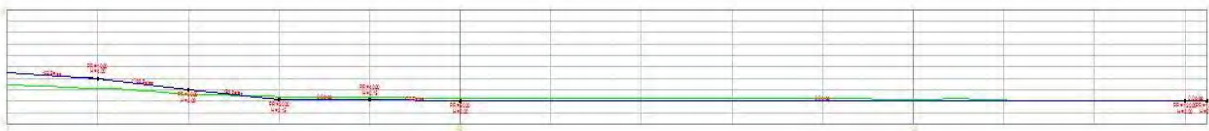
7.6 - Trafikkareal

Vegane i området er regulerte som felles private køyreveggar med ei køyrebreidde på 3.0 meter. I tillegg er det teke med areal til grøft/sideareal på 1 meter på kvar side av formålsbreidde. Sjølve vegarealet har då ei regulert breidde på 5.0 meter.

I enden av Sjøvegen er det regulert ein vendehammar for liten lastebil, som er dimensjonert og utforma etter krava til Herøy kommune sin vegnormal. **Endra jf. plankart. Vegen er korta ned i aust.**

Lengdeprofil for Sjøvegen – V2

Lengdeprofil Hamnevegen – V1

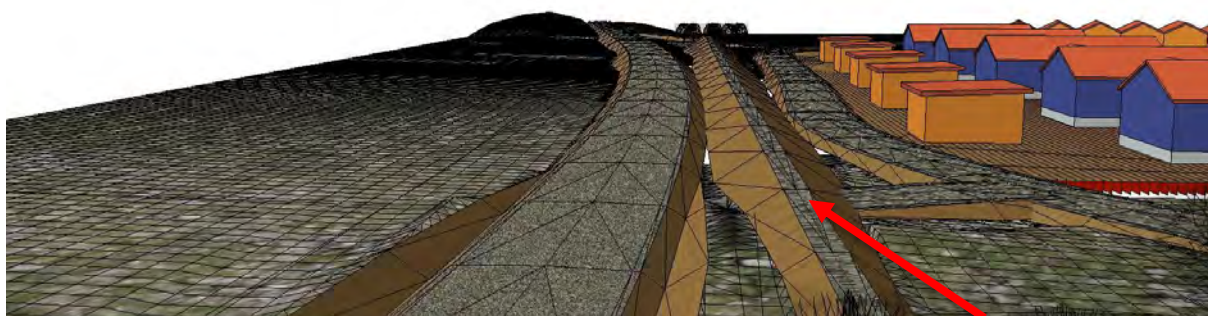
7.7 Støytiltak

Det er utarbeidd ei støyfagleg utgreiing frå vegtrafikkstøy etter krava i rettleiar T-1442/2012.

Statens Vegvesen sin trafikkdatabase NVDB viser at trafikkmengda på Moltuvegen var på 350 køyretøy i døgnet i 2015. For ein situasjon 10 år fram i tid frå no er det lagt til grunn at trafikken aukar med 2,5 % kvart år. Trafikkmengde på ÅDT = 500 køyretøy/døgn.

Andelen tungtrafikk er opplyst å vera 0 %.. Fartsgrense 80 km/t. Fordeling av trafikk over døgnet som gruppe 2 i M-128 (vegeliar til T-1442). Det vil sei: 84 % dag, 12 % kveld, 4 % natt, Tomtehøgda for nye hytter: kote +3. Hyttene vert bygd nord for Sjøvegen.

Den støyfaglege utgreiinga frå ekstern konsulent viser at planlagte hytter vil få støynivå under grensa for gul støyzone. Det betyr at det ikkje er naudsynt med tiltak for å komma under krava til trafikkstøy. Sjølv om støynivået hadde vore over grensa på $L_{den} = 55$ dB, ville vi ikkje ha tilrådd tiltak. Dette kjem av den låge trafikkmengda på Moltuvegen. Forslagstiller planlegg ein voll mellom Sjøvegen og Moltuvegen. Dette vil gjere at støynivået ved hyttene kan verta endå lågare enn vist i utrekningane.

Planlagt jordvoll

7.8 Renovasjon

Området har i dag renovasjonsløyising frå søre Sunnmøre reinhaldsverk. Det er lagt til rette for vendehammar som er dimensjonert for liten lastebil etter kommunen sin vegnormal, slik at mellom anna renovasjonsbil skal kunne ha moglegheiter for tilkomst til fritidsbustadområdet.

7.9 Risiko og sårbarheit (ROS)

Havstigning

I rapporten «Havnivåstigning – Estimerer av framtidig havstigning i norske kystkommunar (2009)» så er cote + 2,69 kritisk nivå for 100-års stormflo år 20100 relativt til år 2000. Aktuelt tiltak ligg under over kritiske 200 års høgda i høve stormflo inkl. omsyn til landheving og havstigning.

Dei aktuelle byggjeareala som er planlagt som naust og fritidsbustadområde vil vere etablert på steinfylling, med plastring/natursteinsmuring som avslutning mot sjø. Dekke på toppen er tenkt fast anten som betong eller asfalt og er målt til kote + 2.55 NN54. Konstruksjonen vil bli bygd opp av materiale som sjøvattn og verknadene frå stormflo etter kravet i kommuneplanen. Høgde på

eksisterande moloen (eksisterende. brystningsvern) er på kote + 3.55 NN54 og vil skjeme området mot bølgepåverknad. Høgaste vannstandsnivå med 200 års gjentakintervall for området er sett til 184 cm over Normalnull 1954.

Bølgefare

Basert på referaseprosjekt i nærleiken og tidlegare saker rundt område ved Tarberg er det peika på at det må visast merksemd på faren for stryping av bølger. Det er vanskeleg å gje nøyaktige estimat av bølgehøgden i området. Erfaringsmessig vil vind med 200 års returverdi ha vindhastigheit inntil ca 35 m/s. Dette vil kunne gi ei bølgehøgde på 1,7 m. Dei aktuelle byggeområde er tenkt etablert innanfor etablert hamne- og moloanlegg og vil soleis ligg skjerma frå vest med etablert brystning.

Av omsyn til bølgehøgde og dimensjonering av molo og hamneanlegg, så har moloen i området eit brystningsvern der toppen på dette ligg ca 1 meter over «Hamnevegen» som ligg på kote + 3.55 NN54. Molen er utført i materiale som tåler sjø og bølgeforhold etter 200 års returverdi. Plastrings-/brystningsvernet er i denne samanheng vurdert som tiltak for avdempe lokale bølgepåverknader. I tillegg kjem tilleggsmoment som etablerte holmar og skjær utanfor hamna, som er med på å deformere bølger inn mot anlegget. Moloen er i dag godt plastra og har fast dekke for avrenning av vatn. Les også sjekkliste ROS som følgjer vedlagt denne planomtalen.

7.10 Universell utforming

Området ligg i lågtliggjande terreng med vegar og opparbeidde flater. Tilkomstveg frå vest til aust, gir gode moglegheiter for universell utforming. Vedlagt vegprofilar viser at nye vegar ikkje er planlagde med stigningsforhold som gjer det vanskeleg å møte UU-krava.

7.11 Naturmangfald

Kunnskap (§8):

Vi oppfattar kunnskapsgrunnlaget i nasjonale databasar som tilfredstillande for vurderingar etter naturmangfaldslova i denne saka.

Førevar prinsippet (§9):

Vi har undersøkt tilgjengelege databaser for naturmangfald og teke utgangspunkt i tilgjengeleg kunnskap frå Miljødirektoratet. Med bakgrunn i dette ser vi ikkje på inngrepet i planframlegget som vesentleg for naturmangfaldet på Tarberg.

Samla belastning (§10):

Det er i Herøy kommune registrert om lag ca 160 andre førekomstar av artsområde. Sett i samanheng med dette vert den samla belastninga ikkje oppfatta som vesentleg.

Overvaking (§11):

Så langt vi kan sjå vil det ikkje vere naudsynt med ytterlegare overvaking av naturmiljøet enn det som allereie er etablert i dag.

Alternativ lokalisering (§12):

Alternativ lokalisering av utbygginga er ikkje aktuelt. Vi viser til at kommunen i gjeldande kommuneplan vurderte innspel om plassering av området.

Samla belastninga:

Basert på ovannemnde vurdering av planframlegget ikkje medfører vesentleg skade på naturmangfaldet i strid med forvaltningsmåla for naturtypar og økosystem (§4) og artar (§5).

7.12 Barn og unge

Området er friområde på land for ope for ålment ferdsel. Innanfor området kan det først opp mindre konstruksjonar som grillplass, benkar, gapahuk som naturleg høyrer heime i eit tilrettelagt friområde. Det vert tillate med opparbeiding av stiar med fast vegdekke for ferdselsårer for ivaretaking av kravet til universell utforming. Innanfor grønnstrukturområdet mot fylkesvegen i sør, vert det tillate med etablering av ein jordvoll i total maks.høgde på 2.5 meter over asfaltert vegbane. Jordvollen skal plasserast innanfor plangrensa. I avslutning mot felles privat køyreveg 2 og vendehammar, vert det tillate med bruk av natursteinsmur mellom vegareal og grønnstruktur. Området er friområde i sjø, badeplass, som er ope for ålment ferdsel.

7.13 Infrastruktur

Tiltakshavar ser det som naudsynt å ruste opp eksisterande infrastruktur, særskilt leidningsnett for VA er blir det naudsynt å auke kapasiteten på med bakgrunn i nye einingar. Dette blir noko som ein ynskjer å fastsetje i samband med frådeling og byggesaksbehandling av nye bygg og tomter.

7.14 Rekkjefølgjekrav i plan

Parkeringsplassane P skal opparbeidast samstundes med oppføring av nye naust innanfor område BK2.

8 KONSEKVENSAV PLANFORSLAGET

8.1 Overordna planar og vedtak

Ingen særskilde. Planforslaget følgjer opp hovudtrekka i kommuneplanen.

8.2 Eksisterande reguleringsplanar

Ingen særskilde

8.3 Barn og unges interesser i nærmiljøet

Positivt, då ein legg til rette for både fri leik og moglegheit for oppføring av gapahuk, benkar og anna som tilrettelagt for at born og unge kan opphalde seg i området. Badeplassen blir sikra gjennom arealformålet.

8.4 Estetikk, arkitektur og landskap

Ingen særskilde

8.5 Naboar og tilstøytande areal

Ingen særskilde

8.6 Trafikk og parkeringsforhold

Positivt, då ein legg til rette for fleire parkeringsplassar totalt i området.

8.7 Kulturminner og kulturmiljø

Ingen særskilde

8.8 Friluftsliv

Positivt, då ein legg til rette for at fleire kan bruke badeplassen og friområdet i aust.

8.9 Natur og miljøforhold

Ingen særskilde

8.10 Privat og offentlege servicetilbod

Ingen særskilde

8.11 Risiko og sårbarheit (ROS)

Ingen særskilde

8.12 Infrastruktur

Positivt, då forslagstillar har planar om utbygging av både avløp, vatn, drens, el/tele for nye hytter. Dette vil gi bygga moderne infrastruktur og i høve miljøet knytta til separert utslett/avløpssystem.

8.13 Næringsinteresser

Ingen særskilde

8.14 Økonomiske konsekvensar for kommunen

Ingen særskilde

9 MEDVERKNAD I PLANPROSESSEN

Vedlagt planomtalen følger dei innspela som har kome til planarbeidet og kommentarar/vurderingar til korleis dei ulike innspela har blitt handsama i høve planforslaget.

Aleksander Zahl Tarberg
Daglig leder
B.TARBERG AS
Mob: 46674461
E-post: aleksander@btarberg.no

VEDLEGG

1. ROS-analyse
2. Støyfagleg utgreiing
3. Innspel til planarbeidet (samla)
4. Merknadsskjema med vurdering av innspel
5. 3D-illustrasjonar
6. Referat frå oppstartsmøte
7. Varslingsdokument

Herøy kommune
Postboks 274
6099 FOSNAVÅG

 HERØY KOMMUNE RADMANNEN	
Reg. nr.	Saksbeh.
26 JAN. 2017	
Ark. kode P	
Ark. kode S	
Sak	Dok. nr.
Assesjon	

Herøy kommune
Detaljregulering - reguleringsplan gnr62 bnr2 m.fl Tarberg hytteområde
Offentleg ettersyn

Fylkesmannen har ut frå sine ansvarsområde følgjande merknader:

Generelt

Saka gjeld detaljregulering av eit knapt 30 dekar stort område med fritidsbustader, naust m.m. Planføremål er langt på veg i samsvar med gjeldande kommuneplan, men planområdet strekkjer seg noko lenger aust.

Natur- og miljøvern

Den austlegste enden av vegen langs stranda og ut på det vesle neset går gjennom området f_G (grønnstruktur). Denne vegen vil forringe friluftskvalitetane både i f_G-området og i o_FS-området. Vi rår til at denne vegen takast ut av planframlegget.

Barn og unge

I vår fråsegn ved oppstart, skreiv vi at dersom planområdet skal strekkje seg lenger mot aust enn det som er i tråd med kommuneplanen, må dette området setjast av til friområde med føresegn om at dette er ei badestrand, og at dette gjeld både på land og i sjøen. Framlegget til plankart, viser at det er sett av til o_FS (badeområde) på den innerste delen av stranda, men ikkje lenger ut i sjøen enn så langt det er sett av til fritidsbebyggelse. Vidare ut i sjøen er sett av til felles privat småbåthamn. Det er såleis kun nær land arealet er sett av til badeområde, og om lag 20 meter ut i sjøen vil det kunne ligge flytebrygger. Etter ortofoto er det langgrunt i området, og etter vårt syn sikrast ikkje friluftinteressene i tilstrekkeleg grad utan at o_FS går lenger ut i sjøen. Vi rår difor til at o_FS strekkjer seg monaleg lenger ut i sjøen enn det som er tilfellet i dette planframlegget.

Med helsing

Jon Ivar Eikeland (e.f.)
fagsjef - plansamordning

Kari Bjørnøy
seniorrådgivar

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur.

Kopi:

Møre og Romsdal fylkeskommune	Fylkeshuset	6404	Molde
Statens vegvesen Region midt	Postboks 2525	6404	MOLDE

Møre og Romsdal
fylkeskommune

Herøy kommune
Postboks 274
6099 Fosnavåg

Dykkar ref:	Dykkar dato:	Vår ref:	Vår saksbehandlar:	Vår dato:
2016/910	13.12.2016	126905/2016/REGULERINGSPLAN/1515	Anders Smith-Øvland, tlf. 71 28 02 41	19.12.2016

Herøy kommune - detaljregulering - privat reguleringsplan Tarberg hytteområde gbnr 62/2 m fl - fråsegn ved offentleg ettersyn

Møre og Romsdal fylkeskommune har ut frå sine ansvarsområde følgjande merknader:

Barn og unge

Bademrådet o_FS ligg på ein naturleg plass i forhold til landskapet, mens det planlagde byggeområdet a_BFF1 i vest, er føreslått som ei kunstig utfylling. Slik byggeområdet er plassert og utforma, så vil verknaden av dette kunne vere at badeområdet o_FS vil bli inneklemt, privatisert av næraste fritidsbygg, og ha slagskugge tidleg på ettermiddagen.

Avbøtande tiltak

For å sikre badeområdets kvalitetar kan kommunen til dømes vurdere følgjande avbøtande tiltak; reduksjon av byggeområdet a_BFF1 (i øst), samt fastsetting av byggegrensar og føresegn, for å redusere privatiseringa og slagskugge. For å kompensere for eventuelt reduksjon av byggeområdet a_BFF1 kan kommunen auke utnyttingsgraden (% BYA). Ei slik løysning både gi eit kompakt og meir arealeffektivt byggeområde, og eit romsleg og betre badeområde

Den austlege delen av utfyllinga/byggeområdet a_BFF1, kan med fordel bli avtrappa i plan og bli gitt eit arealformål og funksjon som kan fungere som buffer mellom det privatiserande byggeområdet a_BFF1 og badeområdet o_FS.

Dersom kommunen ikkje endrar planforslaget/innarbeider avbøtande tiltak nemnt ovanfor, men vedtek planforslaget slik dette føreligg, anbefalar vi at § 8. i planomtalen synleggjer planforslagets reelle verknader, dvs. at utforminga av byggeområdet a_BFF1 vil kunne medføre at badeområdet o_FS vil bli inneklemt, privatisert av næraste fritidsbygg og få slagskugge.

Automatisk freda kulturminne (marine)

Saka har vore til vurdering ved Bergens Sjøfartsmuseum. Museet kjenner ikkje til kulturminne ved Tarberg gbnr. 62/2 i Herøy kommune som kan bli direkte råka av reguleringa. Me har heller ingen indikasjonar på at området har vore nytta som ankringsstad eller hamn i eldre tid. Museet har derfor ingen merknader til reguleringa.

Det er likevel mogleg at det ligg kulturminne i det aktuelle området. Me gjer derfor merksam på at tiltakshavar pliktar å gje melding til museet dersom ein under arbeid i sjøområda finn skipsvrak, keramikk eller andre marine kulturminne. Dersom kulturminne

på sjøbotnen kan bli råka av tiltaket, må arbeidet under vatn straks stoppast. Verksemda må i så fall ikkje takast opp att før museet har undersøkt og eventuelt frigjeve området. Eventuelle brot på desse vilkåra vil være i strid med føresegnene i Lov av 9. juni 1978 nr. 50 om kulturminne.

Konklusjon

Vi viser til saksutgreiinga ovanfor og ber om at våre merknader og råd blir vurdert innarbeidd i det vidare planarbeidet.

Med helsing

Johnny Loen
plansamordnar

Anders Smith-Øvland
overarkitekt

Dette brevet er elektronisk godkjent og vil ikkje bli utsendt i papir.

Kopi:

Statens vegvesen, Region midt
Fylkesmannen i Møre og Romsdal

Møre og Romsdal
fylkeskommune

Statens vegvesen

Herøy kommune i Møre og Romsdal
Postboks 274
6099 FOSNAVÅG

Behandlande eining:
Region midt

Sakshandsamar/telefon:
Jan-Kristian Janson / 90412554

Vår referanse:
16/129260-8

Dykkar referanse:
2016/910

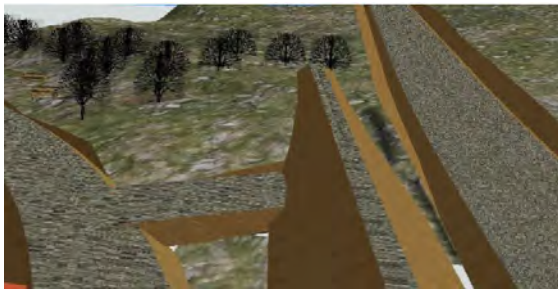
Vår dato:
03.01.2017

Tilbakemelding på offentlig ettersyn av detaljreguleringsplan Tarberg hytte- område – gnr. 62 bnr. 2 m.fl. – Herøy kommune

Viser til dykkar brev av 13.12.2016 og telefonsamtale med sakshandsamar 03.01.2017.

Statens vegvesen er nøgd med at sakshandsamar stadfestar at eksisterande avkøyrsløse i aust skal fjernast og at tilkomst til området vert i vest. Vi er likevel noko usikker på korleis ein har tenkt å løyse utfordringa med jordvullen som ein skjerm så lenge ein har regulert vende-
hammaren gjennom jordvullen. Skjermen vil å så fall få redusert effekt.

Illustrasjon med »gjennomgåande» jordvoll

Plankart med »gjennomgåande» vendehammar

Statens vegvesen kan i alle tilfelle ikkje akseptere ein voll nærare fylkesvegen enn 5 meter og er tilfreds med at sakshandsamar stadfesta dette. Vi har elles ikkje merknader til planforslaget.

Møre og Romsdal fylkeskommune har ansvaret for fylkesvegane, avgjør hvilke prosjekter som skal gjennomføres hvert år og gir politiske føringer for utvikling av fylkesvegane. Det er Statens vegvesen som normalt planlegger, bygger, drifter og vedlikeholder fylkesvegane på vegne av fylkeskommunen.

Postadresse
Statens vegvesen
506M300004M300010M300336M300341M
Postboks 2525
6404 MOLDE

Telefon: 02030
firmapost-midt@vegvesen.no
Org.nr: 971032081

Kontoradresse
Vestre Olsvikveg 13
6019 ÅLESUND

Fakturaadresse
Statens vegvesen
Landsdekkende regnskap
9815 Vadsø

Plan- og trafikkseksjonen
Med helsing

Lisbeth Smørholm
seksjonsleder

Jan-Kristian Janson

Dokumentet er godkjent elektronisk og har difor ingen handskrivne signaturar.

Kopi

Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Postboks 2520, 6404 MOLDE
Møre og Romsdal fylkeskommune, Postboks 2500, 6404 MOLDE

HERØY KOMMUNE
HERØY KOMMUNE

Utviklingsavdelinga

SAKSPROTOKOLL

Sakshandsamar:	ERLEVIK	Arkivsaknr:	2016/910
		Arkiv:	L13

Utvalsaksnr	Utval	Møtedato
267/16	Formannskapet	29.11.2016

DETALJREGULERINGSPLAN FOR TARBERG HYTTEOMRÅDE GNR. 62/2 M.FL - OFFENTLEG ETTERSYN

Tilråding:

Formannskapet vedtek i medhald av plan- og bygningslova § 12-10 å leggje vedlagt framlegg til detaljreguleringsplan for del av Tarberg, gnr. 62, bnr. 2 m. fl. ut til offentlig ettersyn i seks veker.

Møtebehandling:

Planleggar Erlend Vikestrand møtte og orienterte.
Rådmannen si tilråding vart samrøystes vedteken.

Vedtak i Formannskapet - 29.11.2016

Formannskapet vedtek i medhald av plan- og bygningslova § 12-10 å leggje vedlagt framlegg til detaljreguleringsplan for del av Tarberg, gnr. 62, bnr. 2 m. fl. ut til offentlig ettersyn i seks veker.

Særutskrift:

Fylkesmannen i Møre og Romsdal
Møre og Romsdal Fylkeskommune
B. Tarberg AS, Tarbergsvegen 3, 6076 Moltustranda
Statens Vegvesen
Kystverket, Region midt.
Noregs Vassdrags og Energidirektorat (NVE)
Barnerepresentanten
Søre Sunnmøre Landbrukskontor

Vedlegg:

1. Referat frå oppstartsmøte
2. Varslingsbrev - Varsel om oppstart
3. Plangrense
4. Innspel til varsel om oppstart
5. Støyfagleg utgreiing
6. ROS-analyse
7. Handsaming av innspel
8. Planomtale
9. Plankart
10. 3D illustrasjon av planforslaget
11. Føresegner

Saksopplysningar:

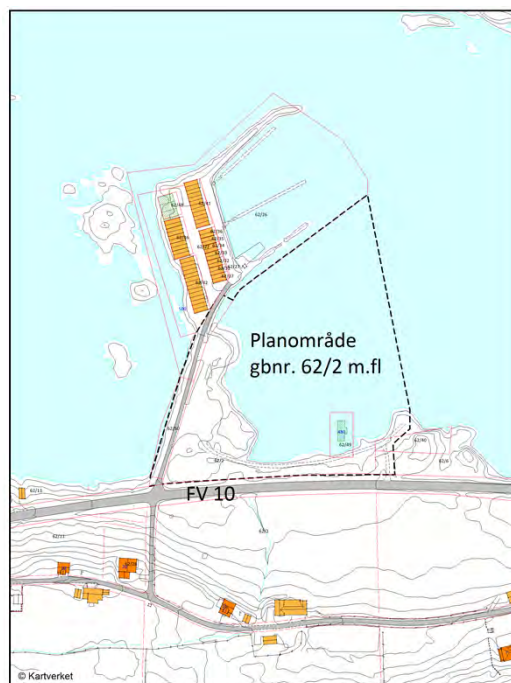
Planområdet ligg på Tarberg i Herøy kommune. Frå planområdet er det om lag 1,5 km til Moltu og om lag 17,5 km til Fosnavåg sentrum. Målet med reguleringsplanen er å legge til rette for etablering av naust og hytter, samt hamneplass til småbåtar og eit fritidsområde med badeplass, parkering og tilkomstveg m.m.

Reguleringsforslaget er fremja som ein detaljplan iht. PBL 12-3. Området er ikkje tidlegare regulert med detaljreguleringsplan, men er omfatta i kommuneplanen sin arealdel (2015).

Tiltakshavar er Kjellmar Svein Tarberg, med Aleksander Zahl Tarberg frå B. Tarberg AS som utførande planleggar for planarbeidet.

Planområdet ligg på nordleg side av Fv 10 Moltuvegen ved Tarberg, og grensar i nord mot Herøyfjorden. Planområdet ligg plassert sør for eksisterande småbåthamn på Tarberg der det allereie er etablert steinmolo, båtplassar og naustrekker med tilkomstveg (figur 1). Nord for planområdet ligg ei rekkje skjær og holmar i Herøyfjorden som gir ei naturleg bryting av bølger frå fjorden. I sør grensar planområdet til Fv 10, Moltuvegen. Som skil planområdet frå dyrkamark og bustadar på Tarberg.

Delar av planområdet er allereie utbygt, med ei eksisterande hytte (gnr. 62, bnr. 49) i søraustleg del. Det eksisterer også tilkomstveg til småbåthamna og nausta nord for planområdet med avkøyrsløse frå Fv 10, samt ein grusveg som går til eksisterande hytte. Området er difor ikkje uforstyrta, men er relativt lite utbygd.

Figur 1: Dagens situasjon for planområdet og nærområdet. Plangrense er vist med svart stipla linje.

Oppsummering av kva detaljreguleringa vil omfatte

- Ei oppfølging av kommuneplanen sin arealdel med ei detaljregulering der føremålet er etablering av fritidsbustader (hytter), naust og småbåtplassar innanfor eksisterande molo.
- Oppretting/grensesetting av hytte- og nausttomter.
- Felles privat køyreveg (Hamnevegen, V1 og Sjøvegen V2).

Det vart halde oppstartsmøte mellom kommuna, tiltakshavar og konsulent på rådhuset 23.08.2016. Området er ikkje tidlegare regulert, men er omhandla i kommuneplanen sin arealdel. Det vart varsla oppstart med frist for innspel sett til 23.09.2016. Det kom inn totalt 8 brev med innspel til varsel om oppstart.

Planforslaget

Arealbruk

Planforslaget legg til rette for totalt 12 nye naust innanfor områda BK1-2, med tilhøyrande uteområde for nausta og parkering. Området er tenkt utfylt, som ei vidareføring av allereie utfylt/opparbeidd areal. Det er vidare tenkt 4 nye hyttetomter i tillegg til den som allereie er plasser der i dag. Desse tomtene er tenkt utfylt i sjø frå sør mot nord og vest, som ei vidareføring av allereie etablert fylling. For sjøområdet i nord er det tenkt hamneområdet med moglegheit for utlegging av flytebrygger med tilhøyrande landgang og landfeste. Eksisterande hamneveg inngår i planarbeidet og er ei stadefesting av allereie etablert arealbruk, der vegen følgjer dagens trase. Sjøvegen sør for hyttene er tenkt noko omlagt i høve dagens trase, dette for å gi betre arealutnytting og mogleg opprusting til dagens behov.

Lengst aust i planområdet blir dagens badeområde stadfesta gjennom plan med badeplass i sjø og tilhøyrande friområde rundt. Tilkomstveg gir moglegheiter for fleire brukargrupper å ta del i friluftsliv gjennom universell utforming. Mellom fylkesvegen er det i plan lagt til rette for at det kan etablerast ein jordvoll som vil kunne skjerme bebyggelsen frå trafikk og innsyn. Det er teke med omsynssoner til gul støysone og sone for utstrekning for etablering av jordvoll. Planforslaget følgjer i hovudtrekk opp overordna kommuneplan med vidareføring av arealbruken, men har nokre mindre justeringar kring formålsgrenser.

Byggjeareal

BUN1 og BUN2

I område merka BUN1 og BUN2 skal det byggjast naust i ein etasje med hems. Maksimalhøgda skal ikkje vere over 6,5 meter. Nausta skal plasserast som vist innanfor føremålsgrensa på plankartet med ei grunnflate på 6 m x 10 m. Ferdig golv i naust skal plasserast i intervallet 1,5 – 2,5 over NGO kote 0 avhengig av terrengtilhøva på staden. Alle konstruksjonar under kote 2,7 skal dimensjonerast og

utformast til å kunne tole påkjenningar ved stormflo. Nausta skal byggjast etter same estetisk utforming som etablerte naust i tilstøytande hamneområdet. Naust skal vere i tradisjonell stil med trekledning og enkel utforming utan arker, kvister og andre takopplett, balkongar, altan, karnapp eller liknande fasadeelement som ikkje er i samsvar med naustet sin funksjon. Fargebruken skal vere avdempa. Dette gjeld også på lister og annan detaljering. Nausta kan underdelast i mindre einingar (lager) med eigne inngangar. Naust skal nyttast som uisolert bygg til oppbevaring av båt og tilhøyrande reiskap/vegn. Hemsen/loftsromet skal ikkje ha målverdig areal. Nausta skal ikkje vere isolert. Det er forbode å legge til rette for overnatting og varig opphald i nausta.

Naustgruppene BUN1 og BUN2 er regulert med ein samla storleik på 360 m² pr gruppe og difor under brannkravet i føresegnene til kommuneplanen.

BFF1 – frittliggjande fritidsbustader

I området BFF kan det førast opp frittliggjande hytter i ein etasje med hems. Bygningane skal plasserast innanfor byggjegrensene som vist på plankartet. Mønehøgda skal avgrensast til maksimalt 5,5 m og gesimshøgda til 4,0 m frå topp grunnmur /fundament. Det kan lagast til terrasse/platting på inntil 30 m². Utnyttingsgrad BYA% = 30. Det vert tillate med oppføring av carport på 20 m² med mønehøgd inntil 3.0 meter. Carport kan plasserast inntil 2,5 parallelt med regulert vegkant. Parkeringsplass pr tomt skal vere 1 biloppstillingsplass og 1 plass til gjesteparkering. Nye fritidsbustader skal plasserast med ferdig gulv på cote + 2.75 NN54. Framfor tomtene blir det tillate å etablere felles bryggefront framfor fritidsbustadane mot småbåthamna i nord. Endeleg utforming, dimensjon og materialval skal fastsetjast ved byggesak. Det skal leggjast vekt på å gje sjøfronten ei estetisk god utforming sett frå sjøsida.

Område G (Grønnstruktur)

Området er friområde på land for ope for ålment ferdsel. Innanfor området kan det førast opp mindre konstruksjonar som grillplass, benkar, gapahuk som naturleg høyrer heime i eit tilrettelagt friområde. Det vert tillate med opparbeiding av stiar med fast vegdekke for ferdselsårer for ivaretaking av kravet til universell utforming. Innanfor grønnstrukturområdet mot fylkesvegen i sør, vert det tillate med etablering av ein jordvoll i total maks.høgde på 2.5 meter over asfaltert vegbane. Jordvollen skal plasserast innanfor plangrensa. I avslutning mot felles privat køyreveg 2 og vendehammar, vert det tillate med bruk av natursteinsmur mellom vegareal og grønnstruktur.

Friluftsområde i sjø (FS)

Området er friområde i sjø, badeplass, som er ope for ålment ferdsel.

Hytteområdet

For hytteområdet vert det tillate med oppføring av carport på 20 m² med mønehøgd inntil 3.0 meter. Carport kan plasserast inntil 2,5 parallelt med regulert vegkant. Parkeringsplass pr. tomt skal vere 1 biloppstillingsplass og 1 plass til gjesteparkering.

Naust og småbåthamn

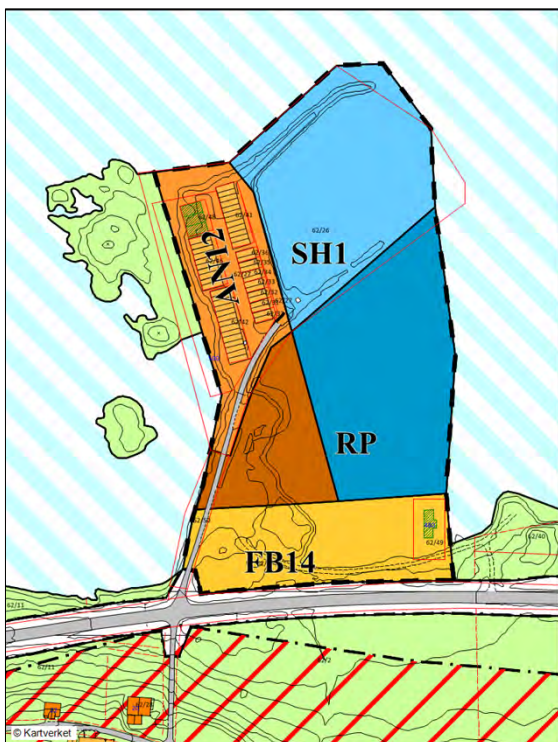
For naustområdet er det sett av 1 parkeringsplass pr. naust og 0,5 parkeringsplass pr. båtplass.

Vurdering og konklusjon:

Planmaterialet som ligg føre er godt gjennomarbeidd i forhold til kommunen sine krav. Planframlegget er ein detaljplan som utfyller, og samsvarer med gjeldande føringar i kommuneplanen sin arealdel (figur 2).

Tiltaket vart tidleg i planprosessen vurdert i høve «Forskrift om konsekvensutgreiing» etter plan- og bygningslova, og det vart konkludert med at tiltaket ikkje hadde vesentlege konsekvensar for miljø og samfunn, slik at ei konsekvensutgreiing ikkje var naudsynt.

Planomtalen som ligg ved saka skildrar planen med tilhøyrande problemstillingar på ein god måte. Plankonsulent har kommentert og gjort greie for dei innspel som har kome til planoppstart på ein tilfredstillande måte.

Figur 2: Utsnitt frå kommuneplanen sin arealdel.

Fosnavåg, 16.11.2016

Olaus-Jon Kopperstad
Rådmann

Jarl Martin Møller
Avd.leiar

Sakshandsamar: Erlend Sporstøl Vikestrand

REGULERINGSPLAN FOR "TARBERG HYTTEOMRÅDE"Nasjonal arealplan-ID: Kartnr. i kartarkivskap nr. 1
1515201606Eigengodkjenningsdato
XX.XX.2017Eigengodkjend av:
Herøy kommunestyre**Områdeomtale/plangrense:**

I nord: Grensar til småbåthamn og sjø

I sør: Grensar til reguleringsgrense

I aust: Grensar til brystningsvern for hamneveg

I vest: Grensar til friområde

§§ 1-3 GENERELT**§ 1 - GYLDIGHETSOMRÅDE**

Reguleringsføresegnene gjeld for området som på plankartet er vist med reguleringsgrenser. Innanfor grensene skal areala nyttast - og bygningane plasserast - slik som planen (plankartet og føresegnene) fastset.

§ 2 - ANDRE BESTEMMINGAR

Føresegnene kjem i tillegg til ei kvar tid gjeldande sentrale og kommunale lover og føresegner.

§ 3 - PRIVATRETTSLEGE AVTALAR

Etter at reguleringsplanen med tilhøyrande føresegner er gjort gjeldande, kan det ikkje gjerast privatrettslege avtalar som er i strid med planen.

§ 4 - REGULERINGSFØREMÅL

Arealet innanfor reguleringsgrensene skal nyttast i samsvar med PBL til følgjande føremål slik:

Bygningar og anlegg (PBL § 12-5, nr. 1)

- Naust med hems (BUN1-2)
- Fritidsbustader (BFF1)

Samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur (PBL § 12-5, nr. 2)

- Køyreveg (f_V1 og f_V2)
- Annan veggrunn – teknisk anlegg (AVG)
- Parkeringsplassar (f_P)

Grøntstruktur (PBL § 12-5, nr. 3)

- Grønnstruktur (f_G)

Bruk og vern av sjø og vassdrag, med tilhøyrande strandsone (PBL § 12-5, nr. 6)

- Småbåthamn (f_SH)
- Friluftsområde i sjø (o_FS)

§ 5 - FELLESFØRESEGNER

a. Bygg på areala BUN1, BUN2 og BFF1 skal plasserast innanfor regulert byggegrense(r). Byggegrense er samanfallande med formålsgrense. Maks BYA =100% for områda BUN1 og BUN2. Takutstikk kan kome utanfor. Parkering dekkast på anna område.

b. Alle inngrep skal planleggjast og utførast på ein slik måte at verknadene vert så små som mogleg. Bygg skal tilpassast terrenget på tomta og nødvendige inngrep i terreng og vegetasjon skal utførast så skånsamt som mogleg.

- c. Innanfor byggeområda kan det oppførast trafokioskar eller andre tekniske innretingar der dette er nødvendig. Frittliggjande bygg til slike føremål skal ha dimensjon, form og farge som er tilpassa busetnaden elles i området.
- d. Dersom det under arbeid kjem fram funn eller strukturar som kan vere automatisk freda kulturminne, må arbeidet straks stogkast og arkeolog ved Møre og Romsdal fylkeskommune kontaktast. Ved slike funn i sjøområda skal det meldast frå til Stiftelsen Bergens Sjøfartsmuseum.

AREALBRUK:

§ 6 – BEBYGGELSE OG ANLEGG (PBL. § 12-5, nr. 1)

Generelt:

Kommunen skal ved handsaming av byggjemelding sjå til at bygningane får ei god form. Bygningen si form skal samsvare med bygningen sin funksjon og gje uttrykk for tida sin arkitektur med eit godt materialval. Bygningar i same gruppe skal gjevast ei harmonisk utforming. Det skal ikkje nyttast reflekterande materialar på bygningar eller anlegg. Unnateke er glasfasade. Utvendige fargar skal godkjennast av kommunen. For naust gjeld krav om at bygningsdel under kote 2,79 NN54 skal ha berande bygningsdel i betong ev. anna materiale som toler sjøvatn og verknadene frå stormflo

1. Fritidsbustader (BFF)

I området BFF kan det førast opp frittliggjande hytter i ein etasje med hems. Bygningane skal plasserast innanfor byggjegrensene som vist på plankartet. Fritidsbustadane kan førast opp med bruksareal (BRA) inntil 100m², jf. føresegnene til kommuneplanen sin arealdel. Mønehøgda skal avgrensast til maksimalt 5,5 m og gesimshøgda til 4,0 m frå topp grunnmur /fundament.

Det kan lagast til terrasse/platting på inntil 30 m². Utnyttingsgrad BYA% = 30.

Det vert tillate med oppføring av carport på 20 m² med mønehøgda inntil 3.0 meter. Carport kan plasserast inntil 2,5 parallelt med regulert vegkant. Parkeringsplass pr tomt skal vere 1 biloppstillingsplass og 1 plass til gjesteparkering. Nye fritidsbustader skal plasserast med ferdig gulv på kote + 2.75 NN54.

Framfor tomtene blir det tillate å etablere felles bryggefront framfor fritidsbustadane mot småbåthamna i nord. Endeleg utforming, dimensjon og materialval skal fastsetjast ved byggesak. Det skal leggjast vekt på å gje sjøfronten ei estetisk god utforming sett frå sjøsida.

2. Naust med hems (BK)

I område merka BK1 skal det byggjast naust i ein etasje med hems. Maksimalhøgda skal ikkje vere over 6,5 meter. Nausta skal plasserast som vist innanfor føremålsgrensa på plankartet med ei grunnflate på 6 m x 10 m.

Ferdig golv i naust skal plasserast i intervallet 1,5 – 2,5 over NGO kote 0 avhengig av terrengtilhøva på staden. Alle konstruksjonar under kote 2,7 skal dimensjonerast og utformast til å kunne tole påkjenningar ved stormflo.

Nausta skal byggjast etter same estetisk utforming som etablerte naust i tilstøytande hamneområdet. Naust skal vere i tradisjonell stil med trekledning og enkel utforming utan arker, kvister og andre takopplett, balkongar, altan, karnapp eller liknande fasadeelement som ikkje er i samsvar med naustet sin funksjon.

Fargebruken skal vere avdempa. Dette gjeld også på lister og annan detaljering.

Nausta kan underdelast i mindre einingar (lager) med eigne inngangar.

§ 7 – UTEAREAL TILHØYRANDE BYGGJEAREAL

- a. Uteareal skal opparbeidast og ferdigstillast samstundes med bygningane/anlegget elles i samsvar med utbyggingsplan godkjent av kommunen.
- b. Innafor kvar tomt må utbyggjar syte for naudsynt drenering for overvatn og grunnvatn, og føre dette til avløp til bekk/vassdrag/sjø eller kommunalt leidningsnett etter godkjenning frå kommunen.
- c. Kommunen skal ha rett til å nytte uteareal i samband med naudsynt vedlikehald av kommunaltekniske anlegg som kryssar eller ligg inntil byggeområda.
- d. Terreng, gjerde og hekkar langs gater og i kryss skal ikkje vere høgare enn 0,7 m over vegnivået. Ved avkøyrsløp gjeld krava ovanfor, men høgda skal ikkje vere over 0,5 m. Sjå elles føresegnene vedkomande frisktlinjer.

§ 8 –SAMFERDSELSANLEGG OG TEKNISK INFRASTRUKTUR (PBL . § 12-5, nr.2)

1. Annan veggrunn – teknisk anlegg (AVG)

I område for annan veggrunn AVG (teknisk anlegg) kan det byggast plastring/bølgjevern mot sjø ved tilstøytande vegareal. Her vert det tillate med etablering av veglys, leidningar, skap for el/tele og andre mindre tekniske konstruksjonar knytt til infrastruktur.

2. Parkeringsplassar (P)

I område merka P skal det etablerast parkeringsplassar på grunnen. Det skal etablerast 1 parkeringsplass per naust. Parkeringsareala skal opparbeidast samstundes med oppføring av nye naust.

Parkeringsplassen omfattar også landdelen til småbåthamna og kan nyttast av dei som har båtplass i småbåthamna innanfor planområdet. Her vert det tillate med etablering av kai/bryggjefront mot småbåthamna. Det kan etablerast løysing for båtopptekk. Området skal nyttast til snuareal i tilknytning til nausta og båtopptrekket. Tilkomst til bryggeanlegga kan gjerast ved terrassering av støttemur/plastring.

3.Veg

f_V1 – Hamnevegen

Er felles privat køyreveg til dei som har rettigheter for vegen. Vegen skal opparbeidast i dimensjon som vist på plankartet.

f_V2 - Sjøvegen

Er felles privat køyreveg til hyttetomtene. Vegen er open for ålmenta sin bruk av badeplass og friområde. Vegen skal opparbeidast i dimensjon som vist på plankartet.

§ 9 - GRØNTSTRUKTUR (PBL. § 12-5, nr. 3)

Område G (Grønnstruktur)

Området er friområde på land for ope for ålment ferdsel. Innanfor området kan det førast opp mindre konstruksjonar som grillplass, benkar, gapahuk som naturleg høyrer heime i eit tilrettelagt friområde. Det vert tillate med opparbeiding av stiar med fast vegdekke for ferdselsårer for ivaretaking av kravet til universell utforming.

Innanfor grønnstrukturuområdet mot fylkesvegen i sør, vert det tillate med etablering av ein jordvoll i total maks.høgde på 2.5 meter over asfaltert vegbane. Jordvollen skal plasserast innanfor plangrensa. I avslutning mot felles privat køyreveg 2 og vendehammar, vert det tillate med bruk av natursteinsmur mellom vegareal og grønnstruktur.

§ 10 - BRUK OG VERN AV SJØ OG VASSDRAG (PBL. § 12-5, nr. 6)

Småbåthamn (SH):

I området kan det etablerast felles privat småbåthamn med tilhøyrande funksjonar (del av molo, båtopptrekk, landgong og flytebyggjer med tilhøyrande forankring). I tillegg kjem tilhøyrande båtferdsel i sjø. Plan som viser flytebyggjeplanlegg i sjø skal godkjennast av rett hamnemynde.

Friluftsområde i sjø (FS)

Området er friområde i sjø, badeplass, som er ope for ålment ferdsel.

§ 11 – OMSYNSSONE (PBL. § 12-6)

H220 (Gul støysone)

Det er lagt inn gul støysone på plankartet, jf. Statens vegvesen sine støyvarslingskart.

§ 12 – KRAV OM REKKJEFØLGJE (PBL. § 12-7 NR. 10)

a. Parkeringsplassane P skal opparbeidast samstundes med oppføring av nye naust innanfor område BUN2.

*Sist revidert 31.03.2017

Godkjent i Herøy kommunestyre XX.XX. 2017, K-sak XX/17.

Herøy kommune, 2017

Ordfører

HERØY KOMMUNE
HERØY KOMMUNE

Eigedomsavdelinga

SAKSFRAMLEGG

Sakshandsamar:	RMY	Arkivsaknr:	2017/264
		Arkiv:	024

Utvalsaksnr	Utval	Møtedato
71/17	Formannskapet	25.04.2017

TILTAKSPAKKE 2017 - FORDELING AV TILSKOT

Tilråding:

1. Formannskapet tek fordelinga av tilskotsmidlar frå kommunal- og moderniseringsdepartemenet til vitande og vedtek å vidareføre prosjektet i samsvar med prosjektbeskrivelsen, likevel med slik fordeling av midlar til ordinær anskaffelse:
 - a. Sektor Samfunnsutvikling – Kr. 1 250 000,-
 - b. Sektor Stab – Eigedomsavdelinga – Kr. 1 250 000,-
2. Rådmannen får fullmakt til å gjere dei naudsynte budsjettendringar.

Særutskrift:
NAV Herøy
Sektor Stab
Sektor Samfunnsutvikling
Økonomiavdelinga

Vedlegg:

Prenta vedlegg

1. Brev frå kommunal- og moderniseringsdepartement 21.03.2017

Uprenta vedlegg

1. F-sak 21/17

Samandrag av saka:

Saka gjeld fordeling av tilskotsmidlar frå kommunal- og moderniseringsdepartementet for 2017 til ekstraordinært vedlikehald av kommunale bygg og anlegg, herunder mindre endring av prosjektmodellen for 2017 for å kunne nytte delar av midlane til ordinære anskaffelsar.

Bakgrunn

Stortinget vedtok 17. desember 2016 statsbudsjettet for 2017 og vedtok i den samanheng eit øyemerka tilskot til kommunane på Sørlandet og Vestlandet på 650 mill. kroner. Midlane skal nyttast til vedlikehald og rehabilitering av vegar, bygg og anlegg som er eigd av kommunen, kommunalt foretak eller kirkelig fellesråd.

400 mill. kroner vart fordelt på bakgrunn av ledigheitstal fra NAV per august 2016, då arbeidsledigheita var 3,1 prosent. I statsbudsjettet vart det varsla at regjeringa ville kome tilbake til fordelinga av dei resterande 250 mill. kronene på nyåret. Dei resterande 250 mill. kronene er no fordelt til kommunane på Sørlandet og Vestlandet som hadde en arbeidsledighet per februar 2017 på meir enn 3,1 pst.

For Herøy kommunes del inneber ovannemnde ei samla tildeling for 2017 på totalt kr. 6,9 mill. Den samla tildelinga for 2016 var til samanlikning på totalt kr. 5,2 mill. Pengane vart utbetalt frå departementet 05.04.2017.

Prosjektbeskrivelse

Formannskapet handsama fyrste tildeling for 2017 i møte 24. januar 2017 og vedtok då vidareføring av prosjektet i samsvar med prosjektmodellen for 2016, jf. F-sak 21/17 i uprenta vedlegg 1.

Samarbeidet mellom eigedomsavdelinga, utviklingsavdelinga og NAV Herøy la i 2016 til rette for at 22 arbeidslause vart mellombels tilsette i prosjektet. Av desse 22, gjekk 7 deltakarar over i fast arbeid i løpet av prosjektperioden.

Prosjektet var organisert med styringsgruppe, prosjektleiar, arbeidsleiarar og personalkoordinator. Prosjektet har medverka til å begrense antal arbeidslause og reduserte kommunen sine utgifter til sosialhjelp i perioden.

Sektor Samfunnsutvikling og Sektor Stab v/ Eigedomsavdelinga ynskjer å vidareføre prosjektmodellen frå 2016 men ber samstundes om midlar til ordinære anskaffelsar då delar av dei behov som er registrert ikkje kan løysast gjennom sysselsettingsmodellen. Avdelingane ber difor om at det vert avsett kr. 1 250 000 mill. innanfor kvar avdeling sitt ansvarsområde til ordinær anskaffelse og har i samråd med styringsgruppa forøvrig vorte samde om å fremme sak til formannskapet om dette.

Vurdering og konklusjon:

Rådmannen rå formannskapet til å godkjenne prosjektbeskrivelsen for tiltakspakke 2017, herunder at midlane delvis vert nytta til ordinære anskaffelsar.

Gjennomføring av kommunal tiltakspakke har medført at mange arbeidslause og økonomisk sosialhjelpsmottakarar har fått verdifull arbeidspraksis samtidig som kommuna har fått utført vedlikehald på kommunale bygg og anlegg. Fleire prosjektdeltagarane har gått over til ordinært arbeid i perioden.

Prosjektet har hatt ein eiga styringsgruppe og prosjektleiing, som har god hatt kontroll på økonomi og prosjektgjennomføring. Det er grunnlag for å vidareføre denne modellen i 2017 men samstundes må delar av dei behov avdelingane har kartlagt løysast gjennom ordinære anskaffelsar.

Konsekvensar for drift

Tilskotsmidlane gjer det mogleg for administrasjonen å gjennomføre tiltak som elles ikkje hadde vore gjennomført grunna manglande budsjettdekning. Samstundes bidreg kommunens modell for gjennomføring til at driftskostnadane innanfor andre sektorar, særleg NAV Herøy, kan reduserast.

Konsekvensar for folkehelsa:

Det er heilt klart eit tilbod som bidrar positivt for folkehelsa ved at arbeidslause får tilbod om mellombels arbeid som med det kan bidra til at dei hjelpast tilbake til den ordinære arbeidsmarknaden.

Fosnavåg, 30.03.2017

Olaus-Jon Kopperstad
Rådmann

Robert Myklebust
Eigedomsleiar

Sakshandsamar: Robert Myklebust

**DET KONGELIGE KOMMUNAL-
OG MODERNISERINGSDEPARTEMENT**

WV
ELG
ØK

Ifølge liste

 HERØY KOMMUNE	
RÅDMANNEN	
Reg. nr. 2017/264	Saksnr.
22 MARS 2017	
Ark. kode P	
Ark. kode S	
Fav.	Dok. nr.
Kassasjon	

Deres ref

Vår ref

Dato

17/460-4

21.03.2017

Engangstilskudd til kommunalt vedlikehold på Sørlandet og Vestlandet - utbetaling

Det vises til rundskriv H-2391 den 10. februar 2017 om ovennevnte.

Stortinget vedtok 17. desember 2016 ved behandlingen av statsbudsjettet 2017 et øremerket tilskudd til kommuner på Sørlandet og Vestlandet på 650 mill. kroner til vedlikehold og rehabilitering av veier, bygg og anlegg som er eid av kommunen, kommunalt foretak eller kirkelig fellesråd. Midlene er bevilget på kap. 576, post 60 Tilskudd til vedlikehold og rehabilitering i kommuner.

400 mill. kroner ble fordelt på bakgrunn av ledighetstall fra NAV per august 2016, da arbeidsledigheten var 3,1 prosent. I statsbudsjettet ble det varslet at regjeringen ville komme tilbake til fordelingen av de resterende 250 mill. kronene på nyåret. De resterende 250 mill. kronene er nå fordelt til kommuner på Sørlandet og Vestlandet som hadde en arbeidsledighet per februar 2017 på mer enn 3,1 pst. Bare kommuner der ledigheten var høyere enn 3,1 prosent, mottar tilskudd. Den vedlagte tabellen viser fordelingen av tilskuddet på 650 mill. kroner. Utbetalingen vil skje i begynnelsen av april.

Med hilsen

Thor Bernstrøm (e.f.)
avdelingsdirektør

Arild Kormeseth
seniorrådgiver

Postadresse

Kontoradresse

Telefon*

Saksbehandler

NO-
postmottak@kmd.dep.no

<http://www.kmd.dep.no/>

22 24 90 90
Org. no.
972 417 858

Arild Kormeseth
22247214

Adresseliste

Arendal kommune	Postboks 780 Stoa	4809	ARENDAL
Askøy kommune	Postboks 323	5323	KLEPPESTØ
Aukra kommune	Kommunehuset	6480	AUKRA
Austrheim kommune	Sætremarka 2	5943	AUSTRHEIM
Bergen kommune	Postboks 7700	5020	BERGEN
Birkenes kommune	Postboks 115	4795	BIRKELAND
Bjerkreim kommune	Postboks 17	4389	VIKESÅ
Bremanger kommune	Postboks 104	6721	SVELGEN
Bømlo kommune	Kommunehuset	5430	BREMNES
Eide kommune		6490	EIDE
Eigersund kommune	Postboks 580	4379	EGERSUND
Farsund kommune	Postboks 100	4552	FARSUND
Fedje kommune	Stormarkvegen 49	5947	FEDJE
Fitjar kommune	Postboks 83	5418	FITJAR
Fjell kommune	Postboks 184	5342	STRAUME
Flekkefjord kommune	Kirkegaten 50	4400	FLEKKEFJORD
Flora kommune	Markegata 51	6900	FLORØ
Froland kommune	Osedalen	4820	FROLAND
Fræna kommune	Rådhuset	6440	ELNESVÅGEN
Gjerstad kommune	Kommunehuset	4980	GJERSTAD
Gjesdal kommune	Rettedalen 1	4330	ÅLGÅRD
Grimstad kommune	Postboks 123	4891	GRIMSTAD
Haram kommune	Storgata 19	6270	BRATTVÅG
Hareid kommune	Rådhusplassen 5	6060	HAREID
Haugesund kommune	Postboks 2160	5504	HAUGESUND
Herøy kommune	Postboks 274	6099	FOSNAVÅG
Hægebostad kommune	Birkeland	4595	TINGVATN
Hå kommune	Postboks 24	4368	VARHAUG
Karmøy kommune	Statsråd Vinjes gate 25	4250	KOPERVIK
Klepp kommune	Postboks 25	4358	KLEPPE
Kristiansand kommune	Postboks 417 Lund	4604	KRISTIANSSAND S
Kristiansund kommune	Postboks 178	6501	KRISTIANSSUND N
Kvinnherad kommune	Rådhuset	5470	ROSENDAL
Lindesnes kommune	Postboks 183 Vigeland	4524	LINDESNES
Lindås kommune	Felles postmottak Kvernhusmyrane 20	5914	ISDALSTØ
Meland kommune	Postboks 79	5906	FREKHAUG
Midsund kommune	Midsund	6475	MIDSUND
Modalen kommune	Mo	5729	MODALEN
Neset kommune	Kommunehuset	6460	EIDSVÅG I ROMSDAL

Adresseliste

Os kommune	Postboks 84	5202	OS
Radøy kommune	Radøyvegen 1690	5936	MANGER
Randaberg kommune	Postboks 40	4096	RANDABERG
Rauma kommune	Vollan 8 A	6300	ÅNDALSNES
Rennesøy kommune	Postboks 24	4159	RENNESØY
Risør kommune	Postboks 158	4952	RISØR
Samnanger kommune	Kommunehuset	5650	TYSSE
Sande kommune	Rådhuset	6084	LARSNES
Sandnes kommune	Postboks 583	4305	SANDNES
Selje kommune		6740	SELJE
Sokndal kommune	Gamleveien 20	4380	HAUGE I DALANE
Sola kommune	Postboks 99	4097	SOLA
Songdalen kommune	Postboks 53	4685	NODELAND
Stavanger kommune	Postboks 8001	4068	STAVANGER
Stord kommune	Postboks 304	5402	STORD
Strand kommune	Postboks 115	4126	JØRPELAND
Sund kommune	Postboks 23	5371	SKOGSVÅG
Søgne kommune	Postboks 1051	4682	SØGNE
Time kommune	Postboks 38	4349	BRYNE
Tvedestrand kommune	Postboks 38	4901	TVEDESTRAND
Tysnes kommune	Rådhuset	5685	UGGDAL
Ulstein kommune	Postboks 143	6067	ULSTEINVIK
Vennesla kommune	Postboks 25	4701	VENNESLA
Vestnes kommune	Rådhuset	6390	VESTNES
Vindafjord kommune	Rådhusplassen 1	5580	ØLEN
Øygarden kommune	Øygarden rådhus	5337	RONG
Ålesund kommune	Postboks 1521	6025	ÅLESUND

K_nr.	Kommune/fylke	Fordelt Prop 1 S	Fordeling etter arb. ledigh. feb -17	Samlet tilskudd
901	Risør	2 414 000	1 972 000	4 386 000
904	Grimstad	5 203 000	2 267 000	7 470 000
906	Arendal	16 278 000	6 709 000	22 987 000
911	Gjerstad	773 000	211 000	984 000
914	Tvedestrand	1 948 000	1 159 000	3 107 000
919	Froland	812 000	575 000	1 387 000
928	Birkenes	741 000	176 000	917 000
Aust-Agder		28 169 000	13 069 000	41 238 000
1001	Kristiansand	29 557 000	12 620 000	42 177 000
1003	Farsund	277 000	495 000	772 000
1004	Flekkefjord	266 000	1 894 000	2 160 000
1014	Vennesla	4 069 000	493 000	4 562 000
1017	Songdalen	1 672 000	1 018 000	2 690 000
1018	Søgne	2 024 000	605 000	2 629 000
1029	Lindesnes	138 000	-	138 000
1034	Hægebostad	107 000	-	107 000
Vest-Agder		38 110 000	17 125 000	55 235 000
1101	Eigersund	12 112 000	7 162 000	19 274 000
1102	Sandnes	52 946 000	34 140 000	87 086 000
1103	Stavanger	81 264 000	52 678 000	133 942 000
1106	Haugesund	21 432 000	9 444 000	30 876 000
1111	Sokndal	589 000	532 000	1 121 000
1114	Bjerkreim	92 000	281 000	373 000
1119	Hå	-	359 000	359 000
1120	Klepp	4 912 000	3 690 000	8 602 000
1121	Time	2 419 000	1 439 000	3 858 000
1122	Gjesdal	4 295 000	3 043 000	7 338 000
1124	Sola	15 934 000	12 861 000	28 795 000
1127	Randaberg	3 335 000	2 995 000	6 330 000
1130	Strand	6 310 000	4 247 000	10 557 000
1142	Rennesøy	772 000	734 000	1 506 000
1149	Karmøy	11 120 000	6 739 000	17 859 000
1160	Vindafjord		1 474 000	1 474 000
Rogaland		217 532 000	141 818 000	359 350 000
1201	Bergen	26 154 000	20 561 000	46 715 000
1219	Bømlo	2 107 000	1 254 000	3 361 000
1221	Stord	13 268 000	4 071 000	17 339 000
1222	Fitjar	189 000	404 000	593 000

K_nr.	Kommune/fylke	Fordelt Prop 1 S	Fordeling etter arb. ledigh. feb -17	Samlet tilskudd
1223	Tysnes	235 000	239 000	474 000
1224	Kvinnherad	4 265 000	926 000	5 191 000
1242	Samnanger	144 000	211 000	355 000
1243	Os i Hordaland	3 515 000	3 856 000	7 371 000
1245	Sund	2 582 000	1 536 000	4 118 000
1246	Fjell	13 022 000	7 345 000	20 367 000
1247	Askøy	4 969 000	2 514 000	7 483 000
1252	Modalen	-	104 000	104 000
1256	Meland	1 435 000	983 000	2 418 000
1259	Øygarden	3 597 000	2 383 000	5 980 000
1260	Radøy	911 000	1 084 000	1 995 000
1263	Lindås	2 742 000	1 910 000	4 652 000
1264	Austrheim	1 542 000	906 000	2 448 000
1265	Fedje	201 000	252 000	453 000
Hordaland		80 878 000	50 539 000	131 417 000
1401	Flora	-	438 000	438 000
1438	Bremanger	861 000	-	861 000
1441	Selje	-	98 000	98 000
Sogn og Fjordane		861 000	536 000	1 397 000
1504	Ålesund	1 468 000	877 000	2 345 000
1505	Kristiansund	16 868 000	8 225 000	25 093 000
1514	Sande i Møre og Romsdal	-	244 000	244 000
1515	Herøy i Møre og Romsdal	2 413 000	4 487 000	6 900 000
1516	Ulstein	3 959 000	3 728 000	7 687 000
1517	Hareid	3 552 000	2 870 000	6 422 000
1534	Haram	3 554 000	2 280 000	5 834 000
1535	Vestnes	817 000	600 000	1 417 000
1539	Rauma	666 000	-	666 000
1543	Neset	90 000	323 000	413 000
1545	Midsund	120 000	389 000	509 000
1547	Aukra	415 000	-	415 000
1548	Fræna	-	2 384 000	2 384 000
1551	Eide	528 000	506 000	1 034 000
Møre og Romsdal		34 450 000	26 913 000	61 363 000
Sør- og Vestlandet		400 000 000	250 000 000	650 000 000

Referatsaker

RS 40/17 Barnevern Barnevern 03.04.2017 00:00:00 Forum for kontroll og tilsyn

Fra: Herøy ordfører[ordforar@heroy.kommune.no]
Sendt: 04.04.2017 10:38:10
Til: Brit Berge
Tittel: VS: Barnevern

Fra: FKT- Forum for Kontroll og Tilsyn [<mailto:fkt@fkt.no>]
Sendt: 3. april 2017 09:57
Til: foreningenffb@gmail.com
Emne: SV: Barnevern

Til Foreningen Familie i barnevern

Kopi: Til alle landets ordførere og FKTs medlemmer

Vi viser til foreningens epost «Barnevern» sendt til alle landets ordførere i begynnelsen av mars 2017.

Forum for Kontroll og Tilsyn (FKT) er en møte- og kompetanseplass for mennesker som arbeider med kontroll og tilsynsfunksjon i kommuner, fylkeskommuner og Sametinget. Medlemmer er kommunale og fylkeskommunale kontrollutvalg (etter kommuneloven) og deres sekretariater. FKT har i dag 165 kommuner og 8 fylkeskommuner som medlemmer, samt 22 kontrollutvalgssekretariater, som betjener mer enn 200 av landets kommuner og fylkeskommuner. For nærmere informasjon viser vi til våre nettsider: www.fkt.no.

I foreningens henvendelse til landets ordførere rettes det søkelys på et viktig tema, og kommunenes kontrollutvalg omtales en del i denne forbindelse. FKT ønsker å knytte noen kommentarer til denne omtalen, da vi oppfatter en viss begrepsforvirring knyttet til hva som er oppgaver for kontrollutvalget. Kommunens kontrollutvalg er opprettet med hjemmel i kommuneloven og ikke med hjemmel i Lov om barneverntjenester. Det folkevalgte organet kommunen kan (ikke må) opprette med hjemmel i Lov om barneverntjenester § 2 bli gjerne kalt et klientutvalg. Dette kan tillegges oppgaver etter barnevernloven og behandle enkeltsaker innenfor denne lovens virkeområde, slik det er beskrevet i barnevernloven § 2.

Kontrollutvalg etter kommuneloven har et annet ansvarsområde enn dette klientutvalget. Det er kommunestyret som har det overordnede kontrollansvaret for den kommunale virksomheten. Kontrollutvalget er kort fortalt kommunestyrets redskap for demokratisk tilsyn og kontroll for å sikre at den kommunale virksomheten, herunder barnevern, skjer i tråd med gjeldende lover og regler, kommunens egne planer og vedtak, samtidig som fokus settes på kvalitet og effektivitet i produksjonen av velferd for kommunens innbyggere. Kontrollutvalgets kjerneoppgave er å forestå det løpende tilsynet med den kommunale forvaltningen på kommunestyrets vegne. Utvalget inngår som en uavhengig, folkevalgt del av kommunens egenkontroll. I tillegg kommer administrasjonssjefens interne kontroll, jf. bl.a. hvordan dette er nedfelt i barnevernloven § 2-1 med tilhørende forskrift.

For å sikre kontrollutvalgets uavhengige og objektive stilling har kommuneloven strenge valgbarhetsregler for hvem som kan sitte i utvalget. Disse er konkretisert i kommuneloven § 77 punkt 2. FKT er ikke kjent med at ikke alle kommuner oppfyller disse kravene, men vi oppfatter at denne påstanden i foreningens epost kan knytte seg til det folkevalgte organet som kommunen kan opprette etter barnevernloven § 2.

Barnevern inngår som ett av mange virksomhetsområder i kommunens forvaltning som kontrollutvalget skal føre tilsyn med. Som hovedregel utfører kontrollutvalget sine oppgaver med utgangspunkt i planer for forvaltningsrevisjon fastsatt av kommunestyret, etter innstilling fra kontrollutvalget. Disse planene blir til etter en overordnet analyse av kommunens totale forvaltning basert på risiko- og vesentlighetsvurderinger. Gjennom planarbeidet velges de mest aktuelle områdene for gjennomføring av forvaltningsrevisjonsprosjekter i inneværende kommunestyreperiode ut. Ressursene som blir stilt til rådighet for kontrollutvalget avgjør hvor mange slike prosjekter som kan gjennomføres det enkelte året og i den enkelte kommunestyreperioden. Med et slikt utgangspunkt er det ikke gitt at barnevern blir valgt ut blant de prioriterte områdene kontrollutvalget i den

enkelte kommunen får i oppdrag av kommunestyret å se nærmere på gjennom forvaltningsrevisjon i hver kommunestyreperiode.

Hovedregelen er altså at kontrollutvalget arbeider planmessig. Dette er imidlertid ikke til hinder for at utvalget kan omprioritere, etter nærmere avtale med kommunestyret, hvis omstendighetene i den enkelte kommunen skulle tilsi det. Kontrollutvalgets tilsyn er systembasert, dvs. at utvalget svært sjelden vil engasjere seg i enkeltsaker, verken innenfor barnevern eller andre fagområder. Kontrollutvalget er heller ikke et klageorgan. Det er forøvrig riktig at kontrollutvalget har full innsynsrett i de saker, dokumenter mm. som de finner nødvendig for å utføre sitt arbeid.

Det er etablert [et nasjonalt register](#) over utførte forvaltningsrevisjoner i landets kommuner. Et raskt søk i dette registeret viser at det er utført ca. 200 forvaltningsrevisjonsprosjekter med barnevern som tema de siste 10 – 12 årene. Uten å ha gått nærmere inn på det, antar vi at flere av de «gjengangere» foreningen lister opp i henvendelsen til alle landets ordførere, inngår blant vurderingstemaene i mange av disse rapportene. FKT har for øvrig ingen forutsetninger for å vurdere hvorvidt dette antallet rapporter er mye eller lite i denne perioden. Som sagt baserer dette seg på konkrete risiko- og vesentlighetsvurderinger i hver enkelt kommune, hvor kommunestyret bestemmer.

Hvis det er ønskelig med mer informasjon om den kommunale egenkontrollen og systemet for kontroll og tilsyn i norske kommuner må foreningen gjerne ta kontakt. For øvrig viser vi til veilederen fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet: [Kontrollutvalgsboken. Om kontrollutvalgets rolle og oppgaver](#) (2. utg., desember 2015).

Med vennlig hilsen

Benedikte Muruvik Vonen

Styreleder

M: 90 58 90 43 | benedikte.vonen@temark.no

Forum for Kontroll og Tilsyn (FKT)

Postboks 1417 Vika, 0115 Oslo | E-post: fkt@fkt.no | Tlf.: 403 90 775 |

www.fkt.no | www.twitter.com/FKT_no |

FKT - En møteplass for kommunale og fylkeskommunale kontrollutvalg og deres sekretariat

Til alle landets ordførere

Foreningen Familie i barnevern er en organisasjon som bistår familier som er under barnevernet.

Vi er i kontakt med flere hundre familier over hele landet, og har fått innsyn i like mange saker.

Vårt mål er å arbeide for at barnevernet kan bli en etat til det beste for barna ved å følge gjeldende lover, forskrifter og retningslinjer.

Vi samarbeider også tett med bl.a. Stortingsrepresentanter, advokater og psykologer.

Dagens nyhetsbilde er preget av saker som omhandler overgrep og lovbrudd innen barneverntjenesten, noe vi i foreningen mener bør være totalt unødvendig. Det er for øvrig vi i foreningen som fikk vår kjære ordfører til å ta tak i utfordringen i egen kommune. Resultatet er dagens medieoppslag vedr. Land barneverntjeneste.

Alle landets kommuner har myndighet til å sette seg inn i barnevernets arbeid gjennom sine kontrollutvalg. Vi i foreningen har funnet ut at de færreste kommuner faktisk benytter sine kontrollutvalg i forhold til barnevernssaker.

Departementets retningslinjer i hht. kontrollutvalgets mandat kommer klart frem i Lov om barneverntjenester § 2 hvor det står: «*Kommunen skal ha internkontroll for å sikre at kommunen utfører oppgavene sine i samsvar med krav fastsatt i lov eller i medhold av lov. Kommunen må kunne gjøre rede for hvordan den oppfyller kravet til internkontroll. Departementet kan i forskrift gi nærmere bestemmelser om internkontroll.*

Kommunestyret kan beslutte at oppgaver som følger av denne loven skal legges til et folkevalgt organ. Dette organet, som ikke kan være kommunestyret, skal ved behandling av klientsaker ha 5 medlemmer.»

Det er strenge krav til hvem som kan sitte i kontrollutvalgene, og det er oss kjent at ikke alle kommuner oppfyller

disse kravene. Vi ønsker derfor at samtlige kommuner oppfyller de plikter som er underlagt denne lov, ved å enten regulere kontrollutvalgets medlemmer, subsidiert at kommunene oppretter eget kontrollorgan vedrørende barneverntjenesten.

Det er ordførerens ansvar å sørge for at kommunen har lovpålagt kontrollutvalg med de mandater dette medfører. Foreningen Familie i barnevern har registrert at barneverntjenesten gjemmer seg bak taushetsplikten, også ovenfor kommunestyret, ordfører og rådmann. Departementets retningslinjer vedr. kontrollutvalg sier: *«Kontrollutvalget har en generell innsyns- og undersøkelsesrett i kommunen. Denne retten er ikke begrenset av at opplysninger er taushetsbelagte, og den gjelder opplysninger, redegjørelser eller dokumenter som er nødvendige for at kontrollutvalget skal kunne gjennomføre sine oppgaver. Innsynsretten omfatter også informasjon i selskaper organisert som interkommunale selskaper (IKS), styrer etter kommuneloven § 27, aksjeselskaper som er heleid av kommunen (selv eller sammen med andre kommuner) og heleide datterselskaper av IKS eller heleide aksjeselskaper. Det er kontrollutvalget som avgjør hvilke opplysninger og hvilket materiale utvalget har behov for å få tilgang til. Kontrollutvalget har en selvstendig innsynsrett som gjelder alle forhold utvalget finner nødvendig å undersøke. Kontrollutvalgets innsynsrett er uavhengig av revisors innsynsrett. Innsynsretten gjelder kontrollutvalget som organ, men kontrollutvalget kan for eksempel overlate til leder eller sekretariat å benytte innsynsretten på utvalgets vegne.»*

Foreningen Familie i barnevern forventer at du som ordfører tar nødvendige grep ved å aktivt benytte kontrollutvalget i hht. barnevernsaker. På den måten kan man forebygge lovbrudd og overgrep innen barneverntjenesten, og sørge for at både barns og foreldres rettigheter blir ivaretatt.

Det bes om at det settes spesielt fokus på de funn vi har erfart er «gjengangere» i de fleste kommuner:

- Tidsfrister
- Manglende oppfølging med hht. tilbakeføring
- Manglende mulighet for barna å ha sin lovpålagte tillitsperson, og/eller manglende dokumentasjon på at dette er fremlagt.
- *Formålstjenelige tiltak og tiltaksplan*
- Manglende oppfølging i hht. samvær og samværsplan
- Manglende sikkerhet og lovlighet vedr. innhenting av opplysninger
- Overdreven og udokumentert assistanse fra politiet
- Den svært hyppige bruken av «henlagt med bekymring» slik at saken kan startes på nytt igjen etter 6 måneder.
- Manglende oppfølging av fosterforeldre
- Manipulasjon og endringer i tekst og datoer, dokumentfalsk.
- Manglende tilrettelegging i forhold til partsrettigheter.
- Barnevernets overdrevne aktivitet på skolene (samsvarer ikke med Opplæringsloven)
- Overdreven og ulovlig bruk av akuttiltak
- Ignorering av foreldres rett til å bytte saksbehandler
- Dokumentinnsyn
- Manglende oppfølging av det biologiske prinsipp – barn skal plasseres innad i familien/lokalmiljøet
- Manglende dokumentasjon, tiltak og reelle evalueringer før evt. omsorgsovertakelse.
- Manglende mulighet for tilkalling av vitne ved hjemmebesøk.

- Saksbehandleres bruk av telefon/SMS-tjenester til klienter utenom arbeidstid.
- Manglende skriftlige møteinnkallinger med relevant dagsorden
- Henlagte saker skal makuleres - ikke brukes som «ekstra påfyll» ved senere kontakt med bv.

Mvh

Foreningen Familie i barnevern

v/ Helene Sørbu og Eli H. Iversen

NOTAT

Til: Formannskapet og MTK

Frå: Utviklingsavdelinga

Saksnr
2017/99

Arkivkode
233

Dato
31.03.2017

STATUS PR. 31.3.2017 FOR SØKNAD OM TILSKOT TIL FISKERIKAIER MJØLSTADNESET

Til orientering:

- Søknad om støtte til to fiskerikaier vart sendt til Kystverket innan fristen 1. mars 2017.
- Søknad vedlagt som referatsak til Formannskapet 28. mars 2017.
- Kystverket har sendt brev 28. mars 2017 (sjå vedlegg) som stadfestar at søknaden inneheld naudsynt informasjon og at den vert sendt vidare på høyring før sluttbehandling og prioritering vert sett.
- Vi kan forvente vidare tilbakemelding i oktober når neste års statsbudsjett vert lagt fram.

Med helsing

Lene Søvik Huldal

Vedlegg: Brev frå Kystverket datert 28.03.2017.

KYSTVERKET

Midt-Norge

Herøy kommune (Møre og Romsdal)
Postboks 274
6099 FOSNAVÅG

Herøy KOMMUNE
FISHERAMNETTET

Herøy	Saksbeh.
29 MARS 2017	
Arkivert	
Arkivert	
Uttalelse	Uttalelse
Saksbehandler	

Deres ref.:

Vår ref.:
2017/1035-3

Arkiv nr.:

Saksbehandler:
Terje B. Misund

Dato:
28.03.2017

Søknad om tilskudd til kommunale fiskerihamnetiltak - Herøy kommune

Viser til søknad datert 01.03.17 om støtte til bygging av 2 nye kaier på Mjølstadneset. Vi har nå gått gjennom søknaden og finner at den inneholder all nødvendig informasjon for videre behandling.

Vi har videre bedt Fiskeridirektoratet og fylkeskommunen om eventuelle kommentarer/prioritering til søknaden. Deretter blir den sluttbehandlet og der foretas endelig prioritering i Kystverket før oversendelse til departementet som innspill til neste års statsbudsjett.

Ytterligere tilbakemelding vil ikke bli gitt før etter at forslag til neste års statsbudsjett blir fremlagt i oktober.

Til informasjon kan nevnes at Kystverket i år har mottatt søknader på 48 tiltak med en totalkostnad på over 600mill

Med hilsen

Terje B. Misund
senioringeniør

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg:

Region Kystverket Midt-Norge

Sentral postadresse: Kystverket
Postboks 1502
6025 ÅLESUND

Telefon: +47 07847

Internett: www.kystverket.no
E-post: post@kystverket.no

For besøksadresse se www.kystverket.no

Bankgiro: 7694 05 06766

Org.nr.: NO 874 783 242

Brev, sakskorrespondanse og e-post bes adressert til Kystverket, ikke til avdeling eller enkeltperson

Fra: Arkiv Herøy[arkiv@heroy.kommune.no]

Sendt: 04.04.2017 10:44:30

Til: Brit Berge

Tittel: VS: Pressemelding fra Finansdepartementet: Regjeringen foreslår tiltak mot hvitvasking og kontroll med land-for-land-rapportering

Fra: Kom, Fin [<mailto:kom@fin.dep.no>]

Sendt: 31. mars 2017 15:20

Emne: Pressemelding fra Finansdepartementet: Regjeringen foreslår tiltak mot hvitvasking og kontroll med land-for-land-rapportering

Finansdepartementet

Dato: 31.03.2017

Pressemelding 12/2017

Regjeringen foreslår tiltak mot hvitvasking og kontroll med land-for-land-rapportering

Finansdepartementet legger i dag frem lovforslag om endringer i hvitvaskingsloven og verdipapirhandelloyen. Forslagene er innføring av en beløpsgrense for kontantbetaling til forhandlere av gjenstander på 40 000 kroner, etablering av autorisasjons- og tilsynsordning for tilbydere av virksomhetstjenester og etablering av tilsyn med land-for-land-rapportering etter verdipapirhandelloyen.

Finansdepartementet foreslår å innføre en begrensning på muligheten til å betale med kontanter til forhandlere av gjenstander i én og samme transaksjon. Dette innebærer at beløpsgrensen ikke kan omgås ved å gjøre opp i flere delbetalinger, for eksempel ved avbetalingskjøp. Beløpsgrensen foreslås satt til 40 000 kroner og innebærer at forhandlere av gjenstander ikke lenger vil være underlagt hvitvaskingsloven. Beløpsgrensen vil ikke gjelde for betalinger mellom privatpersoner. Skatteetaten skal etter forslaget kontrollere at beløpsgrensen blir overholdt.

– En beløpsgrense er et målrettet, avgrenset, billig og ubyråkratisk virkemiddel for å forhindre hvitvasking av penger ved kjøp av dyre gjenstander. Forslaget innebærer ingen andre begrensninger i bruken av kontanter som betalingsmiddel, sier finansminister Siv Jensen (FrP).

Forslaget innebærer en vesentlig forenkling for forhandlere av gjenstander, som i dag er underlagt hvitvaskingsloven når de mottar mer enn 40 000 kroner i kontanter. Tilsvarende beløpsgrenser er innført i en rekke europeiske land, blant annet Danmark.

Forslag om etablering av en autorisasjons- og tilsynsordning

Departementet foreslår også at det etableres en autorisasjons- og tilsynsordning for tilbydere av virksomhetstjenester. Tilbydere av virksomhetstjenester er blant annet personer og foretak som legger til rette for opprettelse av selskaper for andre, eller som administrerer utenlandske juridiske arrangementer, såkalte «trusts». Revisorer, regnskapsførere og advokater vil etter forslaget kunne tilby virksomhetstjenester i medhold av egen autorisasjon. Ordningen skal administreres av Finanstilsynet, som i dag fører tilsyn med revisorer og regnskapsførere. Tilbydere av virksomhetstjenester er allerede i dag underlagt hvitvaskingsloven.

– Tilbydere av virksomhetstjenester har ikke tidligere vært underlagt krav om tillatelse. Forslaget innebærer at norske myndigheter får oversikt over hvem disse er, og at det kan føres kontroll med at de følger reglene i hvitvaskingsloven, sier finansministeren.

De foreslåtte endringene i hvitvaskingsloven vil innebære at Norge oppfyller EØS-regler som tilsvarer bestemmelsene i EUs tredje hvitvaskingsdirektiv om tilsyn med forhandlere av gjenstander og tilbydere av virksomhetstjenester. Norge er dømt to ganger i EFTA-domstolen for manglende gjennomføring av disse reglene, etter at tredje hvitvaskingsdirektiv ble innlemmet i EØS-avtalen i 2006.

Forslag om etablering av tilsyn med land-for-land-rapportering

Proposisjonen inneholder forslag om etablering av tilsyn med overholdelse av land-for-land-rapportering etter verdipapirhandelloven slik Stortinget tidligere har anmodet om. Departementet foreslår at Finanstilsynet skal føre tilsyn med rapporteringen, og at tilsynet skal følge reglene om kontroll med utstederforetakets finansielle rapportering så langt det passer. Finanstilsynet kan etter forslaget ilegge overtredelsesgebyr dersom rapporteringen ikke er i samsvar med lov eller forskrift når overtredelsen har skjedd forsettlig eller uaktsomt.

- [Les mer i Prop. 76 L \(2016–2017\)](#)

Pressemeldinger er tilgjengelig på våre nettsider: <http://www.regjeringen.no/fin>

Siste nytt fra Finansdepartementet finner du [her](#)

Følg Finansdepartementet på Twitter: [@Finansdep](#)

Du kan melde deg på eller av distribusjonslisten ved å sende epost til presse@fin.dep.no

Finansdepartementet

Postboks 8008 Dep,

0030 Oslo

Besøksadresse: Akersg. 40

Pressetelefon: 22 24 44 11

Denne e-posten er beregnet for den institusjon eller person den er rettet til og kan være belagt med lovbestemt taushetsplikt. Dersom e-posten er feilsendt, vennligst slett den og kontakt Finansdepartementet.

This email is confidential and may also be privileged. If you are not the intended recipient please delete this e-mail and notify the Ministry of Finance, Norway, immediately.

Tenk miljø - ikke skriv ut denne e-posten med mindre det er nødvendig

Fra: Arkiv Herøy[arkiv@heroy.kommune.no] Sendt: 30.03.2017 09:50:32 Til: Hilde Bringsvor Skinnes Tittel: Høring – forslag om overgang fra Vg1 studiespesialisering til yrkesfaglige programområder på Vg2

Fra: Utdanningsdirektoratet [mailto:mailer@utdanningsdirektoratet.no]

Sendt: 28. mars 2017 12:43

Til: postmottak

Emne: Høring – forslag om overgang fra Vg1 studiespesialisering til yrkesfaglige programområder på Vg2

Høring – forslag om overgang fra Vg1 studiespesialisering til yrkesfaglige programområder på Vg2

Vi foreslår en ordning som gjør det mulig for elever som har fullført Vg1 studiespesialisering å gå over til yrkesfaglige programområder på Vg2, og samtidig fullføre opplæringen på normert tid.

Du kan lese og svare på høringen her: <https://hoering.udir.no/Hoering/109>

Høringsfristen er 24. mai 2017.

Våre høringer er åpne for alle, og de som ønsker det, kan sende inn uttalelser.
Denne meldingen er sendt på nytt da første melding feilet.

Vennlig hilsen

Utdanningsdirektoratet

<http://www.utdanningsdirektoratet.no>

www.facebook.com/utdanningsdirektoratet

www.twitter.com/udir

Denne meldingen er sendt til:

Høringsinstanser

Kopi til:

Fylkesmenn via FM-nett

Hvis dere har underliggende etater, råd eller andre tilknyttede virksomheter som er relevante, ber vi dere om videresende høringen til dem.

Fra: Arkiv Herøy[arkiv@heroy.kommune.no] Sendt: 18.04.2017 14:03:51 Til: Hilde Bringsvor Skinnes Tittel: Oppmoding om festleg markering av folkestyret/demokratiet i Herøy

Fra: Marit Pauline Kvalsvik [mailto:mpk@tussa.com]

Sendt: 16. april 2017 14:48

Til: Herøy ordfører <ordforar@heroy.kommune.no>

Emne: Oppmoding om festleg markering av folkestyret/demokratiet i Herøy

Til Ordfører Arnulf Goksøyr:

Det er i år 180 år sidan formannskapslovene vart gitt i 1837, og som la grunnlaget for lokalt sjølvstyret - i ei tid der Noreg var i union med Sverige.

I 1867 (= for 150 år sidan) vart Herøy, Sande og Rovde tre sjølvstendige kommunar. I 1967 (=for 50 år sidan) vart rådhuset i Fosnavåg tatt i bruk, og kommuneadministrasjonen flytta frå Eggesbønes til Fosnavåg.

Det kommunale sjølvstyret og demokratiet tar vi ofte som sjølvstendige i Noreg, men det er ikkje sjølvstendige å leve i eit fritt og demokratisk land. Det vart vi t.d. minna om under terroråta mot AUF på Utøya og det dødlege lastebilangrepet mot folk utanfor det britiske parlamentet for kort tid sidan.

Etter initiativ frå Olav Myklebust sette **Sande kommune** ned ein komité kring årsskiftet og dei er truleg i full gang med å planlegge si markering.

I 1987 var det høgtidleg markering i Herøy i samband med 150-års jubileet for formannskapslovene. (Referat finst sikkert i kommunearkivet). Bjarne Rabben var då hyra inn til å gi ut bok om Kommunestyre i Herøy 1837-1987. No oppmodar eg om at Herøy kommune også vil markere 180-års jubileet for formannskapslovene, og t.d. leige Torill Myren til å gjennomføre/planlegge ei slik (festleg) markering, i løpet av hausten og t.d. i **oktober**. (Ho gjorde ein solid jobb då Herøy kommune sine tre kulturprisar vart utdelt på ein kjekk og verdig fest tidlegare i år!).

Tidlegare varaordfører Edith Leinebø og rådmann Olaus Jon Kopperstad, som eg har rådført meg med i saka, hugsar markeringa i Herøy i 1987, og dei kan kanskje vere aktuelle ressurspersonar i eventuell planleggingskomité?.

Eg vonar at ordføraren vil vere positiv til saka, og drøfte ho med formannskapet, og dersom det vert oppslutnad om ei markering, syte for å gjere naudsynte vedtak.

Mvh

Marit Pauline Kvalsvik

Fra: Gerardo Poblete [<mailto:Gerardo.Poblete@ks.no>]
Sendt: 23. mars 2017 12:22
Emne: Folkevalgtdagene - KS Folkevalgtprogram 2015-2019

Til ordfører/rådmann/

Nedenfor følger et tilbud til alle kommunestyre, fylkesting samt bydelsutvalg i Oslo om inntil to skreddersydde folkevalgtdager.

Med vennlig hilsen

Gunn Marit Helgesen
styreleder

Lasse Hansen
administrerende direktør

tillit

Folkevalgtdagene – KS Folkevalgtprogram 2015-2019

KS tilbyr alle kommunestyre, fylkesting og bydelsutvalg i Oslo inntil to skreddersydde folkevalgtdager.

Dere bestemmer selv tema, dagen ledes av en prosessveileder eller andre fagfolk i KS, og kan vare alt fra et par timer til en hel dag med flere tema.

Kostnaden dekkes av KS, med unntak av reiseutlegg for prosessveileder og godtgjørelse til politikerne

Eksempler på tema:

- Folkevalgt lederskap i forbindelse med fylkes-/kommunesammenslåing
- Folkevalgtes arbeidsgiverrolle
- Samspillet med administrasjonen
- Handlingsrommet som skoleeier
- Kommuneøkonomi for folkevalgte
- Sosiale medier og nettvett

Ta kontakt!

Oslo:

Dag-Henrik Sagbakken
dag-henrik.sagbakken@ks.no
91894180/24132668

Rogaland, Hordaland og Sogn & Fjordane:

Vidar Kjoraas
Vidar.kjoraas@ks.no
90061986/24136431

Akershus og Østfold:

Arnhild Knutsen
Arnhild.knutsen@ks.no
91546495/24132616

Sør- og Nord-Trøndelag, Møre & Romsdal:

Eva Lauglo
Eva.lauglo@ks.no
95821384/24132949

Buskerud, Telemark og Vestfold:

Jan Erik Innvær
Jan.erik.innvar@ks.no
48166327/24132652

Hedmark og Oppland:

Martin Skramstad
Martin.skramstad@ks.no
91116611/24132878

Aust- og Vest-Agder:

Jan Inge Tungesvik
Jan.inge.tungesvik@ks.no
90777734/24132924

Nordland, Troms og Finnmark:

Eva Stenvold
Eva.stenvold@ks.no
48107348/24132974

Folkevalgtdagene – KS Folkevalgtprogram 2015-2019

KS tilbyr alle kommunestyrer, fylkesting og bydelsutvalg i Oslo inntil to skreddersydde folkevalgtdager.

Dere bestemmer selv tema, dagen ledes av en prosessveileder eller andre fagfolk i KS, og kan vare alt fra et par timer til en hel dag med flere tema.

Kostnaden dekkes av KS, med unntak av reiseutlegg for prosessveileder og godtgjørelse til politikerne

Eksempler på tema:

- Folkevalgt lederskap i forbindelse med fylkes-/kommunesammenslåing
- Folkevalgtes arbeidsgiverrolle
- Samspillet med administrasjonen
- Handlingsrommet som skoleeier
- Kommuneøkonomi for folkevalgte
- Sosiale medier og nettvett

Ta kontakt!

Oslo:

Dag-Henrik Sagbakken
dag-henrik.sandbakken@ks.no
91894180/24132668

Rogaland, Hordaland og Sogn & Fjordane:

Vidar Kjøraas
Vidar.kjoraas@ks.no
90061986/24136431

Akershus og Østfold:

Arnhild Knutsen
Arnhild.knutsen@ks.no
91546495/24132616

Sør- og Nord Trøndelag, Møre & Romsdal:

Eva Lauglo
Eva.lauglo@ks.no
95821384/24132949

Buskerud, Telemark og Vestfold:

Jan Erik Innvær
Jan.erik.innvar@ks.no
48166327/24132652

Hedmark og Oppland:

Martin Skramstad
Martin.skramstad@ks.no
91116611/24132878

Aust- og Vest Agder:

Jan Inge Tungesvik
Jan.inge.tungesvik@ks.no
90777734/24132924

Nordland, Troms og Finnmark:

Eva Stenvold
Eva.stenvold@ks.no
48107348/24132974

årsrapport

den offentlege
tannhelsetenesta

2016

Møre og Romsdal
fylkeskommune

Innhold

Forord.....	3
DEN OFFENTLEGE TANNHELSETENESTA I MØRE OG ROMSDAL	4
MÅL OG HOVUDUTFORDRINGAR FOR TANNHELSESTENESTA	4
TENESTETILBOD OG DEKNINGSGRAD	5
Styringsmål på dekningsgrad – tilsyn og behandling	5
<i>Barn og unge 3-18 år (gr. A)</i>	5
<i>Psykisk utviklingshemma (gr. B)</i>	5
<i>Eldre og uføre i institusjonar og personar i heimesjukepleie (gr. C)</i>	5
<i>Ungdom 19-20 år (gr. D)</i>	6
<i>Rusmisbrukarar (gr. E)</i>	6
<i>Vaksne betalande pasientar (gr. F)</i>	6
<i>Behandla under narkose</i>	6
<i>Fengselstenesta</i>	6
TANNHELSERESULTAT	7
SiC-indeks	9
Tannhelsesdata frå Møre og Romsdal samanlikna med landsgjennomsnitt	10
FOLKEHELSEARBEID, - FØREBYGGING OG SAMHANDLING.	12
KLAGESAKER TIL FYLKESTANNLEGEN OG BEKYMRRINGSMELDING TIL BARNEVERNET	13
ORGANISASJON	14
Ny organisering i kompetanseregionar	14
Bemanning og rekruttering	15
Kompetanseutvikling.....	15
Arbeidsmiljø	17
Økonomi.....	17
Klinikkane	18
Tannhelse til kommunane ?	18

Årsrapporten er utarbeidd av fylkestannlegen i Møre og Romsdal fylkeskommune.

I tillegg til papirutgåva kan du finne rapporten i pdf-format på nettsida

<https://mrfylke.no/Tenestekomraade/Tannhelse>

Forord

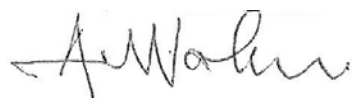
God tannhelse er god folkehelse. Vårt unike samfunnsoppdrag inneber både eit førebyggjande perspektiv og fokus på auka behandlingskvalitet. Vi har over fleire år jobba systematisk med det førebyggjande tannhelsearbeidet, og har dei siste par åra fått på plass nye samarbeidsavtalar og prosedyrar for samarbeidet om kompetanseoverføring mellom tannhelsetenesta og kommunane.

Sjølv om tannhelsa blant folk har blitt god, ser vi ei forskyving i behandlingsbehovet frå barn til eldre. Fleire eldre treng meir tannbehandling, medan dei unge gjennomgåande har god tannhelse. Demografiske endringar, teknologisk utvikling og spesialisering er endringskrefter som legg premisser for korleis vi skal innrette den framtidige tannhelsetenesta.

Vi har i 2016 tatt eit viktig steg for å møte dei nye utfordringane gjennom etablering av fire kompetanse-regionar. Større og robuste kompetanseklinikkar er under planlegging i alle regionar, vi legg til rette for spesialisering av eigne tannlegar, tannpleiarar og utdannar våre eigne tannhelsesekretærer.

Usikkerheit om tannhelsetenesta si framtidige forankring har satt preg på 2016. Regjeringa sitt reformforslag om overføring til kommunane er eit trugsmål mot dagens likeverdige tannhelsetenester, tenestekvalitet og pasientsikkerheit. 2017 vil gi oss svaret på om arbeidet for å gi befolkninga i fylket optimale tannhelsetenester framleis skal vere regionalt forankra.

Molde, 20. mars 2017

Anthony Normann Valen
fylkestannlege

DEN OFFENTLEGE TANNHELSETENESTA I MØRE OG ROMSDAL

Fylkeskommunen har ansvar for den offentlege tannhelsetenesta og skal organisere førebyggjande tiltak for heile befolkninga og gje eit regelmessig og oppsøkkande tilbod til:

- Barn og unge frå 0-18 år
- Psykisk utviklingshemma i og utanfor institusjon
- Grupper av eldre, langtidssjuka og uføre i institusjon og heimesjukepleie
- Ungdom som fyller 19 eller 20 år i behandlingsåret. (19-20-åringar har rett til behandling med 75 % reduksjon i dei takstane som gjeld for betalande pasientar.)

Ikkje-lovpålagde grupper som har rett på gratis tannbehandling:

- Rusmisbrukarar i institusjon og personar som pga. eit rusmiddelproblem mottar tenester etter Helse og – omsorgstenestelova, og personar under legemiddelassistert rehabilitering (LAR)
- Personar med psykiske lidningar som får poliklinisk behandling i spesialisthelsetenesta over ein periode på minimum tre månader.
- Personar i pleie av pårørande finansiert med omsorgslønn. Pleiebehovet må attesterast av lege.

Fylkeskommunen skal sørgje for tannmedisinsk hjelp til heile befolkninga som bur eller mellombels oppheld seg i fylkeskommunen, herunder flyktningar, personar med opphald på humanitært grunnlag og asylsøkarar som oppheld seg i statlege mottak.

Ved mange klinikkar blir det også gitt tilbod til den vaksne betalande befolkninga.

Tannhelsetenesta har 37 tannklinikkar i 34 av dei 36 kommunane i fylket.

MÅL OG HOVUDUTFORDRINGAR FOR TANNHELSESTENESTA

Regional delplan tannhelse, vedtatt av fylkestinget i 2013, gjer greie for sentrale utviklingstrekk, utfordringar og strategiske vegval for den offentlege tannhelsetenesta i fylket fram mot 2025. Planen identifiserer strukturar og organisering som best kan sikre tannhelsetenesta eit kunnskaps- og kompetanseløft til beste for innbyggjarane. Fokuset i planarbeidet er behandlingskvalitet og pasienttryggleik. Planen definerer eit normtall på minimum 1000 pasientar i gruppene A og C under tilsyn pr. tannlege og tannpleiar.

Demografiske endringar, urbanisering og auka mobilitet i arbeidsmarknaden, teknologisk utvikling og spesialisering er utviklingskrefter som er premissgivande for den framtidige tannhelsetenesta i Møre og Romsdal. Større krav til kvalitet, kompetanse og pasientsikkerheit i en situasjon med rekrutteringsutfordringar og ustabil bemanning, er sentrale utfordringar for tannhelsetenesta.

Innsatsen for dei prioriterte gruppene skal styrkast med vekt på:

- Kvalitet og pasientsikkerheit
- Robuste kompetansemiljø
- Ei berekraftig klinikkorganisering
- Folkehelsearbeid og samhandling med kommunane

TENESTETILBOD OG DEKNINGSGRAD

Styringsmål på dekningsgrad – tilsyn og behandling

I 2016 var 77 328 personar under tilsyn i den offentlege tannhelsetenesta. Dette utgjer omlag 30% av alle innbyggjarane i fylket. Den største gruppa er barn og unge opp til 18 år med 54 269 personar. Eldre, langtidssjuka og uføre i institusjon og i heimesjukepleie utgjer 5 564 personar. 11 005 vaksne, betalende pasientar nyttar også den offentlege tannhelsetenesta.

Tenesta hadde i 2016 høg måloppnåing for alle dei prioriterte gruppene. Måltala for dekningsgraden er definert i Regional delplan tannhelse. Dekningsgraden er eit uttrykk for kor mange av dei som har rettar etter tannhelselova som er under tilsyn og behandling. Med pasientar som er under tilsyn og behandling, reknast undersøkte og behandla pasientar, dei som er planlagt ikkje innkalla, samt etterslep (pasientar som har fått ny, men forseinka innkalling).

Tilsyn av lovpålagte grupper	Måltal	Resultat 2016	Måloppnåing i % 2016 (2015)	
Barn og unge frå 3-18 år (Gr. A)	97%	96,6%	99,6%	(100%)
Psykisk utviklingshemma over 18 år (Gr. B)	95%	95,3%	100,3%	(101,2%)
Eldre og uføre i institusjon (Gr.C1)	90%	89,6%	96 %	(96,8%)
Eldre og uføre i heimesjukepleie (GR.C2)	65%	74,8%	128,4%	(108%)
Ungdom 19-20 år (Gr.D)	70%	76,3%	109%	(103%)

Barn og unge 3-18 år (gr. A)

Barn og unge opp til 18 år er den største gruppa på 54 269 personar. Tilsynsprosenten på 96,6%, ligg svært nært måltalet på 97%.

Av denne gruppa var det 57,4% som ikkje hadde behov for operativ behandling. Dette er 2,5 prosentpoeng dårlegare resultat enn i 2015. Innkallingsintervalla er basert på eit individuelt behandlingsbehov. I snitt er det mellom 16 og 18 månader mellom kvart besøk dei unge har på tannklinikken. Risikopasientar blir kalla inn på tannklinikken hyppigare for oppfølging.

Psykisk utviklingshemma (gr. B)

Av totalt 1 024 personar med psykisk utviklingshemming over 18 år, var 976 under tilsyn i 2016. Dette utgjer 95,3 % av gruppa. I 2016 vart det inngått formelle samarbeidsavtaler mellom tannhelsetenesta og kommunal teneste med ansvar for personar med utviklingshemming. Målet er eit kvalitetssikra tilbod, der brukarane i målgruppa får ivareteitt sitt daglege munnstell.

Eldre og uføre i institusjonar og personar i heimesjukepleie (gr. C)

I gruppa eldre og uføre i institusjon (C1) og i heimesjukepleia (C2) har pasientar under tilsyn auka frå 5331 i 2015 til 5564 i 2016. Den største gruppa er C2, som utgjer 3320 personar. Av desse har 74,8% vore under tilsyn i 2016, noko som er ei måloppnåing på 128,4%. Ei revidert samarbeidsavtale og auka satsing retta mot denne gruppa, kan vere ei mogleg årsak til høg måloppnåing.

Måltalet som er sett for gruppe C2 speglar at mange framleis ønskjer å gå til sin privat tannlege eller ikkje ønskjer tilsyn med tannhelsa. Det blir kontinuerlig arbeidd for at brukarane får kunnskap om tilbodet gjennom heimesjukepleietenesta. Brosjyren «God tannhelse heile livet» blir distribuert til pleie og

omsorgstenesta i kommunane, for utdeling til brukarane. Brosjyren gir informasjon om rettane til brukarane, samt råd og tips for ei god tannhelse. Den revidererte samarbeidsavtalen mellom tannhelsetenesta og pleie og omsorgstenesta inneheld også rutinar som skal og sikre at brukarane får det tilbodet dei har krav på.

Ungdom 19-20 år (gr. D)

Ungdom på 19 og 20 år har rett på tilsyn frå den offentlege tannhelsetenesta, og betaler 25% av taksane til den offentlege tannhelsetenesta. Denne gruppa har prioritet framfor vaksne betalande pasientar. 76,3% av gruppa var under tilsyn i 2016, som er ei auke frå 74,5% i 2015 (72% i 2014) På grunn av studiar og arbeid utanfor tannhelsedistriktet/fylket, er det enkelte som takkar nei til tilbodet.

Rusmisbrukarar (gr. E)

Personer med rusmiddelavhengigheit som mottar tenester gjennom kommunal rusomsorg/NAV eller er under LAR-behandling (legemiddelassistert rehabilitering) har hatt rett til frie tannhelsetenester sidan 2008. I 2016 var det registrert 537 rusmisbrukarar med rett på gratis tilsyn. Behandlinga er ressurskrevjande og det har vore naudsynt med ei økonomisk opptrapping for å halde tritt med behandlingsbehovet. Brukarforventningane til behandlingsomfang er ofte mykje større enn det ressursrammene opnar for.

Vaksne betalande pasientar (gr. F)

11 005 vaksne, betalande pasientar nytta den offentlege tenesta i 2016 og genererte ei honorarinntekt på ca. 25 mill. Utsifting av tannlegar og auka sjukefråvær har medverka til lågare inntening. Honorarinntektene var ca. 27 mill. kroner i 2015 og 28 mill. koner i 2014. Tannlegespesialistane generer om lag 20% av honorarinntektene.

Behandla under narkose

226 pasientar vart behandla under narkose i regi av den offentlege tannhelsetenesta i 2016, mot 223 i 2015.

Fengselstenesta

Møre og Romsdal fylkeskommune og staten har ei avtale om tannhelsetilbod for innsette i fengselet på Hustad og i Ålesund. Dette er eit statleg finansiert tilbod, som tannhelsetenesta er ansvarleg for gjennomføringa. Fylkeskommunen kjøper tenester frå privatpraktiserande tannlegar, og totalt 72 innsette har fått tannbehandling i 2016.

TANNHELSERESULTAT

I løpet av den siste ti-årsperioden har tannhelsa til barn og unge i Møre og Romsdal blitt gradvis betre, men for første gong på mange år ser vi no ein liten nedgang hos indikatorårskulla, jf. tabellen nedanfor. 94,5% av 3-åringane, 82% av 5-åringane, 55,7% av 12-åringane og 18,5% av 18-åringane er utan ny karieserfaring i 2016. Hos 18-åringane viser tala ei betring med 0,5% i høve til året før. Det er mogleg at auka satsing på førebygging og utoverretta arbeid, mellom anna gjennom kantinesatsinga i vidaregåande skole, har medverka til betringa hos 18 åringane.

Tabell: Resultat tannhelsetilstand på indikatorårs 2016 (grunnlaget for landsstatistikk for fagfeltet odontologi) (Tal for 2015 i parentes)

Årskull % av undersøkte	3 åringar utan karies. 90% av heile kullet er undersøkt	5 åringar utan karies. 98,7% av heile kullet er undersøkt	12 åringar utan karies. 98,7% av heile kullet er undersøkt	18 åringar utan karies. 95,9% av heile kullet er undersøkt
Ingen karies	94,5% (95,1%)	82% (84%)	55,7% (56,9%)	18,5% (18%)
1-4 kariesangrep	4,5% (3,7%)	12,8% (11,6%)	39,6% (39,6%)	42,7% (41,6%)
10 kariesangrep eller mer	0,3% (0,2%)	0,9% (1,0%)	0,1% (0,2%)	12,2% (13,3%)

I løpet av den siste ti-årsperioden har delen personar utan karieserfaring auka frå 68% til 82% for fem-åringane og frå 39% til 55,7% for 12-åringane. I same tidsrom har delen utan karieserfaring for 18-åringane auka frå 14% til 18,5%.

Sjølv om utviklinga i tannhelsestatus gradvis blir betre, viser landsgjennomsnittet ei noko betre tannhelse både hos 12 og 18-åringane enn Møre og Romsdal, medan 5-åringane i Møre og Romsdal ligg betre i snitt (jf. diagramma på s. 10 og 11).

Tannhelsesdata på kommunenivå (sjå tabellen neste side) synleggjer tannhelsetilstanden i kvar enkelt kommune (m.a. til nytte for den enkelte kommune i folkehelsearbeidet). Ei oversikt over prosentdel personar utan karieserfaring i dei nemnde årsgruppene viser interessante forskjellar mellom kommunane. Det er viktig å vere klar over at dei minste kommunane har så små årskull at ein samanlikning av tala frå år til år i desse kommunane ikkje blir statistisk signifikant.

Tannhelsa hos innvandrarbarn frå Aust-Europa og andre verdsdelar er dårlegare enn hos norske barn. I Møre og Romsdal er det ei stor arbeidsinnvandring, der vi ser at mange av barna har karies når dei kjem til landet. Både språkbarriere og forståing av helserelatert åtferd kan gi utfordringar i det helsefremmande og førebyggjande arbeidet. Gjennom eit målretta samarbeid med helsestasjonstenesta kan vi nå denne målgruppa på eit tidleg stadium.

Prosentdel personar utan karieserfaring i enkelte årskull i 2016 – kommune, kompetanseregion (KR), fylket og landet

Årskull	3-åringar	5-åringar	12-åringar	18-åringar
Hareid	98%	85%	50%	17%
Herøy	90%	77%	44%	18%
Sande	92%	68%	40%	18%
Ulstein	92%	85%	48%	16%
Vanylven	89%	70%	37%	19%
Volda	91%	81%	53%	26%
Ørsta	96%	88%	64%	19%
Søre Sunnmøre KR	93%	82%	50%	19%
Giske	94%	88%	58%	19%
Haram	96%	73%	61%	16%
Norddal	94%	95%	57%	18%
Sandøy	100%	92%	73%	32%
Skodje	96%	84%	64%	18%
Stordal	100%	83%	50%	0%
Stranda	100% ¹⁾	70%	48%	18%
Sula	96%	77%	61%	24%
Sykkylven	94%	72%	43%	9%
Ørskog	100%	74%	63%	25%
Ålesund	93%	81%	57%	21%
Ålesund/Björgvin	91%	77%	48%	18%
Ålesund/Spjelkavik	94%	83%	63%	23%
Ålesund KR	94%	80%	57%	19%
Aukra	91%	83%	58%	24%
Eide	92%	84%	42%	12%
Fræna	94%	81%	42%	14%
Gjemnes	96%	91%	55%	34%
Midsund	96%	73%	58%	14%
Molde	96%	88%	63%	20%
Neset	100% ²⁾	82%	32%	11%
Rauma	98%	87%	52%	6%
Vestnes	96%	82%	62%	12%
Molde KR	95%	85%	56%	17%
Averøy	91% ³⁾	80%	54%	16%
Tingvoll	67%	86%	65%	24%
Sunndal	96%	88%	53%	23%
Surnadal	100%	84%	57%	25%
Rindal	80%	80%	75%	41%
Halsa	75%	64%	69%	8%
Smøla	100%	91%	75%	28%
Aure	94%	90%	78%	22%
Kristiansund	93%	80%	55%	16%
Kristiansund KR	93%	82%	59%	20%
Heile fylket	94%	82%	56%	19%
Heile landet	94%	80%	59%	24%

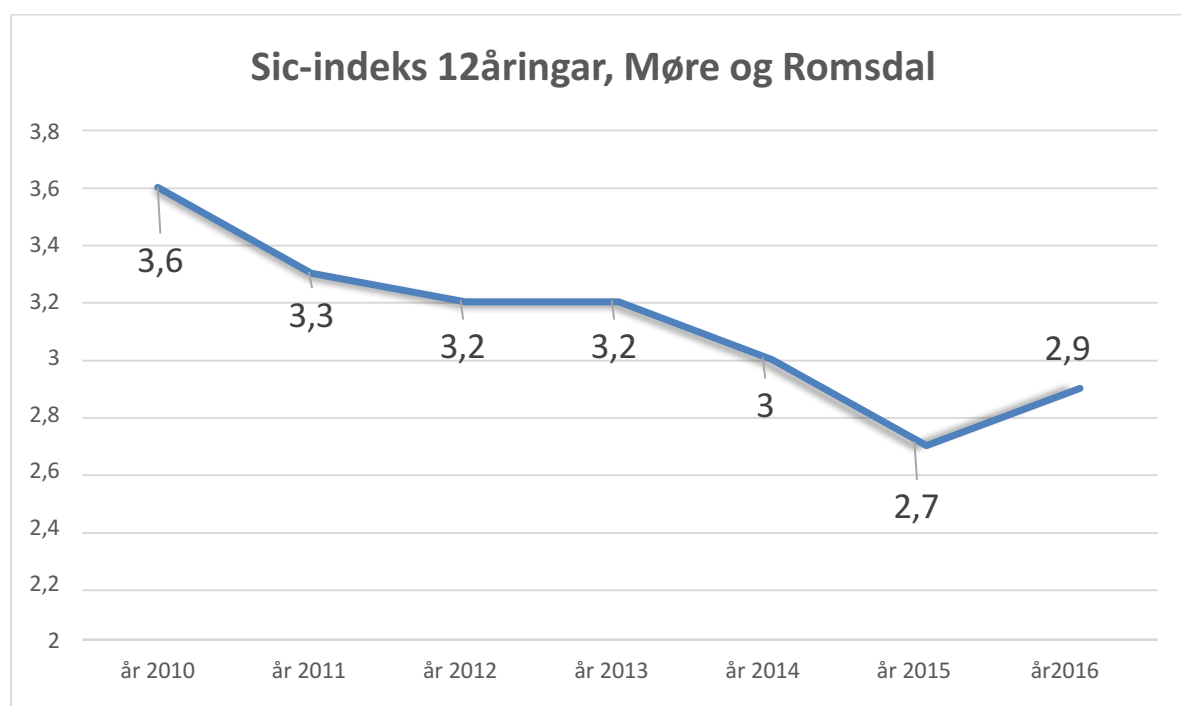
1) 23% av 3-åringane undersøkt 2) 46% av 3-åringane undersøkt 3) 52% av 3-åringane undersøkt

SiC-indeks

SiC (signifikant kariesindeks) blir brukt for å sette søkelys på dei som har mest karies, og blir årleg registrert på 12-åringane. SiC-indeksen viser gjennomsnittleg tal tenner med hol på den tredjedel av gruppa med mest karies, og skal brukast som eit styringsverktøy for planlegging av det førebyggjande arbeidet. Gjennomsnitt DMFT* hos 12-åringane viser at dei fleste har friske tenner, sjølv om det fortsatt er nokre med høge verdiar. WHO sitt mål for SiC-indeks er på 3 eller mindre.

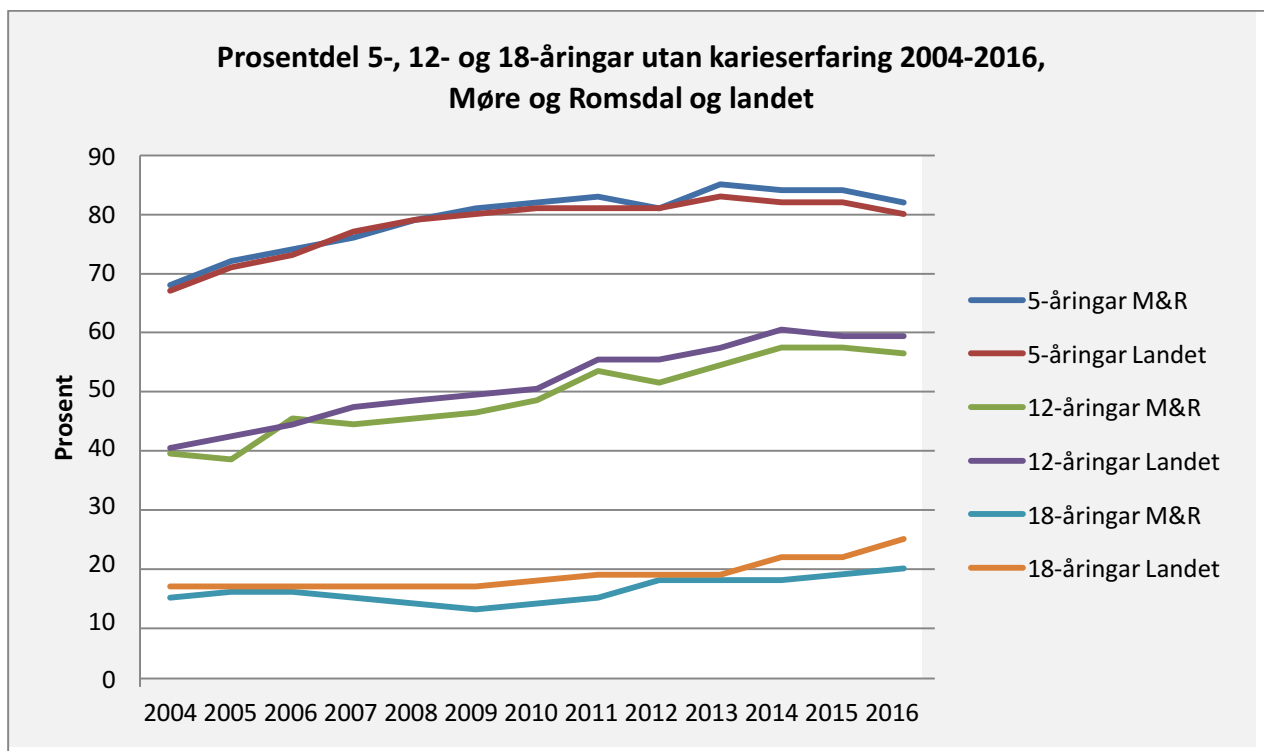
Gjennomsnitt DMFT på den tredjedel av gruppa med mest karies	2011	2012	2013	2014	2015	2016
SiC- indeks for 12-åringar i Møre og Romsdal	3,3	3,2	3,2	3,0	2,7	2,9
SiC- indeks for 12-åringar landsgjennomsnitt	3,0	2,9	2,9	2,7	2,6	2,6

*DMFT-tala gir ein verdi på kor mykje karies (tannråte) pasienten har (Decayed), kor mange tenner som er tapt (Missing) og, kor mange tenner som er fylt (Filled).

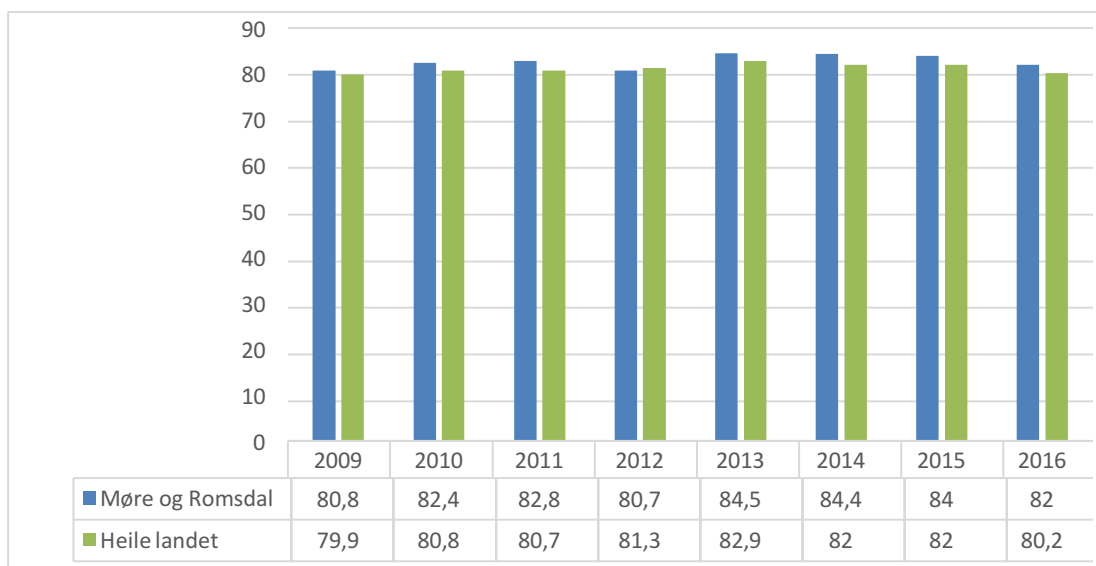

Tannhelsesdata frå Møre og Romsdal samanlikna med landsgjennomsnitt

Prosentdel 5-, 12- og 18-åringar utan karieserfaring 2004-2016, Møre og Romsdal og landet

Prosentdel 5-åringar utan karieserfaring

Prosentdel 12-åringar utan karieserfaring

Prosentdel 18-åringar utan karieserfaring

FOLKEHELSEARBEID, - FØREBYGGING OG SAMHANDLING.

Fylkeskommunen har ansvar for den offentlege tannhelsetenesta, og skal organisere førebyggjande tiltak for heile befolkninga og gi eit regelmessig og oppsøkande tilbod til prioriterte grupper.

I lov om folkehelsearbeid kap. 4 står det at fylkeskommunen skal vere ein pådrivar og understøtte folkehelsearbeidet i kommunane, mellom anna ved å gjere tilgjengelig opplysningar om tannhelsetilstanden. Fylkeskommunen skal vere særleg merksam på trekk ved utviklinga som kan skape eller oppretthalde sosiale eller helsemessige problem eller sosiale forskjellar.

For å utjamne sosial ulikskap i helse og tannhelse, er det også viktig at tannhelsetenesta har eit tverrfagleg samarbeid med kommunale tenester for at flest mogleg blir i stand til å ta vare på si eiga tannhelse/helse.

Det er etablert og utvikla samarbeidsrutinar med klare ansvarsforhold mellom tannhelsetenesta og fleire kommunale tenester. I 2016 vart det utarbeidd ei samarbeidsavtale mellom flyktningtenesta/asylmottak og tannhelsetenesta, for å sikre eit gjensidig samarbeid til beste for brukarane. Innvandrarar er ei samansett gruppe, og det er sosial ulikheit mellom innvandrarar på same måte som hos etniske norske borgarar. Kunnskap om tannhelse i ulike innvandrargrupper kan vere mangelfull, der grupper av barn kan ha ein større risiko for å dårleg tannhelse. Det er tilrådd å ha høg merksemd mot barn og unge med innvandrarbakgrunn og med tett oppfølging av dei med større behandlingsbehov:

Ei revidert samarbeidsavtale med helsestasjon/skolehelsetenesta og rutinar for godt samarbeid med barneverntenesta skal gjennomførast våren 2017.

Folkhelsekontaktane har i samarbeid med overtannlegen i sin kompetanseregion, ansvaret for folkehelsearbeidet. Folkhelsekontaktane har møte med tannpleiarane to gonger per år for planlegging og rapportering. Tannpleiarane og enkelte tannhelsesekretærer gjer ein stor innsats i dette arbeidet, og tiltak som er utført for 2016 er:

- Årleg samarbeidsmøte med barnehageleiing i fleire kommunar, med tema om kosthald, vatn som tørstedrikk, bursdagsfeiring og tannpuss i barnehagen. Brosjyren «Kosthold/tannhelse/fysisk aktivitet» blir delt ut i barnehagen eller ved første besøk på klinikken. Ved etterspørsel, har tannhelsetenesta deltatt med informasjon i barnehagen eller ved foreldremøte med tema kosthald og tannhelse. I fleire kommunar har barnehagar rutinar på å pusse tenner etter frukost. Dette skjer under tilsyn av barnehagepersonell.
- Informasjonsarbeid og undervisning blir gitt til foreldre med barn i samarbeid med flyktningtenesta og asylmottak. Ved første besøk på tannklinikken får barn frå asylmottak og flyktningtenesta utdelt ei mappe med tannhelseartiklar, samtidig som det blir gitt informasjon og veiledning i tann og munnstell.
- Årlege samarbeidsmøte med kommunal pleie- og omsorgsteneste og teneste for psykisk utviklingshemma. Nye samarbeidsavtalar er inngått i 2016.
- Årlege samarbeidsmøte med barneverntenesta. Ved mange klinikkar er dette utsett til 2017, i vente på nye oppdaterte rutinar og ny samarbeidsavtale.
- Samarbeid med vidaregåande skolar om årleg tannhelseundervisning retta mot Helse og oppvekstfag (Vg1), helsefagarbeider, helseservicefag, barne og ungdomsarbeidarfag (Vg2), apotekteknikar og helsesekretær (Vg3). På grunn av kapasitetsproblem fekk ikkje alle skolar tilbodet i 2016.
- Årleg undervisning til 8.-klassingar på Søre Sunnmøre. Dette er eit samarbeid mellom tannhelsetenesta, lærarar, elevar og foreldre. Tiltaket er under vidareføring til Giske og Sula kommunar. I Nesset kommune har folkehelsekoordinator i samarbeid helsesøster og tannhelsetenesta undervisning

til 8.-klasse med tema «Vann er tingen». I kommunen har tannhelsetenesta også gitt tannhelseinformasjon på foreldremøte ved Eresfjord barne- og ungdomskole.

- Tannhelseundervisning retta mot Bo- og arbeidstreningslinja ved Sunnmøre folkehøgskole.
- Undervisning for tilsette i heimesjukepleien og pleiarar som arbeidar i institusjon. Eigen opplæring ved Tøndergård dagsenter.
- Undervisning i tannhelsefag for sjukepleiarutdanninga ved Høgskolen i Molde, med video-overføring til sjukepleiarstudentar i Kristiansund.
- Årleg kantinekurs for kantineilsette i vidaregåande skolar. I 2016 vart det også halde ei kantineleiarssamling.
- TkMN-prosjekt retta mot pleiarar som arbeider i heimesjukepleien. Vestnes kommune er del i prosjektet knytt til spørjeundersøking, undervisning og utdeling av materiell og munnstellkort. Prosjektet blir avslutta i 2017.
- Ålesund kompetanseregion deltok med stand om tannhelsetema under Leikivalen.
- Deltaking med foredrag og undervisning ved etterspørsel til foreiningar og pensjonistlag.

Tannhelsetenesta har lagt ned 1259,8 timar i det førebyggjande arbeidet utanfor klinikkane mot 1369,4 timar i 2015 og 1288 timar i 2014.

KLAGESAKER TIL FYLKESTANNLEGEN OG BEKYMRINGSMELDING TIL BARNEVERN

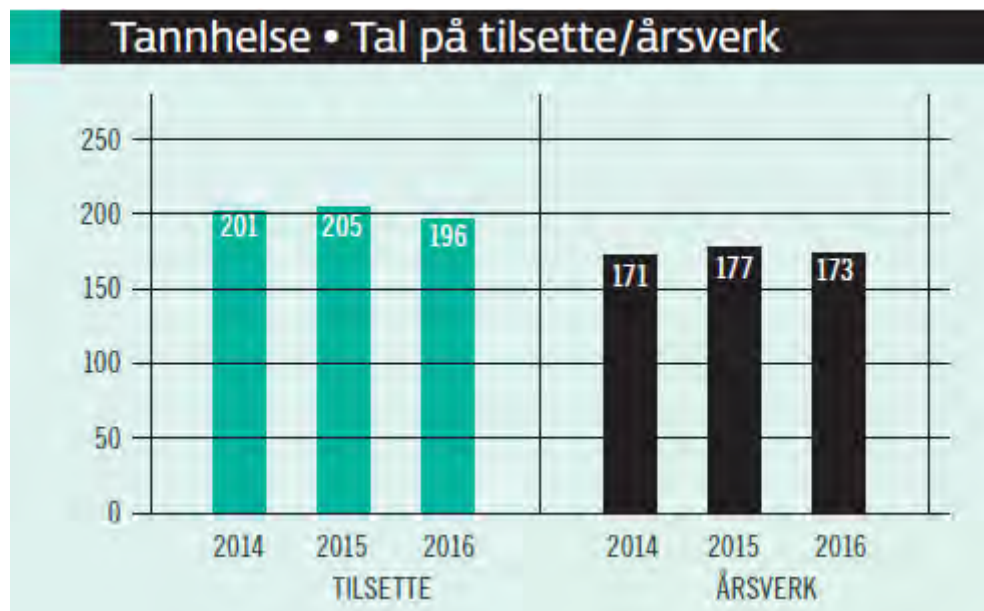
I 2016 var det ingen klagesaker til fylkestannlegen som gjekk vidare til Helsetilsynet.

Tannhelsetenesta har gode rutinar på påminningsbrev for gjentekne gonger ikkje møtt og bekymringsmeldingar til barnevernet.

Tal påminningbrev om gjentekne gonger ikkje møtt, bekymringsmelding blir sendt barnevern dersom pas. ikkje møter (jf.pasientrettighetslova § 3-4 og § 3-2)		Tal bekymringsmeldinger sendt barnevernet.(jf.helsepersonellloven §33)
2011	56	22
2012	18	6
2013	53	7
2014	38	16
2015	41	13
2016	36	17

Bemanning og rekruttering

Ved utgangen av 2016 hadde tannhelsetenesta 196 tilsette i til saman 173 årsverk. 5,6 årsverk er knytt til administrative funksjonar ved fylkestannlegens kontor. Diagrammet på neste side viser alders-/kjønnsamansetning og nyrekruttering i 2016. Kvinneandelen tilsette i tannhelsetenesta er 91%. Gjennomsnittsalderen er 45,4 år (48,3 i heile fylkeskommunen).

Tannhelsetenesta er ein attraktiv arbeidsplass for kvinner. Vi har tilsett mange nye kvinnelege tannlegar også i 2016 og er glade for at tannhelsetenesta sikrar tilflytting av unge kvinnelege akademikarar. Som kjent har fylket ein stor ubalanse i talet på kvinner og menn i aldersgruppa 20-40 år.

Rekrutteringssituasjonen har betra seg dei siste åra som følgje av auke i talet på utdanna tannlegar og ein meir open arbeidsmarknad. Det er framleis relativt stor turnover og mobilitet i stillingane og det er utfordrande å rekruttere til stabilitet. Vi ser at nye medarbeidarar vil jobbe på klinikkar som kan tilby eit breiare fagleg og sosialt fellesskap. Vi ligg årleg på om lag 40-50 tilsettingssaker, noko som gir stort press på dei administrative ressursane i tannhelsetenesta. Tannhelsetenesta er attraktiv for utanlandske arbeidstakarar. I 2016 er 8 nasjonalitetar representert i arbeidsstokken.

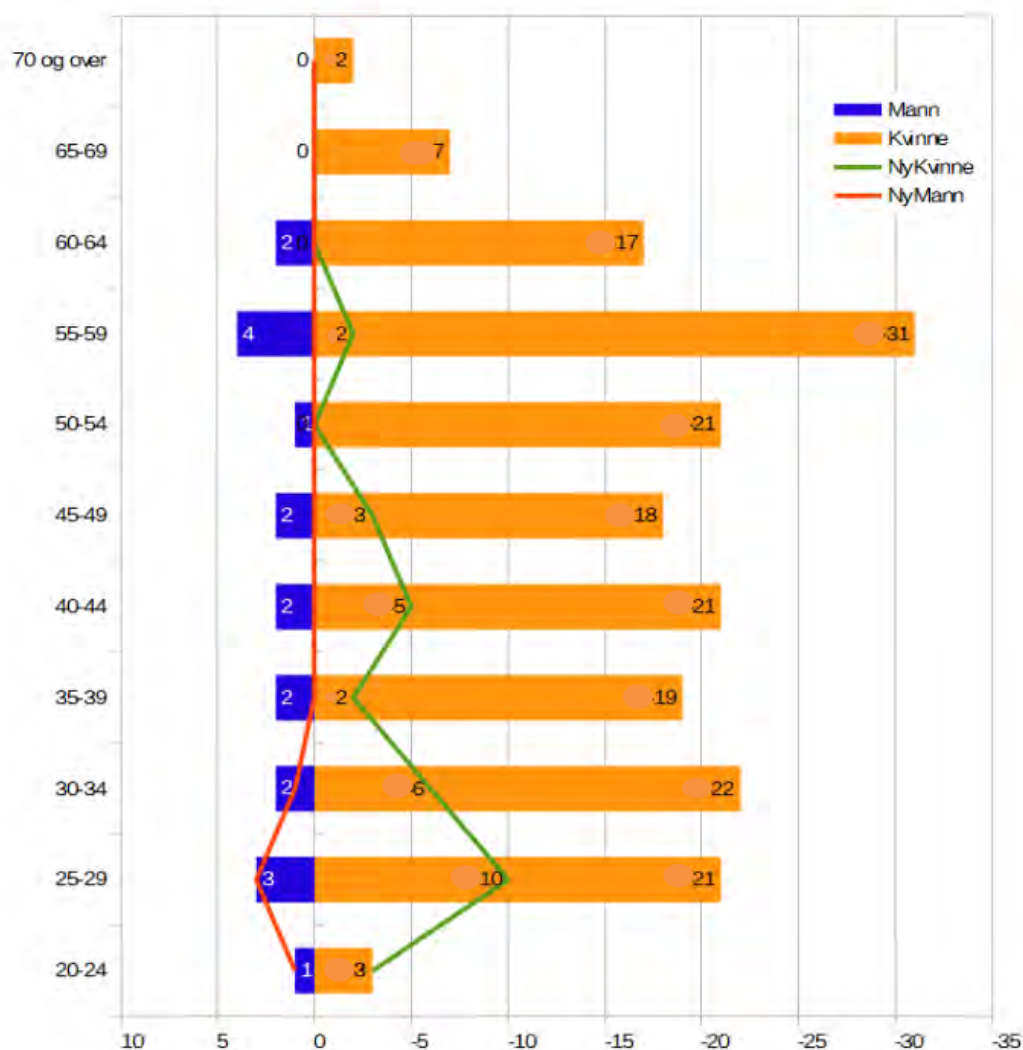
Kompetanseutvikling

Kompetanseutvikling, fagleg utvikling og ny teknologi blir viktig i kampen om å rekruttere og stabilisere dyktige medarbeidarar. Tannhelsetenesta sin strategiske kompetanseplan og distrikta sine lokale kompetanseplanar er oppdatert i 2016.

Fylkeskommunen skal sørge for nødvendig dekning av tannlegespesialistar i fylket og har etablert stipendordningar og deltidsstillingar for tannlegar under spesialistutdanning. For å sikre tannlegespesialistar i alle delar av fylket er tre av våre tannlegar i 2016 i spesialisering innan pedodonti, kjeveortopedi og

Alder, kjønn og rekruttering pr. november 2016 – tannhelse

Nytilsette er tilsett mellom jan. 2015 og nov 2016

ansikts- og kjeveradiologi. Ein av våre overtannlegar har i 2016 tatt ein mastergrad i laserstøtta tannbehandling. Eigne spesialistar er eit viktig bidrag til nettverkssamarbeidet gjennom Tannhelsetenesta sitt kompetansesenter for Midt-Norge.

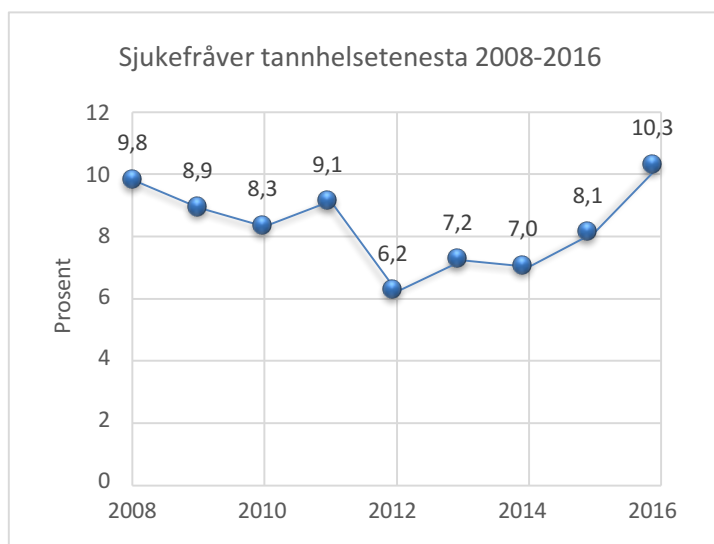
Ein del pasientar har odontofobi eller tannlegeskrekk. Desse, saman med personar som har sjeldne medisinske tilstandar, ønskjer vi å gi eit betre tilbod gjennom å byggje spesialkompetanse. Dei siste år har vi fått på plass eit fagleg nettverk med TOO fagleder, psykolog, rådgivande faggruppe og paraplyteam for pasientar som har vore utsett for tortur, overgrep eller har odontofobi (TOO-prosjektet). Arbeidet skjer i samråd og samarbeid med TkMN og Helsedirektoratet.

Den tannmedisinske og teknologiske utviklinga bidrar til stadig fleire og betre behandlingsmetodar. Dette er bra for pasientane, men betyr samtidig aukande spesialisering og auka krav til å ta i bruk moderne utstyr og teknologi. Enkelte typar diagnostisk- eller behandlingsmessig utstyr vil krevje store investeringar. Teknologi og utstyr av denne typen, til dømes laserteknologi og digitalisert kronebehandling, vil derfor berre kunne lokalisast til større kompetanseiningar i eller nær dei største byane. Her vil det også jobbe tannlegespesialistar som skal verke i samhandling med tannhelsepersonell i faglege nettverk.

Arbeidsmiljø

Det er utarbeid eigen HMS-årsrapport for 2016, som kan lastast ned her: <http://mrfylke.no/Intra-nett/Kvalitetsleing-HMS/HMS/HMS-aarsrapport-for-2016>

Samarbeids- og arbeidsmiljøutvalet (SAMU-T) dekkjer funksjonsområdet for arbeidsmiljøutval etter arbeidsmiljølova og ordningar for medråderett etter hovudavtalen. Utvalet har i 2016 hatt 4 møte og behandla 24 saker. Utvalet har tre arbeidstakarrepresentantar (hovudtillitsvalde og sektorverneombod) og 3 arbeidsgivarrepresentantar.

Sjukefråveret er aukande, og ligg på 10,3% for heile 2016.

Det er store regionale skilnader i sjukefråveret. Tannlegar er den gruppa som har relativt sett størst auke i sjukefråveret. Det er i all hovudsak større langtidsfråver over 40 dagar som bidrar til auken i sjukefråveret. SAMU-T er involvert i arbeidet med å kartlegge årsakene til auken og treffe effektive tiltak for å få arbeidstakarar tilbake i arbeid der det er realistisk.

HMS-rapportane viser at fleire av tannkli-

nikkane, etablerte i 1970- og 1980-åra, har behov for standardheving, særleg med tanke på betring av inneklima og universell utforming.

Utfordrande økonomisk situasjon

Tannhelse har i 2016 ei samla driftsramme på 136 mill. kroner og eit mindreforbruk på 0,8 mill. kroner. Mindreforbruket skuldast i hovudsak vakanse i stillingar utan tilsetting av vikarar. Det vart iverksett tilsettingsstopp og innført innkjøpsrestriksjonar i siste kvartal av 2016.

Tannhelsetenesta har med noverande desentraliserte struktur behov for 182 heile stillingar. Rammene som er skissert i økonomiplan 2016 – 2019 gjer det nødvendig å halde omlag 13 behandlarårsverk vakante. Kva stillingar som må haldast ledige blir vurdert i forhold til kor ajour klinikkane er med det prioriterte klientellet og kva kandidatar som er tilgjengelege i arbeidsmarknaden. Vakanseperiodar har ei positiv innverknad på lønnsbudsjettet, men negative konsekvensar for behandlingstilbodet.

Vi har tilsett mange unge kvinnelege tannlegar dei siste åra, og ei ny utfordring er produksjonstapet knytt til ulike permisjonar. Siste halvår 2016 var 13 tannlegar ut i foreldrepermisjon. Dette utgjer ei dobling i forhold til gjennomsnittet dei siste 3 åra.

Ei ekstra utfordring i samband med tannlegar i foreldrepermisjon er at denne yrkesgruppa har ei avlønning høgare enn refusjonsgrunnlaget, som tilsvarar 6 G. Arbeidsgivar må dermed dekke mellomlegget, som utgjer omlag 200 000 kroner per tannlege. Med 13 tannlegar ute i foreldrepermisjon vil lønnskostnaden som ikkje kompenseras av trygdesystemet vere nær 3 mill. kroner. I praksis har vi då eit tilsvarende beløp mindre til å dekke vikarlønn. Ved ikkje å tilsette vikarar vil produksjonen gå ned.

Færre betalende pasientar gir nedgang i honorarinntekter. Honorarinntekter utgjer erfaringsvis omlag 20% av tannhelsetenesta si totalramme, og ein reduksjon forsterkar underfinansieringa av tenestene.

Klinikkane

Fylkeskommunen har avtale med 19 kommunar og 18 private huseigarar om leige av lokale til tannklinik i 2016. Det er stor variasjon i standard på tannklinikane i fylket. Universell utforming og tilgjenge for funksjonshemma ved klinikane er teke inn som resultatmål i Regional delplan tannhelse. Dei nye klinikane som er bygd/renovert dei siste åra tilfredsstiller desse krava. Ved mange av klinikane er det lite rom for ombygging eller utvidingar innanfor noverande bygningsmasse. For nye kliniklokale blir det utarbeidd rom- og funksjonsprogram med kravspesifikasjonar som kan nyttast av utleigarane i planarbeidet.

Som følgje av den vanskelege budsjettsituasjonen er oppgraderingar av klinikane Aukra, Eidsvåg, Aure, Haramsøy, Sykkylven og Valderøy mellombels satt på vent.

Frå 1.1.2016 har vi fire kompetanseregionar i fylket (Kristiansund, Molde, Ålesund og Søre Sunnmøre), og planen er å etablere ein kompetansetung sentralklinik i kvar region. Kompetanseklinikane skal sikre regionen stabilitet og akuttberedskap også i periodar med vakansar på dei mindre klinikane. Kompetanseklinikken i Ålesund skal stå ferdig i 2019. Klinikken vil i første omgang erstatte klinikane Spjelkavik og Bjørgvin. Fylkestannlegen ønskjer at framtidig kompetanseklinik i Kristiansund skal samlokaliseras med eit distriktsmedisinsk senter, med eit arealbehov på 800-1000 m²

Bygge- og vedlikehaldsseksjonen har kartlagt og analyserer no det samla behovet for oppgradering av kliniklokale i samband med oppfølging av Regional delplan. Arbeidet vil munne ut i ein utviklingsplan for tannklinikane som vil vere premissgivande for investeringsdelen av økonomiplanen.

Endringar i klinikstruktur og omorganiseringar av enkeltklinikkar vil bli tatt opp i økonomiplansamheng.

Tannhelse til kommunane ?

Usikkerheit om framtidige forankring av tannhelsetenesta sette preg på 2016. Som ledd i kommunereforma ønskjer regjeringa at kommunane skal ta over tannhelsetenesteansvaret. Administrasjonen sitt forslag til høyringsinnspel til oppgåvemeldinga fekk tilslutning av eit samrøystes fylkesutval, og vart oversendt til departementet i september.

Fylkeskommunen finn det ikkje godt gjort at ei kommunalt forankra tannhelseteneste vil sikre tenestekvalitet, pasientsikkerheit og likeverdige tenester for befolkninga. Paradoksalt nok vil ei eventuell overføring av tannhelsetenesta innebære fragmentering av eit robust fagmiljø, forvitring av tannhelsefagleg leiarkompetanse og behov for omfattande interkommunale løysingar.

Fylkestannlegen meiner at reformforslaget manglar behandlingfaglege, sosiale, økonomiske og administrative konsekvensvurderingar.

**Møre og Romsdal
fylkeskommune**

Fylkeshuset, 6412 Molde
Telefon 71 28 00 00
post@mrfylke.no
mrfylke.no

Fra: Arkiv Herøy[arkiv@heroy.kommune.no]

Sendt: 04.04.2017 10:40:52

Til: Brit Berge

Tittel: VS: Pressemelding fra Finansdepartementet: God forvaltning av Statens pensjonsfond

Fra: Kom, Fin [<mailto:kom@fin.dep.no>]

Sendt: 31. mars 2017 15:15

Emne: Pressemelding fra Finansdepartementet: God forvaltning av Statens pensjonsfond

Finansdepartementet

Dato: 31.03.2017

Pressemelding 13/2017

God forvaltning av Statens pensjonsfond

– Statens pensjonsfond er våre felles sparepenger og en sentral del av rammeverket for finanspolitikken. Fondet forvaltes på en åpen og langsiktig måte. Både Norges Bank og Folketrygdfondet har levert gode resultater over tid, sier finansminister Siv Jensen (FrP).

Regjeringen legger i dag frem [stortingsmeldingen om forvaltningen av Statens pensjonsfond i 2016](#). Meldingen gjør rede for resultater og arbeidet med ansvarlig forvaltning, og [drøfter videreutviklingen av strategien for investeringene](#).

God avkastning i 2016

Ved utgangen av 2016 var verdien av Statens pensjonsfond utland (SPU) 7 507 mrd. kroner og verdien av Statens pensjonsfond Norge (SPN) 212 mrd. kroner. Avkastningen av SPU var i fjor 6,9 prosent målt i fondets valutakurv, mens den for SPN var 7,1 prosent målt i norske kroner. Norges Bank oppnådde i fjor en meravkastning på 0,15 prosentenheter sammenliknet med referanseindeksen fra departementet. Tilsvarende tall for Folketrygdfondet var 1,17 prosentenheter.

De to forvalterne rapporterer meravkastning, risiko og kostnader fordelt på de ulike strategiene i forvaltningen. For SPN var det i fjor enten positiv eller ingen meravkastning. For SPU var det også noen strategier med mindreakstning. Neste års fondsmelding vil inneholde en gjennomgang av Norges Banks forvaltning. En vurdering av nytte og kostnader ved de ulike strategiene for SPU vil være en del av denne gjennomgangen.

Ansvarlig forvaltning

Innenfor den overordnede finansielle målsettingen skal Statens pensjonsfond være en ansvarlig investor. Arbeidet med ansvarlig forvaltning har utviklet seg mye det siste tiåret. SPU og SPN er ledende internasjonalt på dette området.

I 2016 ble det tatt inn to nye kriterier i retningslinjene for observasjon og utelukkelse. Det ene kriteriet retter seg mot atferd som på selskapsnivå i uakseptabel grad fører til utslipp av klimagasser. Dette kriteriet er langt på vei nybrottsarbeid internasjonalt. Det andre kriteriet retter seg mot gruveselskaper og kraftprodusenter som har 30 prosent eller mer av sine inntekter fra termisk kull, eller baserer 30 prosent eller mer av sin virksomhet på termisk kull. Det ble i 2016 offentliggjort utelukkelse av 59 selskaper og 11 ble satt til observasjon etter kullkriteriet.

Viktige virkemidler i den ansvarlige forvaltningen er internasjonale standarder og forskning, dialog med selskaper, klare forventninger til selskapene, samt å fremme forslag og stemme på generalforsamlinger. Norges Bank har varslet at dette arbeidet om kort tid vil bli supplert med et nytt forventningsdokument om åpenhet i internasjonal selskapsbeskatning.

Klimaspørsmål i forvaltningen

Klima er en viktig, finansiell risikofaktor for Statens pensjonsfond på lang sikt. Fondet er særlig utsatt for systemisk risiko fordi det er stort, langsiktig og har investeringer spredt på flere tusen selskaper. Systemisk klimarisiko oppstår ved at økonomisk vekst og samlet inntjening i selskapene påvirkes av klimaendringer,

klimapolitikk og teknologiutvikling.

– Våre fond er store investorer i markedene de opererer i, og skal bidra til å forbedre internasjonale standarder og selskapsrapportering på klimaområdet. Begge fondene har utviklet en rekke virkemidler for å håndtere klimarisikoen, sier finansminister Siv Jensen.

Som ledd i den ansvarlige forvaltningen er det egne mandater for miljørelaterte investeringer i SPU. Om lag 64 mrd. kroner var investert gjennom disse mandatene ved utgangen av 2016.

Arbeid som pågår

Et utvalg ledet av Svein Gjedrem vurderer sentralbankloven og styringsstrukturen i Norges Bank, herunder alternative styrings- og selskapsmodeller for SPU. Utvalget skal levere sin innstilling innen 30. juni 2017.

Les mer:

- [Meld. St. 26 \(2016–2017\) Forvaltningen av Statens pensjonsfond i 2016](#)
- [Pressemelding 14/2017: Viktige veivalg for Statens pensjonsfond utland](#)

Pressemeldinger er tilgjengelig på våre nettsider: <http://www.regjeringen.no/fin>

Siste nytt fra Finansdepartementet finner du [her](#)

Følg Finansdepartementet på Twitter: [@Finansdep](#)

Du kan melde deg på eller av distribusjonslisten ved å sende epost til presse@fin.dep.no

Finansdepartementet
Postboks 8008 Dep,
0030 Oslo
Besøksadresse: Akersg. 40
Pressetelefon: 22 24 44 11

Denne e-posten er beregnet for den institusjon eller person den er rettet til og kan være belagt med lovbestemt taushetsplikt. Dersom e-posten er feilsendt, vennligst slett den og kontakt Finansdepartementet.

This email is confidential and may also be privileged. If you are not the intended recipient please delete this e-mail and notify the Ministry of Finance, Norway, immediately.

Tenk miljø - ikke skriv ut denne e-posten med mindre det er nødvendig

Fra: Arkiv Herøy[arkiv@heroy.kommune.no] Sendt: 30.03.2017 09:47:11 Til: Hilde Bringsvor Skinnes Tittel: Avgjerd om talet på geografiske driftseiningar

Fra: Olav Sindre Rise [mailto:Olav.Sindre.Rise@politiet.no]

Sendt: 28. mars 2017 13:42

Til: 'post@aukra.kommune.no'; 'postmottak@aure.kommune.no'; 'post@averoy.kommune.no'; 'postmottak@eide.kommune.no'; 'postmottak@frana.kommune.no'; 'post@giske.kommune.no'; 'post@gjemnes.kommune.no'; 'post@halsa.kommune.no'; 'postmottak@haram.kommune.no'; Postmottak Hareid; postmottak; 'postmottak@kristiansund.kommune.no'; 'postmottak@midsund.kommune.no'; 'postmottak@molde.kommune.no'; 'postmottak@nesset.kommune.no'; 'post@norddal.kommune.no'; 'post@rauma.kommune.no'; 'post@rindal.kommune.no'; Sande Kommune; 'post@sandoy.kommune.no'; 'postmottak@skodje.kommune.no'; 'postmottak@smola.kommune.no'; 'postmottak@stordal.kommune.no'; 'post@stranda.kommune.no'; 'post@sula.kommune.no'; 'post@sunndal.kommune.no'; 'post@surnadal.kommune.no'; 'postmottak@sykkylven.kommune.no'; 'postmottak@tingvoll.kommune.no'; Ulstein Postmottak; Resepsjon postmottak; 'postmottak@vestnes.kommune.no'; V-Postmottak; 'post@orskog.kommune.no'; Ørsta postmottak; 'postmottak@alesund.kommune.no'

Emne: Avgjerd om talet på geografiske driftseiningar

Til kommunane i Møre og Romsdal.

Vedlagt fylgjer til orientering kopi av brev frå Justisdepartementet til Politidirektoratet med avgjerd i spørsmålet om talet på geografiske driftseiningar i Møre og Romsdal politidistrikt.

Med vennleg helsing

Olav Sindre Rise
Kommunikasjonsrådgjevar

Møre og Romsdal politidistrikt
Politihuset i Ålesund

Telefon: 901 97 723 / 70 11 88 45
E-post: Olav.Sindre.Rise@politiet.no
www.politi.no

Politidirektoratet

Deres ref.

Vår ref.
17/1415 - AAS

Dato
28.03.2017

Beslutning om geografiske driftsenheter i Møre og Romsdal politidistrikt

Justis- og beredskapsdepartementet viser til Politidirektoratets brev av 21. februar 2017, der meglingsprotokoll av 17. februar 2017 og beslutningsgrunnlag var vedlagt.

Saken gjelder organisering av geografiske driftsenheter i Møre og Romsdal politidistrikt. Det fremgår av protokollen at partene etter megling ikke kom frem til enighet om politidistriktet skal deles inn i to eller fire geografiske driftsenheter (GDE), og at man ble enige om å bringe saken inn for fagdepartementet som tvisteløser, jf. Hovedavtalen i staten § 24 nr. 3.

Det ble avholdt drøftingsmøte i Justis- og beredskapsdepartementet 6. mars 2017, jf. vedlagte referat. Uenigheten som var gjenstand for drøfting i departementet, var om det skal være to eller fire GDE i Møre og Romsdal politidistrikt. Arbeidsgiver, Parat, Norsk tjenestemannslag, Norges Politilederlag og Norges ingeniør og teknologiorganisasjon mente at politidistriktet burde inndeles i fire GDE, mens Politiets Fellesforbund og Politijuristene mente at distriktet burde inndeles i to GDE.

I drøftingsmøte redegjorde partene godt for sine argumenter, men begge partene fastholdt sine standpunkter.

Som avtalt i drøftingsmøtet har departementet fått oversendt en uttalelse datert 12. februar 2017 fra kommunene på Søre Sunnmøre hvor det fremgår at disse 9 kommunene går inn for fire GDE. I sakens dokumenter ligger også en uttalelse datert 20. januar 2017 fra Romsdal Regionråd bestående av 8 kommuner, hvor de støtter politimesterens ønske om 4 GDE.

Etter en samlet vurdering av saken har Justis- og beredskapsdepartementet besluttet at det skal være fire geografiske driftsenheter i Møre og Romsdal politidistrikt. Departementet forutsetter imidlertid at det foretas en forpliktende evaluering av organisasjonsstrukturen i løpet av 2019.

Vi ber om at Møre og Romsdal politidistrikt, herunder de tilstedeværende på møtet, snarest mulig blir orientert om dette på hensiktsmessig måte.

Med vennlig hilsen

Thor Arne Aass
ekspedisjonssjef

Sven Olav Gunnerud
avdelingsdirektør

Vedlegg: Referat fra drøftingsmøte 6. mars 2017

Dokumentet er godkjent og sendes uten signatur

Fra: Arkiv Herøy[arkiv@heroy.kommune.no]

Sendt: 04.04.2017 10:42:44

Til: Brit Berge

Tittel: VS: Pressemelding fra Finansdepartementet: Viktige veivalg for Statens pensjonsfond utland

Fra: Kom, Fin [<mailto:kom@fin.dep.no>]

Sendt: 31. mars 2017 15:17

Emne: Pressemelding fra Finansdepartementet: Viktige veivalg for Statens pensjonsfond utland

Finansdepartementet

Dato: 31.03.2017

Pressemelding 14/2017

Viktige veivalg for Statens pensjonsfond utland

Aksjeandelen, investeringer i unotert infrastruktur og retningslinjer for statsobligasjoner er sentrale temaer i fondsmeldingen for 2016.

Aksjeandelen

Aksjeandelen i den strategiske referanseindeksen er den enkeltbeslutningen som har størst betydning for forventet avkastning og risiko i Statens pensjonsfond utland (SPU). Andelen er i dag 62,5 prosent. Aksjer har høyere forventet avkastning enn obligasjoner, men samtidig høyere risiko.

– Regjeringens foreslår å øke aksjeandelen til 70 prosent på bakgrunn av en samlet vurdering av rådene vi har mottatt. Dette forutsetter bred politisk enighet og evne til å holde fast ved investeringsstrategien, også i perioder med store utslag i verdien av fondet, sier finansminister Siv Jensen (FrP).

Fondet skal gi høyest mulig avkastning innenfor moderat risiko. Regjeringen mener at risikoen med en aksjeandel på 70 prosent alt i alt vil være akseptabel. Forslaget er ikke begrunnet med et lavere anslag for forventet realavkastning, eller med at tidspunktet vurderes som særskilt gunstig.

Unotert infrastruktur

– Om Statens pensjonsfond utland skal investeres i unotert infrastruktur er ikke et klimaspørsmål, men først og fremst et spørsmål om risikoen i forvaltningen av fondet. Et åpent og politisk forankret statlig fond som vårt er ikke godt egnet til å bære risikoen ved slike investeringer, sammenliknet med andre investorer. Regjeringen ønsker derfor ikke å åpne for investeringer i unotert infrastruktur nå, sier finansminister Siv Jensen.

I meldingen beskrives de særlige utfordringene ved å investere i unotert infrastruktur. Omtalen vurderer politisk, omdømmemessig og regulatorisk risiko, blant annet med utgangspunkt i en rapport fra konsultantselskapet McKinsey. I rapporten vises det til at aktivklassen favner bredt, fra strømproduksjon og flyplasser til sosial infrastruktur som sykehus og fengsler. Det pekes også på at investeringer i unotert infrastruktur er komplekse, varierer mye fra prosjekt til prosjekt og krever spesialisert kompetanse i flere ledd i investororganisasjonen, også på styrenivå.

Norges Bank har i et brev til Finansdepartementet pekt på at det er investeringer i infrastruktur i energi, kommunikasjon og transport i utviklede land i Europa og Nord-Amerika som ville vært mest relevante utfra risikohensyn.

– Det er bred politisk enighet om at fondet har et finansielt formål og at det ikke skal være et virkemiddel i utenriks- eller klimapolitikken, sier finansminister Siv Jensen.

Retningslinjer for statsobligasjoner

Ved behandlingen av fondsmeldingen for 2015 ba Stortingets finanskomité om at det ble vurdert retningslinjer for fondets investeringer i statsobligasjoner, som et verktøy for Norges Bank i vurderingen av finansiell risiko.

Finansdepartementet fastsetter mandatet for Norges Banks forvaltning av SPU. Hensynet til finansiell risiko

ved investeringer i statsobligasjoner anses godt ivaretatt i dagens mandat, og gjennom bankens oppfølging av bestemmelsene i mandatet. Departementet legger i fondsmeldingen opp til å endre mandatet slik at hovedstyret skal godkjenne hvert enkelt utstederland av statsobligasjoner, samt at det skal rapporteres om rutiner og systemer for godkjenning av utstedere av statsobligasjoner.

– Vi har et godt rammeverk for å håndtere den finansielle risikoen ved investeringer i statsobligasjoner i fondet. Dette styrkes ytterligere med endringene som vi nå legger opp til, sier finansminister Siv Jensen.

Olje- og gassaksjer i SPU

Perspektivmeldingen 2017 drøfter ulike tiltak som kan gjøre norsk økonomi mindre sårbar for et varig fall i inntektene fra olje og gass. Salg av SPUs aksjer i olje- og gasselskaper vurderes som et uegnet og lite treffsikkert virkemiddel i denne sammenhengen.

– Et hovedmål for regjeringen har vært å gjøre norsk økonomi mindre oljeavhengig og mer omstillingsdyktig. Da trenger vi først og fremst en kompetent arbeidsstyrke og et produktivt næringsliv. Å selge olje- og gassaksjene i fondet er et sidespor og gjør oss ikke mindre utsatt for et varig fall i oljeinntektene, sier finansminister Siv Jensen.

Les mer:

- [Meld. St. 26 \(2016–2017\) Forvaltningen av Statens pensjonsfond i 2016](#)
- [Pressemelding 13/2017: God forvaltning av Statens pensjonsfond](#)

Pressemeldinger er tilgjengelig på våre nettsider: <http://www.regjeringen.no/fin>

Siste nytt fra Finansdepartementet finner du [her](#)

Følg Finansdepartementet på Twitter: [@Finansdep](#)

Du kan melde deg på eller av distribusjonslisten ved å sende epost til presse@fin.dep.no

Finansdepartementet
Postboks 8008 Dep,
0030 Oslo
Besøksadresse: Akersg. 40
Pressetelefon: 22 24 44 11

Denne e-posten er beregnet for den institusjon eller person den er rettet til og kan være belagt med lovbestemt taushetsplikt. Dersom e-posten er feilsendt, vennligst slett den og kontakt Finansdepartementet.

This email is confidential and may also be privileged. If you are not the intended recipient please delete this e-mail and notify the Ministry of Finance, Norway, immediately.

Tenk miljø - ikke skriv ut denne e-posten med mindre det er nødvendig

Delegerte saker frå avdelingane

DS 7/17 Søknad om kjøp av bustadtomt gnr. 80 bnr. 23 - Tømrer Prosjekt AS 06.04.2017 00:00:00 TØMRER PROSJEKT AS

DS 8/17 Tildeling av prikkar for manglande innrapportering- Spar Eggesbønes 10.04.2017 00:00:00 NG SPAR MØRE AS

DS 9/17 Søknad om serveringsløyve for gatekjøkkenvogn. 24.03.2017 00:00:00 JUOZAS PETRAUSKAS

DS 10/17 Tildeling av prikkar for manglande innrapportering av omsetning for 2016 - Prego Restaurante AS 11.04.2017 00:00:00 PREGO RESTAURANTE AS

DS 11/17 Tildeling av prikkar for manglande omsettingsoppgåve - Meny Fosnavåg 10.04.2017 00:00:00 MOENS MATHUS AS

DS 12/17 Godkjenning av ny styrar salsløyve - Kiwi Eggesbønes 24.03.2017 00:00:00 NG KIWI MØRE AS

DS 13/17 Tildeling av prikkar for manglande omsetningsoppgåve 2016 - Fosnavåg brygge 11.04.2017 00:00:00 APARTEMENTHOTELL NEPTUN AS

DS 14/17 Tildeling av prikkar for manglande innrapportering av omsetning 2016 - Hotell Neptun 10.04.2017 00:00:00 APARTEMENTHOTELL NEPTUN AS